A1S1
23

བསྟན་འགྱུར་

86

༄།དཔལ་ རྒྱལ་བ་ཀརྨ་ པ།།

2

ཁ། ཕྱག ཚོགས

186

ཨཱ་ཡུ་དྷ་ར་རིག་པ་འཛིན་མ་ཤྲཱི་ཀ་མ་ལཱ་སྐྱེས། །ཀླུ་དབང་རིན་སྦྱིན་ཀ་མ་ལཱ།

༄༅། །དེའི་ཚེ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱུགས། །བསྐལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ས་བོན་ལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐུན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཕྱུང་། བར་བསྐྱབ་པ་ལ་
མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྙིང་དུ་བསྡུས་པ་འདི་གཞི་དང་བྲལ་བ་ཀུན་ཆུད་ཟློག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིག་པར་བགྱི་ལགས་ཤེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་དགོས་པ
དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་ལ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཕྱིར་རྣམ་གསུམ་ཆོས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ
གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གནོད་པ་ཉེ་བར་མི་སྐྱེད་པས་ཕན་འདོགས
པ་དང་། ཕས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་དུ་ལེན་པས་ཕན་འདོགས་པ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྒོ་ཡི་བར་རིག་པར་བྱ

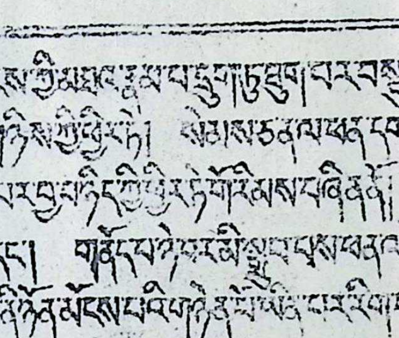

ཨཱ་ཙཱརྱ་པདྨ་ཀ་ར་ཞབས་ཀྱི་ཞི་རྣམ་པ་ཅན་སློབ་མ་ཡི་རྣམ་ཐར།

༄༅། །སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་གནོན་པ་ཞི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་
ལོགས་པ་པར་འཇོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པས་ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་ཕན
འདོགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་ལ་སོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །གནོད་པ་ཉེ་བར་མི་སྒྲུབ་པས་ཕན་འདོགས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྤོང་བ་དང་། གནོད་པ་དང་རྣམ་པར་འཕྲོ་ཚམས་པ་ཉེ་བར་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་ལས་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ
བས་བསྟན་ཏོ། །ཕས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་དུ་ལེན་པས་ཕན་འདོགས་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། ཕྱིར་ཚམས་པ་ལ་འདི་མི་སྙམ་པས་ཕན་འདོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ
བས་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བཅིལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ

4

པའི་ཚོགས་ལ་སྒོ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་དོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གནོན་པ་ས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི། བསམ་གཏན་གྱི་ས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གནོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཚམ་གྱིས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཕྱུག་པ་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་... ལ་སོགས་པ་བ་-ཤད་མེད་དོ།། ། །དེའི་དོགས་ཆུ་བྱུགས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བ-ཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཞིག་སླད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་དག་བྲལ་བ་བཞིར་བཏགས་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྔ་མ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་གྲོགས་ཡིན་ལ། སྨོན་ལམ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན། སྟོབས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་གྲོགས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་པས། གྲོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱང་བཞིར་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། གནོད་པ་ཉེ་བར་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་དུ་ལེན་པས་ཕན་པ་བཏགས་ནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྲུ་བའི་དོན་ཡོད་ཞེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བའི་དགེ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བ་དང་། བསྡུ་བའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཇོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་།

༄༅། །མཐུན་པར་སྨྲ་བ་པའོ། །ངེས་པར་སྨྲ་བའི་ངོས་པོ་སྟོན་པས་ཕས་ཕའི་རྒོལ་བ་ལས་ཐར་བས་ཡིན་ནོ། །ནང་ནི་ངེ་བོ་སྐྱིད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕན་པ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཉན་པ་དང་། ཐར་བར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་པ་རྨ་བ་ནི་འདོན་དུ་ཆུང་བ་ངོས་

ཤེས་ཐབས་ལ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པས་ཕས་ཕའི་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་ཀུན་ཚེ་ཚོ་ལས་པ་མ་ལུས་པར་བསལ་བ་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་ཀུན་ཆུ་ཚོ་ལས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོན་སྒྲུབ་པའི་འདྲ་ཐུག་པར་བྱེད་པས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་

རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་བཙུད་ནས་ཐར་པ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་པས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་རྣམས་དེ་ལས་གྲོལ་བ་དགོས་སྟེ་དང་དུད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་

པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་གཞན་དག་ནི་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་གདུལ་བ་དག་དེ་ལ་སྒྲུབ་མི་འགྱུར་བས་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་གཞན་དག་གདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བསྡུ་

བའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་ཐབས་ཅན་དང་ལྡན། །དེ་དེས་ཉིད་པ་དེས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་ཕྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱིས་ཕན་བཏགས་ནས་དེའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས། །དེའི་ཕྱིར་དེས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་གསུམ་པོ་དག

གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་མ་ངེས་པ་མང་བས་ནག་ཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཡོས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བའི

བསམ་པ་སྐྱོན་སྐྱེ་ཆུང་བ་ལ་སེམས་ནང་དུ་འདོག་མི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་བསྒོམས་པ་ལས་འདི་ག་རྟེན་ལ་ཕར་ལོ་པའི་ཤེས་རབ་མ་འདོན་པར

༩ སྤྱད་པ་མི་ནུས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་གསུམ་སྤོང་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གསུམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྙོམ་ལས་དེ་སྤྱད་
པ་དེ་སྤོང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། གཞན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྨོན་པར་བྱེད། དེ་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ནུས་པར་
འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །གོང་ནས་གོང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་
ཤེར་ཕྱིན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་བསྟན་པ་དེ་སྤོང་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་ནི། དེས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ན
ཁམས་ཀྱི་ཉམས་པ་ལས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ནང་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ནུས་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
༩༨ ལམ་མི་ཆེ་དཔེ་ནི་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྨོངས་བསྟན་པ་དེ་སྤོང་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་ནི། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡེ་སྣོད་ཐོས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ལས་བསམ་གཏན་བྱེད་དེ
དེ་ནི་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་

7 ༄༅། །རྩ་རྒྱུ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་ཀྱི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཅིག་རྒྱུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་
ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོ་རྒྱུ
ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་ཞུ་བ་ཞུས་སོ། དེ་ནས་གང་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་དང་། སྔ་མ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། སྔ་
མ་རགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཕྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགེ་བར་ཞེན་པར་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །
དེའི་འོག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་དུ་མར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ
ལགས་ཞེས་ཞུ་བ་ཞུས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེའོ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་སྦྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སློགས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། གདུང་བ་ཞི་བར་འཆད་པ་དང་། མཐའ་དོན་པར་སྟོན་པའོ། །ཟང་
ཟིང་སྦྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་ནང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ནང་གི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའོ། །མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྲོག་གི་བར་ཆད་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་། འཆི

ཤེར་ཕྱིན། ཀ ༤

པའི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ནི་ཕྱི་མ་ཐུན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སྦྱིན་པ་ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འགྱུར། ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་ལས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པས་ནི་ཚེ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྣམ་
པ་གསུམ་ནི་ཞེ་ན་བྱ་བ་ལ། མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ངག་གི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཡིད་མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པའོ། །དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག
གསུམ་ལ་སྤྱི་བས་སུ་རྟེན་པར་འཇུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་ཡིད་ཚིམ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ཐོས་རྟོགས་པར་འཇུག་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ
བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ནི་ཕྱི་མ་ཐུན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུ
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཞེ་ན་བྱ་བ་ལ། གནོད་པ་ལ་མི་མཇེད་པའི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ག་ཤེ་ཡང་ཕྱིར་མི་ག་ཤེ་བར་བྱ་བ་དང་། བརྡེག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་བརྡེག་པར་
བྱ་བ་དང་། སྨྲ་ཀྱང་ཕྱིར་མི་སྨྲ་བར་བྱ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པ་དང་། སྐྱོད་ལ་མ་དད་པ་བལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་མི་བཀོང་བའི་
བཟོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཞི་ཞིང་སྤྱོད་པར་བཟོད་པའོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་པས་མི་སྐྲག་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་

9 ཀ ༄༅། །ཚིག་ཕྲུ་ཚམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེད་པའི་བཟོད་པ་ལས་ནི་བཟོད་པ་ནི་འཁོར་རྩུབ་ནས་མཆོགས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ལས་ནི་མི་ཉམས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱོང་ང་ལས་འགྱུར། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ལས་ནི་ཟབ་
པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་བགོ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་བརྟན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་མཐུ་བརྟན་པའོ། །དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དད་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལ་རྟེན་པ་དང་། སྨོན་པ་ཆེན་པོས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསྒོ་བ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ལ་ཕྱེན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྙོམས་པ་དང་རྩེ་ལ་གྲིམས་ལ་ཕྱུར་པར་མེད་
༡༢ པར་བརྩོན་པ་དང་། བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཐབས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་འཛུད་པར་བརྩོན་པ་དང་། གཉེན་པོ་མི་འགོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐབས་ལ་སུ་བརྩོན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བདུད་བཞི་ཐུལ་བ ། དགེ་བ
ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྩེ་གཅིག་ཞི་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་སེམས་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། བར་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པའོ། །ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྐུའི་ཡོན་
ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་ཉིད་དང་དེ་རྗེ་ཉིད་དང་། ཁྱབ་པའི་ཉིད་དང་ངེས་རྗེ་ཉིད་དང་། མི་འཁྲུལ་བའི

ཉིད་དེ་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞི་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོ་བདེ་བར་གནས་པ་འདི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་བསམ
གཏན་གྱི་ས་འདི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་འདི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ
བྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ཟློག་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་འཇིགས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པས་མི་རྟོག་པ་དང་། སྨོན་པ
མེད་པས་མི་ཆགས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། །ངང་བཞིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཉིད་དེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་གཉེན་པོས་གཅོད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་བསྡུ་བ་ལ་རྒྱུན་བར་འགྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལ
ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བ་ལ་མི་ཆགས་པར་འགྱུར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྨིན་པ་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ལ་ཐོག་མར་རྫོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྒྱུ
རྣམ་པ་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་པ་དང་། སོ་སོ་བས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་བསྟན། །དེའི་ཕྱིར། ཕ་ཚིམ་ལྷུན་འདུས་ཅི་འདི་སྐད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཁ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་གཞིས་བཀྱི་ལགས་ཞེས་ཞུ་བ་ཞུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱང་[illegible]

༄། །ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་ནོ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྫོགས་པ་ལྔ་ནི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དང་ཟང་ཟིང་ལ་སེམས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཧྲིག་ལྷ་བ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྔོ་བ་ལ་མ་འདེབས་པ་ཉིད་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོན་ཏན
ལྔས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དངོས་པོ་གང་ལ་གནས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི།
ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེར་སྟོན་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལ་གནས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི་མི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེར་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚིག་གི་དོན་ཀྱང་གོ་སླའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ
གང་ལ་གནས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། །ཁམས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེར་སྟོན་ཏེ་དེ་དག་གི་ཚིག་གི་དོན་ཀྱང་གོ་སླའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགེ་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པའི་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ།
སྐབས་སུ་ལྷགས་པ་བཅུ་བཞིས་ཞུས་པས་ཁམས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོར་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚིག་གི་དོན་ཀྱང་གོ་སླའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཅུང་མཆིས་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོ་བས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྡུ་བ་ནི། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ནི་ཀྱི་དྲི་མ་བདུན་པོ་འདོད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ

ཏུ་ངང་། ཡེ་ར་སྣ་དང་བྲལ་ཞས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་བཅུ་དང་པོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྒྲུར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདག་བོན་རིག་པར་སྒྲ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་མི་བར་དག་བཞི་ལས་པ་བརྒྱུད་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བདུན་ཅོག་ནས་བྱུང་བའི་རིལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་བཅུ་རེ་སྟེ་གཏ་བྱའོ། །དེ་ལས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། མང་པོ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་མང་མི་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་

པའི་དུས་ཉིད་ཀྱིས་དུས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆེ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙང་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རུང་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།

སློང་མོ་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སློང་མོ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་གཙང་སར་མ་རེ་མ་ཕྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ནི་འཚང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་

པ་བཅུ་ནི། བསླབ་པའི་བཅོས་འཁྲུལ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ནོ་ཤལ་བསྲུང་བ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་མཚམས་ཆགས་སུ་བསྲུབ་པ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བཞིན་ཐོབ་པ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྙིགས་པ་

ལ་ཤགས་པ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་བླུད་བས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྲུས་པར་ཤྲམ་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཀུ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་རང་གི་ཚ་ལ་ཞིང་འཁོར་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རིམ་གྲོས་ལེགས་པར་བསྒོ་ཚོས་པ་

ཕྲུས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སློང་མོ་པ་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། བདག་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་འདི་བདག་གི་སྦྱིན་པའོ་སྙམ་དུ་ཆགས་སེམས་མེད་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགའ་ཞིང་མི་སྨུག་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་

13

༄༅། །ཕལ་ཆེ་བ་ཞམ་མ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལན་འཚམ་དང་དུ་མ་འདོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིམས་ལ་གནོད་པ་ཐུང་ང་ རང་ཉིད་ཉམས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་མི་དགོས་སྙམ་དུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། / འབྲས་བུ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་བཅས་པ་ནི་ངེས་པ་འོ་སྙམ་དུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ངོ་མཚར་དང་དབྱེ་ཀྱིས་ཤུ་མི་ལྟ་བར་སྦྱིན་པར་བྱེད་
པ་དང་། གྲགས་པ་དང་སྙན་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་འི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
མཛའ་བ་ཞེས་དང་དགྲ་བོ་དང་བར་མ་ལ་པ་དག་ལ་སྙོམས་པ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེར་སྣ་འི་དྲི་མ་དང་གསོག་འཇོག་གི་དྲི་མ་བསལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སློ་མོ་ཤའི་ཚུལ་ལ་བཟོད་ཅིང་སྤྲོ་བ་མེད་པ་འི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཅོམ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཛའ་བ་ཞེས་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དག་
རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྔ་རོལ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་འབྱེད་པ་དང་། དེང་པ་བརྟེན་ནས་ཞོག་ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདོག་གསལ་ལ་འཛུམ་པ་སྔར་གཏོང་ཞིང་དེ་ནི་གཞི་ལམ་འཛམ་པོ་དག་གིས་གཏམ་འདྲེན་པར་བྱེད་
ཐེབས་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོང་མོ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་སུ་སྦྱིན་པ་བྱ་བའི་ཞེས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོས་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྲ་བའི་ཚིག་ཀུན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནི་དུས་བྱེད་པ་བ་འོ་ཐབས་ཀུན་ནས་

486

14

༡༤

ཤེར། ༤

བསླུ་བའི་ཚིག་རྩུབ་མོ་རྗོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོ་མོ་བ་ལ་མངོན་ཞུམ་དང་ལྷོ་གནས་མི་སྨྲ་དང་མི་སྒྲོགས་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་བདོག་ན་ཡང་ལེགས་པར་ཞིང་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏེ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོ་མོ་བ་ལ་མངོན་ཞུམ་དང་སྨོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་གནོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་
བར་མི་བྱེད་ཅིང་འཁྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུང་བབ་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱོང་མོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར
དག་པ་དང་། སྨིན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྨིན་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས
པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཧྲིམ་ཐབས་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྫོགས་ཕྱུག་གི་དགའ་བ་བསྙེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག
པའོ། །ཁྲིམ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། ལེ་ལོའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཏི་མུག་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟ་བ་གཏན་
གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རིགས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཚོགས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་དག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆལ་བ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་
བའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ལོག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་བཙས་པ་ལ་བསླབ་པ་རིག་གཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཡང་

15

ཀ

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚི་རིགས་པར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ
བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་ལ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས
ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གནས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དུབ་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི
ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་དེ་དག་ཙམ་ཟད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་བསླབས་ཤིང་བླ་ན་མེད
པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟུང་བ་ལས་བསྲུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ལྟུང་བ་ལས་བསྲུང་བ…
མཁས་པ་སྟེ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འཇུག་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཐབ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ལྔས་འཇུག་པ་ཞེས་ལ་བའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ལྔ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ལྟུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། བདག་ཉིད་ལ་གཞི་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་གི་སྤྱད
པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དང་ལྷ་དག་གིས་སྨད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས…

98

16

མཚམས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་དང་། སྤྲང་ངོ་ཆོ་གས་སུ་བཅད་པས་མངོན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འཇིགས་པ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ནམ་སྙམ་ནས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡན་ལག་ལྔས་བསྡུས་པའི་བག་ཡོད་པ་ག་ལ་ཞེ་ན། འདས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་པས་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། ལྟུང་བ་མ་བྱུང་བ་ནི་སྔ་རོལ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་ན་ཕྱིས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པས་དུས་སྔ་ནས་ཏེ་བའི་བག་ཡོད་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་ཡང་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པས་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རྣམ་པ་ལྔས་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ག་ལ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞི་དང་བཅས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ལྟུང་བའི་སྐབས་ཡོད་དོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་མ་གུས་པའི་དབང་གིས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནས་ཀུན་པའི་བར་ནི་སྤྱང་ལ་ཞིང་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་པའི་བར་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྱོས་སོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་སྐྱེས་སོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སོ་སོར་བཤགས་ཤིང་སྡོམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསླབ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་འགྱོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་

17

ཀ

༄༅། །རྒྱུན་སྦྱིན་པ་རིགས་ལྡན་ལྟ་བ་ཉམས་གྲངས་ཉིད་དུ་མ་རུང་སྟེ་པར་དུ་གཙོ་ཆོས་པར་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་མདོ་དུ་གནས་ཞིང་དང་དུ་ལེན་ཀྱང་བྱེད་ལ། སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་དགེ་བ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་འཇིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཉམས་པ་དེ་ལ་
གིས་ལྷུང་བ་ལས་བསླང་སྟེ་མ་ལགས་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་མི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ངེས་པའི་དོན་དམ་ཉམས་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱང་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཙ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་གྲོགས་གི་ཕྱིར་ཡང་བསླབ་པའི་གཞི་མི་གཏོང་བས་སོ། དེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཆུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་འབྱུང་བར

ཞི

མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་རྟག་ཆུ་བྱེད་པ་ཞི་ལུས་ངེས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསླབ་པའི་གཞི་ཉམས་ནས་ཡང་ཕྱིར་ཚེས་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ཡང་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞི་གནས་ཏེ་དེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་པར་དག་པར་བླངས་ཏེ། སློབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསླབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའོ། །ཡང་དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སློབ་པས་སོ། དེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་བ་གཞི་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྟེན་པས་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དང་པོ་སྡུར་བའི་གནས་སྐབས་མི་འགྱུར་བའོ། །ལམ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་སྣ་ར་སྤྱོད་པ་དང་། ག་ཤེ་བ་དང་། བཅིག་པ་དང་།
བསྡིགས་པ་དང་། མཚང་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་ཅན་གཅིག་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། བར་དུ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཕྱིར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའོ། །ལོང་ཀྱི་བསམ་པ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། ཐམས་མཐུན་གི་གནས་སྐབས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི། དེ་ལྟར་སྤྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་ མཇུག

ཀྱི་སྒོ་ནས་སྣ་བས་སྐྱུ་བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཉམས་ཞིང་འདྲེས་པར་དག་པའི་བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ངང་པོ་དང་སྦྱར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་ཆགས་པ་བཙ་ཡོད་ང་། སྐྱོ་ཉམ་མོ་ངེས་པར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། སེམས་ཅན་ཉམ་ཐུང་བརྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་པའོ། །ཤད་ཀྱིས་ཆགས་པ་ཡལ་
མི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་དང་གཉིས་དེ་རྡོ་རྗེ་དཔོན་ཁྱུ་ར་པ་བྲན་གཡོག་གིས་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་པའོ། །རིགས་པ་དང་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི། སེམས་ཅན་གདུག་པ་བས་རིགས་དང་། རྒྱལ་ཆེས་དམངས་པ་དམག་གིས་གནོད་པ་མཆོག་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་བཟོད་
པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་དཀར་པོའི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་། བསམ་མི་ངོར་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཐ་སྙད་
པའི་བསྔགས་པ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཞག་བཟོད་པ་ཅན་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ཚིག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི
སྒོམས་པ་བདེ་བརྩོན་འགྲུས་ཆ་ཆུང་ཡང་མི་ཁྱུམ་ཆ་ཆུང་ཡང་སྐྱུན་མི་ངེས་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཙོམ་ཞིང་སྦྱོར་བ་སྒོམས་པར་བྱེད་དེ། བརྟམས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམས་པ་ཤིང་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སུ་སྒོམ་པ་ཞེས་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བརྩོན
འགྲུས་བརྩམས་པ་དེས་བདག་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། རྒྱུན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་སྦྱོར་བ་སྒོམས་པར་བྱེད་དེ། མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོབས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་རི
སྤོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མཐུན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །སྤོབ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཞེ་བའི་རྒྱུ་གཉའ་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་[illegible]

19 ཀ

༄༅། །ཁྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འཁྲུགས་པའི་བཅོ་ཞིང་བསྒྲུབས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཟད་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ངག་བཅས་དཔྱད་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལས་ལམ་རྒྱུ་མ་མཚན་མར་གྱུར་པ་མི་ལྡོག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་ཐབས་རྣམ་པར་སྤྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་པས་ཤོག་བསྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་ནས་ཏེ་གནས་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་
དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་གཅིག་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་གཅིག་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་དངོས་གཞི་གཅིག་དང་། གཉིས་ཐོབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་
མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་ནས་གནས་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ། གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཆའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྡོགས་ཐབས་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་བཏང་སྙོམས་
ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། །ཐུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་དང་འཇུག་པ་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཐམས་

ཆ་དུ་ཐོབ་པ་བཞི་སྨོན་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་ལ་བཙལ་བ་མི་ལྟོས་པ་རང་དགའ་བ་དང་། ངེས་འགྲུབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ལ་དབང་བ་བརྙེས་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱིར་པའོ། །མི་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའི། བསམ་གཏན་ནུས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་བརྙེས་པར་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོ་ཆུ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བསྒྲུ་བ་དང་། རྟོགས་པ་བརྒྱུ་བ་དང་། ཡིད་ལ་གཟུང་ངུ་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཆུང་ངུ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དང་རེ་མིགས་པ་ཆུང་ངུ་བའི་ཁང་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་ཞེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱིར་པའོ། །ཤེས་ཅན་སྐྱ་བ་ཐུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ལ་དབང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ངོ་ཚ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བ་བཞིན་པའི་ཉིད་ཅུ་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་ཕྱིར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་སྐྱེ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཡང་དག་ཏུ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བའི། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་[illegible] ཆེན

༄༅། །མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རྣམ་པར་དགུ་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ཐོབ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་པ་སྒོམ་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་
དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཏན་སྟོན་པ་ལ་བཅུ་བཞི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཡང་
མི་ཤེས་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་ག་ལ་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ
རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྣ་ཚོགས་ཙམ་ཙམ་གཅིག་པ་ལ་དབང་བ་རྣམ་པར་དགུ་པ་དང་། འཕྲུལ་བ་བརྒྱ་
མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྙོམས་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ
པ་བཞུགས་པ་ནི་ཡུམ་སྟེ། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་མཐར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་པ་འདུས་པ་བཞི་ས་བཅུ་པའི་ངང་པོ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རྣམ
པར་སྦྱངས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །རྣམ

22 པར་རྟོགས་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྟོང་གཞི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ཤེས་པར་བཞག་པ་ཡོད་དེ་ནི་འཕྲུལ་གཞན་གྱི་ལེའུར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་དང་དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ལ་མི་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱོགས་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཤེས་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྔར་ལེགས་པར་ཞིབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྔར་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ལེའུར་བསྟན
པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ བཅུ་པ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་མངོན་དུ་གནས་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོགས་སྤྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུན་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡུམ་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་

སྡོམ། ༡༤

23 ཀ ཤེར་ཕྱིན། ༡༤

༄༅། །ཨོཾ་ ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཚིགས་ཤོ་ལོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ཉམས་པ་ཀྱི་ཚིག་བསྡུ་དྲུག་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང༌། ཚིགས་

ཀྱི་ཚིག་དང༌། ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང༌། ཐོག་ནས་ཐོག་ཏུ་ཞེས་རབ་དང་སྦྱིན་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒོམ་འཕྲོད་གི་ཚོམ་ཀྱི་ཇི་ལྟ་མ་ཐུན་པའི་ཚོམ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག

པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པ་ལམ་ཁམས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པས་བསྡུ་བ་ལ་སྐབས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །གདགས་པ་བསྡུ་བ་ལ་སྐབས་པ་ཤེས་བྱ་བ་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ན་ཡུལ་ལ་བརྟེན་

ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཡི་ཤེས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིན་པ་བསྡུ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་འདིར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་ལམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་བསྡུས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཐུང་ཉམ

པ་ལྷུར་ལེན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི། ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་རེ་རེར་བསྡུ་བའོ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་བཞིན་ཀྱི་ཚེ་ན་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟན་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།

མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སེམས་འབྱུལ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད

ཀྱི་མ་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡུན་རིང་ཚིགས་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ

ཉིད་ཀྱིས་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞི་ཕྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཞར་ལ་འགྲུབ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གདངས་པ་བསྡུ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་ཀྱང་
གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་རི་རོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐུབ་ཏུ་སྦྱང་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའོ། །
དེ་ལ་ཐུབ་ཏུ་སྦྱང་བའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ར་བསྟན་པའོ། །
དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དུས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན
ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྒོམས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཁྱེར་ཀྱི་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དུས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་ཞིང་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་དང་། རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་རྒྱ
ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྡང་བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན

25

༩༨

༄༅། །པས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་པ་དང་། སྨྲ་ཉེ་བ་དང་།
མཚོ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། ལྷག་བསྟུལ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བདེ་བ་མེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་གཞི་རྣམས་འཁྱོད་པར་ཡང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་གནས་པ་ཀུན་དེ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་བ་ཐུར་ལྷུར་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་རང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །ཀུན་པ་ནི་ཀུན་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེད་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀུ་རྫས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྡུ་མི་འཛོག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བར་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་དང་ངོམ་པར་སྤྲོ་ལ་རྟོག་ཀྱིན་དུ་
པའོ། །མི་བརྟེན་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། བདུད་ཉིད་དང་། ཚངས་པ་ཉིད་དུ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནས་ལས་ལན་དུ་ལན་འདོད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའོ།
དེའི་ཕྱིར་ཁ་བཅམ་ཡ་མྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་བཤད་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཁམས་མཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པོ་རི་ཡང་མཚོ་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཞིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་པ་དག་པ་ནི་ཞེས་བཤད་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་བཞིན་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མི་གཡོ

བཀྲིད་གདང་ལ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ངེས་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསགས་པ་དེ་དག་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་འདི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གང་ལ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེལ་བ་དང་མཐར་ཐུག་པར
ཕྱིར་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འི་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཏན་མེད་པ་དང་། ལངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཡང་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོལ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་གཏོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལྟར་སྤྱངས་པ་ཉིད་དང་། མི་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེའི་རོ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག
གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཟང་ཟིང་མི་ཤེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ལྡན་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མི་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་ཏུ་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ
མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་འདིར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་འདི་སྙད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་གཅིག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་མ་འཚལ་བ་བདག ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་མ་འཚལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་གསལ་ཞེས་ཞུས་
པས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྦྱིན་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཟང་ཟིང་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་

27 ཁ། ཚེ་རྒྱུ།

༄༅། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ནི་མི་འཆད་པ་ཁ་ཕྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ནི་མི་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་སོག་རྒྱུ་ཉིད་དཔལ་མཁས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱུ་ནི་དཔལ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་རྒྱུར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྣམས་ལ་དད་པས་གནས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་དོན་པ་ལ་དང་པས་གནས་པར་བྱ་བས་ཡིན་པས་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ་དེ་ར
བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་དད་བདེ་སྣ་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་དོན་པ་ལ་དད་པས་གནས་པར་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །རྒྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བྱ་བ་ནི་རྒྱུའོ། །གནས་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཕྱིར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་དད་པས་གནས་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་དོན་པ་ལ་དད་པས་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཉིད་དཔལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས
ནི་ཆེས་ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི། གལ་ཏེ་ནི་སྒྲོ་བ་དང་ཡིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དད་པས་གནས་པའི་དོན་ཐུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས
པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི་བདག་ལ་ཕན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དད་པས་གནས་པ་ནི་བདག་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལ་དེའི་རྣམ་པར
སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་དོན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དད་པས་གནས་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ

ནམ་ཚོ་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ལ་ཏེ། ཟླ་ཞ་མ་གྲོལ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཞེ་རོལ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལ་དང་པས་ནི་ཉམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི་ཟད་པའི་ཚེ་ན་ཅན་གྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་དང་པས་གནས་པའི་ལྷག་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་ནི་དང་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བ་བཤད་པ་ར་བྱ་སྟེ། བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐུ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་འདི་ར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞུས་སོ། །དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ
འབྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྟ་བའི་རྣམ་པར་བཏུ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །ཚོགས
ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི། ཚེ་འདི་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ
འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སོ་སོ་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱར་བར་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལེའུ་ཆེན་ཀྱི་མཐུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་སྦྱ

༄༅། །པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཁམས་ལ་མཁས
པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་ཀུན་དང་འབྲས་བུ་གང་དང་དོན་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་དེ་ནི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། རྒྱུ་དེ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དང་དོན་དེ་ཉིད་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཁས་པ་ཕར་ཕྱིན་ནི་དོན་འདི་ར་བསྡུ
པའོ༔ །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་དྲངས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་ཀུན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་གང་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་གང་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྙིང་རྗེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིམ་པར་སྨིན་པ་དང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
ནི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན
ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནམ་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་བརྗོད་ལ། སྙིང་རྗེ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཕྲུང་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཉུལ་པོ་དག་ཏུ་ལྟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཐབས་ལ་སུ་ལེགས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡོད་པར་བསྟེ། དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་འདིར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་དྲངས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

ལྡན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཅན་ལ་གསན་ཅི་ཉི་སྐྱ་དང་དུ་རྫོགས་ཏེ་ཞེ་ཞེ་དབུལ་པོ་གང་འཕགས་ཞེས་བྱ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཉེས་པ་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་རྒྱུ་ཆེན་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་གནས་པའི་ལོག་སྣང་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའོ། །འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་སྐྱོང་བའོ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སོ་གས་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་མི་ཟད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་མི་ཟད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་བསྟན་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་པ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་མི་ཟད་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་འདིར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་པས་འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་མི་ཟད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

༄༅། །ཐལ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དའི་རྩོད། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་རིགས་ཀྱི་འཛིན་ལ་གཞལ་ཞིང་བྱ་བ་ཞིག་ཅེ་ན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚེས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟུང་ལ
ཅང་ཡང་དགག་པར་ཆད་པ་འི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་ལ་ནི་གང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འི་བྱ་སྒྲ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་བའི་ངོས་པོར་རྟག་ཏུ་ཟང་ཟིང་ཅི་ཡང་ཡོད་པར་བསྟུ་རུང་བ་དེ་སྟན་དང་ངོ་མ་ཡིན་པ་འི་སྣང
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཅི་ཀུང་ཡོད་པ་འི་རིགས་པ་ཡི་དེ་ཡང་ཚིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་གཟུང་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མི་སྨྲ་སྟེ་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་དང
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་པ་ལྟ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པ་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་དེས་ན་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་མ་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཙམ་དུ་བཀག་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་བཞག་པས་མེ་ཚེས་སྐབས་ཆེ་ན་ཉིད་དང་། ལྟ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་ཀྱི། ཐ
སྣང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཚོས་ཉིད་ཏེ་སྟོང་པ་ལ་རྒྱ་བ་དེ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤར་དག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཀུན་ཤེས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ
ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་སྒོ་རིས་པ་དེ་བསྟན་པར་ལྟ་ན་ཞེས་དེ་སྙེད་མ་བསྟན་ཅིང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་འཛིན་ཏེ་ཞེས་དེས་དབྱེར་དོན་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཉིད་དོ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས
ལ་བརྟེན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་ཕྱི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཅུང་ཟད་མི་བྱ་བ་ལས་ཐབས་པ་འི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ། །དེ་ཉིད་བཀའ་ཆུང་ཟད་ཕྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་

མ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའི། འདིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག ཉེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྨོས་པ་ལ། སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་ཆུང་ངའི་ཕྱིར་ར་གྱི་བ་ཞེས་བྱ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་མཐར་པ་རབ་བྲུ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་སོ། །དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆུད་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལས
གྲངས་ལས་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མི་གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ལ་ཡིན་པ་དེ་
དག་ལྡན་པ་ལ་ཕན་པར་བདག་ཉིད་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་བརྩུང་བ་དང་། སྨོན་པ་ཆུང་ངས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ཀུན་གྱི་རིམ་པས་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི
ཉེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་རྣོན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་མཐའ་ཆུང་ངོ། །ཡང་དག་པ་རྡུལ་ཕྲན་སྙད་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་
སུ་བསྒོམས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོགས་དེ་ཤུགས་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་བ
རྒྱུགས་དང་མཐུན་པ་སྟེ་ཉིད་དང་མི་གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འབྱུང་བ་དང་སྨོན་པ་ཆུང་བ་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད

༄༅། །ཀྱིས་གཟུང་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་ཀྱིས་གཉེན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཅོས་བྱས་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེའི་རྟེན་ཉོན་མོངས་ཉམས་སུ་མི་འགྲོ་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ས་བདུན་པ་མཚམས་ཅད་དོ། །ཡང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞི་ཚེས།
ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་ན་དང་མཐར་ཕྱུག་པར་གྱུར་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་ཞེས་དེ་ལ་ནི་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི
ཚོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་མི་གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན་དགྱེ་བ་ཆེ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་
དཀྲིས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སུ་མི་འགྲོ་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད། ས་བཅུ་པ་མཐའ་ཅན་དུའོ། །འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བ་བ་ཤད་ཅིང་ཏོ།། །དེའི་དོན་གཏུ་ཤེས་ནས་ཕྱིས་ན
མོངས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཧེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་གཅིག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་པར་ཡ་ཆུ་ཤིན་ཏུ་བའི་རྒྱ་སྒྲ་ཡང་ཕྱི་
སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཅིང་བཟླས་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་འཕྲི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་གང་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ནི་རབ་སྣང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ན་སྙན་པ་ཡིད་དུ་འོང་སྒྲ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ལ་ཉལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཅིང་ཉེ་བར་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ། །རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ལ་སྐྱབས་ཆུང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ལ་ལྟ་མོ། །དེ་ལ་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་སྐྱབས་མཐའ་དག

ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཡོད་པ་ནི། ལ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེའི་གྲོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་ཡིན་པ་ཡང་དག
པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་བག་ལ་ཉལ་བ་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ནི་མི་ལྡན་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་གྲོགས་ཡང་དག
པར་བཅོམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་མ་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་སྟེ། ས་ལྔ་པོ་དག་ཉེ་བར་ཞེས་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ས་ལྔ་པོ་དག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ས་ལྔ་པའི་བར་དག་གོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག
སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་དེ་ལྟ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་ཐམས་ཅད་ནི་སྤངས་སོ། །ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཆུང་ངུ་མ་སྤངས་པ་དེ་ནི་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས
བྱའོ། །གྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེའི་གྲོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་མི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ནི་ས་མཚམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེའི་གྲོགས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས
པས་ཡིན་པས་གློ་བུར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྐྱེན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ནི་ཚེ་དེ་ལ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེའི་གྲོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེས
དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་དག་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཡོད་དེ་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་གཞན་

༄༅། །ཡང་དག་པར་འཚོ་བ་བདེ་དང་ལྡན་པ་ལས། །བཀའ་ལ་ཉེ་ལ་དེ་ཡང་འགྲོགས་པ་ཡང་དག་པར་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་ཏང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དག་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཞིབ་ཆ་ལ་ཉེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཕྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གོ། །བཀའ་ལ་ཉེ་ལ་ཕྱི་བ་བསྒྱུར་ཡང་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཐར་ཕྱུག་པས་ཉོན་མོངས་པ་འདིའི་ཞིབ་ལ་ཉེ་བ་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ཕྱུ་ཡུ་སྐྱོབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཞི་མེད་དོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དག་ལ་ལྟོས་ལ་སྐྱེ་བའི
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བསྒོམས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྤངས་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིབ་ཆ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། བསྡུ་བ་དང་འབྲུབ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །ཆ་ཕྲ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཚིག་གསུམ་པ་དེའི་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་
ཚུལ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བསྒོམས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཆ་ཕྲ་མོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་ནས་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་ལ་ཕྱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་པ་དང་འབྲུབ་པ་ལ་བཀའ་ལ་ཉེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གོ། །བཀའ་ལ་ཉེ་ལ་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་པ་མཐའ་ཆ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་
ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཆ་ཕྲ་མོ་བཀའ་ལ་ཉེ་ལ་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ཡི་ཡོངས་སུ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཅན་དུ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་ལ
གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཆ་ཕྲ་མོ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལ་ཡོད་པ་བྱམས་སྦྱངས་པས་དེ་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཕྲ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཞིབ་ཆ་ལ་ཉེ་བ་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་ཚིག་བཞི་པ་དང་ལྡན་བཀའ་ལ་ཉེ་ལ།

དེ་དག་བཤད་ནས་ད་ནི་ཉེན་སྤྱང་བ་རྣམ་པ་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལག་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྟེན་ས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཁམས་པ་སྨྲོས་ཏོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་ལ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དག་པ་རབ་ཙམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤོངས་ཀྱུར་བ་དང་། ཀ་ཀ་ལ་ཉལ་
སྒྲ་མི་ཤེས་བྱའོ། །བསྟན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གོ། །གནས་ངན་ལེན་སྤྱང་ལ་པ་ཉམས་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱང་བ་ཉམས་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རོ། །ཇ་བཅུ་ཕྱེ་བ་ལ་བས་ཞེས་བྱ་བའི། །མ་སྤྱངས་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ལ་ཡོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་པ་དང་སྤྱང་བས་ཀྱང་དུ་ཟློས་སྤྱང་བ་ལ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་ལ་རྟག་ཏུ་ཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་
པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་དག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་ངོ། །སྔ་མ་ལས་དང་པོ་ལ་དང་སྟོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྤོང་ངོ། །ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤོང་ངོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་
དོ། །ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ངོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ངོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་བའི་གནས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚིག་ནའོ། །དེ་ལྟར་རབ་དང་བ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།

ཀ

༄༅། །སྤང་ཞེན་པས་ས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་མེད་དོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གོ་ཀས་ཕྱེ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤོང་བས་ས་དང་པོ་པ་ཉན་ཆད་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་ད་དུང་མ་སྤངས་པས་ཡོད་དེ་ནི་གྲོགས་
པ་དང་བག་པར་བཅོམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བས་ཆུང་བ་ཞིག་སྒྲུར་བསྔུན་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པས་ས་བཅུ་པ་མཐའ་ཆད་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་སྤོང་བའོ། །སྐྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་
སྤོང་བའོ། །སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་ལ་སྤོང་བ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ
པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་ཀྱི་ས་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བས་ཆུང་བ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པར་ཡོད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན
པའི་གནས་ངན་ལེན་བག་ལ་ཉལ་ད་དུང་ལུས་པར་ཡོད་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་གསུམ་ཞེ་ན་ཕྲ་བའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྣམ་པ་རེ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དུ་ལྡན་བ་ས་ཀུན་དུ་སྤངས་པར་ཡོད་ཅེས་དྲི་བའི་ཕྱིར་བག་ལ་ཉལ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་ཡིན་ཞེ་ན་སྤང་བ་རྣམ་པ་ཆུང་ངས
ཆུ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྤངས་ཟ་བྱུང་ངོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བས་ཆུང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེ་ན་ས་དང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བཀག་ཤུན་ལ་ཡོད

པ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དགུ་ལས་པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤྱངས་པས་ཀྱང་དབུ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་ངན་ལེན་བཀག་ནས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོང་བ་པ་ནི་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་ལས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལྷུར་བཙོན་བཞིན་བྱ་བ་གསུངས་སོ་དེ། གཞན་ངན་ལེན་བཀག་ནས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱང་བ་ལས་དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེས་པས་པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་ཡིན། །དེ་སྦྱང་བ་ལ་བརྟེན
ནང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་སྟེ་ས་བརྒྱད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་དག་པའི་གོམས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་པར་སྤྱངས་པས་ན། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས
གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བས་ཆུང་ངུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་དག་པ་ལ་གོམས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཡིན་པས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ
ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་ཀྱང་དབུ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྦྱོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་འབྲིང་སྦྱོར་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱངས་པའོ། །དེ་སྤྱང་བ་ན་མི
སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གོམས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་མ་སྤངས་པས་ན་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་སྟེ། །དེ་ཤེས་བྱ་བ
བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་གཞི་དང་སྙིང་པོའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཆུང་ངུ་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱངས་པས་ཀྱང་དབུ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཉོན་ཤེས་བྱའི་

༄༅། །སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྲང་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་ལ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྲང་བ་བཀང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་པར་ངེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྲང་ལ་བཞིན་བྱ་བ་ནི་དོན་གཉེན་པ། ཤེས་པ་པའི་གནས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོ་དང་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་པར་མོངས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་བསལ་བ་བྲལ་བ་མཆིས་པ་དུ་དག་གིས་སྦྱོང་བ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་པ་ལ་མ་ཚིས་པར་སྨོན་ཏོ། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་ཅེས་སྨྲས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་གོ། །བསལ་བ་བྲལ་བ་མཆིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསལ་བ་བྲལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡུང་དྲུང་། མང་པོའོ། །དེ་ཕྱོགས་བསལ་བ་བྲལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསལ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཉིན་མཚན་དང་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་བགྲང་བའི་རྩོལ་བ་ཀྱིས་དུས་ངེས་བ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བ་བྲལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསལ་བ་བྲལ་བ་མེད་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསལ་བ་ཆེན་པོ་ཉི་དེ་བགྲང་བའི་རྩོལ་བ་ཀྱིས་བགྲང་ཀྱི་འགྲེས་དུ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཕྲུག་པ་སྟེ། འདི་ག་ཉིན་གྲང་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་གོང་ན་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་བསལ་བ་བྲལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུས་གིས་སྦྱོང་བ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་པ་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཤེས་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི

བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ངན་ལེན་འདི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་དྲུག་དང་མང་པོ་གཉིས་ལས་དུས་སྦྱོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་མཐའ་ཞིག་ཏུ་བཞི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ལ་
བཅུ་གཉིས་སོ། །རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་
པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། གནས་པ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་རིགས་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་ནི་དང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །རིགས་ལ་གནས་པ་འདི་ལོ་ཙུང་དང་པོ་སྐལ་ནམ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བཅུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་ཆད་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུན་ཆད་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། གནས་པ་མཆོག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་བརྒྱ་ཚོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་མང་པོ་ཤོས་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། གྲངས་མེད་དང་པོ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པས་ཐོབ་ཀྱི། མི་བརྩོན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་མེད་
པ་གཉིས་པས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ནས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་བར་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནི་ཡང་ངེས་པར་

༄༅། །ཆུད་པ་ཡང་ཆད་ལ་རྟག་ཀྱང་མི་འབབ་པ་མེད་པས་རེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་ལ་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་ལས་ཡིད་དེས་པ་ར་ཁས་བཀའ་ཞུས་པ་མཚོག་ཐོབ་བསྡུ། དེ་ཡང་དེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སྔར་པོ་ནས་གསུམ་གྱིས་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་རྒྱུ་ར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལས་ཞི་བསྐལ་པ་བར་མ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་དང་ཉོན་ཞེས་ཐུབ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་མང་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པ་ར་བྱེད་མོད་ཀྱང་གྲངས་མེད་པ་མང་པོ་ཉོན་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་དཀའ་ཡང་མེད་པ་ར་རིམ་པ་ར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གནས་པ་འཐོབ་པ་ནི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ནམ་ནི་ཡིན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པ་ར་རིག་པ་ར་བྱའོ། །ཚུལ་ཚིགས་དང་ནི་བདག་བརྟེན་དང་ནི་རྨི་ལམ་དང་ཞུགས་དང་བཟུང་བ་བྱེད་དང་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ནི་དགེ་ཀྱིས་སྤྱོད་ངོ་ནས་བྱ་བའི་བསྐལ་པ་སྐྲ་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་དང་ཉོན་ངོས་དང་ཐུག་རྗེ་ཀ་དང་ལ་བྲུབ་བསམ་པ་བསྡུ་དང་པ་དགའ་ལ་བོ་ར་གྱུར་བའི་ཕྱི་སྤྲུ་ཐུ་དང་དང་ལས་བརྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟ་ར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་མ་དང་པོ་ཉིད་ནི་གསུམ་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་ར་བསྟན་ནོ། །འདི་ར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་དང་ཉོན་ནི་ཞིང་པག་ཏུ་མེད་པ་ར་ཀ་གཅིག་ལས་སྤྱོད་པ་ར་སྟོན་ནོ། །འདི་ར་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྲ་ནི་དུས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་དུས་ཞེ་ཅིག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནུས། ཡང་ན་ཅི་ར་དང་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐབས་ཞེས་བྱའོ། །བསྐལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་གནས་པ་མཆོག་ཐོབ་པ་ར་གྱུར་པའི་བར་གྱིས་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་ཀུན་གཞིས་ན་ཞེ་པ་ན་སྤྱོད་པ་ར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་ཅུ་བྱེད་པ་ར་ཐག་གིས་དེ་ལྟ་ཚེག་ཡ་བ་ཙན་ཡ་ར་བྲུབ་ཡང་དང་ཚིག་ས་དགག་ཏུ་མེད་པ་ས་སོ། །སྐྱ་བ་ཕྱེ་བ་ཙན་པ་ར་འགྱུར་ཡང་སྐྱ་བ་ཕྱེ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ས་སོ། །ཞག་པ་ཅན་པ་ར་གྱུར་ཡང་ཞག་དགག་ཏུ་མེད་པ་ས་སོ། །ཉི་མ་བཅའ་ཙ་པ་ར་གྱུར་ཡང་ཉི་མ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ས་སོ། །ཟླ་བ་ཚན་པ་ར་གྱུར་ཡང་

ཐུན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །ཐུན་ཕྱེད་བཙན་པར་ཕྱིན་པ་ཡང་ཐུན་ཕྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་བཙན་པར་ཕྱིན་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །ཐང་ཅིག་བཙན་པར་ཕྱིན་པ་ཡང་ཐང་ཅིག་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །ཡུད་ཙམ་བཙན་པར་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡུད་ཙམ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །
བསྐལ་པ་བཙན་པར་ཕྱིན་པ་ཡང་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་གི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་ཡང་དུས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་ཡང་དུས་སུ་སྟེ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཡུན་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་མང་པོ་ཐོས་གསུམ་པ་དེའི་ཡུན་དང་མཉམ་མོ། །དུས་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་བགང་ཡང་དུས་སུ་སྟེ། ནམ་ཞིག་ན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། །མདོར་བསྡུས་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་མང་པོ་ཐོས་གསུམ་དང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ཉུང་ངུ་ཐོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་བརྟན་པས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་དགའ་བས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐོང་བའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་
གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ལས་འདིར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་དུས་ཚིགས་ལས་དང་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། ཞག་དང་ཉིམ་དང་ཐུན་དང་ཐུན་ཕྱེད་དང་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་
མེད་པ་མང་པོ་ཐོས་གསུམ་དང་ཉུང་ངུ་ཐོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་གཞུང་བའི་སྐབས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དང་པོ་སྒྲ་དང་པ་དགོ་ལས་ཀོ་བར་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡུན་ཇི་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡས་སུ་ལེན་
སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །གནས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱ་བ་བཟུམ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་ཡང་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་བར་འདོང་ཅིག་བཟུང་ནས་ཡང་ན་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྒྲ་མ་ཞི་འཕྲེད་པར་བགྲངས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཞིག་བཞུང་ངོ་ཤེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་

43

༄༅། །ལ་ལ་ཅིག་ཁམས་ལྔ་བ་ལྟར་དང་ནས་བཅས་པ་ཅིག་ཁམས་གཉིས་པ་ཅིག་གོ་ནམ། ཕྱུང་བ་ཅིག་ནམ་ས་སྤྱན་སྔ་དང་མ་ཐོག་བ་ཅིག་ཅགས། ཕུང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཁམས། ཡུང་དེ་ཙམ་གཅིག་གམ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མ་ཐེག་ཆེན་དུ་ལམ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱོན་པ། བྱང་ཆུབ་བསེང་

པ་འདྲ་སྐད་ཀ་གྱི་ཕན་བ་པའི་ཕྱུང་དང་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕ་བ་དང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སྔ་བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་དུ་ཞུགས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ལ་ཕྱུང་སྟེ་ལ་ལ་སྐྱེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ནི་ཕྱུ་ལ་སོགས་

ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀ་ང་ལ་ལམ་རབ་བར་འབྱོར་ནས་ཕུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕ་ཉི་འབྲུག་བའི་བསམ་པ་དག་པའི་ཞིང་ཆུང་ཡལ་བ་ཆེན་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་བཞེས་ནས་དཔའ་ནམ་སུ་ཀྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆེ་ངས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞིའི་ལོ་ལ་སྐུ་བཀྲེད་པའི་རྩེ་ལ་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་དང་ཉེ་ན་ཕམ་དང་རང་གི་རང་ལ་ཆུས་བྱང་བ།

འགོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཚུལ་རྣམས་ཞིང་ཁྱིམ་གྱིས་གཞན་པར་འགྱུར་བ་ཞིང་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ཞས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན།

ང་པོ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་དང་བཅུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟག་བསྐལ་བསྐྱེད་པར་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་འགྲུབ་ཀྱིས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཕུག་བསྐལ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེས་འབྱུང་བ་དང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དེ་ཚོམ་དུ་ཉེ་བར་གཞན་པར་བྱེད་ནས་ཐུབ་པ་དེ་སྟེ་ད་པ་ལ་རྟེན་ཉེས་དགེ་ཡི་འབྱུང་བ་དང་སྐྱེད་བ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་དེ་ཚོམ་དུ་ཆུ་བའི་ངོ་མཚར་ཡང་དག་པ་ཉེས་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལ་དམ་གཅིག་མེད་པ་ཐུག་ཆུབ་པའི་ཚོགས་ཡོན།

དབུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ངེས་སུ་འཛིན་པ་གཞི་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །དེའི་ཚིག་ཏུ་ངེས་པ་པར་འབྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱིན་
པའི་བྱེ་བྲག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ན་སྤྱོད་
དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཟེར་ཞེ་ན་བརྒྱད་བསྟན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཚུལ་གཅིག་པ་ལ་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་
བཤད་དུ་ཟིན་ཏེ། བསྟན་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཉིད་ཐམས་ཅད་པའི་ཕྱིར་དང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་མི་སྣང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ག་དག་དོན་ལ་སྨྲ་ཞིང་བཞིན་ལ་བརྟན་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཚིག་གི་སྒོ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་ངེས་ལ་རྟོགས་པ་དང་དག་
ཤེས་པ་གསུམ་ཀ་ནི་པར་བྱ་དང་པར་སྦྱ་བདག་གོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དེས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དམ་ཅི་ན་སྨྲ་བ་ལ་ངེས་པ་གང་དག་ཐེག་པ་ཆེ་ཅིག་ཏུ་ཡང་གཉིས་མེད་པར་སྦྱ་བདག་གོ། །དེ་ཉིད་ལ་མ་མཐོང་ན་ངེས་པ་བ
ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཟད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་པ་དེ་གཉིས་སོ། །ངེས་པར་འབྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚིག་གིས་ཤུ་བ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
ལ་སོགས་པས་ནི་སྔོམ་ཚིག་གིས་ངོས་པོ་བསྡུ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་བསྡུ་བ་བསྟན་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་

༄༅། །མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཡི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་པོ་བསྡུ་བ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་བྱ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཐ་སྙད་དང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ཡི་གེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚིག་ལ་རང་དགའ་ཞིང་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་བསྟན་
ཏོ། །མིང་དང་ཚིག་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་བསྟན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཟླ་ར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཟླ་བ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཟླ་
ང་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚིག་དང་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་ལུས་སྐྱོན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་བསྟན་ཏོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །བསླབ་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཀྱི་མངའ་ཕྱིན་པ་ལས་ཏུ
ང་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཉིད་ལུ་སྨོན་པ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཚིག་ལས་ཀྱང་བསྙམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྡུས། །ཞེས་བྱ་བ་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པ་དག་ཐང་ངོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཡི་ཀྱི་ལོ་མ་ཐག་པ་དང་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱིན་པར་བསྟན་ཏོ།
འདི་ལ་ཡང་བསྡུ་ན་དེ་དག་ལ་ངེས་རྒྱུ་མ་འབྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་དག་ནི་ཕྱིར་ཞིང་ཁམས་ཐོག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡས་བ་ཡུམ་ལས་ཆོས་ཉེ་བ་ཞིང་པ་ཆེན་དྲི་མ་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཚོམས་པོ་ཀྱང་
བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དམ་པོ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དེ་ལས་ཕྱུང་བ་དེ་ནི་མིང་ཅི་ལ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་དོན་ལ་བྱུང་གྱུར་པ་འདི་ཡིད་ཆེས་པ་ཚིག་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བསྒོམས་པ་ལ་སྤྲུལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་བསྟན་ཏོ། །ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ལྟར་སྡེ་ཚན་ཉམ་པ་རབ་གནས་པ་ལས་བརྩམས་པ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་ལས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་པ་ཏེ་བའི་

46 མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྒྱུ་བ་བསྟན་ནས། དེའི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོན་ལས་བརྩམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་བཅུ་བདུན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཕྱིར

དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུ་བ་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཞུགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་པ་ནི་རྫོགས་སོ། །དེ་ལ་ལེའུ་བཅུ་པ་འདིར་ནི་བསྟན་པའི་དོན་ནི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་ཅིང་བརྩམ་པར་གཞག

པ་ཡོན་ལས་བརྩམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་བཅུ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་རྣམ་པར་ངེས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། གསང་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི། གཞན་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ

ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྤྲུལ་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དང་བཀྱི་ལག་མཐིལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་[illegible]བསྟན་ཏོ།

དེ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཚེམས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པའི་དབང་

དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བགྱི་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཞི་ཆུང་ངུས་པ་བཤིགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་པར་གཞག་པའི

ཀ

༄༅། །ཕྱམ་པ་གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་དང་། ཚོར་བ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་འཕྲུལ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཐུབ་པ་ལྔ་མའི་སྐབས་འདིར་ནི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་

སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཁྱུད་ཁྱུ་མཆོག་པ་དང་། འཕྲུལ་བུ་སྤྱན་ཁྱུ་མཆོག་པ་དང་། མཛད་པ་ཕྲིན་ཁྱུ་མཆོག་པ་སྟོན་ནོ། །ཚོར་བ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་འཕྲུལ་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ཁྱུ་མཆོག་པའི་སྐུ་ལས་སྤྲུལ་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ

༤༧

རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་དེ་འཕགས་པ་ལ་ཞུས་པ་བརྒྱུད་པའི་མདོ་ལས། འདྲེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་ལ་བྱ་ལྷ་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་བར་སྒོ་དང་དེ་ལས་དབང་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་ཐུ་མཛད་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ

ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་རྗེས་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཞེན་ཅིང་སེམས་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ཕྱམ་པ་བགྱིས་པ་འདི་ལྟར་བསྟན

པའི་སྐབས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་ཁྱུ་མཆོག་པ་དང་། མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་མཆོག་དཔལ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མཛད་ནས། ཨ་ཧཾ་ལ་དང་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་བགྱི་ལགས། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ཁྱུ་མཆོག་པས་བསྟན

པའི་རྗེས་པ་ཅི་ལྟར་སོགས་པ་ལ་ཞུ་བ་སྨྲོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཁྱུ་མཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་བཙལ་བ་ལྟ་བུ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་ནས། ཡང་དེ་ཡ་ཅོལ་ཙུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ངོ་བ་དང་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་པ་ཡིན

པའི་རྗོད་པ་ཡིན་ལ། བསྐལ་ཙམ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དང་དང་རྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་ཕྱིན་པ་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ནི་དེ

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྔ་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་པའི་རབ་ཏུ་དྲི་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྐྱེ་རབ་ཀ་མེ་ཀྱི་ལྗོངས་ཕྱོགས་བརྟན་པ་རོལ་ཞིབ་པ་བརྙན་པའི་སྤྱན་མས་སྐྱེ་རབ་ཕྱིན་ཞིང་། །དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་ས་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་རབ་ཞིབ་པ་བཅོམ་ལས་

བརྩམས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎དེའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་འགོད་པས་སྐབས་ཤད་དང་པར་བྱའོ། །ཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན

གཤེགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ཞེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཚོས

ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ནན་ཏན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོབ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོབ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་ཟེར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་སོ། དོན་ནི་དང་། མཐུན་པ། སྤྲས་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཐོག་མར་བཤད་པ། །དེ་ལ་

དོན་གྱི་དགའ་བ་ཞེན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སྐྱུར་བ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དམ་པ་བཞིའི་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པའི་གནས་དང་། མི་འཇུག་པའི་གནས་ལ་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རྣམ་གྲངས། ཚིག་སྟེ།

ཕྱིར་ས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ཤས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཇུག་པའི་གནས་ནི་ཐབས་མ་ཚང་བ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་བྱ་ལ་རིག་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་འཕྲུལ་དུ་ཀྱི་གཞན་སྒྲུབ་པ་དེ་ཞེས་བྱའི་དོན་ལ་བགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་འཕྲུལ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་དེ་ལ་ཆེན་མ་ཆང་ལ་ཅད་གྲིབ་ཏྲེ་ལ་གཉེན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་

49 ཀ ༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་སྟོབས་བཅུ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། དབང་འབྱོར་བ་ལ་མཐུ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྲིན་ལས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཐབས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫ་མ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཕྲག་ཙམ་ར་
ཙམ་ཆ་ར་རྡུང་བ་བཞིན་ཏུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྟོན་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྟོན་པའོ། །གང་ལ་རྒྱལ་བ་ཚོམ་ལས་འདས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་
ཤེ མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་མོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགོངས་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་མོད་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་ཅིང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངང་གིས་ལྷུན་
ཀྱི་ལྷུན་པ་འཇུག་པའོ། །དགོངས་ནས་འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཟད་ཅིང་ཡངས་པས་མཐའ་ཡས་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པའོ། །རྫོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་མོད་ལ་
98 ལྡོག་པ་དང་། དགོངས་ནས་ལྡོག་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་མོད་ལ་ལྡོག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ན་དེའི་མོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས་འདས་པས་ལྡོག་པར་མཛད་པའོ། །དགོངས་ནས་ལྡོག་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
– རྫུས་དང་། སྤྱག་པར་ལ་གནས་པ་དང་པ་ཅན་ལ་གཏན་ཏུ་བཟང་པ་ལས་ཞིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ཞི་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དེ་ཀྱེ་ན་པོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་གཞུང་ཞི་ནི་རྣམ་པ་ངེས་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པར་རྟོག

50

པའོ། །དེ་ནི་གཉེན་པོ་དང་གནས་གྱུར་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིན་པ་རབ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་གནས་གྱུར་པ་ནི་རྟག་པ་དང་ལེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།
གནས་གྱུར་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། གནས་གྱུར་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་ལམ་གྱི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། གནས་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་ལམ་གྱི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབང་མི་བྱེད་ལ། གནས་གྱུར་པ་ནི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་རྟོག་པར་བྱ་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་གྱི་ཡོ་ཆ་གས་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པས་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལས་
འདས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་དེའི་དཔེ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་དང་། ཆད་པ་མེད་པ་དང་། དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
འོང་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཀུན་ལས་བཏགས་པའི་ཚུལ་དུ་མ་བརྟགས་ན་ཡང་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ། །དེ་ནི་མེད་

༄༅། །དངོས་པོ་མེད་པས་ཡིན་མ་ཁའ་ལྟ་ར་རིག་ཅིག་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རི་རང་བཞིན་ཞེས་ནས། །ཆོས་པ་མེད་ཙེ་ཉིད་འགྱུར་ཅིའི་ལ་མི་མཉམ་མཉམ་པ་འབྱུང་པར་ཙན་དེ་སྤྲོས་མེད་པ། །སོ་སོ་རང་རིག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དཔེ་མེད་དག་ཡིན་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།
ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲོས་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྟོག་གེའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་དེའི་དཔེ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི་སྤྱམ
ལས་བཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡུལ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། ཐབས་སྒྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་།
ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་འམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་།
ཕྱོགས་སམ་མཚམས་སམ་ཕྱོགས་མཚམས་ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཞི་བར་གནས་པ་དང་། སེམས་དང་
བཅས་པའི་གནས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཚོར་བ་དང་འབྲལ་བའི་གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཀུན་བསྟན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་པ
མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གཅིག་ལ་གནས་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁམས་སེམས་ཉམས་པར། ཡེ་ཤེས་དང་། མཐོང་གསལ་བ་དང་། སྙོམས་པ་དང་།

ཕ་རོལ་ལ་གཞོལ་བས་ཉམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བས་ན་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལ་ཀུན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས
རྣམས་ཀྱི་གཉེན་གྱུར་པ་ག་ལ་ཡོད་གས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསལ་བར་བརྗོད་པར་འཕྲིན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོ་ནས་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི
དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེ་ལུས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཉེན་ལས་ལ་ག་ཡལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་རབ་སྤངས་པས་གནས་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ
ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ
སོགས་པ་དག་གིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ནི་དཔེར་བྱ་བར་ཡང་མི་ནུས་པས་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱ་བ་ཉིད་བསླབ་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཐུབ་བསྟན་སུམ་མཚོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་སོ་སོ་རྣམས་མཛད་པ་ཕྱག་ཚོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བ་ཤད

༄༅། །པར་བྱུང་སྟེ། མཛད་པ་ཟུང་སུ་མཆོགས་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱུ་བ་བསྟན་
པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་མཉན་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས
དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐུ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས
ཀྱིས་པ་འདི་སྐུ་རྣམ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་གང་ལགས་པ་བར་བལྟ་བར་བགྱི་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུང་བརྗོད་པ་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྐལ་རྣམས་ཀྱིས་སླ་གསུང་གང་དག་བརྗོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་བསྐྱུ་བ་བསྟན་
པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་
ཡུལ་གང་ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་ཅི་འདི་ཞེས་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་གསུམ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས
པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གང་ལགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལ་ཞེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ

བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་པ་རི་སྐུ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་ བསྐྱེད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་རིགས་
ཀྱི་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏོ། །ཕྱེ་བསྐུལ་བ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དང་།
གསུང་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གནས་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མངོན་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ལ་བལྟ་བ
དང་། ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལེགས་པར་བ་གདུང་གསོལ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་རྟོགས་མས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཞུས་པ་ར་སྨྲས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བྱུང་པ་དག་ཉིས་འདེབས་ཀྱི་ཞེས་སྨྲ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པ་འདི་བཅུ་ཆར་ངེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད
ཐེ་ཚུར་བྱོན་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕྲུལ་ལ་ཉིན་ཅུ་མི་ལས་བཞི་རི་ཕར་རྟོག་པ་འབིག་ཉེན་པོ་རྣམ་སྤྱི་བ་འབྱུང་བ་རབ་སྟོན་ཏོ། །སྤྲུལ་པ་འཕྲུལ་འི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེ
བ་འི་སྐུ་སྦྱོང་བ་འི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཅིག སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་གཟུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས

༄༅། །པའི་སྐུ་ལ་ཞེ་ན། ཚུལ་མི་ངས་པ་བཞི་བོ་རབ་རྟོག་པའི་རིགས་ཉེན་པོ་རབ་སྐྱེ་བ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲས་པ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་དེ་ནི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱ་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ཕྲག་ཅིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཚངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཚད་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་བཅུ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཚད་མེད་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། སྔོན་བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཚད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཚད་མེད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྒྱུན་རི་སྐོད་པ་ཚད་མེད་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ཚད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཚད་མེད་པ་ངེས་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི

56

ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱང་། དོན་དམ་ཚིག་ཚད་མེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཞལ་ནས་ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རྒྱུད་སྟེ། ཕྱི་རྒྱུད་ལ་བཤད་པ་དགེ་དེ་བཞིན་ལྟ་ལེགས་པ་རྣམས་བཞི་ཚིག་ཚུ་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གྲངས་ཕྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཚོང་མེད་ཁྲང་ལས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུད་བཀའ་གསར་རྒྱུད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཡོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འདྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བའབྱུང་བ་ལྟར་མ་དེ་འཇུག་པ་རིམ་རྣམ་པ་བརྟུལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ
བར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཅིག་གིས་འབྱུང་བས་ཡིན་སྟེ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་།
ཕྱི་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཡང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡིན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ
བའི་སྨོན་ལམ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་ཕབ་ཀྱི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ཆར་འབབ་པར་རབ་ཏུ་འབེབས་པ་ལས་རྒྱུ་བ་རྟེན། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱུང་
བ་ལས་རྒྱུ་བརྟེན་ནས་ཏེ། བཞི་གང་བཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཕུང་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྐེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྐེམས་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་།
རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞལ་མེད་ཁང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ལྡང་བའོ། །དེ་དག་འགོག་པ་ལ་རྒྱུ་ཚད་མེད

༄༅། །བདག་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་ལས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཟའ་ཡང་མེད་ཅོད་ཀྱི་འབྱུང་བས་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡང་
རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། ཀྱེ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་ཆར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབབ་པས་དེ་མི་ཤེས་པའི་བསམ་པ་ལ་ཡང་དག་
པར་དགའ་རབ་ཡང་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་ལྡང་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དྲན་པས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཅིང་
འབྱུང་བས་རྒྱུ་དང་མི་ཟད་པ་རྣམ་པ་རྣམས་པ་ཡང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆར་ཡང་དག་པར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཞན་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ
ཏེ་ཉི་མ་ཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐམ་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒོ་བ་ལས་ཁས་གཞིས་བྱུང་བ་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏོང་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འགྱེས་ཤེ་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྔོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་ཟུག་པ་མེད་པར་ཞེ་དགེ
བའི་རྩ་བའི་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་། སྐྱེ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་ལས་འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཟའ་ཡང་མེད་ཅོད་ཀྱི་འབྱུང་བས་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ།། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འཇམ་དཔལ་འདི་སྙམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ལོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་སློ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཅི་ལྟར་
ཏེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐོང་པ
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་འདི་ལྟར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོང་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྲུགས་ཐམས་ཅད་དུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མེད་པ་དང་དོན་མེད་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དང་། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱོད་པ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་མེད་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པའི་ཕྱིར་མ་ཉམས་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིང་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཞིག་ཤེར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ནུབ་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡི་མཐའི་སྒྱུར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟློག་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་པོ
མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་པ་ཡོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ལོ།

59 ༄༅། །ཁམས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བ་པར་འཆད་པ་བརྗོད་དེ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཕྱིར་ར་བྱེ་བྲག་བསྐལ་པ་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་རིག་ཉེ་བ་པོ་ར་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཤ་དང་དེ། །ཅི་སྟེ་བར་རྟོག་པ་བཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཚོལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐ་དད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཚེ་མི་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དག་གིས་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པའི་སྨོན་ལམ་པ་བརྟུལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འདུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་སོ། །དེ་ཡིག་ཉེ་བ་པོ་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྕགས་པ་དེ་དག་མཚོན་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་འཇིག་གི་ཚིག་ལ་སོགས་པ་བཞག་དང་ཞེ་ན་ཏོ། །ཕྱི་ཕྱོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་མཛད་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །སྐུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་པའོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་ངང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ལགས་པར་བལྟ་བ་རབ་ཀྱི་ཡབ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཡུལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་འབྱུང་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་དང་། འཕོ་བ་དང་། ག་ཤེགས་པ་དང་། ལྷུམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ནུར་རོལ་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་
ག་ཤེགས་པ་དང་། བདུད་བརྡུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོག་ལ་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་ཏོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཞིང་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་ཏོ། །བདག་པོར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོའོ། །སྦྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སོ། །ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་དང་པོར་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་དང་། འཕོ་བ་དང་། ག་ཤེགས་པ་བསྟན་ཏེ། ག་ཤེགས་པ་ཉིད་མ་ལ་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །བཙས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུམས་ན་བཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོན་ནུར་རོལ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པ་ལ་ལོངས
སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་བསྟན་ཏོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ་ཡབ་བཙུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་
ག་ཤེགས་པ་བསྟན་ཏེ། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དེ་བཏང་སྟེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་ག་ཤེགས་པའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདུད་བརྡུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ས་གཅིག་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ར་དུས་གཅིག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ནི

61 ཀ ༄༅། །སྨྲ་བ་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ཡི་མཛད་པ་རི་མོ་ལ་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སྣང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་
འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ
98 བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
ཞེ་དྲུག སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་ནི་ཚད་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང
བར་ཐོང་དེ་རྒྱུ་དཔར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་ལས་མ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་མ། བྱམས་པ་གཅིག་ལས་མ། ཞིང་གཅིག་ལས་མ། སེམས་གཅིག་ལས་མ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་ལས་ཡོང
རྫོགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཡང་གང་དུ་ཡང་སོང
བ་མ་ཡིན་ལ་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ནི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཡང་གང་དུ་ཡང་སོང

པ་མེད་པ་གཞན་གྱི་ངོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉམས་པར་སྨིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྣང་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྣང་བ་ཡིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྣང་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||དེ་ནི་ཚིག་ཙམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་པ་བསྟན་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གསུང་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བྱིན་གྱི་རླབས་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་སྟོན་གསུང་བ་སྟོན་པའི་གསུང་འབྱུང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་སྐུལ་གསུང་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་མཚན་ཉིད་འདུལ་བ་སྤྱི་སྐྱོད་གཏུགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡོ་ངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་མ་ཐོ་རབ་བསྟན་པ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་སྐུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གདུལ་བ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐག་རིང་བ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བ་བའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐག་ཉེ་བ་ལ་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་དང་། ཞི་གནས་དང་། གཉིས་ཐུག་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་དབྱེར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་མཛད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས

༄༅། །པའི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་མཛད་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟོན་ལ་འགྱུར་དུ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མཛད་པས་སོ། །དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཤས་ཆེ་བ་རིག་ཀུ་ལ་བུ་མཛེས་དགའ་དང་། སོར་ཕྲེང་དང་། ལྟེ་རྒྱུས་ཆོས་སྐྱོང་ངམ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུང་བརྗོད་པ་དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་མཛད་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུང་གི་ཡན་ལག་མཐའ་ཡས་པ་མོད་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་བསྡུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་གསུང་བརྗོད་པ་དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་མཛད་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་བརྗོད་པའི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། འདུལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། མ་མོ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་སྡོམ་པ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོའི་རྣམ་གྲངས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལས་གང་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་འཇུག་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་བཅུ་འདུས་པ་ཡོད་དེ་ཆུང་ངུ་པར་སྦྱའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐལ་པ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན

ཕལ་ཆེན།

ཐོག་ཏུ་རྣ་བ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་འདི་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པས། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་བསྟན་པས་མགུ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཚིམ་པར་མཛད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱའོ། །སེམས་རབ་ཏུ་ཚིམ་པར་མཛད་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཀྱིལ་བ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མགུ་བར་མཛད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མགུ་བར་མཛད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བྲག་ཅ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྐྱེན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་
བདག་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡལ་བ་བཟོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་བདག་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་དང་ལྡན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་ཉམས་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་དག་པར་གནོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཕྱིར་བསྒྱུར་དུ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་པ་ནི་བཅད་པོ་ཡོད་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན། །བདག་པོ་མེད་
པ་ལས་འདས་པ་ཡིན། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན། །རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་བཞིན་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི

༄༅། །བདག་པོ་མེད་པ་བདག་གི་མེད་པ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྒོ། བཞི་པ་བཞི་འོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སྐྱེ་མ་གྲོགས་པོ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཞི་བར་འདོད་པ་དང་། གནོད་སེམས་ལས་དང་བྲལ་བས་
འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བས་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་དང་པོ་དེ་འབྱུང་ངོ་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉེ་བར་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པས་སྐྱེ་མ་གྲོགས་པོ་དག་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞི་བ་ཞི་བ་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་སྒོ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བས་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་ངོ་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྒྲུབས་
ཏེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སྐྱེ་མ་གྲོགས་པོ་དག་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་དགའ་བ་མེད་པའི་སྒོ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བས་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་ངོ་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྒྲུབས་ནས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སྐྱེ་མ་གྲོགས་པོ་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཞི་བ་
དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བས་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་བཞི་པ་དེ་འབྱུང་ངོ་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྒྲུབས་ནས་ཏེ། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེའོ། །
ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་བཞི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་བདག་པོ་མེད་པ་བདག་གི་མེད་པ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དེ་སྐད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་བཞི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདག་པོ་མེད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པམ་མེད་པམ་སྤྲོས་པམ་བླངས་པས་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ཀྱེམ་གྲགས་པ་ཡོད་ག
འདྲེན་དང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཀ་ཤེའུ་རྡོ་ཤེ་འཇིག་རྟེན་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །འཕོ་དང་ནམས་མ་ཐུབ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །བདག་གི་བ་འཛིན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སྡིག་པའི་ལས་
སྤྱོད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་སྐྱེད་ཅིག །འཕགས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ཤིག །མི་ཐོས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་སྤོང་ཤིག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་དང་པོ་དེ་འབྱུང་ངོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་
བྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བསྟུན་པས་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲུབ་པ་བཏུགས་པ་ན་མི་ཐོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ་ཡར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་དང་མི་འི་ལུས་ཉམས་སུ་མཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ཀྱེམ་གྲགས་པ་ཀུན་འབྱུང་དེ་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཀུན་ཏུ་འབབ་པ་རབ་ཏུ་འབབ་པའོ། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཀུན་ནས་མེ་ལྕེ་འབར་བ། མི་ལྕེ་ག་ཙི་ག་ཏུ་ཡུར་བ་ལྟ་བུ་གས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་དང་འདྲ་བར་མི་རྟག་པ་ཀུན་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཞི་བ་དང་གདུང་བ་མེད་པ་བསིལ་བར་འགྱུར་པ་ཡོངས་སུ་
གདུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་ངོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་པར་བརྩོན་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ཀྱེམ་གྲགས་པ་ཡོད་ག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་བ་གཞན་ལས་ཤེས་པའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་བས་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་རང་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འབྱུང་ཆུབ་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད

67

ཀ ༄༅། །ཆེན་པོ་གསུམ་པ་དེ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཚེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤངས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་ཏེ་དེ་ཀྱིས་སྟོབས་ཕྱག་ཁྱིམ

གྲོགས་པོ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་མ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྒྱུ་ནི་འཚང་དང་། འཁོར་རབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཀོད་ཞམས་དང་ལྡེ་ཤེས་ཀྱི་

98 ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཞག་གི་སྒྲ་འདི་ལས་འབྱུང་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྒྱུ་དུ་བའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་དམ་པ། ཐེག་པ་གཙོ་བོ། །ཐེག་པ་རབ་མཆོག །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་འཚོ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐད་ཆེན་པོ་བཞི་པ་དེ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཚེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་བ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་བླ་ན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་ནས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དེ་ཡང་སྐུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། ཐུགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཤིན་ཏུ་བསགས་

བརྩམ་པ་རིག་པར་ཡང་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་པས་ཐོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེ་ན་ཅི་ཞིག་ཅུ་ན་ས་གོ་

པ་འཇུག་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་རབ་ཏགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དང་། བདུད་བ་དང་། མ་མོ་ཡི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མདོ་སྡེ་ཞིག་དང་ལྡན་པས། བདུད་བཅོམ་དང་ལྡན་པས། མཚོ་ནི་གྲང་

ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །འདི་སྐད་དོ། །དངོས་པོ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་འམ། ལས་ལེན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་མཐར་ཕྱུག་པ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་ལྔ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་ དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཀྱེ་ཧུ་རུ་ དགུ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྡུ་བ་སྟོན་ཏོ། །དབང་ཕྱུག་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེ་ཡང་སྔ་མ་ལ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་ན་དོན་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ་མ་དེ་སྦྱེ་ཐམས་ཅད་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་དང་། རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། མ་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་གནས་པ་འདྲེན་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན

69

༄༅། །ཡིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ནང་གི་རྣམས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམས་
དང་། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་དང་། ཟིན་པ་རྣམས་དང་། མ་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲིད་པ་རྣམས་དང་། གྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྒོམ་
པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། འདས་པ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། དགེ་བ་རྣམས་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
རྣམས་དང་། སློབ་པ་རྣམས་དང་། མི་སློབ་པ་རྣམས་དང་། སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཟབ་མོ་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན། །དངོས་པོ་བརྒྱ་བཅུ་མ་ངེས་གཞུང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀའི་དོན་རྣམ་དོར་བསྟན་པ་ཞེས་མདོ་ལྟ་ཞེས་བྱའོ། །གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ་སྒྲོ་བ་གཞི་ཞི་བྱེ་དང་། གདན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་
པ་འདི་སྡེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་དང་། སྡེ་ཚན་ཉི་རིགས་པས་སྡུད་དོ། །དངོས་པོ་བཞི་པ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཞི་ཕྲོགས་ཏུ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དེ་ཅི་ཞེས་རྩོལ་ལ་ཞེ་ན། མདོར་
བསྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཆོལ་ལོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་སྤྱང་ནས་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་སྤྱོད།

86 ཕྱུ། ཞ

པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་
ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒོམས་སུ་བྱས་པའི་བཟོ་དང་། ནོ་ཚོང་གི་བཟོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཞིབ་པས་འབྱོར་བྱ་བའི་བཟོ་དང་། ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་ཞོད་འགོད་པ་དང་གྲངས་དང་འཕལ་གསྟིས་ཀྱི་བཟོ་དང་། ལྟས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོ་དང་། སྔ་གྲོགས་ཀྱི་བཟོ་དང་། བརྡུངས་པའི་བཟོ་དང་། བསྐྱེད་
པའི་བཟོ་དང་། སྦྱོར་བའི་བཟོ་དང་། གཡོས་བྱས་པའི་བཟོ་དང་། རོལ་མོའི་བཟོའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཙལ་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་རིག་པ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། སྒྲའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་
ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་དག་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་ཐོས་པའི་དངོས་པོ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་དེ་དག་བཙལ་ནམ་མཁས་པར་བྱས་པ་སྣ་ཚོགས་དག་གི་ཕྱག་ཏུ་ཀ་རྟོགས་པར་ཞུ་རབ་དེ་ཉི་ཚེ་ཕྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དགོས་པ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བས་
ཞིབ་ལ་ནི་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ར་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ལས་ལ་ཉེ་དཔང་ཞི་གནས་ལ་ཕྱུར་པོ་ཕྱུམ་ཀྱི་ཡས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བླུན་མེད་
པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་ཞེས་ལ་ཞེ་བར་བརྟགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཉིད། རྒྱུ་གང་གིས་ན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན
གང་ཞེ་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ། །རྒྱུ་གང་གིས་ན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུ་ཕྱུག་པ་ཏུ

༄༅། །འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་བསྟན་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། དེའི་ཐུགས་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཉེ་བ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ཐུ་བོར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བཞི་ལ་བསྒྲུབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དང་། སྐྱབས་གཞན་མི་སྨྲ་བས་སོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཡང་དག་པའི་བསླབ་པའི་ཚུལ་
པ་བཞི་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་མི་རྟོག་པར་བྱ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་
བླང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བྱ་བ་དང་། དུས་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་
པར་དག་པ་ཐོབ་པའོ། །གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་བཞི་སྟེ། བསྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྲབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། དམ་པ་ཡང་དག་པ་རྣམས་དང་བསྙེན་བཀུར་དང་འགྲོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་བགྲང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་པ་དང་ཚངས་པ་
མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་བསྟན་པ་ལ་མཛེས་པར་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་གཞན་ཐབས་མི་ཡིན་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཞལ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ངེས་ཤིང་ཐབས་ལ་ཤེས་པ་རྟོགས་ཏེ། །བསླབ་
པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གང་ལ་སློབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སློབ་པ་དང་། གང་དག་སློབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་གཞིར་བྱས་ནས་སོ། །དེ་ཉིད་བསླབ་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་

སེམས་ལ་དཔའ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལ་སློབ་ཅིག གནས་པ་བརྟན་པ་ལ་སློབ་སྟེ། བདག་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། མཐུ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
སློང་བ་དོ། །དེ་ལ་བདག་གི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འབའ་ཞིག་པ་དང་། གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་རབ་སྐྱེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རབ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་པ་དང་། གཏན་དུ་བ་དང་། གཏན་འདུན་བས་ཡིན་པ་དོ།
གཞན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། བདག་གི་དོན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྷག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དང་། ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་།
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དེ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐ་མའོ། །གསུམ་པ་ནི་འབྲིང་། བཞི་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་རིག་པར
བྱའོ། །མཐུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཐུ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མཐུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མཐུ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐུའོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན
པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག

༄༅། །སྐྱེ་ སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དོན་ཉིད་དང་། དམ་པར་སྒྱུར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་དོན་ཉིད་ནི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ། །དམ་པར་སྒྱུར་བའི་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་སྔ་མ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དམ་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་། མཐུ་དམ་པ་དང་། སྤངས་པ་དམ་པ་དང་། གནས་པ་དམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ། བླ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅན་ལ་ལྟོས་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་བཞི་པོ་སྐུ་ཚེ་དང་། མཚན་དང་། གདུང་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་མཉམ་སྟེ། ཁྱད་པར་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སློབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་ཐོས་པ་མང་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཙལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་འཆད་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ལེགས་པར་གདམས་པ་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེགས་པར་གདམས་པ་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གནས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཅན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པ་མང་དུ་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་གནས་བཅུ་དྲུག་པོ་མཆོག་གི་གནས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་དང་། ཟབ་པའི་གནས་དང་། རྒྱུ་ཤེས་པའི་གནས་དང་། འབྲས་བུ

རིགས་པའི་གནས་དང་། རྟོགས་བརྗོད་བྱ་བའི་གནས་དང་། བསྐྱུབ་པ་ཕྲ་རྒྱུ་བའི་གནས་དང་། པ་ཤེད་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དང་། ཡུམ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། སྔོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་པའི་ལམ་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་བར་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་མོས་པ་མ་དད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་བརྩལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཚོལ་བས་ཅི་ཞིག་ཚོལ། ཇི་ལྟར་ཚོལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་ཡི་གེ་པའི་གནས་ལྔ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། གསོ་བའི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། སྒྲའི་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་བཙལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཚོལ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཚོལ་ཏེ། གུས་པ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཉན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་ལ་ལྟ་བོ་དེ་དོན་ཚོལ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་སྟོན་པ་ཅི་ཞིག་སྟོན། ཇི་ལྟར་སྟོན། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཞེ་ན། གང་བཙལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཙལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །མཐུན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བཙལ་བ་དང་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་བཞིན་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞིབ་པར་སེམས་པ་དང་། ཞིབ་པར་བསྒོམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་

༄༅། །དག་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་མ་གནང་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། གང་དག་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་མི་ཆེད་དུ་གནང་བ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་གདམས་པ་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། གདམས་ངག་གི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག་གདལ་འདས་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་དང་པོར་སེམས་བཅའ་བ་ཏེ་མ་ཕྱིན་ནོ། །སེམས་བཅའ་ལ་ནས་དབང་པོ་བཅའ་ལ་ཏེ་མ་ཕྱིན་ནོ། །དབང་པོ་བཅའ་ལ་ནས་བསམ་པ་བཅའ་ལ་ཏེ་མ་ཕྱིན་ནོ། །བསམ་པ་བཅའ་ལ་ནས་བག་ལ་ཉལ་བཅའ་ལ་ཏེ་མ་ཕྱིན་ནོ། །བག་ལ་ཉལ་བཅའ་ལ་ནས་ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་འདི་ཞིག་གཙུག་ལ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒོར་བཅུ་ནས་ལེགས་པར་མ་ཞིག་པ་རྟག་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ལེགས་པར་མ་ཞིག་པ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་མ་བྱས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་ལྷག་པ་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུད་འདི་དག་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་པའོ། །གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་གནས་གསུམ་སྟེ། བསྡུ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དམིགས་པ་ལ་ལེགས་པར་གཏོད་པའི་གནས་དང་། སེམས་གནས་པ་ལ་རང་གི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་གནས་དང་། རང་གི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་ཕྱིན་པ་བརྩམ་དགོངས་ནས་འདོད་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལ་གདམས་ངག་དང་པོ་ལྔ་ནི་གནས་དང་པོར་བསྡུས་སོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གནས་གཉིས་པར་བསྡུས་སོ། །ཐ་མ་ནི་གནས་ཐ་མར་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བཀའ་ཞེ་ན། དེའི་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱད་མཐོང་བ་དང་བཅས་པ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་མཐོང་བ་མེད་པ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་གནང་བ་དང་། དགག་པ་དང་གནང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་པར་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་བསྒྲུལ་བ་དང་། ཡང་དག་པ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ

98

འབྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། སྨྲས་པ་ཞི་བ་སམ་པ་སྣ་དབབ་པས་འདྲ་ཐམས་པར་བྱེད་དབྱུག་ཐུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཐུགས་པ་ལ་དཀའ་བ་དང་། གཞན་པའི་ཚིམས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་དང་དགག་པ་བསྔང་བས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ཡོ་དེ་དག་ཀུང་མཐོང་བསྟུན་དགག་པ་དང་། གཞུང་བ་དང་། བསླུ་བ་དང་། སྨྲ་དབབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། གདམས་ངག་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་སྟེ། བསྟན་པས་གཞན་ལ་གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཅན་བྱ་ཞིང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསྡོལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐམས་ཅད་སློབ་པའི་ལམ་ཅན་དྲུག་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་[illegible]ཚེ་ལམ་དོན་བསྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉམ་པ་བཅུ་པོ་དག་སློབ་པར་བྱེད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། ཞུགས་པ་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། ངེས་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་འོ། །དེ་ལ་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་ལ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞུགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་སློབ་སྦྱོབ་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་སྲིད་དུ་བསམ་པ་དག་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའོ། །བསམ་པ་དག་པ་ནི་དེ་ཉིད་བསམ་པ་དག་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་ནི་བསམ་པ་དག་པ་དེ་ཉིད་ཇི་སྲིད་དུ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་མ་ཞུགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་

༄༅། །མཐུགས་པ་བཅོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ངེས་པར་བཟུང་བ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དེ་ཉིད་ངེས་གྲོལ་དུ་ངེས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ངེས་པའི་རིས་ལ་མཐུགས་པའོ། །ངེས་པར་བཟུགས་པའི་དེ་ཉིད་ངེས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ངེས་པའི་རིས་ལ་བཟུགས་པའོ། །སྟེང་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི
ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གནས་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐྱ་བ་ངང་ལ་སྟོན
པ་དང་། རྗེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གང་དག་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་པ་འདི་དོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ནི་སྤྲུ་བ་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་ཏོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྔ་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཐུ་དང་། ཐབས་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པའོ། །དེ་ཀ་གི་རྣམ་པར་བྲེ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་ས་སུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཕ་རང་ཉིད་ཀྱི། དེའི་གནས་ལྷུ་ར་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཚོགས་ཀྱི
སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་དང་སྒྲུབ་ས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་པོ་དེ་བཞི་ཆོས་མ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་པས་སྐྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ས
བླངས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པས་བསྒྲུབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ཚིག་འདི་པའི་དོན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མཆོག་སྟོན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དོན་པོ་བཀྲ་ག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་དུ
གདགས་པའི་དོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེ

ཕོ་ཉིད་དང་། ནོར་དང་། རབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཕ་རི་མེས་དང་། བསྒྲུབ་དང་། རྟེན་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རེག་བྱའི་མཐར་ཕྱུག་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལུས་ཀྱིའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའོ། །ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ན་སྤྱོད་པའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ན་སྤྱོད་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒོམ་པ་དང་། མི་སྒོམ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ

79 ཀ ༄༅། །ཀྵ དེ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་པ་པའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་
པོའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཆ་བཞིན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
དབྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་།
ཉི་ཤུ ཚད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དབྱེ་ན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད
ཀྱང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་
པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་དང་། རྒྱུད་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞིག་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྡུ་བ་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། འདས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ནང་གི་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དང་། རགས་པ་དང་། ཕྲ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དུ

ཕྱི་རོལ་བ་དང་། ནག་པ་སྒྱུར་བ་དང་འཇིགས་བྲལ་བས་ཐ་ཕྱིར་ཐབ་དག་པ་ཞེས་སྨྲ་དོ། |ཁྱད་གི་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དྲ་དང་བ་བསྟན་ཏོ། |རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་ཏོ། |ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་བསྟན་ཏོ། |ཁམས་ཞེ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟ་བ་ཅི་གཟུགས་སྤུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་པ་དེ་སྐད། སྤུངས་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏོ། |དགོས་པ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཅེ་ན། ཕུང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ལྟ་སྟེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་པར་བྱས་སོ། དེའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། |དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཞེན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་དང་ཐ་མའོ། |དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའོ། |མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་ནང་བ་དང་རང་བཞིན་ནང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བརྟག་པའི་གཟུགས་སོ། |སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། |རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཟད་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པར་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་པ་སྐྱོབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་འདི་དོན་ཀྱིས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། |དེ་ལས་བཟློག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། |རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་

81 ཀར ༡༣ བཅུ་ ༨༡

༄༅། །པ་དྲུ་ མི་དབེན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིན་པ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དབེན་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། རང་གི་རྒྱུ་དང་མཚུངས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཕྱེ་ནས་ཏེ་དྲུག་བཞི་འདུ་ཤེས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སོ། །གཟུགས་ཅན་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཀུང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྟུར་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་པ་
པ་མ་ཆགས་པའི་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོ། །འགྲིབ་ཐོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །སྔོན་པ་དང་དབུ་མིང་དང་འབར་ཁྱིམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་པ་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོ། །མཐའ་ཡས་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་མ
ཆེ་མེད་དང་ལྡན་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱི། །ཁམས་བཅོམ་ལ་དང་བརྒྱམ་བར་མ་ལ་བརྟག་པ་བརྩམ་པ། འདོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དགོས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཉེ་བར་
བརྟགས་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པའི་གནས་དང་། མཐུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་
བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཚོར་བའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདེ་བའི་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ

ཡང་ན་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཞི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་ཟག་ཆོས་ལ་རྣམས་ཀྱི། དེ་ཡི་ཞིར་སྤྱག་བསྡུས་ཀྱི་ཚོགས་གསུངས་པའོ། །ཞབ་ཆུ་སྟེ་བའི་རབ་བྱུང་བྱེ་བཞི་རིགས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཆུ་སྐྱེ་བ་ར་འབྱུང་བ་སྟེ། མིག་དང་། རྣ་བ་
དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམས་དང་། ཚོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ཚིག་བླ་དགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། སྡུག་
བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་སོ། །འཕྲུལ་སྣང་ཡང་དག་ཀུན་ཐུབ་པ་འཛིན་པ་ར་སྐྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་དང་། ཚོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཚིག་བླ་དགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་
གོ། །ཡུལ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རིག་པ་
ཡང་མ་ཡིན། མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བཞི་ཚོར་བ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། དེ་འགོག་པ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་
དང་། ཚོ་ཕྲིམ་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། དེ་འགོག་པ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀ་ལས་ངེས་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པ་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གཞི་ ཡོངས་སུ་ཚོལ་

༄༅། །ཕྱུང་བ་དེ་ལྟ་ཉག་གཅིག་དེ་ཉིད་པར་བ་ཤེས་པ་སྟེ། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ལ་བཞུགས་པ་ན་ཐུགས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཚོར་བ་ནི་གང་། ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་གང་། ཚོར་བ་འགོག་པ་ནི་གང་། ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་ནི་གང་། ཚོར་བའི་རོ་མྱང་བ་ནི་གང་། ཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གང་། ཚོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་གང་སྙམ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དགོངས་ཏེ། ཚོར་བ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །རེག་པ་ཀུན་འབྱུང་བས་ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །རེག་པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག་གོ། །ཚོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་མི་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་མི་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོར་བ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བའི་རོ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་འདུལ་བ་དང་། འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་དང་། འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། །བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དབྱིངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་རྒྱུད་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དམིགས་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་སྣང་བ་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་མཁས་པ་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་དུ་འདོད་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྨོན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འཛེམས་པ་མཁས་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ།

85 ཀ་

༄༅། །ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། བརྡ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། བདེན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མ་དང་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པའོ། །སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚོར་བ་འཛིན་པའོ། །བརྡ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་བདག་གམ་གཞན་དག་ལ་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པའོ། །ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །བདེན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཡུལ་དང་། གནས་སྐབས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སེམས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སྔ་བ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཡུལ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་ཕྲད་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་འབྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀུན་ཏུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྔར་བསྡུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གནས་དང་། གནས་པ་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཞེན

པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་འདོད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ཀུན་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནང་གི་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནང་གི་མིང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་མིང་ལ་ཀུན་དུ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་གཉིས་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཚེ་འདི་ལ་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །གནས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེན་སུ་འཇུག་པ་ནི་གནས་མི་སྣང་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་ཡོད་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་གནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གནས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་སོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ནའོ། །གཟུགས་ཅན་ནམ་ཡིན་པའི་ཁམས་ན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། མདོ་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཞུམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་གཟུང་བ་དང་། ཆེན་པ་དང་། ཆེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ

87 ཀ

༄༅། །ཞེས་གསུངས་པ་འོ། །ཡང་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བཞི་ཡོད་དེ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་འདི་གསུམ་གསུམ་སྟེ། མི་དགེ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ནི་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་སེམས་སོ། །ཡང་སྤང་བར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལྔ་ཡོད་དོ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གནས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་བྱུང་བ་འོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་འོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་གི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ

སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མ་ཆགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཚེ་འདི་ལ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཚེ་སྐྱོང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མ་ཆོད་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རབ་བྱུང་ར
མ་ཡང་ཡིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་འགོ་ར་བར་བཏུས་པ་འདི་དག་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཞིན་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །གནས་པ་ལ་ལས་གྱུར་པའི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བཞི་པོ་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། དངོས་པོ་གཞན་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ལ།
དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་གྱུར་པའི་གོ་རིམས་ནི་དང་པོར་བག་ཟགས་མ་ཚོད་ནས་གཟུགས་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོར་བས་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ངོ་ཤེས་ནས་མཚན་མར་འཛིན
པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ལ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པ་ལོ་ཞེས་ཡུལ་བ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར
ཤེས་པས་སོ། །ནང་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བདག་རྣམ་པར་འཛིན་པ་སྐྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཀྱི། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལས
གྱུར་པའི་གོ་རིམས་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་གྱིས་ཏེ་གཞན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རགས་པའི་རིམ་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིམ་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རགས་པའི་རིམ

༄༅། །པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་བས་ཆེས་རགས་པས་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །ཚོར་བ་ནི་རྒྱུ་བ་རགས་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གཞན་གསུམ་པས་ཆེས་རགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ངའི་ཀླད་པར་ཚོར་རོ། །ཀླད་པ་ཕྱེད་པ་ཚོར་རོ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །འདུ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གཞན་གཉིས་པས་ཆེས་རགས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པས་ཆེས་རགས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །སྣོད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཟས་བཞག་པའི་སྣོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཟས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ལ་མཚར་བ་ཤེས་དང་། དགྲ་བོ་དང་། ཐམལ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པས་ཚོད་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་དེའི་དབང་གིས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཐྲུན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་ཐོག་མར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་པ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་མངོན་

90

98

པར་ཆགས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །ཚོར་བའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ནི
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གནས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གོ
རིམ་པ་འདི་ནི་དཔེར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱང་བསྟན་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྷུ་བོན་དང་ནང་དེ་མི་ཙང་མི་མང་བར་རེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། བདག་གི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་། རྣམ་བསྡུ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་མིང་དེ་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ།
དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཆེར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །ལྷག་མ་བཞི་ལ་ནི་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བསྟན་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཕུང་པོའི་གྲངས་ལྔ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་ན། ཉེ་བར་བརྟགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་། ལས་ཀ་དུ་མ་དང་། ཆུང་ཆེ་ད
དུ་མ་དང་། གྲིར་བའི་ཡུན་ལ་ག་དུ་མ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་དང་། དཀར་པོ་དུ་དག་གིས་བསྡུས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་བར་དུ་ཡང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་ག

༄༅། །ཕྱིར་བསྡུས་ཤེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་བཅུས་བསྡུས་ཏེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁམས་གཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་ར་ཏྲེ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་འི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་རེ་རེ་བཟུང་བས་སོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་གནས་དང་མཐོང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སོ༔ །དབང་པོ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཕོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་[redacted]ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁམས་གཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་ལས་ཚོར་བའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ལས་ཚོར་བས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ་ཚོར་བས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ། མིང་དང་། གཟུགས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་འི་ནང་ནས་ཚོར་བའི་ཕྱོགས་མ་རེ་རེ་བཟུང་བས་སོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་

གནས་དང་། ཉེར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དབང་པོ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ནི་དབང་པོ་ཞེས་སོ། །དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དབང་པོ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ལ་མཚོར་བའི་དབང་པོར་གདོགས་པའི་ཕྱོགས་དེ་དེ་བཟུང་བས་སོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་གཅིག་པོ་ནར་བསྡུས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
གཅིག་གིས་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁམས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་པ་ལས་འདུ་ཤེས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེའི་ཕྱོགས་དང་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་པ་ལས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་ནི་ན་ཚ་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་དེ་བཟུང་བས་སོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་
ཕུང་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཉེར་བའི་གནས་དང་། ཉེར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སོ། །དབང་པོའི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ།
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁམས་གཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
གཉིས་བསྡུས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་། རེག་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ལེན་པས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྔའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ། འདུ་བྱེད་དང་། མིང་དང་། གཟུགས་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་ནི་ན་ཚ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི

93 ༩༤

༄༅། །ཕྱོགས་རེ་རེ་བ་བཟུང་བས་སོ། །གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་གནས་དང་། ཉོར་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སོ། །དབང་པོ་དྲུག་གིས་བསྡུས་ཏེ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོས་སོ། །དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་བ་བཟུང་བས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཡོངས་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ན་ཤིའི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་བ་བཟུང་བས་སོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་གནས་དང་། ཉོར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སོ། །དབང་པོ་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་སོ། །དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་བ་བཟུང་བས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བཤད་པར་བཞག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་དང་རང་རང་གིས་བོན་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རིགས

གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་རང་རང་གི་རིགས་ཟད་པར་གྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་དབང་བཞི་ཨོཾ་རབ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་རི་གནས་སྐབས་ཚོམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་པས་བསྡུས་པ་
ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་ཡང་ཕུང་པོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡུལ་གྱིས་བསྡུས་
པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡུལ་གང་དུ་འདུག་པ་དང་། གནས་གང་ན་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཐར་དག་གིས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་
པར་རྟེན། གཅིག་གི་ནང་ན་གཞན་མེད་པའི་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དོན་དམ་པས་བསྡུས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པ
བཅུ་དྲུག་པོ་དེ། དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པར་གཞག་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གནས་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། མིང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་དག་ནི་གནས་དྲུག་ལས་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར
ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གདོས་དུ་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་གྱི་གནས་སྔོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་གནས་ཡོ་བྱད་བཅུ་དང་། དབང་པོའི་གནས་དབུ་ར་ཕྲ་སྤུས་པའི་གཟུགས་སུ་དག། དབང་པོའི་རྟེན་གྱི
གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་གཟུགས་དང་། མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་བསྐྱེད་རྫོགས་མེད་པ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་འོ། །མིང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་དག་ནི་གནས་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དང་། རེ་བ་དང་། ཡུལ་དང་།

95 ཀ ༄༅། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དགའ་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། དགའ་བ་ལའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་འདི་དོ། །སྨོན་པ་ལ་གནས་པའི་སྨོན་ལམ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཅིག་གོ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཐོབ་
པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཅིག་གོ། །དངོས་གཞི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་གསུམ་འདུས་པ་དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་སྐད་
98 བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་བའི་
ཞེ་བརྒྱད། སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམས་དང་། བསྡུ་བ་དང་། རྟེན་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མིག་ཕྱིན་ཅད་མ་སྣང་ལ་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྟུང་ལ་ཡང་འགོག
པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་དོན་དང་། རྒྱུན་གྱི་དོན་དང་། ཐབས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚོགས་

པའི་དངོས་པོའི་དོན་དང་། རྟེན་གྱི་དོན་དང་། དེ་དག་སྣང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བདག་
པོའི་རྐྱེན་རྣམས་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་
སྒོའི་སྐྱེ་མཆེད་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །དག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱིས་དག་པར་འགྲུ
གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྔོན་
དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་དེ་དག་ཉིད་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་དང་། ཕྱེ་བྲག་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་འགགས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལ་འགགས་པ་འདས་པ་འགག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམས་དང་། རྟག་གི་གོ་རིམས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམས་ནི་ནང་དང་ཕྱི་སྟེ། ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་དོན་ཕྱེ་བ་རྟེན་པས་དང་པོ་བསྟན་ལ།

༄༅། །ཕྱི་རོལ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དྲུག་གི་གོ་རིམ་ནི་དང་པོར་མིག་དང་གཟུགས་བསྟན་ནས་ཐ་མར་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པའི་བར་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་གནས་རིག་བྱའི་བར་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་ལྔ་གིས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་
བསྟན་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆེས་ཕྱལ་ཆེ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྣ་དང་ཡུལ་དུ་
འདུག་པ་ལས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དང་པོར་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་མིག་དང་། གཟུགས་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་པས་རྣ་བ་དང་སྒྲ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཟ་བར་བྱེད་པས་ན་སྣ་དང་དྲི་དང་
པོར་སྤྱོད་པས་སྣ་དང་དྲི་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྕེ་དང་། རོ་སྤྱོད་པས་ལྕེ་དང་རོ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་མཐུན་ཅིང་ཉམ་གྲོགས་པ་ཉམ་ལ་ཞིམ་ཞིང་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པའི་རེག་པ་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་པས་ལུས་དང་རེག་བྱ་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ར་བའི་
བྱེ་བྲག་གི་གནས་ལས་ཏེ། མིག་གིས་ནི་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བས་དགའ་འཛའི་ཀྱི་བྲག་སྐྱེ་བས་དང་པོར་མིག་དང་གཟུགས་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མ་ཛེས་པའི་ཕྱི་བྱག་ཡོངས་སུ་
འཇོག་པ་ལས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙུག་ས་དང་། མིག་སྨན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཞིག་མི་གོ། །རྣ་ཆ་དང་རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་བྱ་བ་དང་། ཟས་དང་། འཁྲིག་པའི་དབང་ལས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོལ་བར་བྱེད། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། རྣ་བ་དང་། སྒྲ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བར་མ་ཀྱི

རྐྱལ་དཀའ་བ་ར་ཕྱེད་པས་སྣ་དང་། ཧྲི་ཧྲ། ལྕེ་དང་། རོ་སྣོན་ནོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཙ་ཚེ་མ་ཞི་ཏྲ་རྐྱལ་པ་དང་འཁྲིག་པ་སྟེན་པ་རྗེ་པས་ལུས་དང་རེག་བྱ་བསྟན་ཏོ། དེ་ནི་རྒྱུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལས་དང་བྲ་བའི་ཁྱེ་བྲག་ཡོད་ལ་སྒྲ་འཛིན་པ་ལས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་
ནས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དཀའ་བ་ཕྱེད་པས་དང་པོ་རི་མིག་དང་གཟུགས་བསྟན་ཏོ། །ནབ་མའི་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་དག་ཉན་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་དེ། ལུས་བས་ལས་སྣ་བས་དེའི་ངོ་བོ་ཙན་བ་དང་སྒྲ་བསྟན་ཏོ། །སྣ་ནི་དྲི་སྣ་ཚོགས་དག་སྣོམ་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་དེ་ལུས་བས་ལས་སྣ
བས་དེའི་ངོ་བོ་ཙུ་སྣ་དང་དྲི་བསྟན་ཏོ། །ལྕེ་ནི་རོ་སྣ་ཚོགས་དག་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་དེ། ལུས་བས་ལས་སྣ་བས་དེའི་ངོ་བོ་ཙུ་ལྕེ་དང་རོ་བསྟན་ཏོ། །ལུས་ནི་རེག་བྱ་སྣ་ཚོགས་དག་རེག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་དེ། ལུས་བས་ལས་སྣ་བས་དེའི་ངོ་བོ་ཙུ་ལུས་དང་རེག་བྱ་བསྟན
ཏོ། དེ་ནི་རྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཆོས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུག་པོ་དེ་དག་གི་ནམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ནར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གདབ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་རིག་པར་བྱེད་པས་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བ་ཚོགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ཕུང་པོ་དག་། སྐྱེ་མཆེ
དང་། ཁམས་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་དག་བསྡུ་བར་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡོན་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོས་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས
དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་དག་བསྡུ་བ་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡོན་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་གསུམ་ནི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས

༄༅། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་དྲུག་བསྡུས་པ་སྔར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲར་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་དག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཚོམ་པ་ཅི་རིགས་པར་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་
དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྔར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་བཞིར་གཏོགས་པས་མིང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་དག་གནས་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྔར་བསྟན་པ་ཁོ་
ན་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་སྔོན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་དངོས་པོས་ཕྱི་ནང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
བསྟན་ཏོ། །དེར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁམས་རྣམས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས

དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམས་དང་། བསྡུ་བ་དང་། ཉེ་བ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མིག་མ་སྟོངས་པ་འམ། སྟོངས་པ་སྔོན་གྱི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མིག་གི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བའི་གཞི་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་དང་། ས་བོན་གྱི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དོན་དང་། རིགས་ཀྱི་དོན་དང་། ཆ་ཤས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞིའི་དོན་ཏོ། །དགོས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ

༄༅། །དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་འཛིན་
པའི་ལམ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་སོ། །དག་པའི་ལམ་ནི་གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ནི་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་སྒོམ་མེད་པའི་དུས་ན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་
པ་དང་། གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་།
མི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། འཕྲི་བ་དང་། ཕྱེ་བྲག་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ལམ་ནི་དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་འགགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ནི་དེ་དག་
ཉིད་འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་ལ། མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་དང་། དྲུག་གི་
གོ་རིམས་སོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་སྔ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སྔ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཅི་
རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་ལམ་དྲུག་དང་། ལམ་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། གཞལ་ཡས་པའི་

ཁམས་དང་། གཟུགས་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲར་བསྟན་པའི་ཚིགས་གདངས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་སྐད་སྨོས་པས་ཅི་རིགས་པར་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་དང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ན་དེ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། དེའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་དང་དགེ་ལེགས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ན་དེ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་འབྱུང་བ་གནས་པའི་དགོས་པ་ཞེ་ན་ཏུ་བཞིན་ཟབས་རྣམས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཟབས་ནི་བཞི་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་ཟབས་དང་། རིག་པའི་ཟབས་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟབས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟབས་སོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམས་དང་། བསྡུ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་ཟབས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ན་ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཟབས་ཡོངས་སུ་འདུག་པའི་ཚོ། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་མཐུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དབང་པོ་འདི་དག་གི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རིག་པའི་ཟབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་རེག་པ་བདེ་བ་འམ། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྷར་ཟུང་བའི་བདེ་བ་འམ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་དབང་པོ

༄༅། །གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དབང་པོའི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས
པ་ཕྱུལ་བ་འདོད་པ་འཕྲོ་བ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་འདི་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་འདོད་པ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན
འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས
བསྡུས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་། མངོན་པ་ལ་དམིགས་པས་ཕན་བཏགས་ཤིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དབང་པོའི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས
པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཟས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟས་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཟས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཟས་ཀྱི་དོན་བསྟན
པ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། ཟས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། གནས་པ་བསྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཟས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རགས་པ་དང་ཆ་ཕྲ-

བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གཞན་སྣང་བས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟས་དང་ཟས་མ་ཡིན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱ་བཞིར་བཅད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་
ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་ཤིང་འཚོ་བའོ། །རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ཤིང་འཚོ་བའོ། །རགས་པ་དང་ཆ་ཕྲ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ག
ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟས་རགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་དང་། མི་བཅས་པའི་དུས་སྐྱེ་ཆ་དང་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཆ་ཕྲ་བ་ནི་སེམས་ཅན་མངལ་ན་གནས་པ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་དང་། ལྷའི་རིགས་དྲུག་པོ་དག་གི་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་
རྗོས་པའི་བོ་དང་ལྷུན་གྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་འཇུ་ཞིང་རྒྱས་ཤིང་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་བཤང་བ་དང་། གཅིན་བར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་དོ། །འཆི་བའི་སེམས་ཅན་དང་སྐྱེ་ལ་བ་བར་ཅི་གམ་གཏོགས་པ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་ཟས་མེད་དོ། །དེ་
དག་ནི་སྣུང་ཆ་ཕྲ་མོ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཟས་ཀྱི་སྟ་སྣོད་ལ་མ་གཏོགས་པ་དང་། སྐྱེ་དབང་གིས་གནས་ཤིང་འཚོའོ། །རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་རགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཆ་ཕྲ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱིས་ནི་ཟན་དང་ཐུག་པ་དང་། སྐྱུར་ཁུར་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། ཟན་དྲོན་དང་། ཞག་མར་དང་། སྦྲང་རྩི་དང་། བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་དང་། ཤ་སྐམ་དང་། ཤ
སྐྱུ་དང་། འོམ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོ་རྣམ་པ་ཆུང་ལ་ལྟར་བཟའ་བྱ་རྣམས་ཏེ། བཟའ་རྐྱང་བ་དག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཞེས་བྱའོ། །རེག་པའི་ཟས་ཀྱིས་ནི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་རེག་པའི་ཚོར་བ་དྲུག་པོ་འདི་བ་དང་། ཡིད་ལ་སེ

105

༄༅། །ཕ་དང་། བདག་སྐྱོམས་ཀྱི་ཆོ་ར་འབྱེད་པ་རབ་བྱེད་པ་ལྔ་ར་འབྱུང་བ་དག་གོ། །ཡིད་ལ་གསོམ་པའི་ཟླ་བ་ཀྱི་འདུལ་དེ་རིག་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཞིག་ཞེས་བསྟུས་པའི་སེམས་པ་འི་ཚོགས་ཀྱང་དག་པོ་མཚོངས་པའི་ཡུལ་འདོད་པ་ལས་རྣམ་གསུམ་པ་དག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཟླ་ཀྱིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་པོ་ཟླ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགུ་དང་མཚོངས་པ་ལས་དམིགས་པས་ཕན་བཏགས་ཤིང་སྤོབས་དབྱུང་བ་དག་གོ། །གཉིས་པ་བས་ཀྱི་རིམ་བྱུང་བྱེ་བ་ཀ་ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟླ་བ་དུས་གང་གི
ཚེ་ཟླ་ནི་དེ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་ཚེ་ལོ་ཟླ་བས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གི། ཟླ་བའི་ཚེ་ན་ནི་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟླ་ཉི་གང་གི་ཚེ་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་
བའི་ཚེ་ན་ཟླ་ས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཟླ་དང་ཟླ་མ་ཡིན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཀ་ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟླ་ནི་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཟླ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཟླ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཀྱང་ཟླ་བའི་ཚེ་ན། ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཟླ་བ་ལ་ཡིད་དང་པོ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་མཐུ་བས་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁམས་ཀྱི་ཟླ་ཞེས་བརྗོད་པར་ནི་མི་བྱ་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་དེ་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅར་ཉམས་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རིག་པའི་ཟླ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁམས་དེ་འགྲོ་བ་དང་བང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་འདུ་བ་ནི་དེ་འདུ་བའི་ཚེ་ན་ཁམས་ཀྱི་ཟླ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་
ཀྱི་ཞུ་པ་དང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་ཞུ་ར་ཟླ་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་ཟླ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁམས་གང་ཟླ་བའི་ཚེ་ན་པ་དང་། ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བ་ཞི་ཚེ་ན་འདོད་པ་ལ་སྐྱེད་པ་དེ་ནི

ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལམ་གང་ཟ་བའི་ཚེ་ན་ཞིམ་ལ་འཇུ་བའི་ཚེ་ན་མི་འགྱུར་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལམ་གང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་འདི་སྣ་མ་ཚེད་ཀྱིས་བསྒྲུས་པ་ཞིག་ལ་གས་པར་ཞུ་བ་ས་ཕ་ན་འདོགས་པ་ལམ་གྱི་ཞེས་ཡིན་ཀྱི་ཀ་སྣ་བྱས
དང་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཕན་པར་ཡང་མི་འཇུག་གནོད་པར་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་ནི་སྔར་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི་ངེ་སྐྱར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཕན་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་
འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཟས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིག་པ་དང་། ཡུལ་འདོད་པ་ཐོབ་ཏུ་མི་རེ་བ་དང་། ཡུལ་མི་འདོད་པ་ཐོབ་ཏུ་དོགས་པའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཟས་གསུམ་
དང་བྲལ་ཞིང་ཟས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནོད་པས་ཉམ་ཐག་པ་དང་། འཆི་ཁའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཟས་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་འཇུ་བའི་ཚེ་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱའི་མཐུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ
དེས་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །རིག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཀྱིས་ནི་སོ་སོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕན་བཏགས་པའི་རྣམ
པར་ཤེས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེས་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཟས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཟས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་བརྟགས་

༄༅། །པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་བརྟས་པ་དང་། ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་བཞི་ར་བཅད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བགག་པ་ཞེ་ན། །ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟས་ཀྱང་ཡིན་ནམ། ཟས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཁམས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། །ཁམས་ཡིན་ལ་ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི། །ཁམས་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཟས་ཡིན་ལ་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དག་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཟས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཁམས་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི་ཁམས་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཁམས་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཟས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དག་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཟས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔའི་ཕྱིར་ཏེ། མང་བའི་རིམ་པ་དང་། བརྟུད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། སྲོག་གི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མང་བའི་རིམ་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི་དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམ་དུ་བྱ་བའི་ཟས་སྣ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་ནས་འབྱུང་བ་དང་པོར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རེག་པའི་ཟས་ནི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རེག་པའི་ཚོགས་ཉི་ཚེ་ལས་བྱུང་བས་སྔ་མ་བས་ཀྱང་ཉུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་ནི་ཡུལ་འདོད་པ་པོ་བཅུ་རེ་བ་ལ་སེམས་པའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བས་སྔ་མ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཉུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སྔ་མ་གསུམ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་བཏགས་པའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཉི་ཚེ་ལས་བྱུང་བས་སྒོམ་པས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །བརྡ་ཕྲད་པ་རྩ་ལྟ་བའི་རིམ་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ནི་ཕྱིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པར་སླ་བས་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །རིག་པའི་གནས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། གྲོགས་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པས་བརྡ་ཕྲད་པ་རང་དཀའ་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་གནས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པས་ཀྱང་ཆེས་བརྡ་ཕྲད་པ་རང་དཀའ་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པས་ཀྱང་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྡ་ཕྲད་པར་དཀའ་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཕན་འདོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ནི་དབང་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཐུ་ཆེ་བས་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། །རིག་པའི་གནས་ནི་སྒོམ་པས་ཕན་འདོགས་པའི་མཐུ་ཆུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་གནས་ནི་སྒོམ་པས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པའི་མཐུ་ཆེས་ཆུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ནི་སྒོམ་པས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པའི་མཐུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་འཛིན་པའི་རིམ་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ནི་ཡོད་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་རེ་ཞིག་མི་འགགས་པས་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །རིག་པའི་གནས་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་མེད་ན་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྲོག་གི་དབང་པོ་མྱུར་དུ་འགགས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་གནས་ནི་ཁམས་དང་རིག་པའི་གནས་མེད་ན་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཆེས་མྱུར་དུ་འགགས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ནི་ཁམས་དང་། རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་གནས་མེད་ན་གཞན་མེད་པས་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་དུ་འགགས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །རིག་པའི་གནས་ནི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ

ཀ། ༄༅། །བསྡུན་དོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་ནི་ཚོར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཟས་
རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ཆོས་གང་དག་བསྡུས་པ་དེ་དག་བསྡུས་སོ། །རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པའི་
ཟས་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་ཆོས་གང་དག་བསྡུས་པ་དེ་དག་བསྡུས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་དེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོས་ཆོས་གང་དག་བསྡུས་པ་དེ་དག་བསྡུས་
ཤི། པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིད་དང་ཡང་བསྟན་པ་དང་། ཚིམས་པར་སྨྲོས་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་ཡིན་པར་རྣམ་པར་མི་གཞག་ཅེ་ན། རྒྱས་པར་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ།
དོན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པས་རྒྱས་པ་དང་། གནོད་པར་མི་བྱེད་པས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཕྱི་མ་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ཤོས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཟས་ཡིན་པར་མི་གཞག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་གནས་
པར་བྱེད་པའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཟས་ཡིན་པར་རྣམ་པར་མི་གཞག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཟས་མེད་ན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་བདུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཟས་དང་། སེམས་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཕུལ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕེན་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་བདུན་པོ་དེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་པར་འགྱུར་བ་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་འདིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཟས་བཞི་པོ་འཚེས

གནས་པར་གསུངས་ཏེ། ཟས་བཞི་ནི་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྫུ་དང་སླུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་འདོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བ་རྣམས་
ཟས་བཞི་ལ་གནས་པ་ཡོད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཟས་རྣམས་ཀྱི་བསླུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཟས་ནི་མིང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་རྟེན་དང་། ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གནས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇུག་ལ་མིང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་དག་ནི་གནས་བདུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་
ཏེ། དེ་ནི་ཟས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཅན་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བ་རྣམས་གནས་ཤིང་ཚོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་དེ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམས་དང་། བསྡུ་བ་དང་། རྟེན་ཅིག་ཤོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་
བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན

༄༅། །མྱོང་ལ་པ་དང་། སྲེད་པ་ལས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་མྱོང་ལ་པ་འགོག་པ་དང་། ཕུང་པོ་འགོག་པ་ལས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤོང་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
ཞེས་བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་བདེན་པ་དང་། འགོག་པ་བདེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དམིགས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི
དོན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་དང་། རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉི་ག་ནས་དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་གཟིགས་ཀྱི། བྱིས་པ་རྣམས
ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་མི་མཐོང་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་དེ་རྣམས་ཚེ་དང་ཀྱི། རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་གཉི་ག་ཡི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ནི་ཙེ་ཉམ་མྱོང་ལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །འགོག་པའི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ཏོ།

ལམ་གྱི་དོན་ནི་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་བདེན་པ་དང་། འགོག་པ་བདེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བའི་དོན་ནོ། །ལམ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་གྱི་དོན་
ཀྱིས་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་པ་མཚོན་པར་བསྟན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅིང་ལ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གང་། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ནི་གང་ཞེ་ན།
སྐྱེ་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ཡི་ནི་གཅུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་

113 ཀ། ༡༡༣ 98

༄༅། །དང་། མཉེས་པ་དང་། འདུག་པས་སོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གནས་གཞན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་ཡུལ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འགྲོ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གནས་གཞན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་གནས་གཞན་ལུས་ཕྲ་ཐུག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་གནས་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེའོ། །རིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རིགས་ངན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། རིགས་བཙུན་པ་དང་། རིགས་ངན་པ་ཡང་མ་ཡིན་བཙུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱུམ་ཡིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་རིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ཁ་རིག་ཞལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་འཚམས་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་བསྡོམས་ན་རིགས་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་ཡུལ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་དག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྡུས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འགྲོ་ཞིང་འཕོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་བཅད་པ་མང་དུ་ཉམས་སུ

སྨྲེ་ང་བ་ལ་ལ་ཁྲག་འཛག་ཅིང་འབབ་པ་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་། བུ་སྲིང་གི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཉེན་བཤེས་དང་། ནོར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཟད་པ་མང་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆི་མ་དང་པོ་འཛག་ཅིང་འབབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཀུན་ནི་སྔོན་འཁྱམས
པ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྒྱུ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་འདིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སྔ་མ་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་དང་མ་ཉིད་ཐར
ཕྲུག་པ་མེད་པ་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་། བུ་སྲིང་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། བླ་མ་དང་། བླ་མ་ལྟ་བུར་མཆུར་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རུས་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་ལྷུང་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་བསྐལ་པ་ཀྱང་འཇིག་པ་དང་། ཕུལ་བ་རི་རབ་ཙམ་དུ་བཞིན་
ནི་རི་རོགས་ཀྱི་དཔངས་ལ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སྔ་མ་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཉིད་དང་། དོན་དང་།
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམས་དང་། བསྡུ་བ་དང་། རྣམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་།
མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༄༅། །ཀུན་རྟོགས་བཟང་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུ
བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོ
ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྩ་འདི་སྡུག
པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་དྲག་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར
འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཕྲད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཆད་པས་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དང་འགལ་བས་ངན་འགྲོར་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་བས་མྱ་ངན་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མཚང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོན་ཉིད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ཡོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར

སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་ལ་བྱའི། སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་ལ་བྱའི། འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་བ་པོན་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་སྨོས་པ་དང་པོ་ལྔའོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་སྨོས་པ་བར་མ་གཉིས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཞེ་ན། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ཐ་མ་གཅིག་གོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་དང་པོ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ཏོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་བདུན་པོ་དེ་དག་ལས་དྲུག་ཅིག་ཉེ

༄༅། །ཤོང་ཀར་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱ་པོ་ཏ་བ་ཞིག་ཉེན་པོ་བདན་མེད་པ་དང་། འཆེབ་ཞིག་ཉེན་པོ་གསོན་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ཞིག་ཉེན་པོ་སྡུག་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པས་ལོངས་པ་ཞིག་ཉེན་པོ་ནོད་དཔ
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྣམས་དགུ་ར་པ་ཕུང་པོ་མ
གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། འབར་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་། བསྒྲུབས་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཆེས
བསྒྲུབས་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བསྒྲུབས་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྣང་ཞིང་བསྒྲུབས་པ་ཆེན་པོར་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ
གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས
པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་པར་སྤྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་པར་སྤྱངས་པ་རྣམས

ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པའོ། །དྲུག་པ་ནི་སློབ་པ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པའོ། །བདུན་པ་ནི་མི་སློབ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གི་དབང་པོའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་གང་ཡིན་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གང་། སྐྱེ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས
སོ། །དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་དགུས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་། གནས་སྐབས་དང་། སྒོ་དང་། ཚེ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་ན་བདག
ཉིད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཞི་བ་པོ་ནར་འཇུག་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། རྟེན་དང་།
དམིགས་པ་དང་། འདུ་འཛི་དང་། བཤད་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའོ། །གནས་སྐབས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཆུང་ངུ་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རིག་ནས་སྣ་བས་སོ། །སྒོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྒོའོ། །ཚེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ལྟུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་དང་། གཞི་དང་། ལས་ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་། མཐར་ཕྱུང་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང

༄༅། །ཞེ་ན། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། དེ་དག་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བརྗོད་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ཉེས་དམིགས་གང་ཞེ་ན། ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་དུ་མ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་
མཐུན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་དགུས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་
གནས་སྐབས་དང་། སྒོ་དང་། ཚེ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གང་སྤྱོད་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པས་ལུས་དང་ངག་གི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་འཇུག་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག
དང་། བདག་དང་། གཞན་དང་། གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་། འཇིགས་པ་དང་། གསོ་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་ཞིང་དགའ་བ་དང་། ཆོས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འདི་རྣམས་བཅད་གཅིག་ཆད་པར་འགྱུར་ཀྱང་མེད་པ་མཆུ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཆུང་ངུ་
དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། །སྒོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས། །ཚེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ

དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འདོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དགའ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ། །རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། ལས་བྱས་པ་དང་།
མ་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། མ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ཉེས་དམིགས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བདག་ལ་གནོད་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་
པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྟག་པར་སྒྲིབ་པ་དང་། བདེ་བར་སྒྲིབ་པ་དང་། གཙང་བར་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །རྟག་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །བདེ་བར་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །གཙང་བར་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་
དགའ་བའི་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་སྙོམ་ལས་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོན་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྲེད་པ

༄༅། །དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ནི་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མགོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྒྲིས་ཡང་འབྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲེད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྲེད་པའི་བག་ལ་ཉལ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲེད་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲེད་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྲེད་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲེད་པ་ཀུན་ནས་སློང་བ་དངོས་པོ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་བ་ནས་གནོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་འགོག་པ་དང་། ཕུང་པོ་འགོག་པས་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་གང་། ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པ་ནི་གང་། ཕུང་པོ་འགོག་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བོན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་བཀག

པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་འདི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཏེ། སྲེད་པ་ཟད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཏེ། འགོག་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་དང་། བརྡར་བཏགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་གང་དུ་འགོག་པ་དང་། གང་གིས་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པའོ། །ཟབ་པ་གང་ཞེ་ན། འགོག་པ་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཟད་པ་ལས་གཞན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། །གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །བརྡར་བཏགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་པས་སྤང་བ་ལས་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཡན་ལག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པ་ལས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱན་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱན་དང་བཅས་པ་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རིག་པ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་དང

123 ཀ 98

༄༅། །བཅས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་
གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་བསྡུས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ངེས་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། ནུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཉིད་དུ་ཞུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
ཚོགས་བསགས་པའི་གོང་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱུག་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བོན་རྐྱང་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྒོམ་
པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་སྟེ། ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། ལམ་
ཆུང་ངུ་བསྒོམ་པ་དང་། ལམ་འབྲིང་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། ལམ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བསྒོམ་པའོ། །མཐར་ཕྱུག་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།

124 ཀུན་ནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་དང་། སྤྱད་པའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་བཅད་པ་དང་། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་ཐ་གཅུ་གནས་མ་ལུས་པར་སྤྲུགས་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་ཟད་པ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཚོགས་བརྒྱུ-
ཐོབ་པར་ཤེས་པ་བཀག་ཡིན་པའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་།
98 མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དང་། གཉིས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་
དང་། ལམ་སྡུད་པའི་ལམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། ལམ་བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་
བཞི་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། དབང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། བདེན་
བཞི་པོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་བཞིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་སོ་སོར་རིག
པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཇིག

༄༅། །བའི་རྣམ་པ་དང་། བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་འཆིང་བའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དམིགས་སུ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམ་པ་དང་པོ་ལྔས་བསྡུས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམ་པ་བར་མ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །སྟོང་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམ་པ་ཐ་ལྷག་མ་གཅིག་པུས་བསྡུས་སོ། །
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ལས་བསྡུས་སོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལས་འབྱུང་བ་
དང་། ཁ་དོག་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དབྱིབས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་རྒྱུད་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དུལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་
བ་དང་། གྲང་བ་དང་དྲོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རིག་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ན་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འཆི་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་
བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བའོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་ཚིགས་འགྱུར་བ་དང་།
མེ་ལ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུས་ཕྲེང་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྐམས་པ་དང་། རྟེན་གཞན་དང་ཕྲད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བའོ། འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་ཞིག་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་པའི་རྣམ་པས་བསྡུས་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གང་
ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྔོན་རྗེ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཅིང་བདོག་པ་ལས་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་བྲལ་བའི་རྣམ་པས་བསྡུས་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་དང་།
འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བྲལ་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་དག་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཉེ་བར་མ་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྡུས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། འགྱུར་
བའི་མི་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བྲལ་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་དག་ད་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེ་བའི་རྣམ་པས་བསྡུས་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནི་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་པའི་རྣམ་
པ་དང་། བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཉེ་བའི་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་འཆིང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་མཐུན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་
བསྔལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྲེད་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བའི་གནས་ཡིན་ལ། སྲེད་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་འཆིང་བའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་མཐུན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན

127 ༄༅། །བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཞག་པ
དང་བཅས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཞེན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་འགོག
པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆིང་བའི་རྣམ་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། དབང
པོ་ཙམ་དང་། ཡུལ་ཙམ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཙམ་དང་། སེམས་ཙམ་ཞིག་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །དམིགས
སུ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དབང་མེད་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ལ།
རང་དབང་མེད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་རང་དབང་མེད་པའི་རྣམ་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞི་པོ་རྣམ་པ་བཅུས་བསྡུས་པ་དེ་དག་གིས་སོ་སོར

རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་སྲེད་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་
འཕེལ་ངེས་ནས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྔ་སྲིད་པ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་ནི་སྲིད་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཇི་ཅིང་
གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་སྦྱར་ན་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སྐྱེ་བ་ནི་རབ་ཏུ
སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མྱ་ངན་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོ་རིམ་ས་བཞིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་
སྲེད་པའི་ཞགས་པ་ཉ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉ་རྣམས་ལོངས་པའི་ཞགས་པ་ཉ་ལ་ལུས་ལ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཡང་དེ་ཡང་དག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྲེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་པ
ཡུལ་པ་དེ་ནི་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྲེད་པའི་ཞགས་པ་ཉ་ལ་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་། སྲེད་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། དེའི་ཕྱིར

༄༅། །རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་འགོག་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྱ་ནོམ་པ་ནི་དེ་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་འཕྱུར་བ་མེད་པའི་སྣོན་ནས་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་དོན་ཏོ། །རིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་སྒོ་བཞིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ཏོ། །ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཁམས་འདོད་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཁམས་གོང་མ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག

བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། བདེན་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། བདེན་པ་ལ་ངེས་ཤིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱིར་རྣམ་པ་འདིར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་འདི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་པ་བཞི་རིམ་ཅན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིས་སོ་སོར་རིག་པ་འདི་ལྟར་བདེན་པ་དག་ཏེ། ཀྱེ་སྡུག་ངེ་
ལོག་ཏུ་མ་ལྡང་བ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་མི་འདྲ་བའི་སྟེང་དུ་ལོག་ཏུ་ལྡང་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དགག་སྒྲུབ་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་བརྟན་པོ་ནས་འཕེལ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ངོ་སྐྱེམ་པ་ཞེས་རྒྱལ་རབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པས་མཉམ་ཞིང་
མཚུངས་པ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ནི་དྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་མཐར་

131

༄༅། །ཀྱི་ཐམས་ཅད་པ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྔ་རང་བྱུང་བའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་བར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ན་ཆུང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་
བར་འགྱུར་བ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་བར་འབྱེད་པ་ཆེད་དུ་མ་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་ཆེ་བ་བསྐྱེལ་པ་དེ་དག་གིས་ཉེས་སུ་
སྤང་དུ་བྱུང་བའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེ་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་
ཆོས་དང་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་ནི་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་པོའི་སྔོན་གྱི་སྒྲ་སྟེ། བདེན་པ་ལ་བཟོད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་
པ་དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཤེས་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཤེས་པ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་སྐྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཏེ། མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ས་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་
བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་ལ་བཟོད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི

ས་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཟང་ཡིན་པའོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་སྐྱེ་བའི་ས་དགུ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པའི་ས་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ནི་འོག་མ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་མ་
གཏོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟད་ནས་བཟུང་སྟེ་འགགས་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཡང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལས་འདས་པའི
ས་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགགས་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ལ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སེམས་བཞིས་མངོན་པར
རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བཞི་བཞིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་བརྒྱད་ཅུ་
རྩ་བརྒྱད་སྤངས་ནས་བདེན་པ་བཞི་མངོན་པར་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རིས་བཅད་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རིས་བཅད་དུ་ཕྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། བདེན་
པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རིས་བཅད་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི

༄༅། །ལམ་རྣམས་ཞིག་ཏེ་ན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་།
ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་སྟེ།
སྤྱིར་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་གཅིག་
ཏུ་བསྡུས་ན་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱའོ། །བཅུ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་
བཅུ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བདུན་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་བདུན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་དོ། །ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་བརྒྱད་དེ། བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་བསྡོམས་ན་

སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་རྣམས་དང༌། ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་
རྩ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་དགུ་སྟེ། སྔ་མ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བདུན་སྟེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །འགོག་པའི་
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་དོ། །ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བདུན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་བསྡོམས་པས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།
སྔ་མ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་དང༌། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདོད་པའི་
ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་སྔར་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྔར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་རྗེས་

༄༅། །ལུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་རབ་རྟོགས་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་བརྒྱ་རྩ་དྲུག་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་འདམ་དུ་སྡུམ་པའི་རྣམ་ལ་དུ་བསྡུས་ནས་རིམ་པ་དགུར་ཕྱེ་སྟེ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། འབྲིང་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་དགུ་དགུར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོར་ནི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་འབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་ལས་རྣམ་པ་དྲུག་སྤངས་ནས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགུ་པ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་ས་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་གསུམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་ཕྱེ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར

ཕྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་སོང་དུ་ཆུང་ངུར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཐར་གྱིས་སྤངས་པར་གནས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཞི་ཆུང་ངུ་སྤངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟམས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དང་པོའི་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་བཞིས་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན་ དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ནས་རྟོག་ཏེ་ན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མ་འདྲེས་པར་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཐོབ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ལམ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་བསྒོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ལམ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དུས་དུས་སུ་ཀུན་དུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དང༌། དུས་དུས་སུ་མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དགའ་བ་བསྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་དུ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་སྐྱོབ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང༌། རིགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་དང༌། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དང༌། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང༌། དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་

པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དད་པ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ངེས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ངན་སོང་བ་ཞིག་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ་ངེས
པར་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་བའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྔོན་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པའི་ཚེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐར
ཕྱུག་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྡ་བསལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་བའི་སྤོང་ལམ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སོ་སོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་བསལ་བའི་ཆོས
ལ་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་འབྲིང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་བསལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་གསུམ་པ་གཅིག་པུ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར

༄༅། །ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པས་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མཐོང་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བདེན་པའི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པའི་མཇུག་ཐོག་ལ་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་ལྡང་ལ་པས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ང་སྟོན་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཤེས་པས་དཔྱད་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པས་འོག་མ་པས་འོག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། ས་གོང་མ་པས་གོང་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པས་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ལངས་པ་ལས་གོང་མ་དང་གོང་མའི་བདེན་པ་དག་ལ་ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་སྔ་མ་ནི་བརྗོད་བསྐུལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ནི་བརྗོད་བསྐུལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྔ་མས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་

གནས་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་མ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་སྔ་མས་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་མས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །མཐར་ཕྱུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྒོམ་པ་པས་སྤོང་བར་བྱ་བ་དག་སྤངས་པ་ལ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཅར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ལྷུང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགགས་པ་ལས་ན་དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟད་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མར་ཕུང་པོ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་མར་ཕུང་པོ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བརྒྱད་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་

༄༅། །དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆ་ཅན་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་
གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་དུ་གཏོགས་པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། གྲུང་ཐལ་ལས་འདས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་།
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྲིད་པ་བདུན་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་བདུན་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་བདུན་སྟེ་
མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །རིགས་
ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་ལྷའི་རིགས་དེ་ཉིད་དམ་
གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་མིའི་རིགས་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་གང་ཞེ་ན།

ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་སྤངས་པས་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སོང་ནས་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་
ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་གཅིག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས
ཀྱི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་སྤངས་པས་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར
མི་འོང་བས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིགས་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་ན་དེའི་སྐྱེ

། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་སུ་ཕྱུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་འདི་དང་ཚུལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་བར་མ་དོའི་སྲིད་
པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཚེ་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤུར་མའི་མེ་སྟག་ཆུང་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འཆི་བ་ལྟ་བུ་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ནས་ཅེ་བར་མ་དོའི་
སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་དུས་གཞན་ཞིག་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གཞལ་བ་དེར་ནི་དུ་རྟུ་མི་གཞོལ་བ་བདེ་བ་ར་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མ་མ་ཐུ་གས་སྦྱེབས་པ་མེ་སྟག་བསྲེགས་ཤིང་ནམ་དུ་འཕང་བ་དང་ཞག་ཀྱི་ཐུ་གས་ཀྱི་ཕྱོ་འབག་གིས་ཞི་ངེས་ཡང་བ། ལྕགས་ཀྱི་ཚ་
ཚ་གནམ་མདའ་པ་རྣམས་ཀྱི་ར་མ་ལོག་པའི་རླུང་བས་ཁོན་རེ་འཆི་བ་ལྟ་བུ་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ་ཅིང་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ལ་བདེ་ར་གཞོལ་བར་བྱེད་ལ། གཞོལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཆུང་ཟད་མ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདའ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ལྕགས་ཀྱི་ཚ་ཚ་དེ་ཉིད་གནམ་དུ་ཡར་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ས་ལ་མ་ཕུང་བར་འཆི་སྔ་བས་ཁོན་རེ་འཆི་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བཞི་སྟེ་ཡང་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་གང་ཡང་རུང་བར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་འདི་དང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གཉིས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། འབད་པ་དང་། ངལ་བས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་དེར

སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པ་དང་། ངལ་བ་མེད་པ་ལས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་དེར་སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་བར་གོང་དུ་འགྲོ་བ་རི་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ནི་བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་མ་སྤེལ་བ་གཉིས་སོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ནི་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་གིས་བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་དེ་ནི་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སོང་ནས་དེར་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་བསམ་གཏན་མ་སྤེལ་བ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ནས་དེར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་བསམ་གཏན་སྤེལ་བས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་པར་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་འདོད་པའི་ཁམས་ན་འདིར་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་བསྒོམས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡལ་ནས་ཉམས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ནི་མ་ཉམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རིས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་སྤོང་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་དང་གནས་གཙང་
མ་རི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་སྤེལ་མར་བསྒོམས་ཏེ། ཚངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་བར་མ་དག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བྱུང་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱེད་དུ་འཕར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཚངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མ་ལྔ་ལས་དང་པོ་འམ…

༄༅། །གཉིས་པ་འམ་གསུམ་པ་འམ་བཞི་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིས་པ་སྐྱེད་དེ་སྤྱི་ལ་ནས། ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཤི་འཕོས་ནས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འཕགས་པ་ཉི་ཚེ་ལ་ཆེ་ནུ་དུ་མི་སྦྱང་སྟེ། ལྷ་བ་རིགས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཙམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ས་སྐྱུང་ལ་བདུན་མ་ཞིན་པ་རིས་པའི་སྤྲ་བའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འམ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་འང་རྒྱུད་དང་བོར་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་ལངས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །རྒྱུ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ཡང་ཀྱིས་ཡང་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆེ་ཆུང་ཆེ་ཆུང་དུ་ཕྲི་ནས་གང་གི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་སྤེལ་བ་ཞིབ་པ་དེས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ནུས་པས། དེའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་རྣོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཉུང་ངུ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སྤེལ་བ་རིམ་གྱིས་ཐུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལྡན་དང་པོ་གཉིས་ནི་བར་ཆད

མེད་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་གོང་དུ་འཕོ་བ་བསམ་གཏན་མ་སྤེལ་བ་བསྒོད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་ངས་རིམ་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་གསུམ་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་གནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེའོ། གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་མི་འཇུག་པར་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་
ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་སོང་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་སོ། འདི་ནི་ཞི་གནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་རུང་བར་བལྟའོ། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་
ནི་དེ་ཕན་ཆད་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལྷ་ར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། དེ་ནི་རི་ཞིག་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་
གསུམ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་མཐྲེ་བར་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འདོད་པའི་ཁམས་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་
མེད་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་པོ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་ཚེ་འདི་ལ་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞིང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་གཟུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དེ་དག་ལས་གང་ལ་ལས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་མྱང་འདས་བདེ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྣམ་པ་དགུ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་སྤངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པ་དགུ་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགེ་ཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང་ལ་རྟེན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང་ལ་རྟེན་དགོས་ཚེ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར

ཀྱུར་ན་མ་ལེགས་ཀྱི་སྙམ་དུ་སྐྱོར་བ་ཀླག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་ནས་ལུས་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚེ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་འབད་པ་དང་བཅས་པས་རྗེས་སུ་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མེད་ན་རྗེས་སུ་མ་བསྲུངས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་བརྩོན་པ་མེད་ན་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གཏན་ནི་ཟད་པར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །འབྲས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། བྲལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞིར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ལ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ལྔ་གང་ཞེ་ན། ལམ་སྔ་མ་བཏང་བ་དང་། ལམ་གཞན་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བ་བསྡུས་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ

༄༅། །ལམ་ལྔ་མ་བཏང་བའི་ཞུགས་པ་བཞི་འི་ལམ་བཏང་བའོ། །ལམ་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་འི་ལམ་ཐོབ་པའོ། །སྤངས་པ་བསྡུས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་འི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའོ། །
ཤེས་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་འི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཤེས་པ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་འི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་སྟེ། ཁྱད་ལྔ་
པོ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཇི་སྙེད་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་རྣོན་པོའི་རིགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་[illegible]
ཅིག་ཆར་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་ལམ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར
འབྲང་བ་ལས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས
སུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ལ་སྦྱར་ན་དང་པོ་ལྔ་དང་། ཐམས་གཅིག་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ། །དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི
སྤྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་རིམ་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར

ག་ཞུགས་སོ།། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གནས་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་རྣམས་སོ་སོར་རིག་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དང་པོར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པའི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པ་གསུམ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་སྤོང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྤངས་པ་ལས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་རབ་བཞིག་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ན་འགོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་ངེས་པར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག
པ་འི་བདེན་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དག་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གོམས་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་པས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་གྲངས
གཞན་ཡང་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་གཙུགས་ནས་ཡང་གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནད
དང་། དེའི་རྒྱུ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། སྨན་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཐེབས་པས་ན་དེ་ལ་རྟོགས
པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་ལ་འདོད། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་འདོད། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་རྟོགས་པ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ
ན། བདེན་པ་བཞི་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། འགོག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སྤྱིར་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་བྱས་པ
དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བསྡུས་པ

152 ཡིན་པས་ལྷ་ར་ཕྱུང་ངོ་ལྟ་བུའི་རྟེ་ན་རྟེན་དང་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །འགོག་པའི་ཚེ་ཡང་མི་རྟེན་མིག་ནས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་སྐྱེད་པ་ལྟ་བ་དེ་
དག་གིས་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ནི། དེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་བསྡུས་ན། །དེའི་སྒོ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
ཤེར། ༡༠༠ པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་གིས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གོ་རིམ་དང་། བསྡུ་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུར་བཅུ་དབྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
གཉིས་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་མེད་པའི་དོན་
དང་། མི་རྟག་པའི་དོན་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོན་དང་། བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་དོན་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་དང་སྐྱེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།

༄༅། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་པ་དང་། རྐྱེན་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ། སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ།
སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
རྐྱེན་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་དྲུག་པོ་སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་འདུས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ
གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ། མྱུ་གུ་ལས་འདབ་མ། འདབ་མ་ལས་སྡོང་བུ། སྡོང་བུ་ལས་སྦུ་གུ། སྦུ་གུ་ལས་
སྙིང་པོ། །སྙིང་པོ་ལས་མེ་ཏོག །མེ་ཏོག་ལས་འབྲས་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་དྲུག་པོ་སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་

༨༦

ཏམས་དང་། དྲུག་ཀྱི་བམས་རྣམས་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་པ་ཀ་ཏྲི་ཧྲི་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་བརྟན་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཞི་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། གནས་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ལྡན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཕྲད་ན་ཚོགས་གང་སྐྱེ་བ་འམ། འཕེལ་བ་འམ། འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་འམ། འགྲུབ་པ་འམ། གནས་པ་འམ། ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ལྡན་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་ཕྲད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཚོགས་གང་སྐྱེ་བ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་ཕན་པའི་དོན། རྐྱེན་ནི་གནས་པར་བྱེད་པའི་དོན། འབྲས་བུ་ནི་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ལྡན་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅི་དང་ཕྲད་ན། ཚོགས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་གི་ས་བོན་ནི་ལྡན་ཡོད་པ་སྟེ། ས་བོན་གྱི་གནས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནོ། ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་གྲོགས་དང་དམིགས་པ་དང་ཡང་ཕྲད་ན་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ལྡན་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅི་དང་ཕྲད་ན། ཆོས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ནི་ལྡན་ཡོད་པ་སྟེ། ནང་གི་ཡན་ལག་གི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྟོབས་དང་ཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་སྦྱར་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡན་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅི་དང་ཕྲད་ན། ཆོས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་ཤིང་འདོད་པའི་ལྡན་ཡོད་པ་སྟེ། དམ་པ་འཆའ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་འཁོར་དང་ཕྲད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡན་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅི་དང་ཕྲད་ན།

55

ཀ། ༡༤

༄༅། །ཆོས་ཅི་ཞིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ཅེ་ན། བཞི་ཤེས་པ་ནི་སྔོན་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པའི་བརྩོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞི་འི་ལས་ཀྱི་ཀས་དང་མཐུན་པའི་ཆ་བྱད་ཡོ་བྱད་དང་ཕྱད་ནས་བཞི་འི་ལས་ཀྱི་ནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྡུ་བར་འགྱུར་རོ། །སྔོན་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅི་དང་ལྡན་ན། ཆོས་ཅི་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་སྔོན་ཡོད་པ་སྟེ། ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས། ཟས་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་ན་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་རྣམས་པ་གནས་པ་དང་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་བར་བསྒྲུབ་རོ། །སྔོན་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅི་དང་ལྡན་ན། ཆོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་གིས་བཅས་ནི་སྔོན་ཡོད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ནས་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་རང་གི་ལས་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ནི་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། ས་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ནུས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཚིག་དང་། མྱོང་བ་དང་། བག་ཆགས་དང་། རླན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་དང་། ཕྲད་ནས་འགག་པ་དང་། ཡུལ་དང་། དབང་པོ་དང་། བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐུན་པ་དང་། མཐུན་སྣ་ཚོགས་དང་། ཚོགས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཚིག་ནི་རྗོད་པར་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་གཞིའོ། །མྱོང་བ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །བག་ཆགས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །རླན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་ནི་སྐྱེ་དབང་བཅས་པ་མ་ཞིག་པས་རང་རྒྱུའི་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཕོ་རྗེ་གཞིས་ཚོན་ནོ། །ཕྲད་ནས་འགག་པ་ནི་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནོ། །ཡུལ་ནི་དམིགས་པའོ། །དབང་པོ་ནི་བདག་པོའོ། །བྱེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པའོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ནི་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་འི་ཕྱིར་

སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བའོ། །དེ་ཙོང་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ། །མཐུན་པའི་རིགས་མཐུན་པའོ། །མཐུ་ལྡན་ཚོགས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་འཇུག་པ་ཐ་དད་པའོ། །ཚོགས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པའོ། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་བཅུ་དང་རྐྱེན་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལྔ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྟོས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། འདྲེན་པའི་རྒྱུ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་མིང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། གཞི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞིག་རྒྱུ་གང་གིས་དོན་པོ་གང་ལ་འདོད་པ་དང་ལེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཆེས་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་དེ་ཉིད་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ཉེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདྲེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ལྟོས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། འདྲེན་པའི་རྒྱུ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད

57 ཀ ༨༦ ཀྱེ་རྡོ

༄༅། །གཅིག་ཏུ་བརྟུལ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རྒྱུ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲུའི་ཁྲ་ངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལོ་ཏོག་གང་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་འཚོ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་མིང་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནས་དང་། འབྲས་དང་། སྐྱུ་ལུ་དང་། གྲོ་དང་། ཏིལ་དང་། ཁྲམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཉེར་ཏེ་ཤེག །ཚོགས་ཤིག །ཞིག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། ལུས་གཉན་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཁམ་ཟི་ཟས་ཀྱི་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས། ཟས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བཟའ་བ་དང་། ཚལ་བ་དང་། ལྡག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ནས་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་ས་བོན་གང་དང་གང་ལས་ལོ་ཏོག་གང་དང་གང་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དེ་ནི་དེའི་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དེ་ནི་སྨྱུ་གུ་དེའི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་ཆར་བབ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཁམས་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བར······འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྨྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་དང་ལོ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་དེ་ནི་ལོ་ཏོག་དེ་འགྲུབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཀྱིས་ས་བོན་ལས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་དང་ནས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ།

མདོ། ཚ ༡༤

འབྱུང་གནས་དགའ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ནུས་བཅུ་སྟེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་ལོ་ཏོག་དེ་འགྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སེར་བ་དང་ལོ་ཏོག་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་ནི་དེའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མེད་དེ་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་འབྲུ་བསྡུས་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ནས། རྒྱས་པར་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་ཉིད་ནི་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་སྙད་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཇི་སྐད་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་ལ་སོགས་པ་པའི་ཡུལ་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལག་འདི་དག་འཇུག་པ་དེ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་འདི་ལ་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྔ་མ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ས་བོན་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་གོམས་པའི་འཕེན་པ་རྣམས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱུང་བ་ལ་ཐུག་པ་དང་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཅིང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཚོགས་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་ཉེ་བར་ལེན་ཕྱིར་ཉེར་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རང་གི་ས་བོན་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལག་ཏུ་ན་དག

ཀ ༄༅། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དག་དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། མི་དང་། ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྐྱེན་པའི་རྒྱུ་ནི་བཅུ་དྲུག་སྟེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་

དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

༩༨ དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ཁོ་ན་ཉེ་བར་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག

གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མིང་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་སྟེ།

དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་རྒྱ་ཆེར། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་འགག

ཅེས་བྱ་བའི་བར་དེ་དག་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི

རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། [illegible] །རིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་པ་མེད་པ་བྱང་

༡༤

ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བོན་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་གིས་བོན་ལས་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སོ་སོ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་པའི་རྒྱུ་ནས་བརྙེད་དོ། །སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པ་འདི་བར་ཀྱི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ལ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་གཞན་ནི་འདི་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྒྱུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྐྱེན་བཞི

༄༅། །གང་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་བཞེན་པའི་རྒྱུར་མཚོན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་གང་དག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་གང་དག་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་གང་དག་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགགས་པས་སོ། །ཡིད་ལས་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཏགས་སོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་གི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གི་བདག་པོའི་རྐྱེན་གཅིག་ཡིན་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྨོན་བྱས་པ་རྣམས་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞིང་དང་ལུད་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོ་ཏོག་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །བཟོ་ཤེས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དེ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ལ་དེ་དང་དེ་དག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་ཏེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ

༨༡

དགའི་རྩེ་ན་བཙོན་པ་ཡིན་ཅི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་གཙོ་ཆེ་ར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །དེས་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུས་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྐྱེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངན་སོང་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་འགྲོ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་ལ་གོམས་པས་མི་དགེ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་དགེ་བ་མང་བར་གནས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གོམས་པས་དགེ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དགེ་བ་མང་བར་གནས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་དང་མཐུན་པར་ཕྱིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ལ་ལ་ཆོས་ཁ་ཅིག་ཉིད་ལ་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པས་ཡང་ན་ཞིང་སྨོད་དམ། ཡང་ན་ཚོང་བྱེད་དམ། ཡང་ན་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་དམ། ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་། སོར་འགོད་དང་། བགྲང་བ་དང་། ལག་རྩིས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྙེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་གི་དབང་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་གྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་སྲོག་གི་དབང་པོའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས

༄༅། །ཐུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། དེ་ནི་འབྲུག་ཐུབ་ཆེ་ར་བཅུ་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ནི་ཀ་ལ་པ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་མིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྔར་བྱུང་ནས་འདུ་ཤེས་འཇུག་གོ། །འདུ་ཤེས་སྔར་བྱུང་ནས་ཚིག་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་ན་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་རིག་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་པ་འཚོལ་བ་སྐྱེད་པའམ། ཀུན་རྟོགས་པའམ། སོ་སོར་བསྲུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་འཚོལ་བ་ན་སྐྱེད་པའམ། སོ་སོར་བསྲུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའམ། སོ་སོར་བསྲུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སྤོང་བའམ། དེ་སྤོང་བའི་རྐྱེན་རྣམས་སྐྱེད་པའམ། སོ་སོར་བསྲུང་བའམ། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ན་སྐྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་འཕེན་པ་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ལུས་རྣམས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་རྒུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ན་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེད་པ་གཞིས་བོན་གྱི་སྣམ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་བོན་བསྙན་ནས་ལུས་འཕངས་པ་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་བའི་རྒྱུན་ལས་ཡིན་ལ་; མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་སྣང་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་རིག་ནས་ཕྲད་ནས་འགགས་པ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡོན་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཆོས་རྣམས་ཅི་ཉིད་ནས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཛུགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྲད་ནས་འགགས་པ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་འགྱུར་བ་དེ་ཡོན་ལ་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཆོས་རིགས་གཞན་པ་ལྡན་པས་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཕྲད་ནས་འགགས་པ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡོན་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་གནས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་འདྲེས་མཐུན་པ་མངོན་ནམ

༄༅། །དྲུག་པ་ལ་འདྲེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞི་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་ཅན་གྱིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་དང་ཅི་རིགས་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲེན་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་གནས་མཐུ་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཐུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་མཐུ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་གནས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཐོབ་པ་དང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་འགྲུབ་པ་དང་གནས་པ་དང་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཕྲད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་གནས་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོགས་ཅི་ཉེ་བར་གནས་པ་རྒྱུར་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུང་བར་བཅད། དེ་བཞིན་དུ་འཐོབ་པ་དང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གྲུབ་པ་དང་གནས་པ་དང་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་གནས་བར་དུ་མ་གཅོད་པ་ལ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡིན་པའི་ཚོས་རྣམས་སེ་སྐྱེ་བ་ལ་གལ་ཏེ་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ར་རྫུ་རན་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕོ་བ་དང་འགྱུ་བ་ར་རྒྱུ་ར་བ་དང་འགྱུ་བ་དང་། གནས་པ་དང་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཏེ། དེ་བས་ན་བར་དུ་གཅོད་པས་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུར་འདོགས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྐྱེན་གྱི་གནས་བག་ཆགས་དང་ལྡན་དང་བཅས་པ་རིས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །རྐྱེན་གྱི་གནས་ཁྲ་ད་ནས་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །རྐྱེན་གྱི་གནས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །རྐྱེན་གྱི་གནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པོའི་རྐྱེན་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གནས་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་ར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ར་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུའི་གནས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ར་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུའི་གནས་དེ་བོན་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ར་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུའི་གནས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ར་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུའི་གནས་དེ་ལ་གཞན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ར་འདོགས་པ་ར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ར་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ར་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་རྣམ་པ་ར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ན་ལག་བ་ཙུག་ཏུ་སྒྲ་ཡི་ཤེས་པ་རིམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ན་ར་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ཚོར་བ་བའི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལོག་པ་ར་མངོན་པ་ར་འདུ་བྱེད་པ་ཞི་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཀ་ཡོ། །ལོག་པ་ར་མངོན་པ་ར་འདུ་བྱེད་པས་སེམས་སྤྱི་ཅི་ལོ་ག་ཏུ་འཇུ་ར་བའི་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པའོ། །སེམས་

༄༅། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུ་ར་བས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། །དབང་པོ་ཡོད་པས་རྫོགས་པ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྩེ་བ་ནི་རེག་པའོ། །ཕྱུག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ཕྱུག་པ་ར་ཞེན་པ་ར་འགྱུར་བ་ནི་ཚོར་བའོ། །ཕྱུག་པ་ར་ཞེན་པ་ལས་དེ་འདོད་པ་ར་འགྱུར་བ་ནི་སྲིད་པའོ། །འདོད་ནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་ཉེ་མ་ལོངས་པ་བསོགས་པ་ར་འགྱུར་བ་ནི་ལེན་པའོ། །ཉེ་མ་ལོངས་པ་བསགས་པ་བས་ཡང་སྲིད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་ཕྱུག་པའི་ལས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ནི་སྲིད་པའོ། །ལས་བསགས་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་ཕུང་པོར་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་མངོན་པ་ར་འགྲུབ་པ་ར་གྱུར་པས་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་རྒ་ཤིའོ། །ཕྱུག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་ན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རིམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གོ་རིམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་བཅུ་མས་པ་ནི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དང་། ཕུང་པོ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ནི། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་དྲུག་གིས་བསྡུས་ཏེ། ཚོགས་མ་ར་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ལས་བྱས་ནས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལ་ཤས་ཆེ་རབ་ཏུ་སྔོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པའོ། །དེ་ནས་གྲིགས་ནས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་གྲིམ་ལ་དབང་པོ་འགྲུབ་པས་བསྡུས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པས་རེག་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པ་ར་འགྲུབ་བོ། །དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ལྔ་པ་ངང་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡིན

ནོ༔ ། དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་གའམ་དྲུག་གིས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུས་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་ཚོར་འདི་ལ་ཡང་རེག་པའི་ཆེད་ན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རབ་ལ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་དང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནས་བཙལ་བའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བ་དང་། བཀྲུར་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་ལོངས་སུ་ཚོལ་བ་འམ། ལུས་ལོངས་སུ་ཚོལ་བ་འམ། ཐར་པ་ལོངས་སུ་ཚོལ་བ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ནི་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལེན་པའོ། ། ལོག་པར་ལོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་དེ་ཉོན་དང་འགྲོ་བ་འདི་ལས་རྣམས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་སྲིད་པའོ། ། སྲིད་པ་འདི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ལྔ་འི་ཕ་རོལ་བར་ལུས་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བའོ། ། སྐྱེས་ནས་རྒྱས་ཤིང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྒ་ཤི་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། ། གོ་རིམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་འདོད་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཡུལ་ལྷུར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམས་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་ནི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་གཞག་ཏུ་ཡང་མེད་དོ། ། གཉིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ན་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལས་བྱེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། ། དེ་ན་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་ལ་སྒོམ་པ་ལ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ལོངས་སུ་བསྒོམ་པ་ར་མ། འཆི་བ་ཕ་མེད་པའི་ལམ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལས་ལོངས་སུ་བསྒོམ་བའི་ལེན་ཀྱི་ཤེས་ཅེར་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ། དེས་ན་ཕྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཁམས་དང་འབྲི་ངེས་ཤུང་བ་ར་ཏུ་འཕགས་པ་དགའ་ཏུ་མཐར་ཀྱི་ས་མི་དང་དག་ཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ། སེམས་ཅན་

169

༄༅། །གསུམ་པ་དཀྲུར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཕྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སའི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་གཞན་སྲིད་པ་ནས་རྒ་ཤི་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་ཕྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་སུ་སྡུད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། གནས་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་དག་བསྡུ་བར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ར་གཏོགས་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མིང་གི་ཕུང་པོ་ར་གཏོགས་པས་ན་སྟེ། ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་གཞག་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་པའི་དངོས་པོ་དང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་[illegible]པོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་ཏོ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་དཀོན་པ་དང་རིན་ཆེ་བ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་དང་མི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་སྐྱེད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དཀོན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དངོས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གདུང་ལས་འབྱུང་བས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱུར་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཉུང་ངུ་བ་ཁ་ཅིག་ལ་འདོག་གི། སེམས་ཅན

ཀོ་ག་ཤ་ཤ་ཤ་ཀ་ཤ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པས་བཅལ་དགུ་མི་རྗེ་དབས་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་ནས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་རྒྱ་མཚོ་འཆང་བ་རབ་བྱུང་རྒྱལ་བའི་ཕྱོགས་ས་ལ་ཕྱུག་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པ་བསྒྲུབས་ནས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཐོབ་པས། དེའི་ཕྱིར་ལང་ནས་རྒྱལ་འབྱུང་བཞི་ཡུ་དུམ་སྦྱར་བའི་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བ་ར་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །ལང་ནས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དགོན་པས་ན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ལང་ནས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །རིན་ཆེ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་དང་བདག་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འཛམ་བུའི་གླིང་དང་འདྲ། རིན་ཐང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་ནས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ནི་འདོད་དགུ་མཐར་ཕྱིན་པ་རིག་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཐོབ་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་ཞེས་བྱེད་པར་དུ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱི་དབྱིག་དང་ལྡན་པར་རིན་ཐང་གདབ་ཏུ་མེད་པས་ན་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བར་བྱེད་པས་ནི་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ [illegible] བས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཉམས་བས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་ནས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ནི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་དང་སྐུ་མདོག་དང་དཔལ་གྱིས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ཟད་ལ་གྱི་སམ་ནན་ཏེ་མཛེས་ཤིང་ལྷམ་མེ་ [illegible] དེ་ར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཐུང་ནས་ལས་དང་བའི་གོ་འཕྱེར་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་མཆོད་པའི་ཞིང་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་ [illegible]

171 ཀ ༄༅། །ཕྱིར་མི་ཕྱིར་དགའ་བ་རབ་འབྱུང་བས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕན་འདོགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནད་སེལ་བ་དང་། དབུལ་བ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བསྒྲུབ་བ་དང་

བསྐུལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་ན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱིད་ལ་བསྒྲུབས་དཔལ་ལ་དུ་བྱེད། །བསྟེན་བཀུར་བསྒྲུབས་ན་བདེ་བར་བྱེད། །ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བས་སྙིང་གྲོལ་བྱེད། །ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱེད་རྣམ་པར་སྒྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

༩༨ མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རིགས་ཉེ་ན་པོ་རབ་ཞུ་བ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྲུང་བའི་ལུས་ལ་མ་ཐུག་པ་ལ་འམ་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བཏགས་ན། དེའི་ལུས་དང་ཕྱོགས་དེ་ར་ན་མ་ཁའ་ལྡིང་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་གནོད་པར་བྱེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་གླགས་

མི་རྙེད་པས། མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རིགས་ཉེ་ན་པོ་རབ་ཞུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རྣམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རབ་ཏུ་བྱས་ན་དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ཚོང་པ་དག

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོན་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པ་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། གྲོགས་པོ་དག་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་འཇིགས་པའམ། བག་ཚ་བའམ། སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

ན། དེའི་ཚེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་མི་དྲན་ན་ཡང་ལྷའི་བུ་དབང་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ལྷའི་བུ་དབང་ལྡན་གྱི་མི་དྲན་ན་ཡང་ལྷའི་བུ་ཆུ་ལྷའི་རྒྱལ་མཚན

མཆོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པའམ། བག་ཚ་བའམ། སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོང་པ་དག་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ཀྱང་དགོན་པར་སོང་ན་འཇིགས་པའམ

172 ༩༨

བག་ཚ་བའམ། སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་རྣམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ང་མི་དྲན་ན་ཡང་དེའི་ཚེ་ཆོས་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ཆོས་མི་དྲན་ན་ཡང་དེའི་ཚེ་དགེ་འདུན་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པའམ། བག་ཚ་བའམ། སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་འབྱུང་བའམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀོན་པ་དང་རིན་ཆེ་བ་དང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་མཐུ་བརྙེས་པས་ཕྱུར་བཞིན་སྐྱེས་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་དང་བྲལ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་མཐུ་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་རིམ་པར་གནས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་དང་། ཕྲིན་ལས་དང་། མོས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན

173 ཀ 98

༄༅། །ཉི་རྡོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་གཞན་ཉི་མ་ནང་ཀ་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རབ་ཕྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་ཀླུང་ལེགས་
པར་འཕོགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་སྤྱོ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཅན་ནོ། །མོས་པ་ལས་རྒྱུར་བ་ཕྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་བསྙེན་བཀུར་ལ་
གུས་པས་ཞེན་པར་བྱའོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ནི་ཚོགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་ལས་རྒྱུར་བ་བཞིན་བྱུང་བ་རབ་ཕྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ནི་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ
ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོར་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་མོང་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་རྒྱུར་བ་བཞིན་བྱུང་བ་རབ་ཕྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི
འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་
གཞན་དག་གིས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནད་མེད་པ་དུས་ཆད་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་རིག་པར་ཞུགས་པ་དྲང་པོར་ཞུགས་པ་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་བཙན་ས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་རྒྱུར་བ་བཞིན་བྱུང་བ་རབ་ཕྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ནི་སེམས་ཅན་

98

བ་ཅིག་གི་ཞིང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་དཀོན་ནི་མཆོག་ཟབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཞི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།
དེ་ལྟ་ན་སྔོན་དུ་པའི་དངོས་པོ་དང་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་ཀྱི་དངོས་པོ་ས་བོན་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལས་ངེས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་རིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཤུཙ་དགུག་ང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེའི་
འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ས་དེ་ན་པ་ལས་བསྡུས་པ་ནི་དགའ་ང་ཡིན་ནོ། །དེའི་
འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དེའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ཕུང་པོ་རེ་ཞིག་རིམས་རྣམ་པ་ལྔ་སྟོར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །བདག་དང་ཚེ་མ་ལུང་ཉེ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུར་གྱིས་ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཤེས་གཉེན་པོ་བསྙེན་པ་བཀུར་པར

༄༅། །གཞན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་མི་བསྒོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དབུས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་དོན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་རྣམ་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་ལ

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་དང་ཚོལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བའི་ལམ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། འདྲེན་པ་ཅི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དག་ལ་ནི་དམིགས་པ་བལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལ་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་སྦྱོར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆེན་པོའོ། །དེའི་དོན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་བརྩམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ཏུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་དང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་རིགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གོང་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བསྒྲུབས་ནས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། དང་པོ་ཁོ་ནར་ཕྱིན་ཅི་ལོག

༄༅། །བཞི་སྤངས་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒོམས་པ་ལས་མི་སྡུག་པ་དང་ལྡན་པའི་དུར་ཁྲོད་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྡུག་པ་བསྟན་པས་དེས་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོར་བ་དག་ལ་ཚོར་བའི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་གང་ཅུང་ཟད་ཅི་ཚོར་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་སྡུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་དང་ཟླ་དང་ཐིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་རྣམ་པ་དུ་མ་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་འབྱུང་ནས་དམིགས་པ་ལས་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ལ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་དེས་དེ་དག་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས

ཀུ་ལྟ་ཞེ་ར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་མ་དེ་ཉ་པ་སྦྱི་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོའི་འདུ་བྱེད་དག་ཅི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ཆོས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་པ་སྐྱ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་གི་ཉེ་པོ་བསྒོམ་པ་ཡིད་ལུས་ཉི་ཤུ་པོས་དང་རང་ངས་ཅང་ས་ཀྱུས་ནུས་པ་ནི་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྲལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཆེར་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཙམ་དང་ཆོས་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བ་དང་དེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྤྱོད་པ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་དག་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀ་ལ་པོ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའི་བདག་གི་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི

179

༄༅། །སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་འདི་དོན་པོ་ལ་ཀུན་དུ་རྨོངས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གང་ལ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་ལས་སྐྱེད་པ་དང་། གང་གིས་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ལ་ལས་སྐྱེད་ཅེ་ན། ལུས་ཀྱིས་སྐྱེད་དོ། །གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་ཅེ་ན། ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྐྱེད་དོ། །གང་ཞིག་ལས་སྐྱེད་ཅེ་ན་སེམས་ལས་སྐྱེད་དོ། །གང་གིས་སྐྱེད་ཅེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གང་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ལས་དང་། གང་ཞིག་དང་། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ལ་ཞེ་ན། ལུས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལས་ཞེ་ན། ཚོར་བ་དག་ལས་སོ། །གང་ཞིག་ཅེ་ན། སེམས་སོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་། དྲན་པའོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། །དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའོ། །བསྒོམས་

པའི་འབྲས་བུ་བཟང་ཞེན། ཕྱི་ཊཱི་ཀོ་ཀ་བའི་སྟོང་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལུགས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ལས་ངེས་དང་དང་ཀྱི་ཡོ་ཀྱི་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ། གནས་པ་ཡང་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །རྗེས་སུ་ལྟ་དང་དྲན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲོགས་བསྟན་ཏོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འཇིག་པ་སྤོང་བ་བསྟན་ཏོ། །གནས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ནི་གང་། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་གང་། དྲན་པ་ནི་གང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་གང་། གནས་པ་ནི་གང་ཞེན། ལུས་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ནང་གི་དང་། ཕྱི་རོལ་དང་། དབང་པོས་ཟིན་པ་དང་། དབང་པོས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྱུང་བའི་ལུས་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་དང་། མིང་གི་ལུས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཡུལ་པ་དང་། མི་རི་དང་། ལྷ་རི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། ནང་གི་ལུས་དང་། ཕྱི་འི་ལུས་དང་། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དང་། སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་། མ་ནིང་གི་ལུས་དང་། མཛའ་བ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དང་། དགྲ་བོའི་ལུས་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་། ལུས་དམན་པ་དང་། ལུས་འབྲིང་དང་། ལུས་བཟང་པོ་དང་། གཞོན་ནུའི་ལུས་དང་། ལང་ཚོའི་ལུས་དང་། རྒན་པོའི་ལུས་ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་ལུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོར་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་

ཀ།

༄༅། །ཆོས་བསྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་འོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྣམ་པ་དགུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཞུམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། རྒོད་པ་དང་། རྒོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སེམས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་འདུལ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ཞེ་སྡང་འདུལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་། གཏི་མུག་འདུལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཞུམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། རྒོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་དང་། ལས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དེ་ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས

དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཉམ་ཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་གང་དག་བཟུང་བ་ཚིག་ངེས་དེ་དག་གི་དོན་བསམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་དག་བསྒོམས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚིག་འབྲུ་དང་དོན་དང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལེགས་པར་བཟུང་ངམ། འོན་ཏེ་མ་བཟུང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་སམ། འོན་ཏེ་མ་བརྟགས། རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་རིག་པར་བྱས་སམ། འོན་ཏེ་མ་བྱས་ཞེས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དྲན་པ་ཀུན་ནས་བསྲུང་བ་དང་ཡུལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉེ་བར་སྡོམས་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་དྲན་པ་ལེགས་པར་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ལྟ། ཚོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ལྟ། སེམས་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ལྟ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་

98

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ནང་གི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་བགྲང་བ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་དེ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་ཕྱི་རོལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་དང་རང་གི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་ཆོས་གང་དག་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་ནང་གི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་ཕྱི་རོལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དབང་པོས་ཟིན་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོས་མ་ཟིན་པ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་ཟིན་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་

ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོས་མ་ཟིན་པ་ཐོབ་ཡིན་ལ། ཟིན་ཅིང་ཟིན་པ་རབ་འབྱོར་བ་འདི་ནང་གི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་དབྱེ་རོ་ལ་ཀྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེས་པའི་
ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་གཟུགས་ཤེས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་དམིགས་པར་
བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པ་ཁ་ནས་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་གྱི་གཟུགས་ཤེས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་གཞན་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་
ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གང་གི་ཚེ་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་བསྔོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འདས་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དང་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དམིགས་པ་དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །རྣམ་

༄༅། །བྲ་ངེས་གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་དེ་ཡི་སྐྲ་དང་སྤུ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གི་ནང་གི་ལུས་ལ་སྐྲ་དང་སྤུ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་རྣམ་པར་བསྔོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཉམས་པ་དང་གཞན་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་རྣམ་པར་བསྔོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཉམས་པ་ཡང་རུང་མ་ཉམས་པ་ཡང་རུང་བ་ལ་ཚོས་ཉེ་དམ་རྩུ་ངས་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་སྐྱེས་པ་འདི་ཚོར་བ་དང་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་གིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དམིགས་པ་ལའོ། །གང་གིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་དེ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡོད། ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་ནི་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་རིག་ནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྲལ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟེ་དེ་ནི་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན

དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་ནི་བར་མ་དོར་བ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ནི་བར་མ་དོར་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། བདེ་ནུས་པ་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་
པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་དེ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། དེས་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། །
འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་འབད་པར་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡང་རྣམ་པར་སྤངས་ནས
ད་ལྟར་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་ཞེན་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞིས་རྩོལ་བ་རབ་རིམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་བཞི་ཡང་དམིགས་
པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ

༄༅། །ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གང་། དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་ནི་གང་། སྐྱེས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ཏེ། ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དག་ཕྲད་པར་མ་གྱུར་ཅིང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ
དག་གོ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དག་གོ། །ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གནད་པའི་སེམས་ལ་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཕྱི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དང་བདེན་དུ་ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི
ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན།
གང་གི་ཚེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་པོ་ཉིད་ནས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྲུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་པ
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་འབད་པ་བྱེད་པ་ནི་གང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར
བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་ལ། གང་དག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། གང་དག་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་

ཏྲེ། དེ་ལ་ཨོཾ་ཀཱ་ར་རུ་རྩ་ར་བ་ལི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་
རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་པོ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་
རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དག་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཞེན་པ་སྐྱེ་ལ་ཡུལ་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་པ་ན་གང་དག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་
མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དག་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་དང་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུ་བ་ན་གང་དག་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་པ་
དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་འབད་པར་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་ནི་གང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་འབད་པར་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་
དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་དང་དུ་མངོན་དུ་བལྟ་ན་ཞུམ་པ་འམ་ཞུམ་པར་དོགས་ན་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་དང་བ་རབ་ཏུ་དང་བ་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འཛིན་

༄༅། །པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཆེད་དང་མཆོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེན་ལེགས་མཁས་དང་དུ་མངོན་པར་ཕྱུང་ངམ་ཕྱིར་བྱེད་ཅིང་ཞིག་ནས་ལ་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གང་། དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་ནི་གང་།
སྐྱེས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །
དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དག་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་གོ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དག་གོ། །ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏད་པའི་སེམས་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མི་སྣང་བ་ལ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་དུ་ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་ནི་གང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་བརྗེད་པ་དང་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་གང་དག་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
སེམས་ཀྱི་སྨོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཞིབ་ཏུ་ཞིབ་ཆེར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞེ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་ནི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཛད་ནས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དམིགས་ལ་བར་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་

ནས། མི་བརྗེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཞུ་བ་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲུ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
ཡང་སྣང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་སེམས་ཅེས་སྨོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཤེས་ཆེར་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། མི་བརྗེད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར
བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་
པ་རྣམས་མངོན་དུ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒོམ་པ
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི
ཆོས་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་།
བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ

191

ཀ

༩༨

ཕྱི

༄༅། །དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ནི་གཟུང་ནས་བསྒོམ་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་དུས་མ་ཉམས་པར་བསྒྲུབས་པ་ནི་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཉམས་པ་རྫོགས་པར་མཛད་
པའི་ཚེ་ན་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི་ཚོམ་ནམ་དང་བར་འགྱུར་བཀག་ཡང་དང་དང་བ་ཤར་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟགས་ནི་སེམས་གྲོ་དང་མཚོ་དང་དུ་ཞོགས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ནང་དུ་མངོན་པར་སྡུད་
པར་བྱེད་ཅིང་། ཞིག་ནས་ཡང་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་སྤོང་བས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སྡུད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྡོམ་
པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྟགས་པས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་རྒྱུན་ནི་དང་དང་ཕྲད་ན་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་བསྒོམས་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་
པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱེད་ནས་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོབ་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྲུང་བས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ་བག་མེད་
པ་སྤོང་ཞིང་། བག་ཡོད་པས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་མདོར་བསྡུ་བ་བཤད་ཅེས།
ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏང་བ་དང་བླང་བའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི

འབད་པར་བྱེད། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད། །རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དག་གིས་བསྟན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་པས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་སྤོང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་འབད་པས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱ་བ་དང་། །བག་ལ་ཉལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པས་དུས་དུས་སུ་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ
དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་དག་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་པོ་དག་གིས
ཡོངས་སུ་བསྡུས་པས་ན་དེ་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་རྩོལ་བ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་དང་། །གཉེན་པོ་ཕྱོགས་པ་དང་
འཕེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་བར་གཏད་པའི་སེམས་ལ་མཚན་མ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་མི་སྣང་བའི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། །དེས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར
བྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི
འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །དེ་ལ་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་པོ་དག་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། །གཉེན་པོ་ཕྱོགས་པ་ཅིང་

༄༅། །འཕེལ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སེམས་ལ་མཆེ་ནམ་དང་གནས་ངན་ལེན་མི་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་དྲག་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་འབྲལ་ཀྱི་ཀ་ངབ་ལ་སྒྲོ་རབ་རིག་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ་རྩོལ་འབྲལ་ཀྱི་ཀ་ངང་པ་བཞི་ཡང་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་བའི་རྒྱུ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན།
འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་བྱས་ནས་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་གཏོད་པ་དང་རང་དང་གི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱུར་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བཞི་སྟེ།
འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། འདུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་
དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་གུས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས

རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཡང་འདུན་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འབད་པར་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་དེ་མི་ཞིག་འདུན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་འདུན་པ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞི་དང་ཉེས་དམིགས་དང་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞི་དང་ཕན་ཡོན་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པ་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ནམ་དང་དུ་བྱས་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རིང་དུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པར་བྱེད་ཅིང་དང་དུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་འདུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་བསྡིགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྒྱུ་དང་དང་འབྲིད་དང་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་དམིགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞི་དང་ཉེས་དམིགས་དང་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པ་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ལ་ནམ་དང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རིང་དུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ཀྱིས་སེམས་རྩེ་

༄༅། །ཅིག་པ་ཉིད་ལྷུན་བར་འགྱུར་བ་ཞི་དང་དུང་སྒྲུབ་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱིར་ངང་བརྒྱུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་པར་བརྒྱུ་བཟུང་ནས་ཏེ་རང་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང་དུས་དུས་སུ་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱོམས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཞིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཞི་དང་། དམིགས་པ་དང་ཕན་ཡོན་དང་གཉེན་པོ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རིང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྩ་ལ་ཀྱི་རེ་ལེ་མས་རྩེག་ཅིག་པ་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞི་དང་དུང་སྒྲུབ་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། རྩུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་པར་ནི་ཡང་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་རང་ཞིང་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ལ། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བས་ན་དེ་འདི་ལྟར་དུ་སེམས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདག་ལ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་ཅིང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཅང་མི་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འགྱུར་བར་གཞི་གཉིས་ཡོངས་སུ་ངེས་པར་བརྟག་ཅིང་སོ་སོ་མཐའ་ནས་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་ལ་དཔྱོད་དེ་ལས་དེ་ལ་གནས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་མང་དུ་གཞོལ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཀ།

སྐྱུ་ག་ཅི་ཕྱ་པ་ཉིད་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདུག་གིས་སེམས་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཟད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་གིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ཙམ་དང་བསྒོམས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཟག་པ་ཉེ་ལ་སྤྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག
གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམས་ཐག་རིང་དུ་བྱས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་གནོན་པ་དང་། །དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །རྩོལ་པར
བྱེད་༔ བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་པོ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བརྩོན་ཞིང་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་སྤོང་བའི་ཆོས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་དེའི་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ
རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ཀྱང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་ནམ་ཞིག་ན་བདག་གི་ཏིང
ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ལ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིག་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །རྩོལ་བ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་སྤྱོ
བདུ། དད་ཅིང་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་དད་པ་དང་དང་བ་དང་བསྟོད་ནས་ཏུ་བཏང་བའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་པ་དང་དགའ་བ་བསྒོམ། ཡིད་དགའ་བ་བར་འགྱུར་བའི་རིམ་གྱིས་རིགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱངས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཡིན

97 ཀ༑ ༄༅། །ཕ་རོ༔ །དྲན་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་གནས་པ་དགུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་བཞི་རིམ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སེ་ཆས་བ་ནི་སེམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱངས་པ་དང་མཐུན་པ་ལ་དགའ་སྤྲོ་བ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་ལེགས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ཐབ་ལ་ཉ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་པ་བཞི
༩༨ འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དད་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་འདུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན། རྩོལ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན། དད་པ་ནི་དང་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་སེམས་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ནི་ཐབས་ཀྱི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བཞིར་འདུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བསྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་དང་། ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་གིས་སོ། །དེ་ལ་བསྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་ནི་འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དག་གིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་ནི་དང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
སྟེ་ འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པར་བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་ནི་དྲན་པ་དང་།

ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དྲན་པ་ལ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་བྱུང་བ་བསྲུང་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱུང་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོང་བའི་ཡན་ལག་ནི་སེམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་པས་ནི་སེམས་ལ་ཞུམ་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ནི་རྒོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དང་གཞི་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཉེས་པ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་དང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱ་བའི་དུས་ན་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚེ་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ལེ་ལོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནི་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་ནི་རྩོལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བ་ནི་འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དད་པ་ནི་གནས་ཀྱི་འདུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་གནས་པ་རྩོལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་དེའི་ལྷག་མ་བཞི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནི་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷག་མ་བཞི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་བཞིན་ནི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། སེམས་པ་ནི་རྟོགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན། བཏང་སྙོམས་ནི་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤུགས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་འདི་དོན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ཏེ་ཐབས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱངས་ཤིང་ཉེ་རིང་དེའི་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་འདུན་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་

༄༅། །འདི་ནི་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒོམས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་འདི་ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་ཡི་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ལ་རྐང་པ་ཡོད་པ་དེས་འགྲོ་བ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། ཕ་རོལ་གནོན་པ་རྒྱུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ། དེ་
དག་བསྒོམས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོད་ཅིང་དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དྲང་པོར་གྱུར་པ་དང་།
ལས་སུ་རུང་བ་རབ་གནས་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། ཕ་རོལ་གནོན་པ་རྒྱུག་སྟེ། དེ་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་རྫུ་འཕྲུལ་དམ་པ་དང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཡིན་པས་ན།
དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྐང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྟན། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གི་
བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཟིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་རྩོམ་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ན་ཏུ་དང་པོ་བ་བརྟན་པ་ཞིག་ནི་སེམས་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིས་ཏེ་དེ་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཏོ། །དེ་དག་གི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ས་དང་། དམིགས་པ་དང་།

200 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་ནི་ཆགས་མ་གཏན་པ་བཞིའོ། །དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དེའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། རྣམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་འགྲོ་བ་ལས་མི་ཉམས་པར་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། བཞི་དང་། དེ་རེ་དང་། བོ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་ཀྱི་གནས་ལ་གནས་པ་འདིས་པའི་ངེས་པའི་ཆོས་དེ་ཡོངས་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། ས་འདི་ནི་ཆ་མ་གཏན་པ་བཞིའོ་ཞེས་བཤད། དེ་དག་ནི་སེམས་གནས་པའི་དོན་ཏེ་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །དེ་ནི་མཚན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་མི་ལྡོག་པ་བ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིན་ཡང་ལེགས་པར་གནས་པའི་དོན་ལ་ཡོད་པ་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ནི་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྡན་པ་དགའ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་ལས་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་སྔར་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་བདེ་

༄༅། །བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྱབས་ནི་འདོད་འདྲ་དག་ཅིག་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉེ་ན་མོངས་པའི་འདོད་
པ་དང་། དངོས་པོའི་འདོད་པའོ། །འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དབེན་པ་དང་། དམིགས་པའི་དབེན་པའོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ངག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། མཚོན་འཛིན་པ་དང་། འཁྲུག་པ་འབྱིན་པ་དང་། འཐབ་མོ་དང་མཚང་འདྲུ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་། འཆི་རྟ་བ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་པ་དང་།
སྨྲ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས
ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་བཀོད་ཅེས་གསུངས་ལ། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་འགྲོ་ཞིང་ལྟུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྔོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་

ནུས་འདོད་པ་སྤོང་བར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ནས་དེ་སྤོང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དགག་པས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་རྣམ་
བཟློག་བསྲུང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དགག་ལས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྲོང་
རྣམས་འཁོར་བ་སྤོང་བ་པའི་རྟགས་མཐོང་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཐབས་མ་གཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དག་དང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ལས་སྐྱོ་ནས་མི་ལྡན་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཞེན་ཡོད་ལ་རང་གིས་འཇིག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་བདག་དང་ལྡན་པས་ན་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ལས་བསྐྱེད་བས་ཐར་
ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེས་དེའི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ། དེའི་ཕྱིར་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་རེ་བ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགེ་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་
ལྷ་བའི་ཕྱིར་དང་དག་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་དང་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
ཏིང་ངེ་འཛིན། །དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་བསྐྱོད་པའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བགྲང་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒྲུབས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པས་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་རྟེ་ལ་བ་

༄༅། །ཡན་མང་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་སྤོབས་པ་དང་དཀའ་བ་མེད་པར་སྤོབས་པ་དང་ཚིག་ལ་མེད་པར་སྤོབས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ལ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་དེ་ལ་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་དང་ཉིན་མཚན་བདུན་གྱི་ཨ་ར་མ། ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འ་དཔའ་བ་སྐྱེད་པས་ན་ཕ་ནམ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཤ་ཞག་དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་བདག་ལ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་བཟློག་ནས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་ལེགས་པར་གཏོད་ཅིང་། དམིགས་པས་མི་རྟོག་པར་དཔྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོས་ཏེ། དམིགས་པ་བ་ལ་བརྟེན་པར་དཔྱོད་པ་ལ་དང་བ་གཅིག་གིས་སེམས་ལ་ཞི་བ་དང་དང་བར་འཇུག་པ་རྩེ་ཅིང་རྣམ་པར་འཛིན་པ་སྐྱེད་པ་ལགས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལས་འདར་ཏུ་གཅིག་དང་པའི་སྐབས་སུ་ཆང་པ་རིག་ཉལ་སྐབས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་དང་སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ན་ཕྲ་ཞིང་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡིད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེས་དེའི་མཐུ་གཟུགས་ཅན་པར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བ་ལ་སྙིང་ནང་གི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་བཅུད་དགའ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ

གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་ཞེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཀ་དག་ལྷུག་གི་ཆུ་སྦྲེང་ས་སྟེང་ལས་སྤྲུ་རྒྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བའི་མཚན་མ་དགའ་བ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན། དེའི་སེམས་ཀུན་དུ་འཇུག་པ་རབ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་བ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏན
བསམ་ གཉིས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་ནང་རབ་ཏུ་དང་བར་དགའ་དང་བྲལ་བ་ན་དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་དེ་གཉིས་ནི་སེམས་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་བས་ན་སེམས་ཀུན་ཏུ་
འཇུག་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཡོད་པས་དེས་ན་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་བཏང་སྙོམས་ནམ་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་འདི་ལས་གཏན་པ་དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་དང་ཤེས་པ་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀུན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྐྱེ་གནས་པ་མེད་དོ། །གཡོ་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་བརྗེད་ངས་པའི་ཕྱིར་[illegible] དགའ་བ་དང་ལྡན་

༄༅། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་ར་བྱེད་ན་ཕྱུར་བསྒྲུབ་པ་བཀོན་ར་དེ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱེད་ལེགས་པར་ཀོན་ར་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་ངོ་ཚོགས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤོང་བར་བྱེད། སེལ་བར་བྱེད་བྱང་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་བཏང་སྙོམས་ལ་སུ་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དེའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་མྱོང་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པ་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་འོག་མ་དག་ལ་ནི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གོང་མ་དག་ལ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འོག་མ་དག་ལ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་པ་དང་གོང་མ་དག་ལ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་གནས་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དབང་དུ་མཛད་ནས་གང་དེས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པ་འོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ། །དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་ར་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཏེ་དེས་དེའི་ཚེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ཀུན་དུ་བརྟེན་ཞིང་གོམས་པར་བྱས། ཡན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུས་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་དགའ་བ་མེད་པ་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚོར་བས་སེམས་བསྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྒྲུབས་ནས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་འདི་སླབས་ནས་དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མ་བརྟན

པར་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་བདེ་བསྒྲུབ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ན་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་ལ་ཉམ་ངང་བྲུས་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞགས་མ་གཏན་གསུམ་པ་འདིས་པ་འདི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤྱངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྔོན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཚེ་ན་བསམ་གཏན་པ་དེས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བརྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དེས་སྔོན་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དཀྱར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་སྔོན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ནི་བདེ་བ་སྤངས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ནུབ་བོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནུབ་བོ། །བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་ཞིག་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་འཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཚེ་ཡོད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་དེའི་ཚེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོགས་མའི་སྐྱོན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དམྱངས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་སེམས་དེ་མི་གཡོ་བར་གནས་ཤིང་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས

༄༅། །དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་སྲེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ། སྲེད་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །
ལྟ་བས་ནི་ལྟ་བའི་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །མ་རིག་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་ཞུགས་གཞན་སྡུད་པ་འདི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ན་དེའི་ཕྱིར་དེས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་བྱང་བས་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི་དགེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་
ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གྲངས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཚད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མིང་དུ
གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་གྲངས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་ཆེས་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཆེས་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན
དང་པོ་ནས་མཐར་གྱིས་བཞི་པའི་བར་དུ་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གནོད་སེམས

དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྔ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་མ་རྫོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་མ་རྫོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྔ་སྟེ། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་། དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་མ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། ལྔ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། བཞི་སྟེ། ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྔ་སྟེ། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་བ་དང་བཞི་པ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། གནས་པའི་རྟེན་དང་གནོད་པ་ལ་ཕན་པ་དང་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལས་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་།

༄༅། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་འདི་ལ་ནུབ་ཀ་བཞི་ལས་བཏང་སྙོམས་དག་པ་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རང་རང་གི་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་འདི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང༌། གཉིས་པ་འདི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང༌། གསུམ་པ་འདི་བདེ་བ་དང༌། བཞི་པ་འདི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རང་རང་གི་གནས་པ་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་ནི་རང་རང་གི་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང༌། དམིགས་པ་ལ་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡན་ལག་འདོགས་པའི་རྟེན་དང༌། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང༌། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མི་གནས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཞིག་ནས་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་གནས་པ་དང༌། ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རིགས་གནས་པ་འཇིག་ཉེན་པོའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཚོགས་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱ་བ་ཞི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌། དེ་ལ་དང་པར་སྤྱར་བལ་དང་དང་བར་ཡོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱུང་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་འདི་ཉིད་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་པོ་དང༌། ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་འདི་ཉེན་པོ་དང༌། སེམས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དུ་འགྲོ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདི་ཉེན་པོའོ། །རྣམ་གྲངས་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དང༌། དགེ་བ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་བཞི་དུ་མ་སྤུག་སུམ་གསུམ་དུ་བཅད་པ་འདི་ཚིག་འདི་སྟ་

བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་ཆོ་ལ་བ་དང་རློམས་པ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། མཚན་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། སྒོམ་པར་བྱེད་པས་ན་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཆོ་ལ་བ་དང་རློམས་པ། ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཞིང་གོམས་པར་གྱུར་པ་ལ་ནམ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུས་དང་པོར་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལམ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་དང་པོར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རེག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤོང་བ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་

༄༅། །བདེ་བ་ཆུང་ངུ་ལ་རེ་བ་ནས་འདི་ལྟར་སྨྲ། རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཞུམ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ནི་དགའ་བ
སྣང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོང་བའི་དགའ་བ་དང་བསྒོམ་པ་རིང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་ན་རྒྱུ་མ་གནས་སྣང་དུ་སྟོ། དེ་ལ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་གོམས་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་མ་ཚོང་བའི་ཀུ་ན་ནང་གྲིས་པ་ཀུན་དུ
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་དུས་མས་ཏེ། ཅི་བདག་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་ལ་འདུན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་མི་ཕྱི་དང་མ་ཐོབ་ཏེ་མི་དཔས་མི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དུས་མས་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་དབང་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་སྣ་གུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
དེ་དེ་འི་བགག་ལ་ཉེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱེན་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིང་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་གནས་ལ། ཡིད་བྱུང་བ་དང་སྨོད་པ་དང་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྣམ་
གཉིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་སྟོ། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས། དེ་བཞག་ལ་ཉེ་ལ་དེ་འི་ཕྱུག་མ་ལུས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤོང་བ་ཞིང་བདག་གི་སེམས་ན་ཞིང་ར་འདུ་བྱེད་པ་སམ་དོན
པ་ར་ཞེན་པ་དང་ཆགས་པ་ཞིན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་དོན་པ་ར་ཞེན་པ་དེས་སྤྱོད་བ་ཅིལ་དགའ་བ་དང་། བསྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྒྱ་ཆེར་གནས་པ་ར་བྱ་འོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་དེ་འི་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་དགའ་
ལ་རྒྱ་ཆེར་གནས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་ར་བྱེད་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་པ་ར་བྱེད་ཅིང་དེ་འི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་ར་བྱེད་དེ། དུས་དུས་སུ་སྤྱང་བ་དང་མ་སྤྱང་བ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པ་ར་བྱེད་པ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ''

ཐམས་ཅད་ལས་རེ་ཞིག་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་སེམས་འཕྲུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ས་བོན་ནག་ཏན་བཅོམ་པ་ མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱུག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེའི་སྦྱོར་
བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཁོང་རྒྱུད་དང་རྗེ་ནས་ངེས་ཐམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་ར་ཡི་ཚེ་ན་ནི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡིད་ལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་ཉི་ཁ་ནག་རྗེ་བདེ་བའི་དེ་ལོ་པ་ཆུང་ངུའི་
ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡན་ལག་ལ་ལྟ་ན་བཀའ་འཚེ་བ་དེ་བཞི་དྲོད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ཆུ་མང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནས་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ཁྱབ་པ
དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་ལ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་པ་
དང་། འདོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པ་དང་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཇི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་

ཀ ༄༅། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྤང་ཞིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་རྩོམ་
པར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སྡུད་པར་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པས་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་
བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་ངུ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།
གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དང་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐག་བསྲིངས་པ་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཚད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་རྣམ་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྣ་བས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །གནས་གཙང་མ་ལྔ་པོ།

༩༤

དག་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་ས་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་ལ་གནས་པ་གཙང་མ་ལྔ་ར་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །མིང་དུ་བཏགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་གིས་བསྡུས་པ་འདི་ཉིད་དེ་དེ་འཛིན་ཏེ་སྟོད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་རྣམས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དེ་སྟོད་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་ཞེས།

རང་གི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བ། རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་

ཐུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལ་དེ་དག་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ལ་དེ་དག་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་བསྒལ་ཐབས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར

འདས་པ་ཞི་བ་ཐབས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ་ཏེ། དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། ལ་དེ་ཁྱབ་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་།

སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་

བརྙན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྐྱེན་འདི་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དབུགས་རྔུབ་པ

༄༅། །དང་། དབུགས་དབྱུང་བ་བདུན་པའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་

ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའིའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་

ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནས། དེ་ལ་ནི་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ས་དེ་དག་ན

དམིགས་པ་དེ་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་པོ་ནས་པ་ཉེ་བར་ཁ་ཟག་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཞུགས་པ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་

པའི་སྦྱོང་བ་བཞིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྒོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ

བཞི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས

པའི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བར་བྱེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ལམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་འཕྲུལ་ཀྱི་རྟ་ངང་པ་བཞིན་བསྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་ར་ཤེས་པ་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པས་སོ་སོར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ནས་ཕྱི་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་དང་། འདི་ན་པ་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་དང་། དགའ་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་དགག་གི་ཚིག་པར་སྒྲུབ་པའི་གནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་

༄༅། །ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བཟློག་ནས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་རིགས་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་
ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གང་ཟག་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ནང་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གནས་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་གང་ཟག་མེད་བཞིན་གང་ཟག་ཏུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མངོན་
པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་འདོགས་ཤིང་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བདེན་པ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན
པ་དེ་ནི་ནང་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་གང་ཟག་བདག
མེད་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བསྟན་མ་ཐག་པ་ལ་བྱའོ། དེ་གསུམ་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྣང་བར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྤང་བ་ཞེས་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བསྒོམ་པའི
གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་གནས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི
བདེན་པས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ད་དུང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་པའི

དངོས་པོ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་འོག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མངོན་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ན་འགགས་པ་ལ་མི་སྐྲག་ཅིང་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྒོམ་པ་ཞེས་པ་བསྟན་པ་འདི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བསྒོམ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྒོམ་པ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་ན་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ན་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཡན་ལག་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཅུ་དེ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། རྣམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། དམིགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་བསྒོམ་པ་ལ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་དངོས་པོ་རེ་རེ་དང་པོ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། དེ་སྔོན་པོར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི་དེ་སྔོན་པོར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གུས་པས་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བས་དེ་སྔོན་པོར་བྱ་བས་སྟེ། དེ་གུས་པར་སྦྱོར

༄༅། །འདི་སྐོར་བས་ནི་དེ་རྒྱུད་མི་ཐྲིབ་པར་འགྱུར་ལ། ཉག་ཙམ་སྐོར་བ་འདི་སྐོར་བས་ནི་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱུད་མི་ཐྲིབ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐོར་བས་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྙིང་པོར་གྲུབ་འདི་ཕྱིར་དེས་ན་སྐོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་འི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་གནས་པ་དགུ་དང་། སྦྱོར་བ་དྲུག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཤུར་བསྟན་པ་དག་གོ། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་སྦྱར་ཏེ་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཇི་སྙེད་བསྟན་པ་དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་པའི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་རྣམ་པའི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དཔྱོད་པའི

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་ནི་གཙོ་ཆེ་ར་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་དབུ་མ་དང་སྦྱར་ནས།
སྤྱང་ལྷ་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐབས
འདིར་ཉམས་པར་གཞག་པ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲུལ་བསྒྲུབས་པའི་ཟུར་ཕྱུལ་གྱི་རྣང་པ་བཞི་བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྦྱར་རོ། དེས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་བསྟན་ཏོ། །མི
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར
གཡེང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ལེའུར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས
ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ལས་རྣམ
པར་མི་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། རྣམ

21 98

༄༅། །བར་མི་ཆགས་ཡེང་བའི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པའི་བདེ་ནས་བཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་ཡེང་བའི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་གནས་བསྒོམ་པ་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་འཇུག་སྟེ་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཀའ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་གི་བཞི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་ཡེང་བའི་དངོས་པོ་དེ་རིགས་ཉེ་བ་ཉམས་པར་མི་ཡེང་བའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པ་ལས་ཡོངས་
སུ་སྐྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པའི་བདེ་ནས་བཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བསྒོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་བཞི་གང་། དེ་བས་ལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་
གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དཔེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་བས་ལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ནི་གང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་དཔའ་མཁྱོད་དུ་དོགས་པ་ནས་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་
དོགས་པ་ན་མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནམ། ལྷག་མཐོང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནམ། ཟུང་དུ་འབྲེལ

འདི་ལ་མ་ཡང་རྟུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བཅུ་བཞིས་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ས་དང་། དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དེས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བསྒོམ་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྒོམས་པའོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་དབང་པོ་ལྔ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་རིགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐོབ་ནས་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཟིན་ནས། དེའི་གོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལྔས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ལམ་རྒྱུན་དུ་ཡང་དག་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཏིང་

༄༅། །ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དགའ་རི་མ་ཀྱིས་སྤྱི་ཞིང་དེ་དག་གིས་ཕྱེ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྡར་བར་བྱ་བ་དང་རྩེ་མོ་
ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་ཡང་དག་མི་གནས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་
ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་བོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མ་རྟོགས་པར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དྲན་པའི་དབང་པོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་
གནས་པའི་དྲན་པ་མི་བརྗེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དྲན་པས་བརྟེན་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་སྦྱོར་ནུས་ཏེ་རྟོགས་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པས། སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཞན་དག་གིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའམ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དད་པ་དང་དང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པའོ། །དེ

ནི་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ཙམ་ལྷུང་བར་བྱ་བའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་པོ་དག་ནི་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་པོ་དག་ནི་འདིར་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དྲན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་མི་འོང་བ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ནི་འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་ཤེས་པ་དག་ནི་འདིར་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དང་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དབང་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ

225 ཀ༥

༄༅། །ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་པའི་དོན་དུ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། གཞི་དང་དེ་ལ་ཚོས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་གཙོ་བོར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་པའི་དོན་དུ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལྔ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྣོད་ནས་པར་མཐོ་བའི་ཐབས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན
དང་སྨོན་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ནི་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ནི་རབ
ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དག་གིས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པ
དང་། དེ་དག་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཀ་ཅིག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ལོ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཡིན་པས་ཡིན་པ་དང་རེ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ
དང་། དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་དང་མིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ
དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་དབང་པོ་དེ་དག་ཀུན་དུ་བསྟེན་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ཆུང་ངུ་ཐུས་པའི་རྒྱུས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་རྟེན་

སྒྲ་རབ་དང་རྩེ་མོ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་རྩེ་མོ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་མེའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་མེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གཙུབ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་ཏེ་མངོན་པར་གཙུབས་ཤིང་འབད་པར་བྱེད། སྨྲིམ་པར་བྱེད། རྩོལ་བར་བྱེད་ན། དེའི་འབད་པ་དང་། སྨྲིམ་པ་དང་རྩོལ་བའི་སྒོ་ནས་གཙུབ་གདན་ལས་དྲོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དྲོད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་འཕེལ་བས་ན་རྩེ་མོར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་གཙུབ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་ཏེ་མངོན་པར་གཙུབས་ཤིང་འབད་པར་བྱེད། སྨྲིམ་པར་བྱེད། རྩོལ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་ན་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དག་ལ་ཀུན་དུ་བསྟེན་ཅིང་ཞེན་གོམས་པར་བྱེད་ལ་མང་དུ་བྱེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དང་པོ་ཤིན་ཏུ་གཙུབ་གདན་ལས་དྲོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་ནི་ལྟ་བུ་ཞུགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སྟོབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དག་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དྲོད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་འཕེལ་བས་ན་རྩེ་མོར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཏེ་མ་ཉེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཉམས་ཆེར་འཕེལ་བའི་རྩེ་མོ་དག་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ནི་བརྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་ཡང་ནམ་ཞིག་ན་ངེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ནི་བརྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཚམས་མེད་པ་དག་བྱེད་པ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མི་ཆད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཀ་ལས། སྟོབས་ལྔ་ནི། དེ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དེས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའོ། །བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་ཏེ་དབང་པོ་དེ་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོབས་ལྔ་ནི་འདི་དག་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་ཞིབ་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་དང་པོ་ལྔ

༄༅། །མངོན་པ་རྟོགས་པར་བྱུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་སྨོས་པ་པ་དེས་ཏེ་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་མ་དང་བཀའ་ན་ངན་ཞེན་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་དང་བྲལ་ཞིང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོ་པའི་རྩ་བ་བརྗོད་བ་རྒྱུ་རབ་དང་རྩེ་མོ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱོར་བ་འདི་ལ་མཆུ་དང་དུ་
དྲང་འཕྱིང་ཡང་དག་པ་རབ་ཏུ་མཐོ་ནས་ནས། དེ་རིས་ཉིད་དུ་ཡང་དེ་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བའི་མཚན་ནས་དང་བཀག་ནས་དན་ལེན་རྒྱུ་དང་དུ་ཡང་འབྲེང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོ་བའི་རྩ་བ་བདེ་ནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཞེས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་མཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོབས་ལྔ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་རིག་པར་བྱའོ། །དམིགས
པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་སྔར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེ་བ་ཡང་ཐོབ་སོ། །དེ་ལ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྟོང་དང་བཅས་པོ་ལྟ་རིས་སྒྲ་བས་སུ་བསྟན་པ་བསྟན་དགོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་བྲག་ནི་ལྔ་དེ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣམས་ལ་ནི་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས
རྣམ་པར་གཞག་གོ། །འདི་རྣམས་སྟོབས་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དག་ཉིད་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མི་ཚོམས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོབས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་ཞིག་གིས་མི་ཚོམས་ཤེ་ན། དེ་དག་ནི་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་ལྟ་ལམ་བཟུང་དུ་མ
ཚང་ལེ་པ་འམ། །སུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པས་མི་རྫ་ཕྱོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པས་མི་འཕྲོགས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་མི་ཚོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟོབས་དེ་དག་གིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྒྱུར་ཕྲས་བསྡུད་ཀྱི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར

ཀྱི་ལམ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་ཏེ། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྦྱོང་བས་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐོབས་དེ་དག་ཀུན་དུ་བསྟེན་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་བཞན་ཞེས་ཡོད་བདེ་ནི་དུ་པ། དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་ཡོན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མེའི་དྲོད་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འཕེལ་བའི་རྩེ་མོ་ར་བྱུང་བ་ན་དུ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ཤིང་ཆེ་ར་མཐོང་ནས་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས། མེ་ལྕེ་མེད་པའི་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲོད་ནི་དུ་བ་འཕྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྩེ་མོ་ར་མཐོང་ནས་པར་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མེ་ལྕེ་མེད་པའི་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡོད་ཏར་ཟད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཀྱང་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཁྱད་དང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། བདེ་འགྲོ་ཡོད་ཡིས་དང་། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་བསྒྲིམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོངས་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ལུས་དང་སྲིད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཅོམ་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། ཚེ་ལོ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་ལུས་རྣམས་དང་། བརྒྱད་པ་ལོགས་པའི་སྲིད་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དོན་དུ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག

༄༅། །ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་རྟེན་ཡོད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞི་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ་ཀྱི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞི་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་གསུམ་ཐོབ་པ་ཞི་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས
བཟློག་སྟེ། རང་ལས་ཆེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པའི་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་གང་ལས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་ངོ།། དེ་གཉིས་ནི་གཡོ་བ
དང་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཁ་བས་མགོ་མནན་པ་བཞིན་པོ་ཆེ་ལ་བ་དེ་ཉིད། རྒྱུ་ཚོགས་མ་འདུས་ཤིང་ངེས་པ་རབ་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཤུང་རྒྱ་བཞི་བར་དུ་སྐྱེད་པ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་སྦྱང་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བར་བརྟག་ཏུ
རུང་ངོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་རིགས་ཅན་གྱིས་གང་ཟག་རྣམས་ཆེ་རུང་པོ་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ན། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི
མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡང་དཔེར་ན་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་ལོ་ཏོག་སྨིན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་དང་པོ་གཅིག་ལ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཚེ་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ
སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཚེ་གསུམ་པ་ལ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བས་དོན་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་བརྟན་པའི་དོན་ལ་ཐེ
ཚོམ་ཟ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཉེ་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་བོ། །སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡང

དག་པར་བརྩམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་དང་ཕྱོགས་སུ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དེས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་དང་ཕྱོགས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ
མོ། །དེ་སྐད་པའི་དངོས་པོ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནོ། །དེ་དག་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་དང་ཕྱོགས་བསྡུས་ཤིང་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན
ལག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་དངོས་པོ་སྒོམ་པས་ཕྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཆུང་ངུ་དང་བྲལ་བ་ཞིང་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བརྩམས་ན། དེའི་མོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་བརྩམས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི
ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པ་ཐར་ཕྱིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཀྱང་
བྱའོ། །དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་མཐོང་བའི་ལམ

231

༄༅། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གང་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་མེ་ལོང་མེད་པའི་མི་དེ་བྱུང་མཐག་ཁོན་རམ་མེ་ལོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། མེ་ལོ་བྱུང་ཞིང་འབར་བ་དེས་མེ་འི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་མེ་ལོ་བྱུང་བ་རྒྱུ་ར་ཏེ་མེ་ལོ་
བྱུང་ཞིང་འབར་བ་དེས་མེ་འི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ར་ནི་གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་གི་མཐུ་ཐོབ་ནས་ཁོན་རྒྱུ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཀུན་དགའ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་བཅུ་ནི་པོ་དག་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་འབྲེད་པ་ཟག་པ་མེད་
པ་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པའི་བར་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་འཕགས་པ་བཞག་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་ཞི་ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། སྦྱོར་རྫོགས་པའི་དེ་ལྟ་བོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུན་ཡང་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་།
བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བརྩོན་འགྲུས

ཉི་ཚེས་པ་ར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །དགའ་བ་བཞི་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཞི་ནི་ཀུ་སླུང་ས་པ་དང་ཧི་ཏི་ཏེ་འདི་ནི་དང་བཏང་སྙོམས་ནི་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་འདིག་ཞིང་དག་ནས་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་དུ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ར་ལྡན་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དབེན་པ་ལ་གནས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་ནི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྒོམ་པ་ར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་དམིགས་པ་ཉིད་དྲན་པའོ། །ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་དང་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་དང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནས་བཏང་སྟེ། ལྷག་པ་ལ་ནི་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་གནས་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་བཞི་ཡང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ནི་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ནས

༄༅། །ཕོ༔ །འགོག་པ་ལ་གནས་པ་ཞེ་ན་བུ་བ་ནི་རྫི་མ་སྐྱུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞེ་སྐྱེ་ས་ནས་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེབ་འབྲས་བཅུ་ང་སྐྱེ་འཕགས།
པ་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་གཉིས་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱང་འདས་ལ་འདས་པའོ། །དེ་ར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ་ཤེས་པས་རྫི་ས་སུ་རྟོགས་པར་
ཞེས་པ་ནི་བསྒོམ་པ་འཛིན་མ་ཡིན་པས་དེ་མ་གཏོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་པོ་གཏོགས་པ་རྫི་ས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་བ་བསྒོམས་པའི་དགེ་རྩ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཐབ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྐྱེ་སྟེ་བཞི་དང་དུ་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་ཐོབ་པ་ནི།
བརྒྱད་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་མཐུན་པར་ཤེ་དེ་རགས་ཉེ་བ་བརྗོད་མ་དེ་ར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཚེ་མདུ་ཟད་པས་ནམ་པར་སྤྱོང་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དེ་ར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེ་བ་ཆོས་པོ། །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་
དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་འཛོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཡང་དག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཆོས་ཀི་དོན་ནི་ཤིང་བའི་ཕྱོགས་སྐྱེ། ཉེ་རྒྱ་མ
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་དུ་མཐོང་བར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་པར་བྱ་འདུག་པ་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས
ལ་སྦྱས་པ་ས་ཚིམས་སྣང་བ་དེ་ནི་དགའ་བས་ལུས་དང་སེམས་ཐམས་ཅད་རྗེ་གཅུ་དགའ་བར་རྒྱུ་རབ་དེ་དགའ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་རྫོགས། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་

སེམས་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་བའོ། །དེ་ལ་འདི་ན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཞིག་ནས་ལ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཏེ་དེ་ལ་འདི་ནི་ཏོ། །བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐབས་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཙམ་འདུད་པ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་གསུམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །དྲན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་མཐོང་བས་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་རྣམ་འཕགས་པའི་དབང་ཕྱུག་བདུན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཙམ་ཀྱིས་ན་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ན་ཉན་ཐོས་ནི་སློབ་པ་བཞི་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཆོས་རིག་པ་ཆོས་རྟོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་ལས་བརྒལ་བ་ཐེ་ཚོམ་ལས་བརྒལ་བ་བཞིན་དུ་ཀྱི་དྲི་མ་འཇིག་པ་རྟེན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ས་མི་བསྒྲིབ་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཕྱིན་ཆད་ནས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཞི་ནག་ཞུགས་པ་དེ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཕྱོགས་དང་འཁོར་བ་སྤྱད་པའི་ཚོ་ལ་

༄༅། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། དེས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་ཕྱོགས་དང་འཁོར་དང་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་སྐད་པའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའོ། །དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་འཕགས་པའི་ཕྱོགས་དང་འཁོར་བཅས་ཤིང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ན་སློབ་པ་བཞི་མཐོང་བའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤངས་ཟིན་གྱི། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལུས་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། དེས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཞིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོབ་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ངག་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར

བྱེད་པ་འདི་ཡན་ལག་སྟེ། ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་གིས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ནི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ཤེས་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཚོད་རིག་པར་ཚོལ་བས་ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འདི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་སྟེ། དེས་ལམ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་སྟེ། ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཅིང་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

237 ཀ ༡༩༤

༄༅། །བཀའ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དུས་དེ་ལོན་ན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཤི་པ་ཡོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ནད་དུ་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྔུ་དང་། སྡིག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འགྲལ་བར་བྱེད་པར་བལྟའོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་པ་བཞི་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་དང་སྡིག་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ་རིམས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པར་ལྟ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་ལྟ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བར་ལྟ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རྐྱེན་དུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྱ་ནོམ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲལ་བར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལམ

དང་རིགས་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲལ་བར་བྱེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ།། འདི་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཚེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ
ལ། ཕྱིས་ནས་དང་དང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དང་སྨོན་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དང་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ཅེས། གང་ཟག་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ནང་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བ་སྨོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་འཐོབ་པའི་ལུགས་པའི་ཆོས་མ་ཡས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ
ཕྱང་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ། དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་དེ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལྔ་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་གོང་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་ནི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནང་ལ
སོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྔར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ནང་ལ་སོགས་པར་འདི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཤེར་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར
གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ནས་སྦྱངས་ནས་སྦྱོང་བ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད
ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་བཅུ་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བལྟ་བར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་པུ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། རི་ཞིག་རྣམ
པར་རྟོག་པ་དགའ་ལས་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག·

༄༅། །པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཏམ་ལས་སེམས་ལ་རྟག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དགེ་བ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་གཏམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་བཞི་ལྟ་སྟེ།
སེམས་ལ་ཕྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་དང་མཐུན་པ་རང་འཆུ་རབའི་གཏམ་མམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཏམ་མམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཏམ་མམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཏམ་མམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བའི་གཏམ་མམ། འདོད་པ་ཆུང་བའི་
གཏམ་མམ། ཆོག་ཤེས་པའི་གཏམ་མམ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གཏམ་མམ། འགོག་པའི་གཏམ་མམ། མི་སྡུག་པའི་གཏམ་མམ། འདུ་འཛི་མེད་པའི་གཏམ་མམ། རྐྱེན་འདི་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཏམ་
ངག་ཚིག་འབྲུ་འབྱོར་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐབས་དང་ལྡན་པ་དང་། འཚམ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་འཁྲུགས་སྤྱོང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་ཞེ་ར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བལྟས་པ་དང་རྣམ་པར་བལྟས་པ་དང་། བསྐུམ་པ་དང་། བརྐྱང་བ་དང་། སྣམ་སྦྱར་དང་། ཆོས་གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་
དང་བཅས་པ་དང་། ཟོས་པ་དང་། འཐུངས་པ་དང་། འཆོས་པ་དང་། མྱངས་པ་དང་། སོང་བ་དང་། སྡོད་པ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། མི་ཉལ་བ་དང་། སྨྲ་བ་དང་། མི་སྨྲ་བ་དང་། གཉིད་ཀྱི་སྙོམ་པ་བསང་བ་ལ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ།
ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། མལ་སྟན་དང་། ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་དག་ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལོག་པས་འཚོ་བར

ཕྱི་དབང་བའི་ཚུལ་འཚོལ་བ་དང་། ཁ་ལགས་ག་དང་། གཞོན་ས་སྒྲོང་དང་། ཐོ་བཅིས་འཛལ་བ་དང་། སྐྱེད་པས་སྐྱེད་པ་ར་བྱེད་འཛོད་པ་ཀ་རྣམ་པར་ཤུང་བཏགས་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་རབ་རྫུས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་རིག་གསུམ་ཕྱིས
དང་པོ་ཇི་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་ལ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏོན་ན་ར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་དབྱེ་བ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་ཤེས་བྱའོ། །ཅི་ནི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་འཕགས་པ་དམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད
བཟུམ་ག་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་ངག་ཞིག་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལོག་པས་འཚོ་བ་ཀུན་མི་བྱ་བའི་སྙམ་པ་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྤྱོས་པ་དང་ལྷུག་པ་དང་ཕངས་པ་དང་ཐུགས་སུ་ཚུད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཡུན་རིང
པོ་ནས་སྤྱོས་པ་དང་ལྷུག་པ་དང་ཕངས་པ་དང་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་མཛད་བག་ཡིན་པ་དེ། དེས་དེ་ནི་ཚིག་ཐོབ་པས་ན་དེ་ནི་འཕགས་པ་དབྱེ་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོན་པས་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཞེ་ན་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་སྨྲ་བར་མི་བྱེད། ཁམ་ཟས
འཆིན་དུ་སྤྲོས་ཆགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་བར་མི་བྱེད། མགྲིན་པར་འཇིན་པར་མི་བྱེད། འདོད་བས་ལོག་བར་གཡེམ་པར་མི་བྱེད། ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཚོགས་བསོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཙོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས
ཏེ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། འཚོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་བཤད་ཟིན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་ངག་དང་ལས་ཀྱི
མཐའ་དང་འཚོ་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནོ། །བསྒོམ་པ་འདི་ལས་པ་བཞུགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། ཡི་ལོག་ཚོ་

༄༅། །སྤར་བྱེད་པ་དང་། མཐུ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། སེམས་པ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་ལྡན་པ་དེའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དྲན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་དྲན་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གནས་པ་དགུ་དང་སྦྱོར་བ་ལྷག་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ལ་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ནང་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་ཏེ། ནང་དུ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་ནང་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་གཏད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ཉེ་བར་གཏད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀ་པོ་ར་དང་རགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་གནས་པར་གྱུར་པས་ན། དེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པའི་ཚུལ་དང་དང་བར་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་ཕྲ་བར་བཅད་པ་དང་བཅས་པས་འཕྲོ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་མངོན་པར་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསྡུས་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེའི་སེམས་གཞག་པ་དང་ཡང་དག་པར་གཞག་པ་དེ་གལ་ཏེ་བརྗེད་ངས་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་སྡུད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྡུས་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར

98

ཤར་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། གནས་ཤིང་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ན། ཞི་གནས་དང་དེ་དེའི་སེམས་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་མཚན་མ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་གིས་དེའི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་དེས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་མ་དེ་དག་ལ་དེའི་སེམས་འཕྲོར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་དག་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་གིས་དེའི་སེམས་ཀུན་དུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་དེས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་དེའི་སེམས་འཕྲོར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བརྗེད་ངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ན། བྱུང་ངོ་ཅོག་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་དང་རྒྱུན་ཆགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་དུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སེམས་དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཇུག

43 98

༄༅། །ཕར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོབས་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །སྟོབས་
དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་གནས་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རེ་ཞིག་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་བསམས་པ་གང་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་ཡིད་རེ་ཞིག་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཉིད་ལ་གཏོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་
པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་གཏད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པས་བསྡུས་ཏེ་འཛོག་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་དག་ལ་འདུ་
བར་མི་བྱེད་པས་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་དུ་མི་ལེན་པ་དང་རྒྱུ་ཆགས་པས་ཡང་ཏེ་དེའི་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་
དོ༔ །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་གནས་པ་དགུ་པོ་
དེ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་བཞིས་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇུག་གོ། །བསྡུས་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇུག་གོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇུག་གོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇུག་གོ། །འདི་ར་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་

ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཞེ་མས་གནས་པ་དགུ་ལས་ཉིད་དེ་འཛིན་དུ་ཕྱེ་དཔ་དང་། སྦྱོང་བས་དྲུག་ལས་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་སྟོབས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ལས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བར་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན་བྱུང་བ་དང་། གནས་པའི་ཚེ་ན་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་དག་ནི་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་པའི་ཚེ་ན་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་དུས་སུ་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་
ཐམས་ཅད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མངོན་ནུས་པ་དང་བའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་མཆིས་བ་དེ་ཉེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་བསྒོམ་པ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པ་དེ་འདི་
ལྟར་དུས་དུས་སུ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡང་སློབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡང་སློབ་པར་བྱེད་ལ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡང་སློབ་པར་བྱེད་དེ། བསླབ་པ་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཚིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡང་དག་པའི་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ཡང་དག་པའི་

༄༅། །ལས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་སྤང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་སྒོ་ནས་བཏང་། གཞི་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་ཉིས་ཚུལ་བ་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ལམ་མཆོག་ནི་མདོ་ར་བརྒྱུད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཡ། དེ་དག་ནི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས། དེ་ཉིད་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ
རྣམས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཏེ། ལམ་དེ་གསུམ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་དག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ངེས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ནི་རྟེན་པར་གཞག་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་སེམས་ཀ་དམིགས་པ་ལ
ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དང་བར་གྱུར་བའི་གནས་ལ་ཡུལ་དེ་དང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་
པའི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དགའ་བ་ལ་མཚམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པ་བའི

ཕྱོགས་དང་འཁོར་བསྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ།
ཀ་ཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་པས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ། །དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞི་ག་ཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཞིབ་སྟོན་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་
པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམས་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་
ནའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་
དོན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རིགས་པས་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། བརྡ་དང་ཀུན་རྫོབ་འདྲིས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཞུགས་པའི་བློས་དངོས་པོ་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པར་མོས་པའི་
སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འོངས་པའི་མིང་གི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་མ་བསམས་མ་དཔྱད་མ་རྟགས་པ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་པར་གྲུབ་པའི

༄༅། །དེ་ཁོན་གང་ཞེ་ན། དམ་པ་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་མཛངས་པ་རྟོག་གེའི་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་གེ་རྟོགས་པ་རིས་འདི་རང་ངེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་པ་ལས་བྱུང་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དཔྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་གནས་བརྟན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་རི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཞིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོན་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོན་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འཕགས་པ་ཡི་བདེན་པ་བཞི་ག་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོན་ཞེས་པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོན་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་མཆོག་ལྡན་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཁོན་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉི་ཡི་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ནི་གཉིས་པོ་བསྡོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཅུ་ཅིག་ཡིན་ནོ། །སྔར་ནས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དང་དགའ་བར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམས་པའི་དབང་གིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དེ་དག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་

48 ༤༨

ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལས་འདི་དག་ལས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་འདི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགའ་ནི་དང་པོ་བསྒོམས་པ་དེ་ནི
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཚོལ་བ་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་ས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་ན་པོ་བསྒོམས་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་བ་དེ་ལ་འཇུག་ཉེ་ན་པའི་ཡང་དག
པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་བ་དེ་ལ་འཇུག་ཉེ་ན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་ཉེ་ན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཞེས་ཐ་བཞི་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་གསུང་རབ་ཡོ། །དེ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཐོག་མར
དགེ་བ་བར་དུ་དགེ་བ་ཐ་མར་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
འཚོ་བ་ནི་འདུལ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྡུས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འབྲིང་
པ་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་ཕ་དང་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་དེ

༄༅། །དཀར་ཆག་ཤེས་པའི་ལྟ་བུ་པ་འདི་ཡིས་ཕྱི་རོལ་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་འཇིག་རྟེན་པ་བ་ཞེས་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དག་ནི་ཕྱི་ནང་ཅི་ཡོ་ག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བའི་རྩེ་རུ་གྱུར་བས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །ཆེན་པོ་ལུ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡས། །དེ་ནི་བསྒྲུབ་པ་སྤྱོད་ཉམས་སུ། །ང་རྒྱལ་སྒྲིབ་རང་གྲོལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་རབ་ཁྱབ་པའི་ཚིག་གི་དོན་
འགོག་གཡབ་ཤང་ཞིན་ཏོ།། །།དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་རབ་ཞིག་བཞི་ནི་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཞི། དེ་མི་བསྒོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས། དེ་བསྒོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ག་བ་ཞེ་ན། དེ་མི་བསྒོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་ནི་རང་གི་ཡོ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་བསྡུ་ན་ནི། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡོ། །དེ་མི་བསྒོམ་པ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་
མི་བསྒོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དེ་མི་བསྒོམ་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་འདི་ཉིད་བས་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་ལྟ་བའི་ཉེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དག་པོ་བཞི་འམ་དགུ་འམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོ་བསྡུ་བ་ཙམ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་
བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །སྐབས་ཁ་ཅིག་ནས

༨༦

ཐྱི་སྤྱོང་གཞི་རི་སྤྱི་དང་། གདན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་ལྡེམ་གཏོགས་ལ་ཡ་གཞན་བཅུ་ནི་གཅིག་གཉིས། ཀ་རི་མདོ་སྡེ་སྤྱི་ནི་སྤྱི་སྟོང་དང་དེ་བཞིས་རྒྱུ་ང་བ་ཤད་དོ། །དེ་ནི་རོག་ཏུ་འདུལ་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཛམ་དཔལ་ངས་གང་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིས་བདུན་པོ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་དང་། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་བསྟུས་པ་འདི་རང་དུལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
འདུལ་བ་བཞི་པོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། གཞི་དང་། ཕྲན་ཚེགས་དང་། དྲིས་ལན་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་རིམ་མོ་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱུད་དེ་ངོ་ལ་བ་དེ་བཞིན་ན་ཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བསྟུགས་པ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་ལས་ཏེ། །དེ་རྣམས་པ་རང་ཕྱེ་ན་གཞི་དང་ཕྲན་ཚེགས་དང་དྲིས་ལན་ཡང་ནང་ལས་བྱུང་བས་འདུལ་བ་བདུམ་བྱ་བ་ཞི་ཆར་ཡང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འདུལ་བ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདུལ་བའི་མ་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདུལ་
བའི་མ་མོ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་དང་ཞེས། ཕན་ཡོན་དང་། ཐོ་ཚོན་དང་། ལྟུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ནས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ལེགས་པར་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་
དང་། དགེ་འདུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གནོང་མི་བཀུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་དད་པ་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་

༄༅། །པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་དད་པ་ར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདི་འི་ཞགས་པ་རྣམས་བསྡམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་རབས་ཕྱི་མའི་ཞགས་པ་རྣམས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་ངེས་པ་ར་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཐེམ་ང་པོ་ལ་ཕན་པ་ར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་མི་
རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྷུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞིབ་གསུངས་པའོ། །སྡེ་ཚན་གང་ཞེ་ན། ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང་། ལྟུང་བ་ལས་བསླང་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་སྟེ། ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་ལྔ་ནི་ཕམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྟུང་
བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཏེ། ཉེས་པ་སྡོམ་པ་དང་། སྤོང་བའི་ལྟུང་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དག་ནི་དེ་དག་ཉིད་དུ་འདུས་པས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ལྟུང་བ་ལས་བསླང་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་ནི་ཕམ་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་པས་བསླང་བའོ། །ཕམ་པ་ལས་ཀྱང་བསླང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་ཙམ་ཉིད་ལས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བསླང་བའི་སྡེ་ཚན་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ།
སྤྱད་པ་གང་ཞེ་ན། འདུལ་བ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པ་དང་། དགག་པ་དང་། གནང་བ་དང་། བསྒྲུབ་པའོ། །རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདུལ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། གནས་པ་དང་། གནས་
དང་། རྣ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལས་སོ། །མི་མཐུན་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་བསླབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལྷུར་བཅོལ་བ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། གྲོང་
ཁྱེད་ཉེན་མོ་ངེས་པ་བསྟུང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོ་བས་ཆུད་བའོ། །མཐུན་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་བསླབ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་ལྔ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་

བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་འདི་ནི་བར་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་དང་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། དེས་ཤིང་འགྲོ་ག་གནས་བ་དེ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ལ་བག་དང་། བསྙེན་བཀུར་དང་། ཚོད་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་
སློང་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྟུང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གནོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དད་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་
པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།
འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འཐབ་བརྩོད་མེད་པའོ། །སྟོབས་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་ལྔ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་དང་། བསམ་
པའི་སྟོབས་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། གནས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་མདོ་དོན་བཅུ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པ་ངེས་པ་འདུལ་བའི་དོན་ཉིད་བསྟན་ཏོ།། ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་
ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཐར་པ་དུས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཀྱིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་ཉེས་བྱ་ནི་དང་པོ་ར་གསུམ་ལ་སྐྱབས
སུ་ཕ་ཏ་ང་བ་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཕྱི་ནས་དེ་རི་རོག་ཏུ་ཡུལ་བ་བཞི་པོ་གསོལ་བའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དག །ལས་གསུམ་བརྗོད་པའི་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་

༄༅། །བསྟན་པའོ། །ཕམ་པ་རིགས་ནས་ལྟ་བུའི་ངོས་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་ལྔའི་དང་པོ་དང་སྦྱར་རོ། །ལྟུང་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ངོས་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་ལྔའི་ཕམ་པ་བཞི་དང་སྦྱར་རོ། །ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་དང་། ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་ནི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། མི་ཤེས་པ་དང་།
བག་མེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གུས་པའོ། །ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྲེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། གཞི་དང་། ཚོགས་པའོ། །
དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཕམ་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་འབྲིང་ངོ་། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཆུང་ངོ་། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཕམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྟུང་བྱེད་དང་སོ་
སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་འབྲིང་ཡིན། ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་ཆུང་ངུ་ཡིན་པའོ། །བྱེད་པ་ལས་ནི་མི་ཤེས་པས་བྱས་པ་དང་། བག་མེད་པས་བྱས་པ་ནི་ཆུང་ངུ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་བྱས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན། མ་གུས་པས་བྱས་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའོ། །བསམ་
པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆུང་ངུས་བྱས་པ་ནི་ཆུང་ངུ་ཡིན། འབྲིང་གིས་བྱས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན། ཆེན་པོས་བྱས་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའོ། །གཞི་ལས་ནི་ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་མཚུངས་པས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
སུ་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་བསམས་ལ་བཞིན་དུ་བསད་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཡིན་པས་ཆུང་བ་འམ། མི་རུ་ཆགས་པ་ཕམ་མ་ཡིན་པ་བསད་ན་ནི་ཕམ་པ་ཡིན་ལ། མཚམས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲིང་། ཕ་མ་བསད་ན་ནི་ཕམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མཚམས་མེད་པ་ཡིན་པས་ཆེ་བ

༩༤

ཐུ་རོ༔ །སྐྱོ་ཀྲས་པ་ལ་ས་ནི་ལྷུང་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ནས་ལྷུ་ཏི་ཁ་ར་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དང་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་དུ་ཡིན། བཅུ་འམ་ནི་ཤུ་འམ་སུམ་ཅུ་འམ་ཤེས་པ་ར་བུ་ཞུས་པ་ཏེ་བ་ར་དུ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དང་པོ་ཞེ་འགྲིབ་ཡིན། ལྷུང་བ་དང་པ་ག
དུ་མེད་པ་སྦྱང་ལ་བདག་ལ་ལྷུང་བ་འདི་སྐྱེ་དང་ཅིག་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པ་རབ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་རིགས་པ་ར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོན་ལ་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བསྡམས་ཏེ་གནས་པ་དང་། ཟས
ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ཉིད་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱོར་བ་འདི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཤས་ཆེ་ར་ལྷ་བ་དང་སྙིང་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་དད་པ་
དང་། གུས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནས་ཕ་བཀུར་དུ་སྤྱོད་པས་ཤས་ཆེར་ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་ཞུགས་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་ཅུང་བ་དང་དོན་ཆུང་བ་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཆུང་བ་དང་འདུ་འཛི་ཆུང་བ་དེ་ནི་བྱ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྲིམས་པ་
དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མི་འདྲེ་བར་གནས་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་ཡ་བས་པ་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ར་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་བྱ་བ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་དང་སྨྲ་བ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དེ
ནི་བྱ་བ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ར་རིག་པ་ར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ལས་སྦྱུང་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ལྷུང་བ་ལས་ལྡང་བ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འགྱོད་པ་ལྟ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔས་བསྡུས་པའི་བཤག
པ་དང་། རྣམ་པ་ལྔས་འཆོས་པ་བཅས་ལ་བཅའོ། །དེ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་བདག་ཉིད་ལ་གཞི་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལ་ཡང་སྨད་པ་ར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དང་ལྷ་དང་གིས་སྨད་པ་ར་འགྱུར

༄༅། །ཡོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྲུལ་དང་སྦྲུ་གཞགས་མཆིམས་ས་རྣམས་སུ་ཀྱིག་པ་ཙན་ཀྱི་མི་བསྲུངས་པ་ཁྲུགས་པ་དང་སྦྲ་དང་རྩིག་ས་སུ་
བཅད་པ་མཐོང་བར་འཚེལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ནམ་མི་འགྱུར་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡན་ལག་ལྔས་བསྡུས་པའི་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདས་པའི་དུས་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་པས་དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། ལྟུང་བ་མ་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་ནས་ཕྱིས་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་ན་ཕྱིས་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པས་དུས་སྔ་ནས་བྱས་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་ཡང་ཅི་ནས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པས་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རྣམ་པ་ལྔས་འགྱོད་པ་བསལ་བ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞི་
དང་བཅས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཐབས་ཡོད་དོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་མ་གུས་པ་གང་གིས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་ནས་མ་གུས་པའི་བར་དེ་ནི་
སྤང་བ་ཞིག་དེ། ཤེས་པ་ནས་གུས་པའི་བར་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་སོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ལ་སྙེམས་སོ་སྙམ་ནས་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ

ཉི་ཁྲི། ༡༤

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སོ་སོར་རབ་ཤད་ཟིན་ནོར་ལྟ་ནས་འཆོད་པ་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་དང་། བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསླབ་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞིག་ལ་དགེ་བ་དང་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། བདག
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྒྱུ་བསྒྲིབ་པའི་གནས་ལྔ་པུ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ཤིང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ནས་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་དགེ་བ་དང་ལེགས་པར་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་འཆད་པ
ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ཤུགས་ཆུང་བ་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྨོན་པ་གཏོང་བ་བསྔོན་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ངེས་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་ལྔ་སྟེ། བསླབ་པའི་གཞི་འབུལ་བ་དང་། ལྟུང་བའི་རྩ་བ་ལྷག་པ་རྒྱུད་པ་དང་། མཚན
གྱུར་ཅིང་མཚན་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་པ་སྤངས་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་ཏུ་ཉམ་པར་ཞིག་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པ་ཅིང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླང་བ་ནི་བླང་དུ་མེད་ལ་སྔར་བླངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་པ་སྤངས་པས་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པས་ནི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་ཡི་སྡོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །བསྙེན་གནས་པའི་སྡོམ་པ
གཏོང་བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། གལ་ཏེ་སེམས་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྔར་ཡོད་དུ་རིགས་མཐུན་པ་སྤོང་ཞིང་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་དགག་པ་ཞི་ལྡུས་དང་ལོག་དང་ཡི་དམ་མིན་པ་ཞི་དེ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་ལ་དུས་ལས་འབྱེད་པས་ན
འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཏུ་གཏོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། གླེང་གཞི་རྡོ་རྗེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་ཆེ་རིགས་པར་བསྡུ་སྟེ། །སྐབས་འདི་ཅི་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ངེས་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤད་དོ།། ༎

༄༅། །དེའི་སྒོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇམ་དཔལ་ལ་ངས་གང་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དེ་སྣང་བསྟན་པ་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་མདོར་བསྟན་པའི་སྤྱི་སྒོ་ཉུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་མོའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ལྔ་རུ་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་བརྒྱད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་དེ་དག་གི་གེགས་དང་ཕན་འདོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་གཡོ་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལས་བསྟན་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྡར་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་གཡོ་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་མིག་གིས་བྱེད་པ་པོས་བྱེད་དམ། ལས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ

དག་གོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གློ་བུར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ནི་སྔར་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ལེའུར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བསྟན་པ་དག་གོ། །དེ་དག་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཡི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་དམིགས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་བདེན་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་གནས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཚུལ་དང་འཇུག་པ་དང་རིགས་པ་དང་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་བདེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པའོ། །གནས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་

༄༅། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་དྲིལ་ཏེ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་བཅས། གཞག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཅས། གསང་བ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་བཏབ་པར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་དབབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་ཡན་ལག་དབབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡན་ལག་དབབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །དྲིས་ཏེ་ཡན་ལག་དབབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཕྱེ་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ། དམན་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལས་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདྲི་ཞེས་ཕྱིར་དྲིས་ནས་གལ་ཏེ་ངན་སོང་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲིའོ་ཞེ་ན་ནི་ཕྱིར་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདྲིའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞག་པ་ལས་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་འདྲི་བ་ལ་བདག་གདོད་མེད་པ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་རེ་སྐན་སྐྱམ་དུ་དོན་གྱི་དབང་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཅང་མི་སྨྲ་བ་གཞག་ནས་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་དོན་ཟབ་མོ་གསང་བའོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་དབབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ་སྒྲིགས་པར་མཛད་དོ། །སྐྱོན་རྣམས་ལ་ཞེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་

ལས་དང་ཀུན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ལ་རེག་པས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་
༩༤ བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་རྒྱུད་ཐག་རིང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུམ་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཉེས་པ་མི་སྙན་པའི་སྒྲ་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ན་འགྱོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་
སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་དོན་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བདག་ལ་གནོད་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ངེས་པ་དང་འཇིགས་པ་
དག་ལས་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ལས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པ་དག་གཞིས་ཞུགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་རྣམ་

༄༅། །དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་གྱིས་མཐར་ཕྱུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཐོས་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་པའི་ཚུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཞེས་ཉུང་བ་ནས་ཐབ་ལ་ཅད་ཉིས་དོར་བསྟན་ཚུལ་དྲུག་པོ་དང་། ཡོད་དུ་རྒྱུ་དང་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་དྲུ་མ་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །ཐོས་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །བཤད་པའི་ཚུལ་ནི་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་འདི་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། དགོངས་པ་ཉིད་ཚུལ་ཡིན་པས་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་གྱི་དོན་ནི་ངེས་པ་དང་དེ་ལ་མཐོང་བ་ཉིད་དང་རིག་པ་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཐེག་ཆེན་མ་སོགས་པ་ཡིན་པའོ། །དེར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། བརྡ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འདྲིས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཞུགས་པའི་བློས་དངོས་པོ་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐུན་པར་ཤར་བ་ཞིག་ཏེ་ས་ལ་ཐབ་ཏུ་ཙ་ཏུ་ངེ་རྗེ་ལས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པའི་མིང་གི་ས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་བསམས་མ་བརྟགས་པ་ཏྲོས་པར་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཞེས་མ། སྡུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་

པས་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། དམ་པར་རིག་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་མཛངས་པ་རྟོག་གེ་བ་རྟོག་གེའི་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་གེ་རྟོགས་པའི་ས་རང་གི་སྤོབས་པ་ལས་བྱུང་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བདེན་བྱེད་པའི་རྣམ་སུ་སྣང་བ་རྣམ་ལ་ཀྱི་ཤེས་བ་གཞི་ནས་རྣམ་པར་རྟག་བ་རྣམ་པ་ངེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་དངོས་པོས་དོན་ཉམས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐད་པ་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་རང་དང་ལྡན་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པས་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཞུགས་པ་རྣམ་པར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཚིག་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་བླ་ན་མེད་པ་ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཞག་པའི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བར་དུ་ལམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རྟོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི། ཁང་ཁྱིམ་དང་བུམ་པ་དང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས

༄༅། །པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ། །ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ། །བརྗོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དོན་དམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པས་སོ། །དོན་དམ་པ་དེའི་དོན་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ། །རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་ནི་མདོར་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཚོགས་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་བདག་གིར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚོགས་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་ལྔར་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ས་བོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་པ་དང་། དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྒོམ་པའི་ས་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སའོ། །ཤེས་པ་ཐོབ་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས

ཉེས་ལས་ཚོབས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་ནས་དད་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉན་པའི་ཡུལ་མ་གྱུར་དང་ཚོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐོབ་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་
བ་དང་། རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དང་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བའོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ནི་དང་པོ་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་ཞི་
ཐོབ་པ་མཐའ་ཡས་བྱུང་དུ་མི་སློབ་པའི་ས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ཉིད་རྟེན་བཞིན་དང་མི་སློབ་པའི་ས་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ནི་དང་པོ་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཞི་ཡང་
ཐོབ། སློབ་པ་དེ་ལ་བདུན་པོ་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་འཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་པའི་ས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ཉེ་བ་པའི་རིགས་དང་སློབ་པའི་རིགས་དང་མི་སློབ་པའི་རིགས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བ་ནི་དང་པོ་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡང་མི་སློབ་པ་ཡང་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བྱུང་། མི་སློབ་པའི་ས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདིག

༄༅། །ཉེས་པའི་ས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ངེས་སྐྱོབས་པ་ནི་ཡོད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་སློབ་པ་ཉིད་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་བ་ཚོགས་དང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཐོབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བཤད་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་སྤོང་བསྡུ་བ་དང་། མ་མོ་བསྡུ་བ་དང་། དེ་གཉིས་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་སྤོང་བསྡུ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །མ་མོ་བསྡུ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བསྡུ་བ་ལྟ་དང་། དེའི་བསྡུ་བ་བཞི་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་བཅུ་བདུན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ས་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ས་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ས་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་དང་། སེམས་ཡོད་པའི་ས་དང་། སེམས་མེད་པའི་ས་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ས་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་སའོ། །དེའི་བསྡུ་བ་བཞི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དེའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་། གཞི་བསྡུ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྡུ་བའོ། །དེ་གཉིས་བསྡུ་བ་ནི་མདོར་བསྟན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་བཞག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རབ་བཞག་པ་དང་། སྤང་བ་རབ་བཞག་པ་དང་། མངོན་དུ་ཤེས་པ་རབ་བཞག་པ་དང་། བསྒོམ་པ་རབ་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར

རྒྱུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གནས་དང་དབང་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་བ་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་སྟེ། ངེས་པར་ནི་སྡེ་ཚན་བརྒྱ་བ་དང་། མཚམས་སྦྱར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྡུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་བཤད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་། རང་གི་གཞུང་ལུགས་
བརྟག་པ་བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བརྟག་པ་བཤད་པ་དང་། དྲང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། གསང་བ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ལན་གདབ་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ལན་ཅི་གདབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཞིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ནི་ཤས་ཆེས་རྒྱས་པ་ཚིག་ལྷག་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ངས་བསྡུས་པ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་དབང་པོ་དང་བདེན་པའི་མིང་དང་དུ་མ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཐོགས་
པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རང་གི་གཞུང་ལུགས་བརྟག་པ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྡུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་དང་དབུ་མ་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མདོ་བ་ནི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་བཤད་དགོས་པར་
བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བརྟག་པ་བཤད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་གིས་ཕྱི་རོལ་པ་ཚང་གཅོད་པ་དང་རང་གི་སྡེ་པའི་གཞུང་གཟུགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྔ་མ་དག་ཚིགས་ཀྱིས་ནོན་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འཇིག་སྟེ། སྔ་བ་དང་། སྔ་བ་ཞིག་ལ་

༄༅། །ཚིག་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཞིག་། སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་དང་། སྒྲུབ་ཆད་པ་སོགས་ཅད་ང་དང་། སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲུབ་ཅན་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དྲང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་སྟེ་དང་དགྲ་ལྷས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྒོ་དང་མཐུན་དུ་བསྟན་
པའི་སྒོ་ལ་བསྒོ། །ཟབ་པ་ལ་ཤད་པ་དོན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མཁྱེན་པ་དང་བ་རབ་དུ་དགོས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངེས་པའི་དོན་ནི་བཤད་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟགས་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ནི་ཚིག་གི་ལ་མཁྱེན་བརྗོད་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། སེང་གེ་འདུ་ཤེས་དང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ མཚན་མ་དང་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་བཤད་པའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ནི་ཞེ་བསྒགས་པའི་ཆོས་ཉིད་པ་བཞིན་བཤད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །གང་ཟག་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་
ཆེ་རབ་ཉི་ནམ་བོས་ཀྱི་སྒེ་སྐོར་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་པར་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐལ་ཆེར་ནི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡིན་གྱུ་བའི་དོན་པོ་བ་བཤད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་པོ་དག་བ་བཤད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་བཞིས་སྲུང་ནི་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡན་ལག་གསུམ་པའི་དོན་པོ་བ་བཤད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་རྟག་མ་ཞེས་དྲིས་ནས་དེ་ནི་བདག་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
པ་ཤི་ནས་ཅར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་ན་ལུང་མི་བསྟན་པའི་དོན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བདག་གིས་ལུང་བསྟན་པ་བཅས་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་ལུང་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལུང་མི་འདེབས་པའི་དོན་པོ་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱའོ།
མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་ཞུ་མི་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཅི་བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་ནམ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཞུ་མི་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་ཤ་པའི་ལོ་མ་དང་པོ་ཅི་མ་ཐོས། དེ་བཞིན་

འདི་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པ་ར་རྟོགས་པ་ར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་དག་ངོ་ན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་ལན་མི་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་འདྲི་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས
བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏམ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དོན་གཞན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་ན་མི་རུང་བས་ལན་མི་འདེབས་པ་དང་། བདག་མེད་དམ་ཞེས་འདྲི་ན་སྐྱེ་བོ་ཕྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པས་མ་འཛིན་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་བས་ལན་མི་འདེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་ཡན་
ཆད་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་བ་ན་ཡོད་པ་རང་མ་ཡིན་མེད་པ་དང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འདྲི་ན་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ལན་མི་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་ལན་མི་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན།
ལན་མི་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ཆུད་མ་ཡིན་གཞན་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལན་མི་གདབ་པ་འདི་ནི་དོན་ཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་པའི་གཞི་ཞིག་གནས་སུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། དེ་ཡི་མཇུག་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་རྣམ་པར
སྤོང་བ་དང་། ཡོད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། རྟག་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། ཆད་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ངལ་བར་སྦྱོར་བའི
མཐའ་རྣམ་པར་སྤོང་བའོ། ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲུག་སྟེ། བདག་ལ་སེམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སེམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སེམས་པ་དང་། བསམ་གཏན

༄༅། །པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་པའི་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་བདག་ལ་སེམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སེམས་པ་ནི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་ལ་
སེམས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ན་ལ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་གྱུར་ཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་སེམས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ན་ལ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
ཏེ། སེམས་ཅན་དག་ག་ནས་བྱུང་། སེམས་ཅན་འདི་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན། སེམས་ཅན་དག་གང་གི་ནར་དུ་འགྲོ། སེམས་ཅན་དག་གང་གི་ནར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་སེམས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ན་ལ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རྟག
གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །ཡང་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཅི་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་སྙམ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་པ་བོར་ནས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སོ། །བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
བའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པའི་དོན་དང་། དབང་སྒྱུར་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དང་བཞུན་པ་རྣམ་པ
གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། གཞན་གཉིས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་ལས་སོ། །དགོངས་པ་གཏད་ནས། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་དང་། འདུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག

བའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་། གཟུང་བའི་དགོངས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་དགོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་མཐོང་བ་མེད་པའི་དགོངས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྔ་རབ་ལ་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་བོ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་དགོངས་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་
ཚུལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་དང་། དགེ་བ་མང་དུ་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒྲོན་མེད་པ
༩༨ ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཤས་ཆེར་བྲལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། ཐབས་ལ་བྱ་བའི་དོན་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་གཞན་པའི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་བས་མི་ཕྱེད་པ་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་པ་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མཉམ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཁོང་དུ
ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །འདུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་འདས་ཀྱིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ལུས་དང་རྗེན་བའི་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོར་ཀྱི་བ་ནི་གང་དུ་འཇུག་པ་དང་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་བསྟན་ཏོ། །རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡི་གེ་ངེས་བྱེད་པ་རིགས་པ་དེ་རྣམ་
གྲངས་སྟོན་པ་འདི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། བདག་གི་ཚིགས་སུ་ཅི་འདོད་པའི་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོ་ཡོ་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་རིགས་པའི་དབང་གིས་འགྱུར་རོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ…

༄༅། །གསུངས་པའི་རིགས་པ་བཞི་བརྗོད་པའོ། །ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིགས་པ་དེ་བཞིའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མདོར་བརྗོད་ན། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ལྟོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་འཐད་པས་སོ་སོར་ངེས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་དེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་ངེས་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་ཤིང་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་དགོས་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བུའི་ལྟོས་པ་བསྟན་པའི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་གྱི་ཁམས་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ནི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མ་བྱུང་བ་གདོད་འབྱུང་བའོ། །རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཁྱད་

༩༤

ཕྱག་གི་ཉམས་པ་མི་ང་དང་བཟླར་བརྟགས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏོ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དཔལ་ཕྱག་ན་མ་པའི་མངའ་བདག་ང་ལ་ལྟ་བ་ཅན་བྱང་ཆུབ་རྟ་འདུལ་གྱིས་མཛད་པ་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ ཿ
ཚད་མ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བཀླུབ་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་སྐྱེད་བྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་པ། ཤེས་པའི་འདུ་བྱེད་དག་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་དག་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལྟོས་
པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི་གང་དག་ཡིན། རྒྱུ་ནི་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ནི་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་བཅུ་དང་། རྐྱེན་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་
ལྔ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྟོས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། འདྲེན་པའི་རྒྱུ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་
མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྷག་མ་དག་ནི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དེ་ནི་མཐུན་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་
པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་། མིང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། གཞི
གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཅི་རྒྱུ་གང་གིས་དོན་གང་ལ་འདོད་པ་དང་འཚོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ཉེ་རིང་གི་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་བར་གྱི་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་དེ་ཉིད་རང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ

ཤི། ཕྱི། ཐོ། ༩༨

༄༅། །པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྐྱེན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདྲེན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱི་ས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཧུ་སྨི་མའི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་རང་རང་གི་རྒྱུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ལྟོས་པའི་རྒྱུ་དང་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་དང་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རྒྱུ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ནང་དང་ཕྱིའི་འདུ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་རྟེན་ལྡེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལོ་ཏོག་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་མིང་དུ་འདུ་ཤེས་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནས་དང་འབྲས་དང་ས་ལུ་དང་གྲོ་དང་ཏིལ་དང་སྲན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བཞི་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་ནས་ལ་སོགས་པ་ཁྱེར་ཏེ་ཤོག་ཕོབ་ཚོང་ཤོག་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་ལུས་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་ཕན་པ་དང་ཟས་ཀྱི་ཟས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱ

ལ་ལྟོས་ནས་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འདོད་པ་དང་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དེ་དག་གི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་ས་བོན་གང་དང་གང་ལ་ལོ་ཏོག་གང་དང་གང་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དེ་ནི་དེ་དེའི་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དེ་ནི་མྱུ་གུ་དེའི་
མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་ཆ་རབ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་དེ་ནི་ལོ་ཏོག་དེ་འགྲུབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །
ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་རྩ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དང་ནས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་པ་འབྲུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྡུས་པ་ནི་ལོ་ཏོག་དེ་འགྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སེར་བ་དང་ལོ་ཏོག་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་ནི་དེའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་མེད་དེ་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་
འབྲུ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱུང་དྲུམ་བསྐྲུན་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་བརྡ་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་
སྔགས་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་ནི་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདེབས་ལགས

275 ཀ ༄༅། །པའི་རྒྱུ་ཡུལ་སྐྱོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཀ་འདི་དག་ཛྙག་པ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་འདི་ལ་སྐྱེ་ཤི་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ཀུན་ནས་འཕེན་པའི་
རྒྱུ་ཡིན་ནོ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་གོམས་པའི་འཕེན་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀུན་ལྡང་བའི་ཡོངས་
ཆོ སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་ལ་ཐུག་པ་དེ་དག་གི་ཕྲེང་བ་འདྲ་ཞིང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་ཚེ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ནི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་ས་བོན་རྣམས་དང་བཅས་པ་ན་གཞན་དག་སེམས་ཅན་
༡༡ དམྱལ་བ་ར་སྐྱེ་བ་ར་འགྱུར་བ་དང་གཞན་དག་དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་དང་མི་དང་ལྷ་ར་སྐྱེ་བ་ར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སོ་སོ་ར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཕྱེས་པའི་རྒྱུ་ནས་བཅུ་སྟེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པ་རིན་ར་གྱི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
ཤྲཱི མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་
པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཉིད་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་ར་འགྲུབ་ཅིང་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ་འཇོག་པ་ར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྲ་ཆས་པ་ལ་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར

༡༤

གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་འགག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དེ་དག་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཚོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པ་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཐོབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་གི་ས་བོན་ལས་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འདུས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཁོམ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་

༄༅། །ཡིན་པ་ཉན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་བསྡུས་
པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་སྐྱོན་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་གཞན་ནི་འདི་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་དོ།
རྒྱུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱུ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྐྱེན་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་
དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་འགོག་པའི་རྐྱེན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་འཕེན་
པའི་རྒྱུ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། སེམས་པ་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་གང་དག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་གང་དག་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་གང་དག་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་
གདགས་སོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་གི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི

རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གི་བདག་པོའི་རྐྱེན་གཅིག་ཡིན་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྔོན་བྱས་པ་རྣམས་དང་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཞིང་དང་ལུད་དང་ཆུ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ལོ་ཏོག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །བཟོ་ཤེས་པ་དང་བཟོའི་ལས་དང་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་དང་དེ་དག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་
༡༤ རྐྱེན་གསུམ་པོ་དག་ནི་རྐྱེན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་གཙོ་ཆེར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུས་བསྡུས་པའི་སྟོབས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ལྔ་
གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་
འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངན་སོང་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་འགྲོ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་ལ་གོམས་པས་མི་དགེ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་དགེ་བ་མང་བར་གནས་པ་དང་དགེ་བ་ལ་གོམས་པས་དགེ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དགེ་བ་མང་བར་གནས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་དང་མཐུན་པར་ཕྱིས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །

༄༅། །རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ལ་ལ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་
པས་ཡང་ན་མི་ཞིང་རྨོད་དམ། ཡང་ན་ཚོང་བྱེད་དམ། ཡང་ན་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་དམ། ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་། ཤོད་འགོད་པ་ལ་བསྒྱུར་བ་དང་། ལག་རྩལ་གྱིས་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་རྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་གི་དབང་པོའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་གྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་སྲོག་གི་དབང་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལས་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་འབྲས་བུ་ལྔ་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ན་ནི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དང་རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན
པས་དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པའམ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོབ་
པར་བྱ་བ་ཞིག་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོབ་ཙམ་ཉེ་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་ཐོབ་ཙམ་ཉེ་རྒྱུ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་ཡིད་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡིག་པ་བསགས་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཐོབ་པ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་གང་

280

ཞེ་ན། དེ་ཁོག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པ་འམ། བསྒོམ་ཉམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འམ། གྲིབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའོ། །འགྲུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོར་རིང་པ་ལས་སྐྱ་དོན་གྱི་མཐར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ

ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གྱུ་གུ་ལས་ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་བར་དུ་ལ་གནོད་པ་བསྲུང་ཞིང་ཡུན་པ་བསྒྱུ་བའི་ནད་ཏན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །སྨྲ་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལ་མ་ལོག་འབྱུང་བ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལ་ཐོབ་པས་གོང་ནས་གོང་

མའི་ས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྨིན་པ་ནི་རྣམ་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཞིང་ཁ་བཞི་སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ལམ་འགྲུབ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་དག་ཇི་སྙེད་དུ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་གྲིང་དུ་སྤྲུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་

ཤིང་ལྗུག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཆ་དགུ་ལྗགས་མ་ནི་བཅིང་བའི་ལས་བྱེད། ལྗོང་པོ་ནི་ཀ་བའི་ལས་བྱེད་མེ་ཏོག་ནི་རྒྱན་གྱི་ལས་བྱེད། ལོ་ཏོག་ནི་དགྲ་བའི་ལས་བྱེད། འབྲས་བུ་ནི་འཚོ་བའི་ལས་བྱེད། འཕགས་པའི་ཚོགས་ལམ་རང་རང་གི་སའི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡང་

ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ཐ་དད་པ་ནས་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་བཅོམ་གང་གི་རྒྱུ་ངེས་པ་དེ་ཞིའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྐྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དྲུག་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་རང་རང་གི་ཡུལ་ད་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཕུར། ཉ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐྱལ། ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུག

པ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྩལ་གྱིས་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མི་སྲུ་ཅེ་ཡོད་པས་གང་ལ་གང་འོས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་གཞིར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དྲུག་དང་རྐྱེན་བཞི་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་ཤེས་པ་དང་ཚད་བཤད་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྗོད་དུ་རུང་བར

ཀ ༡༤

༄༅། །བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཐད་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི། ཐད་པས་སོ་སོའི་དོན་བསྟན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོ་སོའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་པོ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ཤེས་པའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །མཐོང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་རང་གི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཐུབ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་མཐུན་པོ་ག །འཐད་དག་གིས་བཤད་པའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའི་ཡུལ་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །སྒྲུབ་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་ར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུངས་པའི་ཡུལ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རབ་འབྲང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལོན་བཞིན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་འཐད་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའོ། །ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོན་དེ་དག་གཞན་གྱིས་རྫིར་མ་ལོགས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཆོ

བར་བྱའོ། །རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་····
རྐྱེན་ནི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བས་མ་ནོར་བར་ཤེས་པ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་གྲངས་
ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མ་གཅིག །ཁ་ཅིག་ནི་གསུམ། ཁ་ཅིག་ནི་བཞི། ཁ་ཅིག་ནི་དྲུག་ཏུ་རྟོག་པའོ། །དེ་བསལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་བསལ་བ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་བསྟན་པའོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་ལ་
གཞན་དག་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བསལ་བ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་
པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་ནི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བསལ་བ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་

༄༅། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ལས་གུད་ན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ནོར་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་འཐད་པས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བ་བསམ་ནས་མཚོར་བ་ཤེས་པ་བསྟེ། ཀྱང་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བསལ་བ་བཤད་ཅེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྩམ་པ་གཉིས་ཏེ་རང་གི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྟན་པ་སྟེ། གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ལ། གང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་པའོ། །དེ་བསལ་བ་བཤད་ཅེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་། རྟགས་གསུམ་པོ་མི་རིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། །འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་པའོ། །དེ་བསལ་བ་བཤད་ཅེ་ན། གཞན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལོག

པར་རྟོགས་པ་ནི་ལོ་ཆུང་ངོ། །ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་བསལ་བ་བགད་ཞེན། འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འདྲའོ་ཞེས། ཁྱབ་བས་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་ཞེས་པ་དེ་
ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དོན་ག་རྟོལ་འདེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཀག་ལ་བས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་
སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མངོན་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ཤེས་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འཐད་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བོ་ནི་རྨོངས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཆེད་དུ་བཀག་ལ་བ་མེད་པས་མངོན་པར་ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་ནི་ཁོག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་འབྱུང་བས་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་བསྟན་ནས་ངའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་གི་ཕྱུང་
ལས་ཆོས་ནམ་ཡིན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་གདུ་ནི་ནད་དུ་ཕྱིན་བྱུང་བས་འབྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྨོངས་པར་མི་འཚོ་བ་ཡིན་ལ། ལྟོག་ཆགས་གསོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ནས་གྲོལ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་
ཅན་མཁྱེན་པས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་ནས་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཐེགས་པ་པའི་ལམ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་

༄༅། །ཡཀྟ་སྟེ་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འདི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་འཐད་པ་བསྒྲུབས་པས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པར་འདོད་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུར་རྒྱུ་བཅུ་དང་རྐྱེན་བཞི་འཐུན་པ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་བསྟུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ད་འདི་ཉིད་ཆ་ངེས་སོ་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་འདི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །འདི་ཕྱིར་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ན་འཐད་པ་ལ་ལྡན་པའི་རིགས་པ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཕྱེ་བྲག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བ་ཤད་པ་ནི་བདུན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ངོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མས་འཇལ་བ་ན་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇོག་པས་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་ལྟུང་བར་ཤེས་བཞིན་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མས་འཇལ་བའི་དོན་ལ་འཁྲུལ་པར་ངེས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་འཇོག་པ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་ནས་སྨོད་བཞིན་ཡང་ངེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པ་དེའི་ཡན་ལག་འདི་དག་རབ་ཏུ་འགྲེལ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྔ་སྟེ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བདུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཀྱི་

སྔོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ། མིང་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷར་སོ་སོར་ཤེས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སྨྲས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། འཕགས་པར་ཕོངས་སུ་རྫུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྟེན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སོ་སོའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་བཤད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དག་ཏུ་ང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ནི་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་རྩ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོས་ཞིག་ང་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བློས་དེ་དང་ཉེ་བ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་མ་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐལ་པ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། འདི་ར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་བཤད་པའི་དོན་རྗེས་

༄༅། །སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་བའི་དོན་གྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐལ་བ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་
དཔག་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཅིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ལ། གང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་དང་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །རྟགས་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཀ་ནི་རྟགས་ལ་གསུམ་ཚང་
དང་ལྡན་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ། རང་བཞིན་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ། འབྲས་བུ་ལས་ནི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་དག་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པའམ།
མི་རྟག་པའམ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པའམ། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པའམ། རང་བཞིན་ནམ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེས་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། །ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་ནི་ལྷག་པ་སྟེ། དེས་ནི
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་དོན་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས

དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་སྟེ། དེས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏོ། །ཇི་ཅིས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པ་སྟེ་དེས་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏོ། །གཉིས་ག་སྨོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་དེ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྡོག་ཁྱབ་པའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ག
བསྒྲུབས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་རྒྱན་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བས་མ་ངེས་པ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བས་མངོན་པར་ཞེས་པ་དང་། དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་
ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་ལས་མཐོང་བར་ཞེས་པ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ཚད་མར་རུང་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་དག་སྟེ། ཚད་མར་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ཚད་མར་རུང་བར་སྟོན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ཚད་མར་རུང་བར་སྟོན་ཏོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ཚད་མར་རུང་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ

༄༅། །དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་
མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སྟེ། ཚད་མ་རང་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཞེས་པའི་
དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་
ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ།
འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ནམ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ

ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། བཞི་ཆར་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་ཤེས་ཤིང་བྲབ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲིད་དང་། སྤྲུལ་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་མེད་པར་སྐྱེ། དེས་ན་ཕྱིན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་བ་བསྒྲུབ་ལ་ཏོ། །ཞེ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པ་སྐྱེ། དེས་ཅི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་སྟོན་ལ
ཏོ། །ངེས་པ་ཚོགས་བཞི་བ་ནི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཉིད་རིག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཚད་མ་ཁོ་ན་བདག་གིས་ངེས་པ་ཡིན་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། གཞན་དུ་ན་ནི་ངེས་སུ་དཔག་པ་དེ་བྱ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་མི་ནུས་པ་ཉིད་དོ། །རྟགས་གསུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ནས། མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་མི་དམིགས་
པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཏེ། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ཡང་སྔ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་དང་
འབྲས་བུ་གཉིས་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཏེ། དངོས་པོའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་གཉིས་རང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་ཐ་དད་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་བྱ་གཉིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐ་མི་དད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །ཐ་དད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དེ་རེ་རེ་ལ་མི་གཉིས་གཉིས་པ་ཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་

༄༅། །དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དེ་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ
མེད་པའམ་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འམ་རྒྱུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པའམ་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འམ། །དེའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་མཐུན་པའི
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་ལས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་བྱ་བ་ལ་མཐུན
པར་བྱེད་པ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་འགལ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ
མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ
ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བསྟོབ་པར་བྱ་བས། སྐབས་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མཐོང་བ་སྨར་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད
པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཡིན་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་ནི་ངེས་སུ་ཡང་བསྟན། སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པས། ཆོས་མི་མཐུན་

ངའི་དཔེ་འདི་ལྡོག་པ་ཞེན་པ་ཡང་གྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་སྐུ་མ་བརྟན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་དོན་ནི་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དགག་པ་རང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུ་དང་མི་ཟད་པ་ལ་གནས་པ་ཡི་རྟག་པར་ཞུགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་པ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལའོ། །གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པའམ། རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །
སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་དོན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་པའོ། །མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པའམ། རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་
དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་འདི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚད་མ་ལུང་

༄༅། །ཡ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རང་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་དོན་ཉིད་གཅིག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གནས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་སྟེ། དེ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྟགས་དག་གང་ཞེ་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱེ་ཚོགས་ལས་སྐྱེ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། དེ་དག་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན

འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའོ། །ཁྱབ་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པ་ལས་ཡིན་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རགས་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་བཅས་པའི་རྟགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་ནི་རྟག་པའི་རིགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ནས་འདིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཞེས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་མི་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་མ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སམ། རྟག་པར་འགགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་ཡས་འདིར་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཆུང་ངུ། བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སམ་རྟག་པར་འགགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །གཞན་ལས་མི་རྟག་པ་ལས་དགག་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལས་ཅན་ལ་

༄༅། །ཀླུགས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཚིག་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ནི་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དཔག་ལས་ནི་དངོས་སུ་ཡང་བསྟན། སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ལྡོག་པ་ཞར་ལ་འགྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི་ཀ་བ་ལ་མི་རྟག་པར་གཞལ་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ངང་ག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གཉིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་སྐྱོན་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ངེས་ནི་རྗེས་ཏུ་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷག་པར་བྱ

བའི་ཆོས་འདི་ཇི་སྲིད་དཔག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་གནས་པ་བའི་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཏེ། དེས་ནི་ཇི་སྲིད་
དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་བསྟན་ཏོ། །ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་ལ་སོགས་པ་འགྲེང་སྟེ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་དུད་དེ་འགྲོ་བ་དང་། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པ་འཕྱེ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡིང་བ་དང་། ཉ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ་འགྲོ་
བ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་འཕྲེ་ཞིང་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མ་བསྐལ་བ་པ་ར་རང་ཞེས་ཏེ་རྩོལ་བ་དང་། ལ་ལ་ནི་གནས་ཅི་ལ་འཆའ། ལ་ལ་ནི་ཟས་སུ་ཅི་ཟ། ལ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། ལ་ལ་ནི་སྐྱོན་ཅི་འཆགས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆུ་
གཏིང་དུ་འཛུལ་བར་མི་བཟོད། ཆུ་ལ་གནས་པ་ནི་སྐམ་ལ་འདུག་པར་མི་བཟོད། གྲང་བས་ནི་ཚད་བ་ཟུང་མི་ཐུབ་པ། དྲོས་པས་ནི་གྲང་སོ་མི་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་དག་ནང་ནས་ཀྱང་ལ་ལ་ནི་བསླབས་ན་ལོབས་པ་དང་བསྒོམས་ན་གོམས་ཤིང་ཤུགས་སུ་འདྲུང་བ་ཡང་ཡོད་
པ་དང་། ལ་ལ་ནི་བསླབས་ཀྱང་མི་ལོབས་ལ་བསྒོམས་ཀྱང་གོམས་སུ་མི་འདྲུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མི་བས་ཉམས་རྩལ་ཆེ་ལ་བང་མགྱོགས་པ་ཡང་ཤེས་པ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་དང་། ཤིག་ལ་སོགས་པ་མི་བས་རྒྱུ་བ་ཡང་མི་ལ་ཐབ་དང་། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་
སྐྱེ་གནས་ཐ་དད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདས་པ་ནི་རྟགས་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས
བསྟན་པ་བསྟན་ཏོ། །མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདས་པ་ནི་རྟགས་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟགས་པ་དང་འབྲེལ་

༄༅། །ཞིང་མ་འབྲེལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཚེ་སྔ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ནི་རྟགས་དང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཞེན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཚེ་སྔ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཚེ་སྔ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཚེ་སྔ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། གང་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི

རིགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འོག་ནས་སྟོན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་དད་པ་ཉིད་དང་། རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་ཆོས་ལ་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་ཉིད་ངེས་སུ་ཡང་བསྟན། སྐབས་འདི་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
བསྟན་པས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་པར་འདོད་ན་གོང་ལ་ལས་སྔ་ཚོགས་གནས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱ་འོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་
སུམ་དུ་མི་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་འདི་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུ་མི་ཟབ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱིད་པ་དང་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་བསྟན་ཏོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་སྔ་མའི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་
བསྔལ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་དུ་མི་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས།
སོ་སོའི་ཤེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་

༄༅། །མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ
ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ
བར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྔར་ཅི་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར
བྱ་བའི་ཆོས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས
འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད
ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། །གང་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། །དཔེར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་རང་དབང་མེད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར

སྨྲ་སྐབས་དཔྱི་སྤོལ་དགག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་དགེ་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འོག་ནས་སྟོན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་ནི་ངེས་སུ་ཡང་བསྟན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི་གཞན་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་དམི་ཟབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་སྐྱིར་བསྟན་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། །ཕྱོགས་ནི་གང་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བློ་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བྱའོ། །མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་ལ་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་འཇལ་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྔར་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་སྔར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གཞན་དག་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རང་བཞིན་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འབྲས

༄༅། །ཁྱབ་པས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་སྦྱར་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་ཡང་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ན་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཐམས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་ཞིག་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་མི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་ཐམས་པ་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆོས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱུ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ནི་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཐམས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཐམས་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡིག་ཆ་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཆོས་མཐུན་པ་འདི་དཔེ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གང་ན་དམིགས་པར་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་ཐམས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ན་ཐམས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བསྐུར་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། དེ་ཡང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཐུན་པ་བཀོད

ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་རོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་ཀྱི་ངེས་སུ་ཡང་བསྟན་ལྡན་བས་འདི་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིད་ཅེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་པ་
ཞར་ལ་འགྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་པར་འདོད་ནས་ཕྱོགས་སྔ་གྲགས་གདོང་དམིགས་པའི་རིགས་བྱུར་སྒྲུབ་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པ་དང་ནུས་པ་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་དུད་ལ་གཞོང་པའི་སྐྱེད་དུ་རྒྱུན་འགྲུབ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་
པའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐོན་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏོ། །སྐབས་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ལས་མི་རྟག་པར་སོགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བཅུ་ལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཞེས། རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྟགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལས་པོ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ནི་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་ནས་མ་དང་དམིགས་པ་ནི་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མཐོང་ལ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་དམིགས་ལ་རྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་ནས་མ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནི། ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །མཐུན་

ཀ། ཚད་མ།

༄༅། །ཕ་ཞི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གཞི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། གང་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོའི་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན། པ་བརྗོད་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་པར་སྟོན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ལ་འབྱུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་ནི་དངོས་སུ་ཡང་བསྟན། སྐབས་འདིར་ནི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ལྡོག་པ་ཞར་ལ་འགྲུབ་པས་དེ་ཙམ་ལྟ་ནི་དངས་ཀྱིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་འདི་ནི་གང་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་ཡང་མདོར་བཞི་ཆོགས། ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བཞིན་དུ་མི་རིགས་པར་སྨྲའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ནགས་ན་དུ་བ་འཐུལ་བ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གང་ན་དུ་བ་འཐུལ་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ན་མི་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་གང་ན་དུ་བ་འཐུལ་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་བ་འཐུལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གང་ན་དུ་བ་འཐུལ་བའི་ཕྱོགས་དེ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་དུ་བ་འཐུལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ

དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ནས་ཕྱོགས་གང་ན་དུ་བ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ཕྱོགས་དེ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་དཔེར་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི། ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། གང་ན་དུ་བ་འཁྲུལ་བ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཚང་མང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་
དཔེ་ཉེར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་ནི་དངོས་སུ་ཡང་བསྟན།
ལྟར་འདི་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏོ། ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི་གང་དུ་དུ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ན་མེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྫིང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ནི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཚུལ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རྟོགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
མི་ངེ་ཤེས་པ་ཁམས་ངང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་བའི་སྒོ་ནས་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ནམ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས། རྒྱུ་བཤད་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐལ་བ་བདེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ

༄༅། །གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་རིགས་ཅུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྤྱོད་བརྟག་པ་རང་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། རང་དང་མེད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུ་དང་བར་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་སྟེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཙམ་བྱ་བ་ལ་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་དང་སྦྱར་རོ། །རིགས་ཀྱི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསྟན་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དེ་སྒོ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་དེ་འདྲ་བར་སྦྱར་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་དཔེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་འཕྲོས་ལས་གྲུབ་པས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ཚད་མ་རང་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར

བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་ཕ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀ་ཤི་པ་ར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་དགེ་སེམས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཚིག་བཞི་སྨོས་པ་ལ། །ཕྱི་རོལ་མཚན་ཉིད་དང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་པས།
དཔེའི་ཚིག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྔར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཚིག་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དཔེའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེའི་ཚིག་འདི་དག་གིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གསུམ་པོ་དག་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མིག་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་
སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཀྱི་དཔེ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་མཐུན་པའི་
དཔེ་ར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དཔེ་ནི་དང་དཔེའི་དོན་ཀྱི་རང་བྱུང་རྣམས་ལ་འདེབ་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཚེ་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མིག་ས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྔར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པ་ཉིད་ལ་འཛེག་ཏེ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ས་པའི་ཞེས་སྨོས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་འདི་སྔར་དེ་ལ་གཞན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་སུ་སྐྱ་བ་རགས་པ་ཉིད་ཀ་ནས་ང་མངོན་སུམ་དུ་མིག་ས་པ་དང་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ལྟར་ཅིག་མ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་ཅིག་མ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བཞིན། བཅས་མི་རྟག་པ

307

༄༅། །རྟགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་དཔེ་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏོ། །གང་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་རྟག་པར་གྲགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྒྲུབ་པ་པོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་འདིས་ཕྱིར་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དེ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཚེ་སྔ་ཡོད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་སྦྱར་ཞེ་ན། །གང་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དཔེར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི

ཐམ་ལ་པ་ར་གནས་པ་འདི་སྐྱོ་བས་ལ་འབད་སྤྱུག་བསྒྲལ་བ་ནི་དེ་ཙམ་སྒྲུ་བསྟོ། གང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། གང་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཚེ་སྔ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་འགྱུར་པོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྔར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་དེའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་འདིས་ལྟར་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཞེ་ན། གང་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་རང་དབང་མེད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །རང་དབང་མེད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་མེད་པར་སྦྱོར་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་

309 ཀ

༄༅། །ཁ་སེ་ཡི་ནི། གང་དག་ལ་དེའི་རང་དབང་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དེའི་ཚེ་བདག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དམིགས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨྲོས་ལྟ་ཞི་ཕྱིད་པ་ལ་རག་ལས་པས་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་དང་རྒྱུད་པ་ལས་ཆུ་ཡི་ཟླ་བར་སྣང་བསྟེ། །གཞུང་ལ་རང་
དངོས་མེད་པ་དང་འགྱུར་པ་དང་རྒྱུད་པ་ཡོད་བདེ་ལ་ཉི་བདག་མེད་ཅེ་ལས་ཡོད་ལ། གང་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུ་དང་མི་ཟ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་པ་ང་བདང་སྡུག་བསྔལ་བ་བར་བྱ་བ་པར
བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁྲུལ་པ་བུའི་རྟགས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུ་དང་མི་ཟ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་རྒྱུ་དང་མི་ཟ་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་
མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཀྱི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་དམིགས
པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། རང་བཞིན་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་གཞི་ཞིག་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དམིགས་པ་འི་རྟགས་བུམ་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས
མ་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ན་བུམ་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན་བར་སྣང་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས

པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་ལ་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་དམིགས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་གང་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོས་ཅན་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བ་འབྲལ་བ་ཞེས་ཕྱོགས་དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ས་དུ་བ་འཕྲུལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་གང་ན་དུ་བ་འཕྲུལ་བ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་བ་འཚོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དགག་རྗེས་
སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུར་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་རར་ཀ་རི་ཀ་པའི་དཔེ་ཉིད་བསྒྲུར་བ་འདི་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུར་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་ནི་གོ་དང་བ་ཤང་བ་བརྗེད་དགུར་
རོ། །ཉེ་བའི་ཚིག་ཅུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དཔག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་དམིགས་པ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་
ཀྱི་པོ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་འདི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་ཤེས་པ་བའི་དོན་དང་བཤད་
པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་གཉིས་སྦྱར་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱོར་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འདི་འཐད་པས་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དེ། །ཞེ་ཉེ་ངེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱའོ།།

༄༅། །མཚན་ཉིད་ཚེས་གསུམ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་གནས་པས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། །གཞན་ལ་གོ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རིགས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །ཆ་ཤས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དཔྱར་ན་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྐྱེ་ཚད་མར་རུང་ངོ་། །ཚད་མ་དེ་གཉིས་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་རབ་ཙི་རིགས་པར་ཀ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སོ་སོ་རང་ཞེས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བ་ལང་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོ་རང་ཞེས་པའི་དོན་དང་སྤྱིར་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འབད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཞེན་ཅིང་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་

ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྦྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལོག་པ་ཞིག་ཏུ་སྨོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ལུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ལུང་ངོ་། དེས་ན་ནི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཚད་མར་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
ཚད། ༡༤ ལ་། རང་བཟོའི་ལྷད་མ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེས་ནི་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་
འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟོན་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི་ལུང་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ་ཚད་མར་རུང་ངོ་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་ཚད་མ་དང་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དེས 3 2

༄༅། །བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འོན་ཏེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བའི་དོན་ཡིད་ཆེས་
པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེའི་ཕྱིར། །མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཞི་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་བཟླར་མེད་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པའི་ཚུལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་བར་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་དྲང་བའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲ་ཐག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པའི་
གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ལས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ཚད་མར་གྱུར་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དག་ཀྱང་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
གསུངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ལས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ཚད་མར་གྱུར་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་ནི་ལུང་

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སོ་སོ་རང་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཡིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཤིན་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཡིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཡིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཡིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་འཐད་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་ཏེ། །བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཛུད་པས་སྨིན་པའི་གྲོགས་པོའི་ངང་དུ་མི་ལྡང་བས་ཞེས་བཞིན་ཚོར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་བསྟན་པར

༄༅། །ཁྲི་བོ༔ །དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་འི་དོན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཤེས་དུ་རྟུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་ཆེན་པོ་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ངེས་བསྟན་པའི་ལུང་
འཚིག་འབྲས་ལ་བམེད་པ་འོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ། ད་འདིར་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དུས་རྟོགས་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ལ་སྨྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་སུ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་འཇིག
རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་སུ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ
སྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་དང་དུས་དང་ཡབ་ཡུམ་དང་རིགས་ལ་དགོངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས། སྟོན་པ་འི་བ་ར་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ
གྲགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་རག་ཅིང་ལས་སུ་གང་བདག་ཉིད་བླ་ན་པོ་ཆེ་དགར་པོ་མཆིབ་དྲུག་པར་མི་ཡི་མ་དུ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ
དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་ཤིང་སྐྱིད་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་འཆི་བར་བཏོམས་པར་རྣམ་པར་དག་པ་བརྙེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཕ་ར་འབྱུང་རོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སུ་སྡུག་པ་ཅན་ངན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་དུ
བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོངས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཞབས་མཐིལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། སོར་མོ་རིང་བ་དང་ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་།

ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་དྲ་བས་འབྲེལ་པ་དང་། ཞབས་འབབ་རབ་འབུར་མེད་པ་དང་། བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་ལྟ་བུ་དང་། ཕྲུ་མ་བཙུ་དམ་པ་དང་། མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། ཤིང་ཏུ་གྲོ་ཧྲ་ལྟར་རྒྱུ་ཞིང་གཡས་པ་དང་། སྐུའི་སྤུ་གྱེན་དུ་
ཕྱོགས་པ་དང་། སྤུ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཤིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སྐུ་མདོག་གསེར་འདྲ་ཞིང་འོད་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པ་དང་། པགས་པ་སྲབ་པ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་དང་། རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་། དཔུང་མགོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། སྐུ་ཆེ་ཞེང་རིང་བ་དང་།
ཚེམས་བཞི་བཅུ་ཚང་བ་དང་། ཚེམས་མཉམ་པ་དང་། ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་། ལྗགས་རིང་ཞིང་སྲབ་པ་དང་། རོ་བྲོ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། སྤྱན་མཐོན་མཐིང་དང་། རྫི་མ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་
གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་དུང་གི་མདོག་འདྲ་བ་ལ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་ནོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། །སྐྱེས་
བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཞིང་གཟུགས་བཟང་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་ཞེར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དྲུག་ཅུ་ནི་མགུར་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པ་སྐུ་མན་ཆད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ཉི་ཤུ་ནི་མགུར་ཡན་
ཆད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཚོགས་པ་དང་སོར་མོ་དང་བཅས་པ་ལ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཉི་ཤུ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་གཉིས་དང་ལག་ངར་གཉིས་དང་དཔུང་པ་གཉིས་དང་མཐིལ་རྒྱབ་བརྒྱད་དེ་ཕྱག་གཉིས་ལ་བཞི་དང་ཞབས་གཉིས་ལ་བཞི་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་བརྒྱད་དང་། ལོང་བུ་གཉིས་དང་པུས་མོ་གཉིས་དང་བརླ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་རྒྱས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དྲུག་དང་ཕྱག་གི་མཁྲིག་མ་གཉིས་དང་ལག་ངར་གཉིས་དང་དཔུང་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་རྒྱས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དྲུག་དང་། སྐུ་བྲུར་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། རྐེད་པ་དཔེ་

༄༅། །ཁྲུང་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། འབྲས་བུ་ཕ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། མདོམས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། རྐུབ་ཚོས་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱལ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། ལྟེ་བ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། རྩིབ་ལོགས་གཉིས་དང་། ནུ་ཆ་ནུ་ཏུ་གཉིས་དང་ལྕུམ་གཉིས་བསྡུས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དྲུག་དང་། བྲང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། ཕྲག་ཀ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། མཇུར་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། རྒྱབ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་སྟེ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་མགུར་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པ་སྨད་ཆད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེམས་ཕྲེང་བ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། རྣ་འཕྲེན་ཀོར་དང་བཅས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། སྤྲོས་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། མགུར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། འགྲམ་པ་རྒྱས་ཤིང་དགྲིམས་ལེགས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། སྣུན་གཉིས་འཕྲོན་ཀོར་དང་བཅས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། སྨིན་མ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། ཤངས་ཀྱི་སྦུབས་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཉིས་ཏེ། དཔྲལ་བ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་དང་། སྤྱན་གྱི་གྲྭ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བཞི་དང་། དབུ་སྐྲ་དང་བཅས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་སྟེ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་མགུར་ཡན་ཆད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོབས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །

མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཞེས་ཆོས་སྟོན་པས་དེའི་ཚེ་གཡ་པས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒལ་དུ་མེད་ཅིང་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད
ཟད་པར་མཁྱེན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ།
སུའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟོང་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་བཞི་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི
༡༤ འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོང་བཞི་གང་ཞེ་ན། ལམ་རྒྱལ་བ་དང་། ལམ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་གྱིས་འཚོ་བ་དང་། ལམ་སུན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལམ་རྒྱལ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།
ལམ་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལམ་གྱིས་འཚོ་བ་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ལམ་སུན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་མ་ལུས་པར་ཟད་པ
ཏེ་ས་སུ་བརྙེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བཅུལ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལོག་པར་ཞུགས
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་སྡིག་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་ཡང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ལམ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

༄༅། །ཁྲིམས་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱིར་འཛུག་པ་དང་ཉན་ཐོས་མ་དང་སྤྱོ་འཛིན་པ་དང་ངང་རྒྱལ་བ་འཛིན་པ་དང་། མགོ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་གང་དག་བརྩར་བཀའ་བགོས་པའི་ཚིམ་འདུལ་བ་འཛིན་ཞིང་ཚེ་ས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་དགེ་ལ་ལྡན་པ་རི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པ་ཀ་སྤྱོད་པ་ཕ་ལྡན་པ་བསྙབ་པ་འདོད་པ་མཐོང་པ་སྦྱིན་པ་ར་སྐྱ་བ་དང་མ་རྟོགས་པ་རྟོག་ན་པ་ར་ཞུགས་དང་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་བར་གྱི་མཐུ་ཐོང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་སྨྲོད་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་རང་དགེ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཤི་ཞིང་གསོན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱིས་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཆལ་བ་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྔ་ན་ནང་རུལ་བ་ཕྱི་ཐགས་པར་གྱུར་པ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པར་དགེ་སྦྱོང་དུ་ཁས་འཆེ་བ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་ཁས་འཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལམ་སུན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ནི་ལམ་གཞི་དང་པོ་ནས་སུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་ན་དེ་ལམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྟན་པ་ཡོད་ཅིང་མེད་པས་ཡིན། ལམ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་མེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ན་ཡང་སྐལ་བ་དང་མཐུ་མེད་ལ་སྨོད་དུ་སྤྱུར་པས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ལམ་སུན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་ར་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་དགོངས་ནས་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་བཞི་པའི་བར་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དག་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་གིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་བས་ན་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་ལ་དགེ་སྦྱོང་བཞི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་དང་། ཐ་ཚོམ་ག་ཅོད་པ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མེད་པའི་བརྩོད་དུ་མེད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་རྗེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་མཛུག་བསྡུ་བའོ། །གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་བསྟན་པ་འདི་ཡུལ་ལ་ཚིག

འགལ་བ་མེད་པ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་བསྒྲས་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་བསྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་
བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ལུང་ཉིད་ཙུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ལུང་ཉིད་ཙུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་གྲུབ་བ
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལུང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ནས་དགག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ
དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་སོ་སོའི་ཤེས་པ་དང་བཤད་པ་དང་སྨྲས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའོ། །རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི
རིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ལྔས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་དེའི་མཇུག་བསྡུ་བ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྔས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་སོ་སོའི་ཤེས་པ
དང་བཤད་པ་དང་། སྨྲས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་པ་དེའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་མཚན་ཉིད
ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་སོ་སོའི་ཤེས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ཚད་མ་བཞི་པོ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་སོ་སོའི་ཤེས་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བའི

ཕྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གཉིས་པ་དང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་སྨྲས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དུ་རྒྱུ་དཔེར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་
ངས༔ དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་ངག་ལ་བསྙད་པས་མཐོང་བར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་ལས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷུང་ཞིང་ཆུ་ཉམས་པར་དཀྲོག་པ་གཏན་ལ་དབབ་
ཕྱི་ ༤༩ 98 པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ནི་ལྷུང་ཞིང་ཆུ་ཉམས་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུ་ལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཚད་མ་གསུམ་པོ་དག་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་རིགས་པར་ལྷུང་ཞིང་ཆུ་ཉམས་པར་དག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག

༄༅། །སྤྱིར་བཤད་པ་ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་རང་གི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་སྨྲ་བ་པོ་གཞན་དག་གིས་བཤད་པའོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ལ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་གི་ཚིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པའོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེའི་ཚད་མ་དེ་གསུམ་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན། ཚད་མ་དེ་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ལོག་པས་ལོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་མངོན་སུམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བས་མཐོང་བར་
ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་ལས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་འཐད་པས་
སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་བཤད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ལོག་པས་ལོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་
བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བས་མཐོང་བར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་ལས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་
སུམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་

༄༅། །པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པ་པ་བོད་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་བཞི་ཅི་འི་ཕྱིར་གསུངས་ན། ཚད་མ་བཞི་ཅི་གི་དོན་ནི་ཅི་ཡིན་ན། ཚད་མ་གསུམ་ནི་ཅི་འི་ཕྱིར་གསུངས་ཤེ་ན། འཇིག་རྟེན་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཚོད་པ་ར་སྟོན་ཅིང་ཚད་མ་ར་མི་རུང་བ་ལ་ཚད་མ་ར་འཛིན་པ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཁྱེན་ནས། དེ་དག་གི་ལོག་པ་ར་ལྟ་བའི་དྲི་བབ་པ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པས་གཞལ་བ་དང་། མདའ་རྒྱང་འཕྲེལ་སོགས་པས་གཞལ་བ་དང་། ལྕི་ཡང་སྲང་ལ་སོགས་པས་གཞལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །སོ་སོ་རང་ཤེས་པའི་དོན་དང་བཤད་དང་པའི་དོན་དང་གསུངས་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་བྱུང་བའི་དུས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེས་བསྡུས་པ་ཡུལ་དང་དུས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐལ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་སྔ་ཕྱི་འི་རྒྱུན་དང་། སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་འི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་ན་དང་། རང་དབྱེ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡུལ་དང་། དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་དང་། མ་བསྐལ་བ་བག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞལ་བྱ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་འི་ལུང་དང་དང་པོ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་

མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ནི་བར་སྐྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ར་སོ་སོའི་ཤེས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་
སྨྲས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་སྒྲུབ་པ་དང་ལེགས་པར་བཤད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཐབས་ལ་བབས་མཐོང་བར་ཞེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཐབས་ལ་བབས་མཐོང་བར་ཤེས་པ་དང་། དེ་སྔོན་དུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ
དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་འཆིག་འགལ་བ་མེད་པས་མཐོང་བའི་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་ལྔ་སྒྲུར་བསྟན་པ་དག་གིས་ན་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ཚད་མ་ར་རུང་གི་མཚན་ཉིད་བདུན་པ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཚད་མ་རམ
རུང་བར་ལྟ་ནའོ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནི་སྔར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཐབས་ལ་བབས་མཐོང་བར་ཤེས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་ནི་མ་དག་པ་མཚན་ཉིད་བདུན་དང་དམིགས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི
མེད་དོ།། །ཚིག་རྐང་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལས་དང་པོ་བཞི་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་དང་མ་རྟགས་པ་ལོག་པར་དམིགས་པ་བྱུང་དོ་ཅོག་ནི་མངོན་སུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས
རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་འི་སྐྱོན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པས་དེ་དག་མ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་རིགས་ཅེར་སྟོན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་དག་པ་བཞི་འགྱུར་ནི་འདིར་ཡོངས་སུ་མ

༄༅། །དགའ་བ་ཞི་བ་མཚན་ཉིད་དང་བོ་དྷི་ཧ་སི་སྟོན་ཏོ། །ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་ལུང་གི་ཚད་མ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་ནི་འདི་ལྟར་ཞིང་ལྟ་ཅི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་ཞེས་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི། འདི་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་མེད་ལ། འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་ཅན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡོད་ཀྱི། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་དག་ལ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི་བཀའ་མ་སྩལ་ཏོ། །ཤེས་པར་འདོད་དེ་ན་ནི་ལུང་དང་ཚད་མ་གཞན་དག་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དང་དཔེའི་སྐྱོན་གྱིས་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་གཙོ་ཆེ་བར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡི་མ་ངེས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡོག་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་རྩོལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ལས་འདི་སྐད་ཅེས་ཡང་སྒྲ་འདི་རྩོལ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་གང་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་མཐུན

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་པ་ལ་བཟློག་པ་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དང་གང་རྟག་པ་དེ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚིག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་
༡༤ བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དང་པོའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལའོ། །
ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཉིས་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩལ་
བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་

༄༅། །བའི་སྒྲིར་རྣམ་པར་བྱེ་ཞེ་ར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ནའི་ངེའི་ཚེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་གཞན་ཆོས་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། །འདི་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས
མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་ཡིན་པར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི
ཆོས་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི
ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནི་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལས་སོ། །གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས
ཅིག་ཤོས་དང་སྟེ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དེ་ལས་གཞན་པ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ
དང་དོ། །མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ

རྟགས་པ་སོ་ནས་བ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཙམ་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ནི་ཚད་མར་མི་རུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་ནི་བརྩལ་བ་ལས་མི་
འབྱུང་སྟེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་རྟག་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་གོ་ཅོག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་གཅིག་ལ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཞེས་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རང་བཤད་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པར་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པས་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས

329 ༄༅། །མི་འགྱུར་བའི་སྒྲ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དཔེ་ནི་དུས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྟུལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟུལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་གློག
དང་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟུལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་གློག་དང་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྟུལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ
98 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ངེས་བྱའི་ཚུལ་འབྱུང་བ་ཞིག་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་མ
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་གློག་དང་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཙམ་དུ་ཟད་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི
མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱ་བ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤེས་དེ་ལས་ཏེ། །དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་བརྟུལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྟུལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་སོ། །གཞན་དང

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤོས་དེ་ལས་གཞན་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དང་སྦྱོ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དེ་ལས་གཞན་པ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་དོ། །མི་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་ལ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཆ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ད་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མེད་པར་གྱུར་བའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཞར་ལ་འགྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་སུ་ཡེགས་པ་ཡོངས་སུམ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མི་རུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་པར་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ༑ །དེ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་སྦྱར་ན། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ཏེ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལའོ། །གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ལས་གཞན་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས

༄༅། །ཅིག་ཤོས་དང་ལྡོ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ན་གློག་གི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་ན། བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ན་གློག་གི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དེ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པར་སྨྲར་དུ་རུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་ན། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་བསྒྲུབ་པ་ན་གློག་གི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་སོ། །གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་གཞན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དང་ངོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ན་གློག་གི་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་དང་ངོ། །མི་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ན་གློག་གི་རྩོལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་གྲུབ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཞར་ལ་འགྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་སྒྲུར་དུ་ཡང་རུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དགོ་གི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ཉམས་པ་བར་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལས་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་གོ་ཅོག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པར་དགོས་སོ། །འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རུང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྟག་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་མི་

333 ༄༅། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད། །མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དེ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྟག་
པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ན་ནི་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དུ་ངེས་
པ་ཉིད་ཅེས་པ་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མཚོན་པ་ལ་ཡིད་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེ་ན་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དེ། །དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་། རྟག་པ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟག་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དོ། །མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཏེ། །དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་། རྟག་པ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟག་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་ན་དེ་ཡང་ཅི་ཙམ་ཞིག
སྤྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དག་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་གོ་ཅོག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས། འདི་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ
དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས
ཀྱི་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ
བ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་ན་ནི་དེའི་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས

༄༅། །ཕྱི་ཆོས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ལ་མ་ངེས་པར་ཡོད་ཀྱི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ནི་རྟག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དེའི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ནི་རྟག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པས་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་བས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དོ། །མི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་མ་གཏོགས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི

ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ཡང་མཚན་མ་ར་མི་འདུ་བ་ར་རིག་པ་ར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཡིད་མི་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་འམ། སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་མེད་པ་འམ། གཉིས་ཀ་མེད་པ་འི་དཔེ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཡོད་པ་ཉིད་འཁྲུལ་པ་ལ་གཞན་པའི་དཔེ་སྟེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་འམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་འམ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དཔེའོ། །ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྟོན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དཔེས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ལ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དང་། དཔེ་ར་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་
སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་
པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚིག་མི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲ་ནི་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེ

༄༅། །འགྲེལ་བ་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞི་ཕྱུ་ཕྱུང་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཞེ་ས་གྲུབ་པས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ནས་རང་གཞན་ལ་ལྟབས་སུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཀྱིས་ལ་ཞིག་ས་
དོན་ལ་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་བཤད་པའི་ཚིག་གིས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས། དགག་བཞི་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་ངོ་ན་ས་རིགས་པས་གྲགས་པ་པས་མཚན་ཉིད་བསྟེན་པས་ཇི་སྐད་དུ་བདེ་བས་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གྲུབ་པ་ཀའི་སུ་ལ་ཏོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྐབས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་རིགས་པས་བཤད་པ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་
ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འོག་ནས་གྲུང་རིགས་པས་གྲགས་པས་མཚན་ཉིད་བསྟེན་པས་ཇི་ལྟར་དེ་བོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་བྱུང་དོན་གྱི་དབང་དེ་གཟིགས་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་འདི་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་རིགས་པ་པས་གྲགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འོག་ནས་དང་རིགས་པ་གྲགས་པ་ཡིན་མཚན་ཉིད་བསྟེན་པས་ཇི་ལྟར་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པ་དང་རིགས་པས་བཤད་པའི་སྐབས་ནས་དེ་བོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་བཤད་པའི་སྐབས་དེ་བོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།

ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ངོ་ཤེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་འདྲ་བར་དམིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང་
མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་བྱ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྔོ་དོག་པ་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་དྲངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས
པས་སྔར་ས་པས་འདྲ་བར་དམིགས་པ་མ་ཐོར་ཞེན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་དངོས་པོ་བསྒྲིབས་ནས་རྟོག་པ་དགའ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། འདས་པའི་དུས་ན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་བྱུང་ངོ་ཞེའམ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཕྱོགས་པའམ
རྟོགས་སུ་ཕྱོགས་པའམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་བའི་བསམ་གཏན་པས་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་དཔྱད་ཕྱུང་བ་རིག་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པ་བཅས་དུ་འཛིན
པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་འདྲ་བར་དམིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི
མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ན་རིགས་པས་དྲངས་པས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ལྡང་བས་ལྷན་པ་སྣ་བུར་རྟོགས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི

339 ཀ ༩༨

༄༅། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རིགས་པས་གྲགས་པས་བ་ཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་རིགས་པ་ལས་གྲགས་པས་བ་ཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཆོས་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྔ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཡི་ལྟ་ནང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་བ་ཤད་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་འདི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཆོས་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྟགས་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱུ་དང་། གནས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ལས་ནི་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སོ་སོ་ན་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་མི་མཐུན། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་ཚུལ་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་པ་ན་ཚུལ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན

ཉེ་ཚེ་ས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ལྟར་ན་རིགས་པས་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རྫུ་བ་འགག་འཚམ་གྱིས་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་ན་ལྟར་བསྒྲུབ་བལྟ་བ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་མ་གཏོགས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲགས་ལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རིགས་པས་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་ལྟ་བས་འདིར་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིགས་པས་གྲགས་པས་མཚན་ཉིད་བསྡུ་བས་དེ་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་པོ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དཔེའི་སྐྱོན་གྱིས་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ལ། གཅིག་ཆ་མ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟེན་པ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་

༄༅། །ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་དཔེར་ན་བར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་སྔུན་མོ་ངམ་ཡིན་པ་རིམ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ལ་
ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་པ་ཀྱཱ་ན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེར་ན་བར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་སྔུན་མོ་དགོས་ངེས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་དང་།
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་དཔེར་ན་བར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་སྔུན་མོ་ངམ་ཡིན་པ་རིམ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འདམ་དཔེར་ན་དེ་ལ་དེས་ན་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་དང་བཅས་
པ་ལ་ཐབས་ཅན་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་ངེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་དཔེར་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་ཡིན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཉིད་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་འདི་དང་འབྲེལ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་དེ་གཉིས་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེར་ན་བར་སྣང་བའི་
མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་སྟེ། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྟེ་མའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ག་གི་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དེ་ལས་གཞན་པ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་
ཞེས་གློག་དང་ནམ་མཁའ་ཀྱི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རིམ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །མ་ངེས་པའི་འགོག་མའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ

པ་དག་གི་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་དག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དེ་ལས་སྨྲས་པ་ར་ཕྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པས་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་དང་བཅས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་རྣམ་པ་དེ་དང་བཅས་
པ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པ
དེས་བརྩལ་བ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་བུམ་པ་ར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པས་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲ་ལ་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ངེས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བརྩལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་འགྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས
དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པའི་ལོག་མ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དག
གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དེས་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ

༄༅། །རྟག་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཡང་མ་ནར་ཀྱི། སྒྲ་རྟག་པར་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ཕྱིར་ ཡང་སྒྲུབ་པའི་སྦྱིན་པས་ནི་དེ་སྒྲ་ལ་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་ཏེ་ པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ། བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་དེ་ཡང་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་ན་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ
ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་བཞིན་དུ་བཞི་ནི་རྣམ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ངེས་ནའོ། །དེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ
ལ་སྟེ། པ་ནི་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལའོ། །གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ལ་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར
བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་ངེས་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་སུ
ལྡོག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་ལ་རྣམ་ཉེས་བརྩལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བརྩལ་བ་བ་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི

རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དཀའ་གི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཆ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དཀའ་གི་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཆ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པ་ལྟ་བུའོ། །ངེས་ན་དེའི་ཚེ་དཔར་མི་སྤུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་
སུ་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་ངེས་ན་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཆ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ག་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །
དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་དེ་གཉིས་ག་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོར། །དེ་ལ་མ་ངེས་པ་བློ་མའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དཀའ་གི་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོག་། ། ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་དང་ལས་
གཞན་པ་བརྩལ་བ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གློག་དང་དགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །མ་ངེས་པ་གཉིས་མའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས

5 ཀ

༄༅། །འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བརྩལ་བ་བཏབ་པས་འབྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་སྐྱོག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་འབྱུང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཙམ་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མོང་བས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆ་མཉམ་ཙམ་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན་བཙན་པ་དེ་གཉི་ག་ལ་སྤྱི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེས་ན་ངེས་པ་དཔེ་དང་

བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན་སྒྲ་ཡོད་ཅེས། །དེ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགེ་ཚོགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དེ་དང་བཅས

༣༤ པ་ཞེས་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་གྲུབ་པ་རྒྱུ་བ་ལ་གཅིག་ཙམ་ངེས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། སྒྲ་རྟག་པས་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་དང་སྒྲ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དགོས་གི་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས

གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དེ། རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནི་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྩོད་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །རྟག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག

ལ་ཡོད་པ་རྣམ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པ་གཞན་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན་ཡོད་ཅེས། །དེ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས

མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ངེས་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་གྲུབ་པ་རྒྱུ་བ་ལ་གཅིག་ཙམ་ངེས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལས་བརྩལ་བ་བཏབ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དང་སྒྲ་ནི

གཞན་ལ་བྲེ་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་བདག་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དག་ཆོས་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ངེས་པ་ངེས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མི་མཐུན་པ་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ངེས་ནུ་བ་རྩལ་བ་ལས་འབྱུང་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། རྟག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ངེས་ནའོ། །དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཏེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་སྔ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པ་ལ་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པ་དང་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་ངེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པ་ལ་སྒྲ་བྱའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ངར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲ་བརྩལ་བ་ལས་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པ་དང་

༄༅། །འཆ་ཡང་ཉི་ཚེ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་ར་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡ་བ། ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་ར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་སུ་དེ་བ་ཡ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་ར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ངེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ཆེས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་ཏྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་རྫོགས་པ་ཆེས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡ་བ་ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་ར་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་སུ་དང་པ་ལ་ཡ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཀ་དང་ཚང་ཆེས་མི་འདུག་ལ་རིག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ལས་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ཐུབ་པའི་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་མཚན་ཉིད་དང་དང་པོ་གཉིས་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དང་། བཞི་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་མིག་པས་གྲགས་པ་བས་མཚན་ཉིད་དེ་བརྗོད་པས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ར་བསྟན་པ་ལ། དེ་དག་གི་ཚད་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་རིགས་སུ་དམིགས་པ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་འཐད་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་རྒྱུན་དུ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བའི་ཚད་མ་ལས་ནི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ར་དམིགས་པ་ཏེ། བདག་ཀྱང་ལོག་པ་ར་རྟོག་པ་ལ་གནས་མི་རུང་བ་ཞེན་ཡང་ལོག་པ་ར་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་ག། རྗེ་ཕ་པའི་གྲོགས་པོ་ར་བཞག་ཅེ་ལོ་ངེས་རྣ་ངེས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་འཕེན་པ་ར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་ར་སྨྲ་རོ། །དེ་རི་རོལ་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཉམས་པ་ར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཉམས་པ་ར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚོགས་ཤིང་བ་ཡོད་པ་ར་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པ་ར་

རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷ་དང་མི་ལྡན་པས་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་མཐའ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་ཡ
ོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་གཱའི་ནང་དུ་ཁྲུས་བྱས་པས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ཡིན་ལ། སྲོག་ཆགས་བསད་ནས་དེ་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡང་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་ཚིག་འགལ་བ་ཡོད་པར་ཡང་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཤེས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པའི
ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་མོས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་བསམ་པར་མི་བྱ།
བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བར་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་པ་བཞི་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །དེ་ལ་
བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་ཏེ། ཚིག་གམ། ཚིག་གཞིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཚིག་ཕྲེང་ཕྲེང་ངོ་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གདང་བ་སྟེ། ཚིག་གཞིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཕྲེང་ཕྲེང་ངོ་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་བ་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྡུས་

349

༄༅། །བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ཡི་གེ་གཅིག་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་མང་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ཚིག་འབྲུ་མ་རྫོགས་པ་དང་དོན་མ་རྫོགས་པ་ལས་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཚིག་སྟེ།
ཚིག་འབྲུ་རྫོགས་པ་དང་དོན་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་འབྲུ་དང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དེ་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འབྲུ་དང་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཏེ།
པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤེ་མ་འདུད་བྱེད་མི་རྟག་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་སྟེ། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དམ་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི
ཚིག་དེ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམ་པ་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་པ་གང་དག་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ
བ་ཡ་ རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །རྣམ་པར་མི
རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་མོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །མ་མོ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་མ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡང་པས་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག

ཧེ་ནས་ལས་འདས་པར་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་ཞེས་བྱ་བའི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སོ་རི་མོས་སྒྲུབ་བོ། །དེ་ཡི་སྒྲས་བསྡུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ངོ་བོ་བར་བསྡུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ
དགག་པ། །དེ་ཉིད་བྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་མོའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ནི་སོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཆོས་དང་ལྡན་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་སྐྱེད་པ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་སྐྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་བར
ཆད་མེད་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་ཡི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་མོའི
དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་བསྒོམ་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆོས
དེ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དག །རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་མོའི་དོན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་དེ་དང་དོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་དག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དམིགས
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡི་སྐྱེ་ས་དམིགས་པ་མ་དད་པ་དགའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མང་པོ་དག་གོ། །མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ

351 ཀ ཞེ སྟོ

༄༅། །ཤེར་ཕྱིན། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བརྗོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བས་ལས་སྐྱེས་ནི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏ། ཇི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོག་མ་པ
གསུང་ཞེས་སོ། །གཟུངས་ཀྱི་དོན་གང་གིས་ཞེ་ན་བྱ་བས་ནི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བསྡུས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡིན་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལྡེམ་པོ་དགོངས་པ་ངེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པ་མཐའ་
དག་གི་དོན་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བསྡུས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མ་དེ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་དག་གི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བསྡུས་པའི་
གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པའོ། །འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐ་ཤལ་དུ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །འཇམ་དཔལ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཅི་ག་དང་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀང་རེ་ལྡེམ་པོ་དགོངས་པ་ལ་འཇུག
པ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་བཤད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་གཟུངས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། སོ
སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྟན་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགོས་པ་བསྡུ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ། གང་ཟག་བདག་མེད་པས་གཟུངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་བདག་མེད་པས་གཟུངས་ཀྱི

ཧྲིན་བསྟན་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྡུས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་ཉམས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །ཐལ་ཏེ་གང་ཟག་ཀྱང་མེད་ལ་བྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཇི་ལྟར་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཕྱིས་པ་བསམ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྣམ་པར་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངེས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོ་བཅོམ་མོ་སྙིང་པོ་རིག་གོ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །བཟོད་པའི་དོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་དོན་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འབྱུང་དོན་རིག་པར་གསུངས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་དག་གི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཟུངས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་བཞུ་ཡོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ལས་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་སྤོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྲུབ་པ་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སྤོང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་ཞིང་དེ། དེས་ནི་ཐོས་པས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀ་སྤོང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལུས…

53 ཀ

༄༅། །ཚོགས་པ་བསྡུན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་ལ་དེ་ཉིད་ཀ་བྱུང་ས་ཀྱི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གོང་དུ་བསྟན་ཀྱི་མདོ་ཡི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྣང་ལས་པ

དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་མཐར་དགོས་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་རིང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་དེ་དག་གི་དོན་ཐོ་བསྡུས

ཉི པ་བསྟན་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་རི་ཤོག་ཅུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་འབྱུང་བ

༡༡ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འི་ཕྱིན་གྱི་རླབས་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སྨོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་མཐོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་ལ་པ་ལྟ་བུ་སྣོད་མ་ཏོ་ནང་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན

ཤུ འདས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་འི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞུས་ཏེ། འདི་མ་ནི་ཅ་དགེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་ཉན་པ་པོ་རྣམས་བཤད་པར་བསྐུལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་། རྣམ

པར་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་གཉིས་སུ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་གང་ལས་སེམས་དེ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །འོན་སེམས་གང་གིས་སྤྲུལ་པ་འབྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་ཞེ་ན། །དེའི

ཕྱིར་མངོན་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་འི་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང

བཅས་སྐྱུན་བ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་རབ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་
ཤེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྟེན་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་ངན་སོང་གལ་
ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་ན། ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མཆིས་པར་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་གནས་སྐབས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན། དེ་

༄༅། །ཡུལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྒོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒོམས་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ལ་
བྱུང་ས་ཀྱི་ཕྱུག་ས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་ན་དཔེར་ན་གཞི་དང་པོ་ལ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་འདི་དོན་ནི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཅི་ལ་གས་དེ་གཞིགས་པས་སྤྲུལ་པ་ལ་སེམས་མཆིས་སམ་མ་མཆིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་ཞལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སེམས་ཡོད་ཅེས་བྱ་འམ་སེམས་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་སེམས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་དབང་མེད་པའི་ཉིད་དང་སེམས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་རང་དབང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལྟར་སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
ན་སེམས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་འི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁམས་ལྔ་པོ་དག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་གང་ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞུས་ཏེ་འདི་མན་ཆད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་གནས་པོ་རེ་རེ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས

ཞིང་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་བ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་རིས་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕྱུག་མོ་དང་བཞིན་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞིང་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སོ་སོར་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་དང་དཔག་ཏུ་བཀྲུས་སོ། ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་བཞིན་དུ་རིགས་ཅིག་པ་རྣམ་ཞིན་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་ངས་རྒྱས་སོ་སོ་འི་ཞིང་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྨྲ་རྣམ་ཞིང་དང་ཡུལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སྒྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་དད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རོལ་པར་སྟོང་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་རིས་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་གནས་བརྟན་སྲུང་མཆོག་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་སྤྱོད་ཡུལ་བཞིན་བཞུགས་པས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞི་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྔོན་གྱི

༄༅། །མཐར་མ་ཕྱིན་ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཛིན་ད་ལྟར་བྱུང་བས་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་མ་བྱུང་བ
ད་ཡི་མི་འཛིན་པ་དང་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་ཕྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྔ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གདུལ་བྱ་ཡི་ཁམས་དང་གདུལ་བྱའི་
ཐབས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དཔག་ཏུ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་གཞན་གང་དག་ཏུ་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ
ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། འཇིག་རྟེན
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཚད་མེད་པའི

ཡུལ་དང་། སྒྲ་ཙམ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཅོད་དུ་རྒྱུ་དཔར་ཏུ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་
བཅའ་ཤད་ཉེ་ཧྲོ།། །།དེ་འི་དོན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུམ་གྱི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཡོངས་སུ་སྨྲ་དང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་དང་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདུག་གསུམ་བཟླས་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་རེ་ཞིག་གློ་བའི་རྐྱལ་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའོ། །དེ་འི་ཕྱིར་དེ་གསུམ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀོད་ལགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐོར་བ་བཀོད་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་བཀོད་ལགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་ཞུ་བ་ཞུས་ཏེ། འདི་མན་ཆད་ནི་དེ་གསུམ་ལ་ཞིབ་ཏུ་འཛིངས་པའི་གཉེན་པོར་དག་གསུམ་མཚོན་པར་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ
ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨྲ་དང་བར་བྱ་བའི
དོན་དུ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་དག་ནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡང་མ་

༄༅། །བདག ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་དེ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་
འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། གནས་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པ་རྟོགས་པ་དང་། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་པ་དབུས་ན་གནས་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྗོད་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་རང་བཞིན་སོ་སོར་
རྟོག་པ་རྟོགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་

འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས··· དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཏན་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ཞུགས་ཤིང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་མཐའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སྒྲ་དག་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་ཚིག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་གསུང་གཅིག་བརྗོད་པ་ལས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡི་གེ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཏན

361 ༄༅། །མི་སྐྱེ་མི་འགག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟླས་པ་བཞིན་དུ་བཀླག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་ཡིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཆེ་དྲོ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་། འདས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་འདོད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཐའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བོད་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཐའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བོད་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བོད་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བོད་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཐའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བོད་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གདོད་མ་ཉིད་ནས་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། གདོད་མ་ཉིད་ནས་གཏན་ནས་མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི······ འབྲལ་བ་ར་ཐག་ཡ་དམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་མཛད་དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བགྱི་བ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་སྙམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ས་འདུར་བར་རིག་པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་པ་འདི་གཉེན་པོར་དེ་མཚོན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕུལ་བའི

363 ཀ། ཤེ། 98

༄༅། །སྐུ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་བསམ་པ་དང་སྨོན་ལམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསོད་ནམས་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་
ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་ཚོལ་བ་མཐོང་བར་སྨྲ་བ་པའི་སྤྲོ་དང་ལྡན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་དང་། གཅིག་ཏུ་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སླུ་བ་མེད་པ་དང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་

མི་ཟད་པ་དང་། ཕྲུལ་མ་བྱས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། སྤྲིན་འི་མཐའ་ཡི་སྒྲ་ཕྲུག་པ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ནང་འབྱུང་གི་ས་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་པོ་དང་ལྷུད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུམ་ཆེ
བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་བདྲ་ལགས་ན། ཅི་འདི་ལྟ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བོན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྲིང་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་བརྙན་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡུལ་ལས་ཀྱི་མི་འབྱུང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ང་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་སྤྲ་བས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ན་བས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གླེང་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་སོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དེ་དག་ཉིད་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། གླིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཡོངས་སུ
སྨིན་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ལྷ་ག་མ་ནི་མཚོན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་གྱི་སྣང་བ་ཀྱི་མཐུས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མིའི་ཡུལ་ཟླུ་ཉ་ལ་མཆོག་པ་རྒྱལ་རིགས་དང་།
བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སླ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ང་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞར་ལས་གླེང་ས་ཏེ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གི་དོན་གཞན་ནི་གོ་སླ་བས་མ་བཤད་དོ། །ལུས་ངན་པར
སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་སྣང་བས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདུག་པ་ཅན་དེ་དང་སྐྱབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྣང་བ་ཞི་མི་སྣང་བར་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཕོངས་འཕྲོའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཚེ་བའི་རྩུབ་བྱེད་པ་དེ

༄༅། །ཀྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་མི་དགེ་བ་དང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྡུག་པས་ཞུས་ནས་པ་སྤོང་བ་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་དགའ་བ་དགའ་བ་ཞི་དགོན་པ་ལ་གནས། ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དགའ་བ་ནི་མི་དགའ་བ་ལ་གནས། །གང་ཞི་དགོན་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་ཡུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས་གླེང་ས་ཏེ་ཕྱུམ་པ་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཁམས་ཀ་པ་དང་མ་དགའ་བ་ཞོན་པ་དང་དགོན་པ་དེ་གཉིས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ཀྱི་སྣང་བས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཀུན་པ་དང་། བསྟན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་གཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དགའ་ཞེ་དོན་པོ་བརྒྱུད་ཞི་མི་དང་གཉིས་ནི་དགོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ནི་གཉིས་དགོན་བཞི་སྐྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དགའ་བ་བརྒྱད་དགོན་བཞི་དེ་ས་སེམས་མེད་པའི་དོན་ཏོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཀུན་པ་དང་། བསྟན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །མདོ་བསྡུས་ནས་མཚོན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔལ་འཛམ་དཔལ་མཆི་ས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཉི་མ་དོན་སྐྱོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་འདི་འདི་མི་རྟོག་ཏོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་ཡི་ཡུལ་སྒྲིར་སྒྲུབ་པས་སོ། །བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་ཡུ་བརྟུ་བ་འདི་ཉི་ཚོ་དང་སྦྱར་རོ། །འདི་ནི་མིང་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མིང་ཞུས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མིང་ཞུས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། ཕ་ཕྱག་དགས་པའི་སློབ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཏོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་མིང་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་དུ་ཞུ་བའོ། །འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུ་བའོ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་བརྟག་པ་དེ་ལྟར་འདི་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་—

ཕྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་ཚིག་གཉིས་མ་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་བས་འདྲེན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བས་ནི་མི་དབང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། ཞུས་པའི་ཚིག་གཉིས་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པའོ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འབྱུང་ཁྲི་ལྷ་སྐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་
སོ། །དེ་ནི་ས་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ཡིན། ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འདི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། ས་བཅུ་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལེའུ་བཅུ་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུ་རྣམས་བཀའ་སྩལ་པའི། །འདུད་རྩི་ཉེ་མཆོག་དེ་གཤེགས་པ་ལ་བར་རྣམ་ཕྱེ་འདི། ཕྱིས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོང་བར་བསྟན་པས་ནི།
ཀུ་ཤ་ཀྲི་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན། མ་རིག་མུན་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་དག་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་མཆོག་འབྱིན་པར་ཤོག །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། ||

༄། །བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞི་ཡི་དོན་བསྡུས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་ཐུང་ངུ་ཉམས་བཅུས་ས། ༡༢༣། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ [illegible] ཤེས་རབ་དང་། ཐུགས་རྗེ་
དང་། ཐུགས་རྗེ་ཉིད་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་མཛད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་དོན་དང་། དགྲ་ལ་དུས་མཚན་པོ་དགག་ལས་ཕོས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་བཟང་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱང་དཀྱུས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ལས། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དོན་ནི་རྣམ་ཀུན་
པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རི་བ་ཞིག་གཞིགས་པ་ལ་བྱས་སྨོ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀུན་ནས་མངོན་པར་སྒོ། །དེ་ཡི་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་མོ། །ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། །ཞིང་མ་ཐེ་བ་མེད་ཅིང་རྫོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཤས་ཆེ་མ་དང་རྒྱུ་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་ཐོས་པའི་དུས་ན་དགེ། བར་དུ་སེམས་ཞིང་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་དགེ། ཐ་མར་འབྲས་བུ་རང་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་དགེ་སྟེ། བཟང་བའི་ཕྱིར་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པོ་ཅིག་གིས་སྤྲོད་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་འདི་ཡང་ཡུམ་ལས་དང་བཟང་པོ་ལ་ཕྱུག་སྤྱི་བསྔོམས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱོད་པས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ། སྤྱོད་པ་བཟང་
པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ནི་མཆོག་གསོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཐོབ་པར་ལ། དེ་ནི་སྨོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་གཉིས་སྨོན་ལམ་ཡིན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ནི། ཕྱག་ཚེ་རྣམ་སྨོན་ལམ་ཡིན་པས་སྨོན་ལམ་
མོ། །ཡན་ལག་བདུན་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་རྫོགས་ཅི་བར་ཅེས་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་

ཐུབ་བཟོད་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བཟང་པོ་སྟེ། སྨོན་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། མཐུག་ནམ་པན་ཡོན་བསྒྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཅིང་སྨོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྨོན་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་འདི་མི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་དོན་བཅུས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། ཉེས་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་མཐའ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཕྱིར་ནི་ཕྱོགས་རྒྱས་ས་བསྡུ་བ་བ་མཐའ་ཆད་དང་ན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་བ་ཡན་ཆད་གནས་མཐོན་དམན་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་དེ་བ་དེ་ཉི་བཤགས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དགེ་སེམས་བཅོས་ལེགས་ས་མ་ལེགས་པ་ལས་འགྱུར་ཏེ། སེམས་བཅོས་ལེགས་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་མན་ཆད་དུ་ཡང་འགྲུབ། སེམས་བཅོས་མ་ལེགས་ན་ཏེ་མི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཁྱམ་པས། བདག་ལ་དེ་ལེགས་སུ་འདོད་ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པས་ནི་རང་གི་སེམས་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་སྒྱུར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མི་ལྟུང་བའི་རྟག་ཏུ་བདེ་སྐྱིད་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དང་པོར་ཕྱག་བྱ་བའི་ཚོགས་མཆོད་པའི་གནས་རྣམས་ལ། ཕྱག་བྱ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཐབས་མ་པས་སེམས་སྦྱངས་ཏེ། སྡིག་པ་བཤགས་པ་ལ་དགེ་བ་གཞན་གྱི་སྣང་དུ་རྩུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་བྱ་བའི་རིགས་ནས་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མདུན་དུ་མིགས་ཏེ། ཕྱག་བྱ་བར་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ངག་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་

ཀ། ༄༅། །བཙོ། །དེ་བ་དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་ལུང་དག་ཕྱོགས་ལས་བཅུད་རིའི་འདི་ནི་དེ་ཉིད། །རྩལ་གསུམ་ཀ་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་ངོ་ཤེན། །འདུག་གཞི་མ་ལུས་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་པ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་དང་ནི་སྐུ་གསུམ་པ་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་ལ་མ་དང་ཀ་ལུ་དག་ལ
ཕྱོགས་རྣམ་དབྱེ་བ་ལུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་པ་དང་དེ་དེ་བཞིན་ཤེགས་པ་བདག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་འདི་དུས་འཁོར་གཞི་ན་བཞུགས་པ་
ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ནོ། དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པ་ལས་ཏེ། འདས་པ་ནི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཤེགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་འདི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མི་འཇིགས་སེང་གེ་དང་ནི
སྟོང་བ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་ཕྱག་འཚལ་ནི་དུ་ཚིག་ཚིག་གཉིས་སྐྱོད་ཡིད་ཀྱིས་རང་མིག་གནས་གསུམ་པས་ཕྱག་བྱ་བའོ། །མི་འཇིགས་དགེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཤེགས་པས་དཔའ་རྩལ་གྱིས་གནས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་འཇིགས་ལུས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ཏ
རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་གི་སྒོ་ཉིད་དེ་བ་གཙོ་བ་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེགས་པས་ཀྱང་བསྟན་དང་ལུས་སྐྱེ་གནས་དག་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཏུ་ལུས་ལ་ཡང་དག་པར་བཅའ་བས། །བསྟོད་པས་མི་ཤད་བསྒོ། །མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལ
ཕྱག་འཚལ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་དང་བཅས་ཞེས་པ་བཞི་གཞན་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་དང་བས་ལྷང་ལ་རྒྱལ་ཀྱི་སྐུ་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་བཞིན་དགོངས་པས་བསྐྱོད་དེ་ལུས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཅི་རིག་ཞེས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་སྒྲ་ཕྱག་བྱ་ཞེན། །ཡོན་ཏན་དཔུང་
ཕྱག་མཚོག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནས་ལུས་རྣམ་པར་གཅིག་ལ་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོས་ཏེ་ན་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་སེམས་ཕྱག་བྱ་བ་ཕྱག་ཆེན་བཅས་ཤམ་དུ་ཕྱེན་བ་སྔ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱེད། །གཞན་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་སྟོན་པ་དག

༡༨༦

གིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས་པ་བའི་སྨོན་ལམ་མོ། །སྤོབས་ཉིད་མཚན་ངག་སྐྱེ། སྨོན་ལམ་འདི་ལས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དགུ་གོ། །ཡང་ན་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ
སྨོན་པ་རི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ར་བཤད་དོ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་གོ་དོན་ཞད་ཟིན་ཏོ། །དེ་རྣམ་སྨོན་པ་ནི་དེ་ར་སེམས་ལ་འདུན་པའོ། །སྨོན་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས
མངོན་སུམ་དུ། །ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་པའི་འཕྲུལ་ལ་སོགས་ལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཡིད་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་དང་དུས་གསུམ་དུ་ཞུགས་པ་འདི་ནས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་སོ། །ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ལུས་རབ་བཏུད་པ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལ་བ
དེ་དག་གི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བདག་གི་ལུས་མང་པོར་སྤྲུལ་པར་བསམ་པའོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་པ་འདི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གི་ལུས་དེ་སྙེད་ཏུ་རབ་ཏུ་བཏུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བར་བསམ་མོ། །
རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བས་སོ། ཕྲམ་ཟེའི་ཉེར་འགྲོ་ཞེས་པས་ཚོང་སྤེ་ཞིག་ཅེས་ཞུས་པ་དང་། ལན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་འདི
ཚོགས་ལས་བརྒྱལ་ལ་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེར་འགྲོ་ང་ནི་རྒྱལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ལུས་མང་པོས་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་མང་པོས་ཕྱག་བྱ་བར་བསམ་ཞིང་མོས་པ་ན་ལུས་གཅིག་གིས་ཕྱག་བྱ་བར་མོས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན། ཡང་ལུས་མང་པོས
ཕྱག་བྱ་བར་མོས་པ་ལ་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ཨ་ཅི་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མོས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྡུལ་སྙེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་བཞིན་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཀྱི་ཞིང་མ

༄༅། །ཕྱུག་པ་རི་རྟ་ལ་སྐྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐ་མལ་པ་འཇིག་ཚིམ་ཤ་ཀླུ་ག་བཞུགས་པར་བ་ཐམ་པར་གྱུར་སྟོ། དེ་ཡང་ངེས་དངས་རྒྱས་གཉིས་གཅིག་བཞུགས་པ་ང་རབ་བགམ་པ་རབ་བྱུ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། སངས་རྒྱས་རི་རི་ཡང་ཚོར་ཕྱུ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འམ་དཔོས་བ་སྐྱོར་རྟེ་ཆེན་ཕྱོན
ཅི་ར་བཞུགས་པ་རབ་ཐམས་མས་རྟེ་མོས་པར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བྱ་བཞི་གཉིས་སྤུག་གི་ག་ཉིད་སངས་པ་ལ་ནམ་མི་ག་ཉིད་སངས་པ་བ་ཞིན་ཞེས་པ་སྟོ། ཐམས་ཅད་གསལ་བ་བཞུགས་སུ་རྒྱུ་པ་ལ་གྱུར། །ཡང་ན་སྔོ་འི་པདྨ་ལ་གྱི་འི་རྒྱས་པ་བ་ཞིའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅུ་རྒྱས་བའི་ཁ་དེ་ལ་ནམ
པ་མེད་པ་བ་ཞིན་རྟ་མཆེད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྐྱི་མཆེད་པ་རྟ་ལ་ཚམ་ཡང་མི་མི་ངའ་བ་གན། སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་རྟུ་གཅིག་བསྐུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲས་ཉི་མོས་པ་སྤྱོད་པ་འིས་རྒྱུ་དཔ་ཡ་ཐམས་ཅད་ནི་བ་ཞིག་ཤེགས་པ་རིག་དྲུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཀ་ལ་གྲ། ཡང་ན
ས་དང་པོ་བསྙེས་པ་ལ་ནམ་ཆད་ལ་གྲུས་ཏེ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་འི་མདོ་ལས། སངས་དཔོ་ཐོབ་པ་འི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་མས་ན་དེ་བ་ཞིན་ག་ཤེགས་པ་འི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་མདོ་ངག་ལ་བསླབ་པ་བ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །
ག་ལ་ཏེ་རྟ་ལ་གཅིག་གི་སྐྱེད་ནས་ངེས་རྒྱལ་དང་བྱ་དང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འདི་སྐྱེད་ལོངས་བ་རྟི་སྤྱ་རབ་སྤྱུ་ཆེན། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞམས་ས་ཤིད་དེ་ལྟར་མོས་པ་ར་བྱུ་བ་འི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འི་སེམས་དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟུལ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར
པས་ཟད་པར་ས་དང་། ཟད་པར་ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ཟད་པར་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་མོས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ལྟར་ཉིད་མ་ཡིན་པས།
ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་པ་འི་སེམས་དེ་ལྟར་སྣང་བས་ཡང་མཉམ་པར་མ་ཞག་པ་འི་སེམས་དམིགས་པ་འི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སྣང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཤེས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་མི་རུང་བ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ

བབ་ཞིག་འཁྲུལ་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཕྲུ་བས་མ་ཕྱེས་མི་ཁྲུ་བཅེ་ལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་བསྟོད་རྐྱང་དུ་འཛིན་དང་རྒྱ་ནག་ན། དེ་འདྲ་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་མང་པོ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་། ཡང་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུ་དང་
ལས་མི་རྟ་ཡ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་མང་པོར་སྤྲུལ་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། ཏྲི་ལ་མཛན་གནས་རྒྱུ་དང་རྡུལ་ནག་པའི་ནང་གཟུགས་ཆེན་པོ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་པ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛུ་སྣན་ཉམས་ཚོགས་པ་མང་པོ་ལ་དམིགས་ན།
དམིགས་པ་འདི་སྒོམ་པ་པོ་ནི་ཉམས་ས་མ་དང་ཁ་ཐེལ་བས་དེ་ལྟར་དགོས་སོ། །རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཇི་སྙེད་པ་བཞིན་དུ་རྡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བསམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་མ་ལུས་པར། །ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གིས་གང་བར་མོས། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡུལ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་འབྱུང་གནས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླུས་པ་ནམ
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་གཏུགས་པ་མ་ལུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་ན། རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དེ་སྟེང་ན་བཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་མོས་པ་ལེགས་ས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་དག་གིས་སྤྲུག་བྱ་བཞི། དེ་དག་བསྔགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི
བསྔགས་པའི། དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་མོས་པ་བསམས་ནས་རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྡུལ་སྙེད་བཞུགས་པ་ལ། རྡུལ་རེ་རེའི་སྟེང་ན་ཡང་དེ་སྙེད་བཞུགས་པར་མོས་པ་འདི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྔགས་པ་ཡི་སྙན་པར་བསྟོད་པའོ། །མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ནི
བསྔགས་པ་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་མང་པོ་ལྟར་བསྔགས་པ་མང་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནི། དབྱངས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟུང་བའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་ལ་ལུས་སྤྲོ་བ་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས

373 ཀ

༄༅། །ཐང་ཀྱི་སེམས་ཙམ་ཞི་སྣང་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་རོག་ཏུ་ཞུ་ཏུ་གས་ཧེ་ཕྱག་ཏྲ། ལུས་སྦྱོང་བ་བདེ་རྟེན་ལ་ཡང་ལྷུ་ཞི་སྡེ་མོ་བྲང་ར་མགོ་གང་གི་ལམ་ངེས་བཞི་ཚིག་དེ་སྟོང་དུ་ལྡོག་པར་འཇོམས་སོ། །མགོ་རྡེ་ཏེ་ལ་ཡང་བཞི་སྒྲོ་ཞེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོ་ལ་བྱུར་བ་ཀྱི་ཕྱི་ཚད་མ་དུ་རྫུ་བ་ཡར་བྱོས་སོ། །བའི་
སྐུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྙེད་དུ་ལྡོག་པར་མོས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ལྷ་དེ་སྙེད་དུ་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ནི་ཞིང་བའི་གྲངས་མཚམས་བཟླ་ཡས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མྱིང་བཞི་པ་རྒྱ་བསྒྲགས་བརྒྱ་པ་སྟོང་། ལུས་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོ། །དེ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་
འབྱེད་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་གཅིག་གོ། །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་མཚོ་ཡས་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལས་ཀྱང་། གཅིག། བཅུ། བརྒྱ། སྟོང་། ཁྲི། འབུམ། ས་ཡ། བྱེ་བ། དུང་ཕྱུར། ཐེར་འབུམ། ཕྲ་ཞེག། མཚོ་གཉལ། ཀུན་འབྱེས།
ཐེམ། ནབ་ནུབ། མཚོ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྒྱ་སྤྱི་སྒྲ་སྐད་འབྱུང་བའི་ལུམ་ངེས་མཚོ་ཡས་སྐྱེད་དོ། །ཡང་ན་རྒྱ་མཚོ་ནི་གྲང་ལ་དམིགས་ཀྱི་མཚོ་ཉིད་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆེ་གཉིད་ཟབ་པ་བྱར་སྒྲ་སྐད་འབྱུང་བའི་ལྷ་ཡང་དམ་དགའ་ལ་བྱའོ། །ཐོག་ནས་
རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱུར་འདི་དང་འདྲ་བར་རྩ་ཤད་པར་བྱའོ། །སྒྲ་སྣང་གི་ཞེས་པ་གོང་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་མང་པོ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཞེས་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཐོ་ལ་བར་བཅས་ཟམས་ནས་རྡུལ་སྙེད་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སྤྱུ་དེ་རྡུལ་རེ་ལ་
ཡང་དེ་སྙེད་བཞུགས་པར་མོས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྔགས་པ་བཞི་སྟན་པར་བརྗོད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར། ཉམས་སུ་བླང་བ་བརྒྱ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་བར་བས་པོ་ཚེ་མི་ཟད་པ་བཞི་ཡོན་ཏན་དང་ལགས་དང་ལ་རྒྱ་ས་སུ་སྡུབ་པ་ལ་
ཐབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། མངས

རྒྱལ་ཀྱི་ཚེ་སེམས་མ་འབྲེལ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྔོ། །ཅི་ལྟ་བུ་བཞི་མི་ཛེས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཞན་འདུ་ལེགས་བདག་གཤེགས་པ་སྤྱི་དཔེར་ན། གཟུགས་བཟང་བ་ལ་གཟུགས་ལེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ལ་ལ་དང་ཉེ་ནམ་མོང་སོ་པའི
དབང་གིས་བཙོར་བ་རྣམ་པར་མི་ལྡོག་པ་བདག་གཤེགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་མས་ན་དབྱེ་གཤེགས་པར་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་བདག་གཤེགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟེང་ཏུ་གཤེགས་པ་རབ་དང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་གནོད
པ་མི་མངའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཚེ་ལ་དང་ལྡན་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའམ། བདེ་བར་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ལ་བསྔོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཡི་སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་མཚོན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་བླ་ན་ཡོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བླ་ན་ཡོད་པ
ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་འཕྲེང་བ་དམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ཡུལ་མ་ཆད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་མེ་ཏོག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཛ་ཏི་སྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་གྱི་མཆོག་གོ། །མཆོད་པ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཡང་འདི་ལ་ཞེས་པར་བྱའོ། །
ཕྲེང་བ་དམ་པ་ནི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྒྱུས་པ་འམ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་ཏེ་བརྒྱུས་པ་འི་མཆོག་གོ། །ཡང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བརྒྱུས་པ་འདི་མ་པའོ། །མེ་ཏོག་དང་ཕྲེང་བ་ཡང་མེ་ཏོག་ཐམས་ལ་པ་ཁ་བར་ཞིག་ལ་བྱ་བ་རམ་ཟད་ཀྱི། བརྟེན་ས་པ་དང་། བྲུག་སྣ་དང་། རོལ་མོ་བྲིས་པ
དང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་ཚེས་མཆོད་པ་ལ་ཡང་དབྱུ་ཞེས་བཅད་དོ། །སིལ་སྙན་ནི་རོལ་མོ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཅན་དང་། བུད་པ་དང་། བརྡུང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་བ་འི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་གོ། །བྱུག་པ་ནི་སྤོས་དྲི་ཞིམ་པ་འི་ལྡེ་གུ་སྣུམ་ལ་བྱུགས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་དམ་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གདུགས་མཆོག་ནི་གདུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་འི་མཆོག་གོ། །མར་མེ་མཆོག་ནི་སྣུམ་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པོ་དག་གསལ་བ་འི་སྣོར་སྦུ་འོད་ཆེ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །བདུག་སྤོས་དམ་པ་ནི་བདུག་སྤོས་སྦྱར་མ་འམ། སྣ་གཅིག་པུ་ཡང་རུང་སྟེ་མཆོག་ཕྱིན་

375

༄༅། །བརྗོད། །ཆོམ་བཅོམ་འདས་པ་ཞིའི་སོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གཙོ་ཡི་ཡིན་དེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཞིན་ནང་དཔལ་གཏུ་ཡིད་དཔལ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྲི་མཆོག་ནི་སྨོས་ཀུ་རུ་ཤེར་བཅུ་གསོལ་བ་ཨ། སྤོས་ཀུ་ཤ་ཙན་དན་ཙ་ཀ་ཏུ་ནཱ་ཀ་ཡ་ཨ་དེ་བ་མཱ་ལ་ཡ་ཀུ་རུང་ང་། ཛྷུ་རྣཱ་དང་། ནི་ལ་ཛ་དང་
སོགས་ཞྭ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྲེང་བ་ནི་ཧུར་ཏི་ཀ་བ་རྣམ་བཅས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སྤུ་བ་འདྲ། གཅིག་ཏུ་ན་དྷཱ་ར་ཎི་ཞེས་པ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཀླུ་ནི་བསྐོར་བ་ཏུ་ཤེ་མཉམ་པོར་བྱས་ཏེ་ལ་ཞགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐེར་སབ་བདང་། བསྟེགས་པའི་འཕང་སམ་ཐག་བའི་རིམ་གྱི་གཏོས་དང་
མཉམ་པ་བཟླུམ་ཡོད་པའོ། །ཡང་ན་ཁ་དཀྱི་ལ་པ་བོ་རྒྱས་པའི་ཆོན་ཕྲེ་སྒྲི་ལ་བའི་རིམ་པ་བརྒྱུད་། ཞགས་རི་རབ་ཀྱི་གཏོར་དང་འཁོར་ལོས་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །རྣམས་པ་ལྡེ་མ་འི་མཆོག་ནི། ཚོན་བཟང་བ་དང་། དྲི་ཞིམ་པ་དང་རེ་བ་དང་མཉམ་པའོ། །བགོད་པ་འི་སྤྱད་པར་ཐགས་པའི་མཆོག
ཀུན་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ནི་ནུས་པ་མང་དུ་འབྱིན་ཏེ། ཞལ་ཆེ་བ་ལ་ཡང་དབུ། བཅུ་ནམ་ལ་ཡང་དབུ། བྱུ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་དབུའོ། །འདི་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྦྱར་ཞིང་གོང་དུ་སྤོས་བཟླས་ཀ་ལ་བཟླ་ཀྱུ་ཡང་དང་རླུང་སྣུ་མེ་ཏོག་དང་། སྤྲིན་བཟང་། རོ་ལ་མོ་ཞིམ་ཞིམ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། བདུག་སྤོས་ལ་སོགས
པ་ལ་རྩེ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་བཀྲུན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མང་པོའོ། །ཡང་ན་སྤོ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་ཞིག་དང་སྒྲ་དང་རྔ་བ། འདི་ནི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མིང་གིས་སྟོན་པ་དང་། མིང་གིས་མ་སྨོས་པ་རྣམས་ཕྱིར་སྣེ་གསལ་པས། མིང་གིས་མ་སྨོས་པ་ཞི་ཞལ་ཟས་སྣ་ཚོགས་དང་།
གཟིམས་ཚང་། སྣ་ཉར། ཕོ་བྲང་དང་། ཁང་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། བཀྲམ་པ་དང་སྤྲུར་བ་དང་། བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་ལྡན་དང་མི་དང་ཀུ་དང་། ཁྲི་དང་མི་ལམ་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱུག་ཡོད་པའི་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཆོད་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི
མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་གཤེགས་པ་རྣམས་བཞུགས་པ་འི་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཀླུ་ས་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་པ་བའི་བསྟོད་ནི་ཏུ་ལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྟོང་ཕྱི་ལ་བ་རབ་འབྱུང་རྒྱ་མཚོ

དཔའ་བ་ལྷུགས་པར་བསམས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་མོས་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ཉིད་འཛིན་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་བླ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ལྔ་ཡུལ་མཚན་ཆད་ཀྱི་དངོས་ལ་སྤྱོད་པར་
དུ་འཕགས་པ་དཔེ་ཟླ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཟང་དགུར་སྤྲུལ་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོར་ཁྱབ་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །མདོ་སྡེ་ལས་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བླ་ན་མེད་ཅིང་མཆོད་རྒྱ་ཆེ་བ་དགའ་བ་ཐོས་པ་ཞིང་མགོན་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཀྱང་།
བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་ནུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོར་རྒྱས་པར་བཀང་སྟེ་མཆོད་པ་བྱ་བར་བསམ་མོ། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། །ཞེས་པ་ནི་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདི་དེ་བོ་དང་ལྷག་པ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་གོང་དུ་སྨོས་པའི་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དད་པར། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བསམ་པ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོ་བྱད་འབྱུང་བཀག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཤེས་པ་རིགས་ངན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚངས་པ་གཙུག་
འཛིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཚངས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་བླ་ན་མེད་པའོ། །མཆོད་པའི་ལས་བླ་ན་མེད་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས
བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཚངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་འདོད་པས་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱའ
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཟང་པོར་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། །ཞེས་པ་ནི་སྔར་ཚིག་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཏེ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཚིག་མ། རྒྱལ་

༄༅། །བཀའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། །ཞེས་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲུར་རྟེ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་དད་ཅིང་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་དགའ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་དུ་སློབ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བརྣམས་པ་བཞིན་དང་། མཆོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
མཆོད་དོ་ཞེས་ཚིག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཧུག་སྟུད་པ་ཡིན་ནོ།། །།སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་ཉེས་དམིགས་བཤགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དབང་གིས་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་ཀ་ཅིག་གིས་སྟོན་ཏེ་ཡང་བཞི། ཉེས་པའི་རྒྱུ་དང་། གཞི་དང་། རང་བཞིན་དང་། སྒོ་དང་རྣམ
གནས་གཞི་ནི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་བཞི་ཚོ། །དེ་ལ་ཉེས་པའི་རྒྱུ་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །ཉེས་པའི་གཞི་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་སོ། །ཉེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། སྡིག་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་མཆིས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་འདི་དང་ཚེ་རབས་གཞན་རྣམས་སུ
བདག་གིས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་ཕྲ་མོ་རྣམས་སོ། །ཉེས་པའི་སྒོ་ནི་ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་དག་སྡིག་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་དུ་མི་དགོངས་ཞིང་གཟིགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ་སོ་སོར་ཉུང་དུ་ཞེ་ན་ནི་ཐེགས་པ་ལ་བསྙད་པའི་ལྟ་བས་བཤགས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོའི་སྤྱན་སྔར་བདག་གི་ལུས་མང་པོ་རང་དུ་གྲགས། མགོ་དང་ལྷུམ་པོ་སམ་ཕྱི་ལ་ནི་ཡིན་ལ་ཡང་སྒྲིག་པ་བཤགས་པར་ཐམས་ཅད་ཞིང་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པར་བགྱི། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་ཕྲོན་ཏུ་ཡིན་དང་མི་སྡུར་ཀྱི། ཉེས་པ་ཅི་དང་ཅི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ
བཤགས་སོ་ཞེས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལ་ཚོ་ལ་དེ། ཉེས་པ་མ་བཤགས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། བཤགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ནི་སྡིག་པ་ལ་མི་འཛེམ་པར་སྤྱོད་ཅིང་མི་མཐོལ་ལ་མི་བཤགས་པ་ལས་ཤུང་བར་འཕེན་ནས་རྒྱུན་དུ་འཕེལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཞེན་པས་འཁོར་བ་ལས་ཁོར་བའི

མཆོག་ལྡན་དཔའ་བོ་སྤྱི་བ་ཡང་ཞི་ཞིང་རྟེན་བཀའ་འདྲེན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་ལྟ་གཡལ་འགྱུར། སྡིག་པ་བཤགས་པ་ཡང་དེ་ལ་ལ་ཉེ་བ་བར་མཐོང་ཆམ་དགའ་འགྲོ། འགྱོད་ཅིང་བཤགས་ན། ཐུབ་རྗེ་རྒྱ་མི་ཞལ་ཞིང་ཁོ་ཁྲུང་བར་འགྱུར་ལ། མི་དགའ་བ་དེ་འགྱོད་ནས་བཟོད་མ་ཞིང་ལྡོག་པར་འགྱུར་ནི། ཕྱིས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་མི་སོགས་པས་མི་དགེ་བ་རྣམ་ཚད་པར་འགྱུར་རོ། འཕགས་པ་བྱམས་པས་སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་ལ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སྦྱོང་ཐུབ་པའི་སྡིག་པ་འཆལ་བ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསྟན་པ་ཡི་དེ། དེ་ལ་མི་བྱུང་པོ་དགའ་ཉི་སྨ་ག་པར་ལྷུང་བ་མཐོང་བར་འདུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་བ་བཤགས། ཤེད་སྡུང་པ་བཅོམ་ཀྱིས་དག་པར་འགྱུར་བར་སེམས་ཤིང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པར་འཚོ་ཞི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྡིག་པ་འཆལ་བ་སྦྱོང་བྱས་པ་ནི་བ་བཤགས་པ་ལ་བསྒྲུང་། ཕྱི་མའི་སྡོམ་ཞིང་མི་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུན་ཆད་དོ། །སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི་འར་སྐབས་གང་དུ་ཡང་རུང་ངོ་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འི་མདོ་སྟེ་དང་ལ་ས་ཀྱི་སྦྲ་བ་རྒྱུན་གཅིག་དབལ་ལ་སོགས་པ་འི་མདོ་བཀྲག་གོ། །ཡང་ན་སྔགས་སྔགས་ཀྱི་སྤྱན་རྩ་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་པ་ལའི་དམིགས་ཀྱིས་བཤགས་པར་བྱའོ། ། ། ༎

དེ་ནི་སྦྱོང་བའི་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ཡི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱས་སྲས། ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགྲ་བའི་ཤ་བས་སུ་ཤེད་པར་འདྲ་བོ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་ཞེས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི། སངས་ཉི་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་རྟུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྡིག་པའི་དགེ་བ་འི་ཚོ་ལ་རྣམས་ལ་ལ་རྒྱལ་བའོ། །སློབ་པ་ཉམས་པ་རྣ་ལྟུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་རྒྱལ་བརྗོད་ནི། དགུ་བཅུ་བསླབ་པ་ལ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཅོ། །མི་སློབ་པ་ཉི་ཤུ་བགགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་ཤུ་ཞེས་ཏེ། རང་གི་དྲུ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོ་བརྟུལ་པ་པའི་ངེས་ཡང་སྲིད་པ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་རྣར་བ་ལྟ་བུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད

༄༅། །ལེ་སྐོགས་ཏེ། རིགས་ལྡན་ལེའུ་བྱུར། །རྣམ་པ་དང་ཀུན་འདྲ་སྐྱེ་བ་མས་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ། དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱོབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། ལྡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ནམ་མཁའ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བདག་གིས་དགའ་བ་རབ་ལ་སེམས་པ་བདག་གིས་རྗེས་ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་བཞིན་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་ནོ། །ཐམས་པ་འབྲི་དང་བསོད་ནམས་འགྲིབ་དེ། བསམ་པ་ཆུང་ན་བསོད་ནམས་ཆུང་ངོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་བདག་གིས་ཕྲ་སྐྱིང་ན་ལ་ཡི་རྣམ་མི་འགྱུར་ན། གཞན་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཆག་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་འབྲི་དང་ཆུང་དུས་ཡི་རང་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མ་པ་དག་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཕྲ་བ་ཡང་མེད་ལ། བདག་གིས་ཆེ་ར་ཐོབ་དཔྲ་རྟུ་ནས། རྣ་གཏུ་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་འགྱུར་རོ། སྙིང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བའི་ཚོགས་སུ་བསྡུའོ། ། །དགེ་སྦྱོར་ལྔ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བའི་བསམ་པས་སེམས་སྐྱུང་བ་ནི། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ་འི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་དག །ཅེས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་འི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བྱང་པར་ཅན་འ་དོན་པ་ར་སྤྱ་གས་སུ་རྗེས་ཆགས་ཞིང་ཐོབ་ཤ་ས་མེད་འབའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་གོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་མཛད་དགོངས་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་ཏེ། ཚོར་བ་ཞེ་པར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་ཚོལ་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅེ་ན། འདུལ་བ་དང་རྣ་ལྡར་གྱི་ཚེ་ཅིག་ཡིན་བའི་གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཞིང་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་གདབ་པ་མི་གྲུབ་ཞེ། །འོན་གང་ལ་གདབ་ཅེ་ན། གང་དག་གདོད་ནས་རྒྱས་ནི་དམ་ཞིག་བྱུང་བའི་སོལ་བ་བཞུགས་པ་ཐམས་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ་བ་དགོས་པ་ཡིན་རོ། ། ཚིག་འབྲུ་བཤད་ན། གང་རྣམས

ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཕྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་དང་། མངོན་པར་འདི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཀློག་པའོ། །འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་ཞེས་པ་ནི་སྐུལ་བས་གདོད་ནས་འགྱུར་ཅིང་ཤུན་པ་གསལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ངོར་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བས་སོ། །སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་། བསྐལ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་བར་མཛད་པས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཟག་པ་ཅན་ལ་སེར་སྣ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པར་མཛད་པས་ན་ཡང་དེ་སྐད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་ནི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཚོགས་བརྙེས། །ཞེས་པ་ལ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བགྱིད་ཀྱང་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཀུན་ལ་ཡང་མཛད་ཀྱི་དང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་མཛད་ནས། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གདེང་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ་ལ་བྱའོ། །མ་ཆགས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་རག་ཏུ་བརྙེས་ཀྱང་དེ་ལ་སོ་སོ་ར་ཕྱི་མོ་ལྟར་ཆགས་པ་ཞེན་པ་མི་མངའ་བས་མ་ཆགས་པ་བརྙེས་ཞེས་བྱའོ། །མགོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པ་ལ་མགོན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་པ་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ལ་འཕྲུལ་དང་ཡུན་དུ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་བའི་མགོན་མཛད་པའོ། །འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པ་བསྐོར་བར་བསྐུལ། །ཞེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་ནི་དེ་ཡེ་ར་ན་རི་དྲ་ཞིང་ལ་འདྲ་བ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་

༄༅། །འཕོ་བ་མ་བཅོས་གྲོལ་བ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྐོར་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྣང་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་འདྲ་པ་ཡུལ་མཐོང་བ་མེད་པའོ། །བསྐོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ། །གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཕོ་བར་བྱེད་པའོ། །བསྒྲུབ་པ་ནི་
ཆོས་པ་ཤ་ཏུ་བསྒྲུབ་ཡང་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་མཛད་ཕྲུམ་དང་འདྲ་བར་སྐོམ་ཤེས་སོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། དགའ་དང་ཡིད་ཀྱིས་གུས་པས་ཆོས་པ་ཤ་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་བཞི་མི་མཐུན་པ་འབྲ། མི་ཤེས
བའམ། །རང་ཉིད་ལ་ཚལ་ལ་བ་དང་ཕྲུག་ལ་རྫེ་མི་དང་བ་མ་ཡིན་པ་སར་བསྒྲུབ་པ་ཅིང་དགོས་ལ་ཞེན། ཆོས་བཙུན་པ་དང་ཆེ་བ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་རང་གཡུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བ་ལ་ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིར་བསྒྲུབ་པ་དགོས་སོ།། །།དེ་སྤྱི་དོན་བཟུང་བ་ཀུན་ལས་མི་འདྲ་བ་བར་བཞུགས་གསུང་གསོལ
བའི། །སྤྱན་རས་སྐོར་བ་གང་བ་ཞིང་དེ་དགའ་ལས། །འགྲོ་བ་ཀུན་པ་པ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་ཕྱིར། །བསྐལ་པ་བཞི་གི་རྡུལ་སྙེད་བཞུགས་ས་པར་ཡང་། །བདག་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་གསོལ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐྱེ་འཆི་ལ་མི་འདའ་བར་གོད་ཀྱི། སྤྱན་ལམ་ས་འདུལ་བར
བསྐལ་བ་ལ་ཆུ་ལ་བརྫེས་པ་དེ་སྐྱེ་ཕྲུ་ལ་ཐོང་པར་བཞེད་པས། དེ་དགའ་ལ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །མྱ་ངན་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྣང་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྣང་དུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་ལོ། །དོན་ཅི་བྱུང་ཞེ་ན།
རབ་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཏུ་བསྟོ། དོན་ལ་སྟུ་ཤ་ཀ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགས་པའོ། །འདི་བཞི་མདོན་པར་མཐའ་བསྒོམ་ཕྱིར་ཞེ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲལ་ཏུ་བདེ་བའོ། །དོན་དེ་གཉིས་ཀ་གི་ཡོན་ཏན་ལས་ལེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པ་སྡོང་ཉིད་དེས་གསུང་ལས་པའི་ཆོས་བཞོག་པ་ལས
སྐྱབ་བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་ཞེན་པ་ས་མི་འདང་འབའ་བར་བཞུགས་ས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་བའོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་ཐུས་ཇི་སྲིད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅན། དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སྐལ་བ་བར་བཞུགས་ཤུ་གསོལ་བ་བར་ཐམས་མ་སོ། །དེ་ལྟར

༡༤

ཐམས་ཅད་དེ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་གནོན་པ་བགད་པ་ཅེའོ། །གང་གཅུག་ལ་དེ་དག་གི་སྙིང་ཕུར་པ་དབབ་ཕྱུག་མོ་བརྡུག་པ་ལ་སྔགས་མི་སྨྲ་ཏེ། །ལུས་བཀར་གཡོ་བ་འདེབས་པར་བསྐམ་མོ།། །།ཕྱི་ནང་བདུན་པ་དགེ་བའི་སྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི། ཁྲུས་ཚུལ་བདར་མཆོད་ཅིང་ཆ་ཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་

བསྒྲུབ་འཕྲིན་གསོལ་བའི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོའོ། །ཞེས་བྱའོ། །གོང་དུ་སྨོས་པ་འདི་གང་གཅུག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕལ་པོ་ཆེར་བཅས་པ་མ་སོལ་ཡུལ་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མཆོད་པའི

ཡོ་བྱད་ཀུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། །དེ་དག་གི་སྐུ་ནུས་ཕྱིར་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། །འཕགས་པ་དང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། །མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ

གང་བ་བའི་བསམ་པ་འདི་སྨོན་ལམ་བཟང་པོས་དགེ་བ་ཅི་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་

པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའོ། །ལག་རྗེས་བསྒོམ་པ་ནི་ཉེ་བར་ཞལ་བཟང་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་ཅིང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཞེན། །ཉན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྒྲུབ།

ནམ་མཁའ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག །གང་གཅུག་བཀས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བའོ། །མཐར་ཕྱུག་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པས། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བས་མི

འགྱུར་རོ།། །།ཕྱི་ནང་བཅུ་པ་བསྡུས་ལས་ཀྱི་རིང་དུ་བྱེད་བ་ལ་དོན་བརྒྱུད་གཉིས། །བཀའ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འཛིན་པར་ཤྭ་བ་དང་། མི་ཆེ་བ་ལ་བར་སྐྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། ཕོ་ཆ་ས་སྨོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་བསྲུང་བ་དང་

༄༅། །འཁྲུགས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ནི་ཞིང་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་རྟེན་སྐུ་མ་ཚུགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། མི་ཟད་པའི་མི་རྗེས་བསྒྲེས་པ་དང་། འཛུམ་པ་དང་། སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ལས་དང་། རྟེན་
སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཐུ་བསྐྱུར་བའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བསམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པར་བསམ་པ་དང་། དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐང་བར་བསམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བ་དང་བདེ་
བར་བསམ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པར་བསམ་པ་དང་། དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐང་བར་བསམ་པ་ནི། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་བཞུགས་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །ཀུན་ཡང་མི་ཟད་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པར། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཕྱིར་ཞིང་ཁྱབ
ཏེ་ཞི་བར་ཁང་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ། །ཞེས་པ་སྨོན་ཏེ། ཚིག་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིད་ལ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འདས་པ་དང་། སྐྱབས་སྐྱོང་ས་བཅུ་པའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ལས་སྨོན་པ་ཉིད་ཡང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་ཅིང་ཁྱབ་པ་བརྙེས་པ་མཆོད
པ་ཞེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་གཞག་པའི་གཏོང་བ་བསྡུ་བ་བཤད་པའི་ཚེ་ན་བརྗོད་བཞིན་ཡུལ་བ་ཞེས་བསྡུད་ནི། །ཚིག་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཞེད་ནས་ཆེ་རྒྱུ་སྨོན་པ། སྨོན་དུ་མཛད་པ་རྗེས་པ་ཡར་ཆེ་རྒྱུ་བ་ཐུབ་ར་ཅིག་ཅེ་ལ་སྨོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ
བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐང་བར་བསམ་པ་ནས། བསམ་པ་སྤྱོད་པ་ལྡན་ཏོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི། ཚུལ་ལ་བཟུང་ན་སྟེ་སྐྱེ་ཞིང་རྣམས་ལ་རྫོགས་སྟེ་དོ། །དེ་དག་ཆེ་ཆེར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྡུང་བ་ཞེས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། །ཡངས
ཆ་ཡ་སྤྱ་ཀྱིས་ལ་འཇུག་དང་བར་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟ་སྟེ་བྱ་སྦྱོར་བ་བཅུ་དགུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པར་རྒྱུ་ཅིག་ཐ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ལ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་སྣོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བཅུད་པའི་སྣོད་ཡོངས་སུ་དག་པར་-

ཆགས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་བསམ་པ་ནི་རང་གི་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནན་ཏན་གྱིས་སྲུང་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཆོས་ལ་དད་པ། ཕྲག་དོག་མེད་པ། ཞེ་ཚ་བ་ལས་ཟློག་པ་འདི་མི་ལ་ངེས་གྲུབ་ཅིང་། ས་བཅུ་ནི་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ལས་སུ་རུང་བ། ལུགས་སུ་ཕྱིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ནས་མ་དག་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་
ངང་འཕུར་བ། གདམས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཉིད་དཀར་ཡང་དག་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དང་ཡོངས་སུ་ཡོད་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་སོ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞིག་དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་མི་འཛད་ཅིང་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའོ། །དགེ་བའི་ལས་སུ་ཡང་དག་པར་
བཅད། སྤྲུགས་བསྡུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ལྡང་བའི་འཕྲུལ་པ་དང་གནོད་པ་བའི་སྐྱེ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཐོག་མར་བསྟན་པ་དང་བསྡུ་བ་བརྗོད་པ་བའི་སྐྱེ་ཡང་མེད། སྤྱད་མི་རྟག་པ་རྣམས་པའི་སྐྱེ་ཡང་མེད། ལེགས་སྤྱོད་དང་འཆལ་བ་འཛིན་པ་ཉི་ཤུ་དང་། གཏོང་སེམས་དང་། ཡོན་ཏན། རྣམ་པར་
གཡེང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པའི་སྐྱེ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པར་བཀོད་པའོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཕྱུག་པ་སྐྱེ་བོའི་རིགས་
འདིས། རིམ་པ་ཆེ་རིམ་གྱི་ཆས་ལ་ཤིས་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་ཆེ་རིས་ཀྱི་ཚོགས་བཞི་དེའི་ནང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བསྐྱུར་བ། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་མཐོང་བར་བྱས་པ། རྫོགས་དང་མཆོག་དང་ལྡན་པ་མེད། ཁྲིམས་མི་རྡོང་ཐེབས་ཀྱི་ལ་ལེགས་པར་བརྒྱུད་པ། ལྟ་བ་ལ་རིམ་ཆོས་ལྡན་ཏེ་ཕྲུགས་ལེ་ཅིང་། ཞིང་
ཚད་ངེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་གནས་ཀྱི་ཟས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་བྲིས་བ་རུ་སུ་མ་ལྟ་རྒྱ་ཀ་རུ་ཡོད་དོ། །ཕྱུང་རྒྱ་ཁམས་བདེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཞིང་ཉམས་ངང་བཞུགས་བ་ཅིག་མི་ཟད་ཀྱི་ས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པ
སྤྱང་ངང་། མི་འཁྲུགས་པ་ཞབས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་མཚོ་དང་། འདོད་པ་ཕྱུག་མེད་པའི་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །འདི་ནི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི། །ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བརྒྱ་སྟོང་ཆེ་བ་ཡི་འདི་རྡུལ་ཕྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བརྒྱན་པ་ཡི་སྟོབ་པ་ཞིང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་དག། སྤྱད་ལུང་རྒྱ་ཡིན་པ་

ཀ ཚེ ༡༤ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །དཔལ་འཛམས་ཀྱིས་ཞིང་དེ་ར་བཏུ་བ་ངལ་བསྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཅིག་པར་བཅས་མསོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་བདུད་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་བཞི་སྙིང་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་ནི། དེ་ཤིང་གི་རྟུ་དང་བཞུགས་ན་ས་བསྐྲུན་པའི་ཤིང་དེ་བཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཡང་ན་ཡ། དེ་ཞི་ཤི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དབང་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བཞག་པའི། ཕྱོགས་བཅུ་འི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པའི་ཐིག་ལེ་ད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་ཅུན་ཏུ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡུལ་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་འཇིག་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིག་པའོ། །བདེ་བར་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་དེ་སོ་རྟག་ཏུ་ར་ནོང་པོ་སྤྱོད་བསྟུལ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། བདེ་སྐྱིད་དམ་པ་དང་བྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་པའོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ནི། །ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏོགས་དང་ཐར་པ་དང་ཐོར་ལ་སོགས་པ་བ་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་ཅིག་པའོ། །མཐུན་པར་སྒྲུབ་ཅིག་ཞེས་པའི་བདག་དང་གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་འབྱོར་ཞིང་ཕྱུག་པ་འགྲོ་ནོར་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིག་པའོ། །ཐབ་དང་སྒྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།། །།གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་དག་གི་བདག་སྤྱོད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་དག་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག །ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་བཅུ་བཅས་པའི་བློ་ནམ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་དག་ལ་དགའ་སྤྱོད་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཅིང་། འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་བརྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེ་རབས་དྲན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ན། །རྟག་ཏུ་བདག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག། །ཅེས་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་མ་ཀྱི་གནས་ལ་མ་ཆགས་པ་ཤིང་། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་བྱུར་

ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞག་ཅིག་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་དང་། སློབ་པ་དང་། སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་
རྗེས་སུ་སློབ་པའོ། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པ་དྲི་མེད་ཡོངས་དག་པར། །རྟག་
ཏུ་མ་ཉམས་སྐྱོན་མེད་སྤྱོད་པར་ཤོག །ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བདག་གཞན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བས་ན། བསིལ་བར་བྱེད་པས་བསིལ་ཞེས་བྱའོ།། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པའོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་སྤོང་བའོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ལས་འབྱུང་བའི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཐེག་པ་དམན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་བསླབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས། མི་འདུལ་བས་མི་ཉམས་པའོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་པའོ། །ཡང་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་དང་། མནོངས་པའི་ཡུལ་སྨོན་ཅི་རིགས་པ་དང་། དལ་འབྱོར་བ་ལ་ཡུག་
པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཞེན་པ་འབྱུང་བས་ན་སྐྱོན་མེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྲུང་དགོས་པས་ན། རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྐད། །
ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚིག་ཚོམ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་ནས། །དེ་གཞན་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྲད་དང་པ་རྗེ་སྐད་

༄༅། །ཡོད་པ་ནི་སྐད་མ་ཐག་པ་དག་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་སོ་སོ་ནི་སྐྱེད་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ཉིད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། དེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན། སྙིང་རྗེ་ཞིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུའོ། །དེ་ལ་བརྩོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་སྨྲ་བར་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཅིག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་སྦྱར། །ཞེས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཞི་སྔོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྨོན་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བར་སྨོན་པའོ། །དེ་ནི་ཕ་བའི་སྙིང་རྗེའོ། །སེམས་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་མ་བཀྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ས་གཞི་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཞིག། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་རྒྱལ་སུ་བླུ་བ་པར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་གཟེད་མཐའ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཞིང་མ་དོན་པར་བསྒྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཞིང་འཁོར་འཁྲུལ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པར་བརྗོད་པ་མི་འགྱུར་ཅིག་པའོ། །ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དེ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མི་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཚིག་སུ་བཅད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཐབས་ཡིད་ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །ཤིག་པ་ཡང་རྣམས་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དག །དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཕྱུང་བར་བཤོས། །

ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པོ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐུས་བར་བྱང་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།། །གསུམ་
པ་མི་ཆགས་པར་སྤྱོར་པའི། གང་ལ་མི་ཆགས་པར་སྟོན་ཏེ་གང་ལ་མི་ཆགས་པར་སྤྱོར་ཞེན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལས། །ཞེས་པ་ནི། ལས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་མི་དགེ་བ་ལ་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །བདུད་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་ལོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བར་ཆོད་བྱེད་ཅིང་བ་སློད་པས་བདུད་དོ། །དེའི་ལམ་ནི་ལས་ནི་ཕན་
པ་དང་བདེ་བ་མེད་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཕན་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཐར་ཚམས་ཤིང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ལ་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདུད་ཀྱི་ལམ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་དག་ལ་
གནས་པའི་ཚེ་དེ་ལས་གྲོལ་ཞིང་དེ་དག་གི་མི་ཆགས་པར་དེ་དག་དང་འདྲ་མི་འགྱུར་བར་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གང་དུ་ཞེན། གྲོལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་རིགས་དྲུག་པོ་དག་ན་གནས་པའི་ཚེ་ནའོ། །ཇི་ལྟར་
མི་ཆགས་པར་སྤྱོར་ཞེན། ཇི་ལྟར་པདྨ་ཆུས་མི་ཆགས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤོག་ཅིག་པར་སྦྱར་ཏེ་དཔེར་ན་པདྨ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆུ་དང་འདམ་རྫབ་ཀྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་དག་ན་གནས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བདུད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་མི་གོས་པར་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། །ཉི་ཟླ་ནམ་མཁ

༄༅། །ཐོགས་པ་མེད་ལྷུར་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་གཏུམ་རྣམས་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་དལ་ནས་མི་རེ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱང་ལན་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་ཞིང་ཆགས་པ་མེད་པ་བོར་ནུས་
སྤྱོད་པར་བསྒྱུར་ཅིག་པའོ།། །།དགེ་བ་བཞི་པ་ཚོགས་འདི་དང་ཚེ་ཕྱི་མར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི། ཞིང་གི་སྦྱོར་དང་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་མཐའ་ཐེ་ཚོམ་མ་པར། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་
སྤྱོད་པ་བཅུ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཏུ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག་པའོ། །ངན་སོང་ནི་བདེ་འགྲོ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་ལོག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་ཅིང་དྲག་པས་ན་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ནས་སུ་ཞིང་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཞི
བར་བྱ་བ་སྟོན་པའོ། །འདི་བདག་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་དགོད་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཡང་ཚེ་འདི་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བསྒྱུར་ཅིག་པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཕན་པར་སྨྲ། །ཅེས་པ་ནི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ
ཕན་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་མི་སྨིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་ཅིག་པའོ།། །།ལྔ་བ་གོ་ཆ་བགོ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག
པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བསླབ
པའོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་འཇུག ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་ངང་བཞིན་དང་། བཀའ་སློབ་བདེ་བ་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པའོ། །དེས་…

པའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་དགའ་ནི་རབ་རྟོན་ཞིང་། །ཞེས་བསྟན། སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ནུབས་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་བརྩོན་ཅིང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་གསུམ་མཚར་དང་སྦྱར་ཏེ།
དུས་དེ་སྲིད་དུ་མི་སྐྱོ་བར་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །བསྐལ་པ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པ་མང་སྟེ། དེ་བསྐལ་པ་དང་པོ་ནི་མི་འི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་མི་ཡི་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་མར་འགྲིབ་པ་དེ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གོ། །
ཡང་དེ་ནས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བར་དུ་སྟུར་ལ། འགྲིབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཚེ་ལོ་བཅུ་བར་སྟུར་བའི་བར་དེ་ནི་ཡར་སླེ་བ་དང་མར་འགྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཉིས་པ་སྟེ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ
དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱུར་ཅིག་པའོ།། ། །དེ་ནི་དྲུག་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་དག་གིས་སྐལ་པ་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འགྲོགས་པར་བྱ་བའི། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་དང་སྤྱོད་པ
མཚུངས་པ་ཞིང་འདྲ་བ་དེ་དག་བདག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྲིད་ཅིང་འགྲོགས་པར་ཤོག་ཅིག་པའོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དེ་དག་ཐོབ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡོང་ཁྲིབ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་པ་ས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
པ་གཅིག་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ། །བདུན་པ་ཕན་པར་སེམས་པའི་གདམས་ངག་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པས་བདག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱ་བའི། བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་གྲོགས་པོ་གང་། །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་གྲོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སྟོན་ཅིང་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་སྨྲ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པ་དང་། དེ་དག་ནམ་ཡང་ངམ་འགའ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུང་ཞིང་

༄༅། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སར་དུ་ངེས་པར་ཆ་ལས་ཅད་དུ་... ཅེ་ས་ཅུ་བ་ཡིན་ནོ།། །།བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་ནུས་མ་དང་ཐུབ་བཞི་ཡོན་དང་དུས་དང་མི་སྐྱོ་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དགའ་ཉིད་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས
ཞིང་ཀྱི་ལ་བསྐོར་བར་ཞི་མ་གོན་པོ་རྣམས། །མངོན་སུམ་མཆན་པ་ཏུ་བདག་གིས་རྒྱལ་བ་བལྟ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་འི་མགོན་པོ་འགྲོ་བའི་གཉེན་པ་ཅིག་ཞུལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས
པ་མེད་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བ་གི་རབ་ལྟ་ཞིང་། ལྟ་བ་རབ་འཁྲིག་གིས་མི་ཆོག་གི། དེ་དག་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུན་དུ་སྣང་ཅིག་ཅིག་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། ནམ་མཁའ་གོས་དང་མཉམ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས
ཁྱབ་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསམས་མཆོད་པ་བསྟན་ནོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་མཆོད་ཅེ་ན། མངོན་པ་བསྐལ་བ་ཀུན་དུ་སྟེ། མངོན་བསྐལ་པ་ཐེ་མི་ཟད་མཐར་ཐུག་པར་རོ། །ཅི་ཞེ་ན། མི་སྐྱོ་བ་སྟེ། དེ་སྲིད་དུ་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བླན་མེད་པ་དག་གིས་མཆོད་ཅིང་འཁྱུ་བ་སྐྱོ་ལེ་ལ་བྲ
བ་ཡིན་ནོ།། །།དགུ་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དགའ་གིས་ཏེ། དེ་གཟུང་བ་ནི། རྒྱལ་བ་དག་གི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཞིང་། །ཞེས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག
བཅུ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ཡིན་པ་རྟེན་བཏགས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་མི་བརྗེད་པ་འཛིན་གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚིག་འཛིན་ཞིང་ཡང་དག་པར་དོན་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལས་དཔལ་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚེས་པ་ཤད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀུན་འགྲོ་ཀའ
ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་སྣང་བར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ཡང་། ཞེས་པ་སྟེ།

བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་པོའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་ཐག་བསྲིངས་པས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་ཤེ་ན། མཐོང་བས་བསྐལ་པ་བཀྲ་ན་དུ་སྟོང་པ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། མཐོང་བས་པའི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཐའ་ཡི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ར་བྱ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ||དེ་ནི་བཅུ་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་བ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བས་པས་མི་ཟད་པའི་མཛོད་འགྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འཁོར་བ་ན།
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་མི་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ། སྲིད་པ་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མ་ཀྱི་དབང་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཅི་གནས་ག་ཅིག་ཏུ་བཅུད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་ཞི་འཁོར་བའོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཙང་མར་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་སྤྲོས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
རྣམ་ཐར་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ཐབས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཉིད་དོ། །རྫུ་རྐྱེན་དུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་རྒྱུད་དུ་ལས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཆེན་པོར་བྱེད་པའོ། །དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྲུབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་དགེ
བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོས་པས་ཟད་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོས་པར་འཛུགས་པས་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་དང་

393

༄༅། །གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིག་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་ལ་རང་དང་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བར་བརྗོད་ཅིང་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་
ཉིད་དེ། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ནི་མངོན་པ་ལས་འགྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། །།ཆུ
གཅིག་པ་འཇུག་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཞིང་བལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསྐལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོང་བར་འགྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཞིང་བལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ནི། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྡུལ་སྙེད་ཞིང་རྣམས་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་པ་ཤད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོང་བར་སྨྲ་ར་ཅེས་སྟོན་པའོ། །ཞིང་དེ་རེ་རེས་མི་ཁྲུབ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་དབུས་ན་
བཞུགས་པ་དག །ཅེས་པ་ནི། ཞིང་རེ་རེའི་སྟེང་ན་སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་ལྷུར་ཞོས་པའོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་སྐྱོད་ཅིང་བཞུགས་པར་བསྟེ། །ཞེས་བྱ་སྟེ།
སྟོང་དུ་སྐོར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྐྱོང་བའི། ཞིང་དེ་སྙིང་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་སྐད་མཐོང་བར་ཤེས་ཅིག་པའོ། །སྨྲས་པ་འདིར་ཁ་ཅིག་དེ་སྐད་ཅེས་པ་ཏེ། རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རམ། སངས

རྒྱལ་ཀྱི་ཞི་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཅུག་ཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྡུལ་སྙེད་རྣམས་དང་། ཞིང་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཙམ་ལྷུན་ནང་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིད་སྙུས་ན་བཞུགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བཞུགས་པ་མཐོང་བར་གསལ་སྣང་སྐྱེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། མི་གྲིད་པ་འདི་ལྟ་བུར་སྣོན་ཀྱང་མི་ཕན་ནེ་རན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་ཀྱི་སྦྱུལ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོལ་གཞི་དང་སྦྱི་ཙུ་ཚུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ
པ་འདི་ཡོད་དུ་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ། དེའི་ཁུངས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྤྱོ་བ་པ་ཡིས། །བསམ་གཏན་ལས་དང་ཀླུ་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
བཞི་པ་ཤད་དོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་། ལས་དང་ཀླུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མཚོམ་ཚོམ་ཐུམ་དུམ་བྱུར་པ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཟླ་བ་ཟླ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་ཚེ་ལ་བཟང་པོ་ལ་རྟོག་པ་མཉན་པ་ལས་
བྱུང་བ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་ཤད་པའི་སྐྱེད་དུ་ཕལ་པ་དག་གི་མིག་ལམ་ནའང་སྣོད་ཆུང་དུ་བཞིན་དུ་ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་བས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དུ་རུང་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། དེ་ཚོ་ལམ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ཡང་མི་གྲིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱངས་ནས་སོམ་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་སྐུ་ཡང་། །ཞེས་
པའི། ཇི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་དེ་སྙེད་མཐོང་བར་མོས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་བཅུ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཞིང་དང་། དེ་སྙེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱིས་ཁྲུས་ན་བཞུགས་པ་དག་མཐོང་

༄༅། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་བཅད་པ། འདི་ནི་འཇུག་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཁྱབ་པ་སྟོན་ཏེ། སྟོང་ཆེན་པོ་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཚད་མེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་དང༌། བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་རུ་སྤྱོད་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟར་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་དུས་
གསུམ་དུ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཚེ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྱོད་པ་དག་བཞུགས་པ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྱོད་པར་ངེས་པོ་དག་ལ་ཡོད་པ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྱོད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི
ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུལ་མཁྱེན་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་། ཁྲིམས་པ་ནི་ངེ་བ་མི་ཤེས་ཏེ་བསྟན་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་རྟོག་ཁྱབ་གཏན་ཁྲིམས་པ་སྟེ། ཉིན་མཚན་དང་ལོ་ཟླ་ཡོད་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་བཅིག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་བཞག་ཐེག་པ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་འདྲའོ། །དེས་ནི་སངས
རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྐྱེ་དུས་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་ནི། གསུང་གཅིག་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ། གསུང་གི་ཆ་གཅིག་ནི་ཡུལ་སྲིད་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐད་དུ
ཚིག་ལས་སྐད་གང་ཡང་དུ་ཡང་འདི་ཡིན་པ་ལ་ཚིག་གཅིག་བརྗོད་ཀྱིའི་ ཕྱིར་ཆོག་གོ། །རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་འབྲས་མཆོག་ལས་སྐྱེད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་གསུང་གཅིག་བརྗོད་པས། གསུང་གཅིག་པོ་ལ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐད་པ་དང་པ་མང་པོ་རྒྱ་མཚོ་སྐད་ཡོད་པའོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན
དབྱངས་ཡན་ལག་རྣམ་དག་པ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསུང་གཅིག་ལ་སྐད་མཐའ་དག་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་དག་པའོ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་དབྱངས། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དོན་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་སྒྲ་དང་
བ་གཅིག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་གཅིག་པ་རབ་ཕྱུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཡན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྐད་དུ་ཡང་ཐོས། དོན་ལ་གོ །ཐེ་ཚོམ་ཡང་གཅོད། དགའ་མགུ་ཡི་རངས་སྐྱེ། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་ལས། མོས་པ་དེ་རྣམ་ཀྱང་བཞིན་ཐོབ། །ཐང་པོ་སྦྱོར

བར་གྱུར་བ་ལ། །གསུང་གཅིག་བརྗོད་པ་མཛད་མོད་ཀྱི། །རྣམ་པ་དུ་མར་གོ་གྱུར་པ། ངག་གི་ཆེད་དུ་སྨྲ་མ་ནའང་། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་གོ་ངང་ཆུད། །ཆད་བྱུང་དེ་ལ་ཆེ་ཅི་ཡོད། །དེ་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཅི་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་གསུང་ལ་རྟགས་རྒྱུ་འདུག་པར་བཞི། །ཞེས་
པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་པ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་དོན་ཡང་ངོ། །གཟུངས་སུ་ཡང་འདོན་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། ལྷའི་རྣ་བའི་
མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རིགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་མཛད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུངས་པ་ལ་སྐྱེ་མེད་པར་
འཇོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག །འཁོར་ལོའི་ཚུལ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་དང་།
མ་འོངས་པ་འམ། ཡང་ན་སྔ་དང་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལ་བྱའོ། །གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་མཐུན་པར་བ་ཤེགས་པ་སྟེ། ཕྱི་དང་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་སྒྲིབ་པར་བ་ཤེགས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་འདྲིལ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་
ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཡ་རོལ་ཉན་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དག་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་
འདུལ་བ་འམ། ཚིག་དྲག་པོས་འདུལ་བ་འམ། འཇམ་པོས་འདུལ་བ་འམ། དྲག་འཇམ་གཉིས་ཀས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གང་དང་གང་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་གཡེང་བར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་

༄༅། །ཕྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཤོག་དང་། གདུང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་བབ་པའི་དུས་གང་དང་གང་དུ་བཞིན་ནས་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་ས་གང་ནས་གང་དུ་བཅག་པར་མཛད་ནས། རིགས་པའི་ཐབས་དེ་དག་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་། ཡུལ་
དེ་དག་ཏུ་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའོ། །བསྐོར་བར་བགྱི་ཞེས་ཕའི་ཕྲི་རོ་ལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་པ་དག་ལ་གོ་བར་མཛད་དོ་པའོ། །སྒྲོ་ཡི་སྤོབས་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོབས་ཀྱིས་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །འཇུག་པ་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་གོ་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ནི་
མདོར་ན་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚུལ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་དབྱངས་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བདག་གིས་དུས་གཅིག་གཞོན་ལ་པོ་ཞིང་བརྡ་འདི་ཉིན་ཐུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །བཞི་པ་བསྐལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཀུན་དུ་འཇུག་
པར་ཡང་། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བདག་ཀྱང་འཇུག་པར་བགྱི། །གང་ཡང་བསྐལ་པ་དུས་གསུམ་ཚད་དེ་དག །སྐད་ཅིག་ཆ་ཤས་ཀྱིས་ནི་འཇུག་པར་བསྒྲུབ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་གིས་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྣང་ཞིང་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་ཡུལ་གཅིག་
ཏུ་རྟོགས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཞུགས་པ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་གང་། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བདག་གིས་བལྟ། །རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །སྒྱུ་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་
སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་མིའི་སེང་གེ་གང་དག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཤིག །དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་པར་ཐར་པའི་སྒྱུ་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ནང་གི་རྡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྱུ་མ་ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་གནས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་ན་རྟོགས་སུ་ཆགས་པ་མེད། །ཨོཾ་གྲོ་བ་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་སྟོན་པར་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་མོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ལུས་བསྒྱུར་ནུས་སོ། །བདུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོང་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གང་ཡང་དུས་གསུམ་དག་གི་ཞིང་བཀོད་པ། །དེ་དག་རྡུལ་གཅིག་སྟེང་དུ་མངོན་པར་བསྒྲུབ། །དེ་ལྟར་མ་ལུས་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་བ་དག་གི་ཞིང་རྣམས་བཀོད་ལ་འཇུག །ཅེས་བྱ་བ་ནི། དུས་རྣམ་གསུམ་ནི་བདག་བྲང་བར་ཟད་དོ། །ཞིང་བཀོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞིང་རྣམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཚོགས་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་བཀོད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨྲས་པ་ལ་ཕྲ་མོ། །དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་འམ་སྣུབ་པ་རྣམས་རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མཐོང་བར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་བསྐྱེ། །བསྒྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པ་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་རྡུལ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་། །དུས་གསུམ་གྱི་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གིས་གཞན་ལ་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ཙམ་ལ་ཏེ། །དཔེར་ན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚད་དང་ལྡན། །མདོག་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཚད་དང་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲེས་པར་རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ན། དུས་གསུམ་གྱི་ཞིང་མ་ལུས་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རུང་བ་མེད་དེ་གོང་དུ་རྡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བའོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤར་དས

༄༅། །ཁྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དེ་ཙམ་དུ་མཐོ་བ། དེ་ཙམ་དུ་ཆེ་བ་འཕགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཡངས་པ་ཡང་ཡུངས་འབྲུའི་ནང་དུ་འཇུག་སྟེ། ཡུངས་འབྲུ་དེ་སྐྱེལ་བ་ཡང་མེད་རི་རབ་བསྐྱོང་བ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོན་ཏོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་བདག་ཅག་གང་དུ་བཙུད་པ་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་དག་གིས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཡུངས་འབྲུའི་ནང་དུ་བཅུག་པར་ཤེས་པར་མཐོང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། ཉ་དང་རུས་སྦལ་དང་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་སྦལ་པ་དང་། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་གཞན་དག་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མེད། ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ཅག་གང་དུ་བཙུད་པ་སྙམ་ཡང་མི་སེམས་ལ། བྱ་བ་དེ་ཡང་སྣང་ཞིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ཅི་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་བསྟན་པས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པས། དེར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་དེ་ལྟར་དགོས་སོ། །དཔེར་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་ལི་ཙ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་འདུ་མངོན་པར་མཛད་པ་མངོན་པར་མཛད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཚུར་བཅད་ནས། ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལས་མི་མཇེད་འདིར་བཅུག་གོ། །འདིར་བཅུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་བྲི་བའམ་གང་བ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། དོག་ཅིང་འཚེར་བ་ཡང་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་ཉིད་བྲི་བ་ཡང་མེད་དོ། །སྔ་མ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉིད་ཡང་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་

ཁ་རང་བཞག་པ་བསྟན་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཁྲུགས་པ་བསྟན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ན་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་ལ་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་བཞིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཀུན་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མངོན་པར་དགའ་བ་དེར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དེར་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། །།བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གང་ཡང་མ་བྱོན་
འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་རྣམས། །དེ་དག་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །མྱ་ངན་འདས་པར་མཐར་ཐུག་ཞི་བ་སྟོན། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་དྲུང་དུ་བདག་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ལ་གང་ཡང་མ་བྱོན་ཞེས་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག
རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མཐའ་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གོ། །སྔོན་མ་ཞེས་པ་བ་བཞི་གོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་དག་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཚང་རྒྱའོ། །འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །མྱ་ངན་འདས་པར་མཐར་ཐུག་ཞི་བ་སྟོན། །ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་པ་བབ་ཏེ། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་
ནུའི་རོལ་རྩེད་མཛད་པ་དང་། ཁབ་ནས་བྱུང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་མཛད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་བཅོམ་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཐ་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ཐམས་
ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྡུས་པར་སྟོན་པའོ། །དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། འཕགས་པ་མྱ་ངན་

༄༅། །ལས་འདས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མགོན་པོ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་ཞིང་བཤད་པར་བྱའོ། །ཀུན་གྱི་དྲུང་དུ་བདག་མཆི་འོ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་ལ་འབྱུང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བདག་ཅག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྐོར་བ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་། མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། རིམ་གྲོ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀུན་གྱི་དྲུང་དུ་བདག་ཅག་ཡིད་སྨན་མཆོག་གསོལ་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིང་སྣང་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།། །སྟོབས་བཅུ་གཉིས་པ་སྟོབས་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་དང་། ཐེག་པའི་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོབས་དང་། གྲུབ་པའི་སྟོབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ་བཅུའོ། །དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཞི། ཀུན་རྫུ་འཕྲུལ་བ་ཞེས་བཏགས། བྱང་ཆུབ་སྟོབས་རྣམས་ཡང་དག་གྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་དུའོ། །དང་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ནི། ཀུན་རྫུ་འཕྲུལ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ། །ཀུན་རྫུ་འཕྲུལ་བ་ནི་གང་དུ་འདོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། རི་དང་རྩིག་པ་ལ་མི་ཐོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཟུགས་བསྒྱུར་ཞིང་འཕྲུལ་པའོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་དབང་དུ་བྱེད་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པའི་སྟོབས་ནི། ཀུན་ནས་སྒོ་ཡི་ཐེག་པའི་སྟོབས་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་དེས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ལ་སོ་སོར་ཐེག་པ་བསྟན། སངས་བཏོད་པ་ཆུ་ཕྱིན་པ་ཞིང་ལ་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་ཉམས་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་ནུས་པའོ། །ཡང་ན་ཀུན་ནས་སྒོ

ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་བག་པོ་ཆེད་ལྡན་བས་རྟག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པས། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་ཀུན་ནས་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་པས་རྒྱུ་རྒྱུར་བསྒྱུ། དཔེར་ན་ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ཞིག་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔའ་བབས་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག །འདུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུག་པར་གྱུར་ཅིག །སྒོ་བཅད་པའི་དུས་སུ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་བཅད་པར་གྱུར་ཅིག །སྒོ་འབྱེད་པའི་ཚེ་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་ཕྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །འཕགས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཏན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི། །ཀུན་དུ་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལ་ཀུན་དུ་ཡོན་ཏན་ཏན་ནི་ཐོགས་མར་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲས་བུར་རྒྱུ་བ་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའོ། །སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསྔོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་། ཕར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པའོ། །བཞི་པ་བརྒྱམས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། ཀུན་ནས་ཁྱབ་པ་བྱམས་པ་དག་གི་སྒོ་ནས། །ཞེས་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཁྱབ་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་ཡུལ་ཡོར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཚེ་བ་དང་། གནོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པར་འདོར་ནུས་པའོ། །ལྔ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ནི། ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དཔལ

403

༄༅། །ནམ་ཐོབ་པ་མེད་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི། བསོད་ནམས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ནི་མི་ཟད་དེ། །ཞེས་པ་འདི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ནི། ཆགས་པ་མེད་པའི། དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་འམ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྟོབས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ
པ་དང་བྲལ་བསྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནུས་པའོ། །བདུན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བརྒྱད་པ་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དགུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི། ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ཏིང་འཛིན་སྟོབས་དགོས། །ཞེས་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བཅོ་ལྔ། ཤེས་རབ་ཐབས
དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ཐར་དང་། །ཞེས་པ་འདི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ནུས་པའོ། །ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་དོན་སྒྲུབ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་སྟོབས་དགུ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བཅུ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ
ལ་བྱང་ཆུབ་ནི་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡིན་པ་ལས་རྒྱལ་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་ནུས་པའོ། །ཡང་དག་གྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས
སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ།། །།དེ་ནི་ཕྱི་དོན་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་འདི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་དང་གསུམ་གནོན་པའི་ཕྱིར་ལ་གཉེན་པོ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་སྟོབས
རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་དག་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལ། ལས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་འདི་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་མ་འོངས་སུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་སྟོབས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྨྲེ་བ་དང་། བཤགས་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་དགེ་བ་ཚོགས་གསུམ་འཕྲུལ

སྤུ་བཀོད་ཀི་སྐྱེ་ཅུ་ཤ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཕྱག་དར་ཁྲ་འཁོར་དུ་བཤགས་པ་བར་བྱེད། འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་པའི་མདོ་ལས། ཀུ་ཤ་བུ་སྐྱེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྡིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བཟླ་ནི་ལ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པས། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་།
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། སོ་སོར་སྡོམ་པ་བྱེད་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱད་ནས་དེ་ལ་འགྱོད་པ་མང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་སྡོམ་
པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ནི། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་སྟེ་སྟོབས་ལ་ངང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པས་སྡིག་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མི་ནུས།
པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་དང་། འགྱོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་སྡོམ་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །ལུང་ལས། ཤེས་ཏུ་མི་བཟད་པས་ཉམས་ཕྱུང་བ་དག །བདག་བཅུར་ཟད་སྔ་བ་ལས་བསྒྲུབས་པ་ར་ར་འབྱུང་། །ཁ་ཤགས་པ་ཕྱིས་དང་སྡོམ་པ་ཕྱིས་ལས་ནི། །དེ་སྐད་ཅེ་ཏུ
སྣང་བ་འཆེ་བ་སྤྲིན་ལྟ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་ཚད་བཞི། པ་གསོལ་ཏེ་བཞི་དོར་བའོ། ཕག་མོ་འདི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རི་མོ་ལས། ལྷ་ཡི་བུ་ཞིག་འཆི་ཁར་ཕོ་བར་ཚེ་ཟད་སྟེ། ཕག་མོའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་ཞེན་པས་མཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་ཕུག་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞུས་པས་མདོ་དེ་ཏུ་སྐྱུར
པ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བཙམ་གྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དབུས་བཅད་དེ་བཏོན་ནས། སྐུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཡིན་དུ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྐྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཛུད་བ་ནི། མི་འདྲ་གཞན་
ཡང་མལ་བརྒྱས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཉི་དགེ་བ་ལས། ཤིང་ནི་བྱིན་ཀྱིས་ཚོ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཞིག་སྨིན་ནས་ལྡན་པའི་ཐབས་ལ་བས་སྤྲན་ལམ་བརྟས་ཅིང་སེམས་པ་བསྐྱེད་ནས། མཐུས་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྙད་ནེ་བས་མ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན

༄༅། །ཕྱི་ནི་དུང་སྐྱོང་ལམ་བཏང་བ་ཅི་ལེ་མས་ཧི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེ་ན། དེའི་མགོ་ལ་འཕོར་ལོས་བསྐྱུར་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་བས། དེ་འདི་སྐད་ཅེས་གཞན་རྣམས་དགོས་ལ་བརྟགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་ལ། དེ་དག་པ་དེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་མི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ནི་ཤི་ནི་ཏུ་ཕུག་ཏུ་ཞུགས་པ་འཁྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དེ་མི་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རེ་ཞིམ་པ་བྱུང་བ་ལས། དེ་འཁྲུགས་ཅིང་མི་དགའ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཐོས་ནས། དེ་རྟོགས་ཏེ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་དེ་ལས་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། མ་བསད་པའི་ཐམ་པ་གཉིས་བྱུང་ནས། མི་དགའ་བ་འགྱོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དགག་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཐོས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆུ་ལ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱེད་པས། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་གཉིས་ཡས་དང་རྒྱ་སུ་འགྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀོ་བ་འདི་ནི་ལྟ་བ་དང་འཁྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་རང་དང་བར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་ཀྱི་མདོ་ལས། འདི་སྐད་ཅེས་ཞ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་ས་ང་ལ་ཆོས་གྲུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་གཅོད་པའི་ཞེན་ནམ་ལྷུང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པས་ནི་མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་ལ་ཞེན་ནམ་ལྷུང་བའོ། །ཇི་ལྟ་སྟེ་མ་ཡང་དག་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་ཞེན་ནམ་ལྷུང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྨྲ་བ་རྫེ་བས་ངན་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་ནམ་ལྷུང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་ནི་ཕྲ་མ་ལ་ཞེན་ནམ་ལྷུང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ནི་ངག་རྩུབ་པ་ལ་ཞེན་ནམ་ལྷུང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཇམ་པ་ར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་འཁྱལ་པ་ལ་ཞེན

མ་རུངས་པའོ། །དེ་ལྟ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་སེམས་པ་འདི་ནི། ཉུབ་སེམས་ཀྱི་ཉེན་མ་རུངས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པར་སེམས་པ་ནི། གནོད་སེམས་ཀྱི་ཉེན་མ་རུངས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི། ལོག་པ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་མ་རུངས་པ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཡོ་ལྷུང་ལས་ཀྱང་ཉེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་དེ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་འཛུད་དོ། །འདི་ལྟར་ན་བདག་གམ། སེམས་ཅན་ནམ། སྲོག་གམ། གང་ཟག་གམ། གང་སྐྱེད་པའམ། གང་སྐྱོང་བ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མེད་པ། སྔ་མའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་བར་རྟོགས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་རྨི་ལམ་དང་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་མཐོང་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་ཞིག་ཅིང་ཞུ་བའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ཐབས་ཆུ་བ་ཤག་པ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་ཕྱུང་བས་ཀུན་སྤྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་གཏུགས་ནས་འཆིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉེས་པ་ཕྱུང་ངམ། ཉིན་ཕྱིར་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་ན་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ཕྱི་ཀུན་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་དེའི་ཕྱི་དྲོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱས་པར་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཟླ་བའི་འོད་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཞལ་པ་ཆེས་པ་གསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་འདི་ནི་ལྟར་དུ་སྤྲོ་པའི

407

༄༅། །ལས་རྒྱུ་དང་དུ་འབྲེང་དགའ་ཞིག་ཤཱཀྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁྱུས་གཏན་དུ་ཚང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་དུ་གྲངས་ན། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྔ་སོགས་པ་ལྔ་བརྩམས་ན་ཧེ་སྐྱར་གཏན་ནས་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ལན་དུ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཧེ་ཤུར་ཞེ་ན། མི་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་མེད་པ་དག་གིས་བསམས་པ་རྒྱུ་དང་དུ་འབྲེང་དང་ཆེན་པོའི་རི་མི་ངེས་མ་ནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་བསྐལ་པ་རངས་པར་རམ། བསྐལ་པ་བསྐྱེད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དག་གི་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་པའི་སེམས་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤི་བར་ཏུ་མི་དགའ་བ་སྐྱུར་ནས་མ་རྒྱལ་ཞིང་བ་ཤཱཀྱ་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་ཏེ་མོས་ནས་རྟོགས་པའི་དད་པ་ཐོབ་ལ་ས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤུར་ནས། ལ་ལ་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞིག་མྱོང་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ལ་ལ་ནི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བར་ཚེ་འདོང་བ་ཙམ་པའི་སྲིད་པ་ཙམ། ཞིག་སྡུག་བསྔལ་ཞིག་མྱོང་ནས་ཀྱི་ཕྲུལ་སྒྲུབ་བྱང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་དག་ཏུ་ཡང་། །ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་དང་ལྡན་པ་ན། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཏེ་ཤུར་སྨྲ་ན། དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ལས་དེ་ལ་མི་སྣང་བ། གཉེན་པོ་མི་བརྟེན་པས་ལས་ཟ་སྣང་ཤིང་། བསྐལ་བ་འབུམ་ཐུབ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་བརྟེན་ན་ལས་འབྲུང་དུ་རུང་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྤྱིག་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་དང་། ལྡོག་ཕྱིར་འགྲོ་མ་ཡིས་ལས་གཞོང་པ་ཆེན་པོ་ཕྱུལ་ཀྱང་སྤྱོད་བར་འགྱུར། དེ་ཡང་གཞུང་ལས། ལྟ་བ་ཀྱི་བོ་དེ་སྐྱུང་ཡང་རྒྱུ་ཡི་གཉེར་ཉེ་འགྱོད། །དེ་ཉིད་རྟོགས་དུ་ཐུས་ན་ཚ་ཡང་ཁར་འབྱོར། །ཞེས་བ་ཤཱཀ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐབས་ལས་ཅན་ཏེ་སུ་བཅུས་པའི་ཉོན་ཏུ་ནི་དག་ཉི་སྤྱི་འབྱེད་ཅིང་བ་ཤཱཀ་པ་ལ་སོགས་པ་འདིས་ཏེ་ཉིད་པོས་སྐྱལ་ལ་ཏུ་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་ལ་འགྱུར། །མི་མཁས་པས་མི་དགེ་བ་བཅའ་བཅོལ་དུ་ཁུར། སྟོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་བར་ཞིག་ཤཱཀ་བ་ཞི་སྒྲ་ཡིས་ཡི་མེ་པོ་འདི་ཡིས་སེམས་ལས་ནི་བཅས་པ་གཏན་ནང་ཟང་སོང་པ་བར་འཐུག་པ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ནི། ཀྱང་པས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡི་ཕྱོང་བར་དབྱེ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཆས་སུ་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཉེ་ཡང་ཁྱད་ཆ་བ་ཆེན་པོར་བཟོད་པ་ལ། ལས་ལ་དབང་བས་སེམས་ལས་དྲག་ཤོས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་དགར་སྤྱི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉིད་ཚོར་བའི

98 ༩༨

ཕམས་སུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དག་ན་རྣམ་ཐར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ཏེ། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའམ་བྱམས་ནམས་པར་སྙིང་པའི་འབྲས་བུ་བྲལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ཞི་བ་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། གདོན་མི་ཟ་བར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་ཞི་ལམ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཞི་ཞེས་དང་། དགེ་བ་ཞི་ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱེད་པའོ། །གཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐེག་ཆེན་པོ་བསྟན་པའོ། ཉོན་མོངས་སྟོབས་རྣམས་ཀུན་དུ་ཕམ་པར་བྱེད། ཆེས་རབ་སྡེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་ཅི་དཀའ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་སྟོབས་ནི་དེ་དག་གིས་སྡུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་། ཞེན་པ་དང་ཞེ་སྡང་བ་དང་། ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་གཡོ་ལ། ཤེས་རབ་ཞེན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་བར་བསྲིད་པའི་ཡིད་ཅན་པོ་བསྟེན་པའི་སྟོབས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྣམ་གཙང་ཞིང་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོལ་བའོ། །མདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཐང་འགྱུར་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཐབས་པ་བདག་ཉིད་ཚོགས་ཙམ་ཡེ་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་བ། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དུག་གིས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལྟུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ལུད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞིང་ས་ལ་ཕན་པའི་ཞིང་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཞིང་དག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པའི་ལུད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་མོངས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འབྱུང་དུ་མི་སྟོང་ངོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས

༄༅། །བཞི་པ་ཐིམ་ཞིས་ལ་ཆགས་ནས། ཀྱེ་ནོར་ལ་པ་ཡོ་ངབ་ཞི་ནི་དུ་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་ལྷན་མེད་པ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་ཤུ་ར་ཁབ་མཛད་དོ། དཔེར་ན་དུག་འབྱུང་བས་བསྒམ་བཟང་པོ་འབྱུང་ནས་དུག་མི་ཐུབ་བ་དང་། སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་བསྐྱེ་དཔག་ཏུ་མཆུ་བས་ངང་པའི་རིགས་ཟློས་ནས་བགོང་པ་རང་མི་འགྱུར་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ར
འགྱུར་བ་དང་འདྲ་འོ། །ཐིག་པ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཐུབ་ལ་ལྷུང་བ་པ་མེད། །ཐབས་ཀྱིས་བསྲུང་བའི་རིག་པ་དང་འབྲུ། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ལས། །ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཀུན་མཁྱེན་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་ནས་བསྒྲུབ་ནས་ཉོན་མོངས་
བརྟམས་ཀྱང་དུ་སྐྱོང་བ་རིམ་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡང་ལྷ་སྐུ་དོན་ལས་འདས་མི་དུང་རྗེ་སྒོམ་ནས་བག་ལ་ཉལ་ཕྲག་མ་འཇོམས་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཤད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་ནི། བདུད་ཀྱི
སྟོབས་རྣམས་སྟོབས་མེད་རབ་ཏུ་དེ་ཅིག །ཅེས་པ་ནི། བདུད་བཞི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འབྲང་དུ་གཞོམ་པ་ནི་དུང་བ་ཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཕུང་པོ་དེ་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ལྷ་ཡི་བུ་ཡི་བདུད་དོ། །དེ་དག་གི་སྟོབས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ཡིས་སྒྲུད་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོམ་ཁམས་པ་ར་བྱུ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབས་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕུང་པོ་ཡམ་ཁམས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་ལྟར
དཔེ་རྨི་ལམ་བསྟན་པ་དང་། ཆུ་ཟླ་ཆུ་བུར་བསྟན་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་བསྟན་པ་དང་། སྒྱུ་མ་བསྟན་པ་དང་། སྤྲིན་ལམ་བསྟན་པ་དང་། བྲག་ཅ་བསྟན་པ་དང་། མིག་ཡོར་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་བརྙན་བསྟན་པ་དང་། སྨྲ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཕུང་
བརྫུན་པ་ལྟ་བུ། ངན་པ་བརྫུན་པའི་བདག་པོ་ཡིན། སེམས་ཅན་མ་ཡིན། སྲོག་མ་ཡིན། གསོ་བ་མ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན། གང་ཟག་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གང་བདེ་ཆེན་མཐའ་ཡས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕུང་པོ

ཁ་བས་བཞེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྱུ་མ་པ་ག་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཚོར་བ་ནི་ཚོར་བས་
སྟོང་ངོ་། །འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །འདུ་བྱེད་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་ཅིང་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་གནོད་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པས་བདུད་ཀྱི
སྟོབས་མེད་པར་བྱེད་དོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བའོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚེ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ཞི་མ་དེ་ལས། བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི
ཕྱིར་ཚེ་ལ་དབང་བ་ར་བཅུ་ཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་བར་ཆད་བྱེད་དོ། །དེའི་སྟོབས་མེད་པར་བྱེད་པ་ན
བདུད་སྐྱུ་ཞིང་འོད་ཞི་ཞིང་པ་དེ་ལྟར་རབ་ནས་ཕྱུར་མི་ཚུགས་སུ་ན་ཐུབ་སྟེ། དགེ་བ་སྦྱོང་བ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚེ་བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཏེ་ལྷགས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་བཟླམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ནས་བཏུལ་བས་སོ། །འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ
ལས། ནི་བོ་ཆེ་རྟག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ། བཞི་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་གོ་དང་བ་སྤྱད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་འདི་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་ཅིང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་བྲལ་གྱིས་མ་ནུས་ནས། རང་གི་ཡང་དག་པར་ཐུན་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་ཕྱེ་དེ
ཡིན་ནོ། །རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གོང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོབས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སྙོམས་ནི་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་རྗེས། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་སྟོབས་ཤང་རྣ་དང་། འཆད་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་དང་། བདུད་ཀྱི་སྟོབས་གཞོམ་པ་ཞེས་པའི་ཞེས་ཟང་གསུམ་ཅིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དང་ཞུར་ཅིག་ཐུབ། ||

༄༅། །ཞི་སྟོབས་དོན་བསྒྲུབ་ཞི་པ་ཕྲིན་ལས་སྟོན་ཏོ། ཞིང་རྣམས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བ་ནས། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་རུ་མི་སྐྱོ་སྤྱོད་པ་རབ་འབྱོ། །ཞེས་པ་འདི་ཚིགས་བཅད་དགུ་ཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།
ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་དག་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལ། ཞིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ངོ་། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བ་ཅན་དང་བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བ་ཞིག་ལ་གམ་ཐིབ་ལ་ལྟར་མཐོ་དམའ་མ་པ། དམ་གྲོག་དང་ཡང་དག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ།
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཤིང་ལོ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་གིས་མཛེས་པར་འགྱུར་པ། མེ་ཏོག་ཅང་བ་འི་མེད་ཡང་མི་གྲག་པ། ངན་སོང་མེད་པའི་ཞིང་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲུ་རས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་ཞིང་ནི་སེམས་ལ་བྱའོ། །ཉོན་
མོངས་པ་འཕྲོ་བ་ཡིན་པ། རྒྱལ་པ་དང་སྐྱིད་དེ་རྟེ་འི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འཚེ་སེམས་པ་ལས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་འབྲུང་ལས་པ་ལ་ཞིང་ངོ་། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོ་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡང་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་དག
ནས་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་ཅིང་པ་སྒྲུབ་ཏུ་ཞུ་གཤེགས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དག་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། འཁོར་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ
དང་། ཀུན་ནས་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་འདུན་པར་བྱས་ལ། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་སོ་སོ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མདུན་ཏུ་གྱི་ནི་ཏེ། བསྐུལ་བ་ཆུ་བ་རྒྱུ་བ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོ་ག་ཅེ་ཐར་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་མཐོང་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས
བྱ་བ་ལ། ཆོས་ནི་ཐོས་པའི་ཆོས་ལ་བྱའོ། །བ་མང་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དག་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་བྱེད། རྣམ་པར་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཀྱི་རྒྱུད་མང་བ་ཤིན་ཏུ་ནས

412 [illegible]

པར་དག་ཅི་མཐར་ཕྱིན་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས། རབ་ཏུ་འམ་རྣམ་པ་རམ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མང་པོ་དག་ལས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་
ཕྱིན། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མང་བ་ཟབ་མཐའ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཟབ་ང་བའོ། །རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མང་པོ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱོང་པ་རྒྱ་མཚོ་
རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལ། སྦྱོང་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུར་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་དང་། བཟང་པོ་
སྦྱོང་པ་འདི་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ལ་ཏེ་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། སྨོན་ལམ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་མཐར་ཡུན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་སྨོན་པའོ།།
རྒྱ་མཚོ་ནི་བདེ་ཞིང་ལེགས་པར་སྨོན་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ལ་བྱའོ། །རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། མདོ་དག་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕགས་
པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དང་དུས་གང་དུ་ཚེ་དགའ་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་དུ་སྨོན་ལམ་ལ་ཡང་དབང་བ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་རྣམས་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཏེ། བདག་
གི་ལུས་སམ། འོད་དམ། རྫུ་འཕྲུལ་ལམ། མིག་གམ། སྤྱོད་ལམ་མམ། ཡུལ་ལམ། དབྱངས་སམ། སྤྱོད་པའམ། བཀོད་པའམ། བྱིན་གྱི་རླབས་སམ། མོས་པའམ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དེ་སྙེད་དུ་ཡང་

༄༅། །བརྗོད་པར་སླ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་མཆོད་པ་བཤད་པ་འདི་བསྐལ་པ་སུ་མཆོད་པ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དག་ལས། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་རྫུ་ནས་ཀྱང་མ་གཡོས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་སུ་སྐྱོ་མེད་བགྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་ལ་ཡང་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནས་རྗེ་གཅིག་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཞིང་ཡང་ཚད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ།། །།དགེ་སྤྱི་དོན་བཅོ་ལྔ་པ་རྗེས་སུ་སློབ་པ་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང་བསྔོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་ཡང་དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་མ་ལུས་བདག་གིས་རྫོགས་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཏེ། དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་རབ་བདག་གིས་བཟང་པོར་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། བླ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བསྔོ་བ་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བསྔོ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། རྒྱལ་བ་དང་སྲས་ཀྱི་དོན་ནི་དུས་གསུམ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐུ་བོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྔ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྙེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་མིང་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །མཁས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །ཞེས་པ་ནི་

པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེ་དགག་དང་ལ་ཞན་གྱི་དོན་ཐུབ་ན་ཤུ་མཆོག་ལས་པར་མཛད་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲེ་སྨྲ་མཐུན་སྨོན་བ་འགྱུར་ཅིག། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱང་རྣམ་དག་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལ། ལུས་རྣམ་པ་དག་པ་ནི་ལུས་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འཚམས་པར་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་དེ་སྐྱུ་བུ་རི་ཅི་ཆ་མ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་གཅིག་ཕྱི་ལས་དང་སྲུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་འགོངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དག་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐད་སྒྲ་ཅིག་ལས་སྐད་སྣ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རབ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཡིད་རྣམ་པར་དག་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་ནུབ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་ཞིག་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་ཞིང་རྣམས་ཡོངས་དག་པར། །ཞེས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣོད་དང་བཅུད་དེ། ཐ་སྙད་ཉེ་ལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ཞིང་ཆ་མ་མཉམ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དག་དང་ལྡན་པའོ། །བསྔོ་པ་དང་པོ་ནི། བསྔོ་བ་བཟང་པོ་མཁས་པ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་བདག་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དང་སྤྱོད་པ་དང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་སྐྱ་བུ་འཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་སྨིན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ས་དང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རིགས་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་སྤྱོད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་མཚན་ཆེ་ཞིང་སྤྱོད་པ་མ་ངང་དུ་འཇུག་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྔོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། བདག་གི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དང་སྤྱོད་པ་དང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསྔོ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བསྔོ་བ་ནི། ཀུན་ནས་དགེ་བ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི

༄། །ཕྱི་ར། །འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱིན་སྟོན་པ་ལམ་སྐྱུད་པ་དང་བཅས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ། ཀུན་ནས་དགེ་བ་འདི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །བཟང་པོ་སྨོན་པ་ཡི་གེ་དང་བ་ཤད་དམ་དུ་དགའ་ཀྱིས་སོ། །འཇམ་དཔལ་བཞི་ག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཏེ་སྨྲ་འཇམ་པ་དང་། ཡེ་
རི་ཡོངས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲ་བས་པ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཅི་རྒྱུ་མཚན་གཞི་ཡི་དེ་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་ལ་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྟན་པའི་ཚོགས་སུ་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དེ་ཉིད་བ་ཞེ་ལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་ལ་བ་འཇམ་དཔལ་ལ་བསྟོད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་
མཁའ་འཇིག་རྟེན་བར་གྱུར་པ་འདི་སྙིང་དུ། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཚིག་པ་དེ་ཡི་དགེ་མཚན་ཉིད་ལ་ཐུབ་པར་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཏུ་བསྔོ། ཕྱི་མ་འདི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ལ་ཕུལ་བ་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་ཕྱུག་བསྒོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ནས་དེ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
དོན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ། །མགོན་བསྐལ་པ་ཀུན་དུ་སྐྱོབ་པར། །དེ་ཡི་བྱང་སེམས་རྫོགས་པར་བཅས། །ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་བསྐལ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོབ་པ་མེད་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་ཡིན་པ་དེ་དག་རྫོགས་
ཤིང་བསྒྲུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་པའོ།། ||དགེ་སྦྱོར་དོན་དམ་རྫུན་གྱི་པ་མཛད་བསྟུབ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་པ་དག་ཉིད་ཡོན་མ་ཞུ་རང་ཞིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་དང་གཅིག་སྟེ། དེའི་སྐྱོན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྟོང་པ་ཆེ་དམ་མེད་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། སྟོང་པ་རྣམས
པ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྫུད་པར་དང་པ་གཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱོན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་མཆོག་སྒྲ་དང་དབྱངས་བསྟན་ནས་ཅང་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དགེ་བ་བཟང་པོ་སྨོན་པ་ལ་སྤྱོད་ན་
བཅུ་ཡོད་པ་ལས། དགེ་བ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེ་མཐའ་བསྟན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ཉིད་ཐ་རྒྱུག་ཀྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པ་ར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཁྱབ་ཅིང་མཐའ་ལ་ཞེ

ཐུག་པ་མེད་ཅིང་དཔགས་ལ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཤིང་རྟ་གི་འཕང་པོ་ཆེ་མ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ནུབ་བ་རམ་རྒྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བལྟ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡང་བོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཀུན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་དེ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ལྷ་བུའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་ཙམ་པར་ངེས་པ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བཞི་བཅོ་ལྔ་བའི་རྒྱུ་འབྲུར་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རྒྱུར་རུང་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཙམ་སྟེ། མི་ཟད་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་གཉིས་པོ་འཕགས་པ་བློ་ཡལ་མི་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མཐའ་འདི་ཙམ་པས། བདག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐལ་པ་ཇི་སྲིད་པར་བརྩོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་བས་ཀྱང་རྗེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་སྨོན་ལམ་བཅུ་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐའ་ཡོན་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདི་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཚེ་འདི་ལ་ཕན་ཡོན་ལ་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཕན་ཡོན་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉམ་པར་ཐོབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཟབ་པར་བྱུང་བ་ཉིད་དོན་པོ་དང་། ཞིང་ཁམས་ཡང་དག་པར་འཐག་པ་བའི་བསོད་ནམས་བརྗོད་དེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆུང་བ་པོ་དེ་ན། བསྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་བསྔོ་བ་ལ་ཐོས་པ་དང་འཕགས་པ་ལ་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པ་ཡོད་ལ་ཤུལ་བྱུང་བ། གང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ། །རིན་ཆེན་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཕུལ། །ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་བའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་བསྐལ་པར་ཕུལ་བ་བས། །ག གང་གིས་བསྔོ་བའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཐོས་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་རབ་མོས་ཤིང་། །ལན་ཅིག་ཙམ་ཡང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །བསོད་ནམས་དམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི

༄༅། །ཞིང་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་མིང་བལ་བྲུ་བོ། །མཐུ་འཕགས་ཞེས་པ་ནི་ཀྲུ་ཆེ་བ་ལ་བྱ་བོ། །རིན་ཆེན་རབ་རྒྱན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཞིང་དེ་མཛེས་པར་བྱས་པ་བོ། །ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་ཞི་མཆོག་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ང་དོན་པོ་སྟེ། ལྷ་དང་མི་ཡི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འི་མཆོད་པ་འི་ཡོ་བྱད་དང་སྦྱ་དཔའ་འི་ཡོ་བྱད་མཆོག་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ཞེས་པ་ནི་ཞིང་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་མཆོག་སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཆེ་སྟེ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་འི་ཡོ་བྱད་མཆོད་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་བ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ར་ཕུལ་བ་འི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་མི་ཆེ་སྟེ། བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཟླ་བ་དང་བ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་ཕོད་ནས། བླ་མེད་པ་འི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོད་ནས་བཟང་པོ་ར་འགྱུར་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་འི་རྒྱལ་པོ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་ར་རྫོགས་པ་འི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་འབྱེད་པ་སྟེ། གང་གིས་འདི་ཐོས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ར་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་བསྒྲུབ་པ་འི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡོན་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཙམ་ཐོས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ར་ཡང་དག་པ་ར་ཞུགས་པ་འི་ཕྱིར། ཟབ་ཅིང་འདི་ལ་བསོད་ནམས་པས་ཚོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་ནང་ཡང་མི་འགྱུར་སོ། གཉིས་པ་ངན་སོང་དང་མི་དགེ་བ་འི་གྲོགས་པོ་སྤོང་ལས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ནི། གང་གིས་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་འདི་བཏབ་པ། །དེས་ནི་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ར་འགྱུར། །དེས་ནི་གྲོགས་པོ་ངན་པ་སྤངས་པ་ཡིན། །སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དེ་ཡང་དེས་མྱུར་མཐོང་། །ཞེས་པས་གང་ཞིག་བཟང་པོ་ར་སྤྱོད་པ་འི་སྨོན་ལམ་འདི། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་འི་སྨོན་ལམ་འདི་འི་དོན་དང་ཚིག་གིས་རྟག་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་བས་ན། དེས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ར་མི་འགྱུར་ཞིང་གྲོགས་པོ་ངན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ངན་པ་དང་།

98

ཆོས་ཀྱིས་ཕྱུད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཟད་ཞིང་གིས་སྤུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ཕ་བར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱང་ངས་དེ་མི་འགྲོགས་པའོ། །དེས་ན་འཆི་ཀ་ར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེགས་པ་སྨྲ་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །འདི་དག་ཏུ་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཚོད་དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་ཅན་ཀྱི་བཀོད་པ་འདི་ལྟར་ལས། ལྷ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཞི་བ་ཉིད་ངོས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པ་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཚེ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་མཚོགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀོད་པ་འདི་ལྟ་བུར་ཆེ་ར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བསྡུ་ན་བསྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐལ་བ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་པ་ར་བསྐྱེད་པ་དེ་བར་འཚོ། །མི་ཚེ་འདིར་ཡང་དེ་ཁོ་ལེགས་པར་འོང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཞེས་པ་ནི་ལུ་དག་ནས་བཟང་པོར་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ངེ་དེ་བས་པ་ནི་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བའོ། །སྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་ལམ་ལྷ་ནམ་དབ་སྐྱེད་པའོ། །བདེ་བར་འཚོ་འམ་རབ་སྐྱེད་དམ་ལེགས་པར་སྐྱེ་ཚེས་བྱ་བའོ། དེ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པའོ། །བདེ་བར་འཚོ་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་པར་འཚོ་ཞེས་པའི་སྨོན་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བར་འཚོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ཡོན་ཏན་ཤིས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ལམ་འདི་སྐྱེད་ཚེ་འབྱུང་བས་པའི་མཐུས་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་ཚེ་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བར། དེ་དག་གིས་རང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐེ་བ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་དག་གི་སྡིག་པ་རྣམས། །གང་གིས་མི་ཤེས་དབང་གིས་བྱས་པ་དག །དེ་ཡིས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་འདི་བརྗོད་ན། །མྱུར་དུ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ནི་ཕ་བསད་པ་དང་། མ་བསད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའོ། །དེ་ལ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་འདི་ལས་སྐད་ཅིག་བཞིན་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཕྱིས་བར་མི་ཆོད་པ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་པར་འགྱུར་བས་མཚམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གིས་མི་ཤེས་དབང་གིས་བྱས་པ་དག །ཞེས་པ་ནི་དེ།

419 ༄༅། །སྡིག་གི་ལས་རྒྱུ་བྲམ་ཟེ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱས་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡང་རྨི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཡང་རྨི་ཤེས་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་པ་དེས། བཟང་པོར་སྤྱོད་པའི་
སྨོན་ལམ་རི་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བས་དང་དད་པའི་རྒྱུ་མ་ལེགས་བསྔོ་བ་བྱས་ནས་ལ་ཡི་ཆེས་ལ་བྱུང་བ་འདི་འཛིན་པ་དང་ཀློག་པ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེའི་ཀ་ཉེན་པ་ལ་ལྟུང་
བའི་ཕྱིར། དེ་དག་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར། །སྡིག་པ་དེ་དག་སྐྱུར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། །དོན་གཉིས་པ་ཚེ་ཕྱི་མ་འདི་ཡན་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་བསྡུས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱས་བསྡུས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། གཟུངས་དང་། མཆོག་དང་།
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། རིགས་དང་། ཁ་དོག་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་གཟུགས་དང་མཚན་ཉམས་དང་། །རིགས་དང་ཁ་དོག་རྣམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ངན་པོས་མི་ཐུབ། །འདིར་ནི་ཚེ་རབས་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་མ
མཆོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཟུགས་ནི་མི་རྗེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །མཚན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལ་སོ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་ཡིན་པས་ན་ཉེ་མ
ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་མཐོ་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་བྱའོ། །ངང་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཆེ་ཞིང་བརྗིད་པའོ། །བདུད་ནི་བདུད་བཞི་ཀུན་ལ་ཡང་སྤྱོར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན། གཟུགས
དང་ལྡན། མཚན་དང་ལྡན། རིགས་དང་ལྡན། རྣམ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའོ། །བདུད་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྐྱེན་བྱེད་པའོ། །མུ་སྟེགས་ནི་དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ཐུབ་པ་ཉེས་པ་ཐམས། མཆོད་པ་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་མེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས། རང་རྟོགས་པ་བའི་ཕྱོགས་བདེ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་

98

420

༩༨

ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་མཆོར་འཇུག་པའི་སྒྱུ་སྣོགས་སོ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་བོ་ལས་བཀྲལ་བ་ཤེ་བར་གྱིས་ལམ་མཆོད་རབ་ཀ་ལ་ཡང་སྒྲ་སྣོགས་ཞེས་བྱའོ། གང་སྣུ་དག་ལ་ལམ་དེ་སྟོང་ཅེ་སྟོང་པ་དེ་ང་ཆ་མི་སྒྲ་སྣོགས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་པར་འདོད་དེ་ཅིར་ལོ་སོའི་སྐྱུ་ཐ་ལ་ཐར་པ་ཆོས་ལམ་
འཇུང་ལ། ཐར་པའི་ལམ་ཡི་ཞུ་སྐམ་དུ་འཇོན་ཞིང་སྟོང་དེ་ཆོག་ལ་ཡང་སྣུ་སྣོགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ནི་བ་དགའ་མོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐར་བར་འཇུག་རོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལ་མདོ་ན་དགའ་ཕྱུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ནམ་མོ་ངས་པ་དང་
ཐྲག་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་རོ། སྐབས་འདིར་སྣ་སྣོགས་ཞེས་བྱ་བ་ས་ལོ་རྒྱུས་པ་ལ་ཤགས་རྟོག་ས་བས་སྣོགས་ཅན་ཞན་ལ་བྱའོ། བདུད་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྣུ་སྣོགས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་ས་དེ་མི་ཐུབ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་ཐུབ་པའི་
ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། དེར་ཡང་མ་ཟད་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་འདི་ག་ཏེན་གསུམ་པོ་ཀུན་ནས་ལྷ་དང་མི་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བཟླས་བུས་བསྔལ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་བ་ཤེགས་པ་དང་། ཤིང་བོ་ཏི་ཤྲི
བ་ཞུགས་པར་བསྐྱན་པ་དང་། བདུད་ཐམས་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་དེ་མྱུར་འགྲོ། །སོ་དང་ཤེས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེར་འདུག་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་བ་བཙོང་རྒྱ་བ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །བདུད་
རྣམས་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བཏུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཅག་བཟང་པོར་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་འདི་འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་བསླབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་མྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེར་སོང་ནས་བྱང་སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐོར་བ་དང་། བདུད་དང་བགེགས་ཀྱིས་མི་སྤྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདུད་སྡེ་དང་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་གྱི་བོ་ནི་ང

༄༅། །ཁ་ཤད་བཞད་དང་འདྲ་བོ། །མདོ་རྣམ་དཀར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །གང་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་འདི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྐང་པ་དང་པོ་ནི་ཞེས་པ་ནི། ཚིག་དང་དོན་མ་ལུས་པ་མི་བརྗོད་པར་འདོན་ཀྱི་འཆད་པའོ། །སྔོན་ཏེ་སྐྱོང་བའི་ཞེས་པ་ན་འཛམ་བུ་ར་བཟེ་དོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སངས་རྒྱས་མཁྱེན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་པ་ནི་འདིའི་དོན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་[illegible]་ནི་འབྲས་བུ་ལྷ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་དང་རིགས་དང་། མདངས་ཕྱུང་དང་། ཉམས་ཚུལ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། གཏོང་ཕོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་ཟ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །།དེ་ནི་བསྡུ་བ་བསྡུས་པ་དོན་བདུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་བསྟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་འཛིན་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པའི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བསྔོ། །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔའ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཚ་ཚོམ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་རལ་གྲི་རྣོན་པོས་དགྲ་བོ་ལས་དོན་པ་རབ་ཞེན་པའི་དགྲའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལ་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་གཅོད་པའོ། །ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ར་ཟང་ཡང་དཔ་ལ

ཉག་ཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་ངོ༔ ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། དེ་དག་གི་ནི་རྗེས་སུ་བདག་སློབ་ཅིང་། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་སློབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱས་པ་དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྔར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི། དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས༔ །བསྔོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་དེས། །བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །བཟང་པོ་སྤྱོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བགྱི། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྔོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ཉིད་དེ་བསྔོད་པ་ཡིན་ནོ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ་ལས། དང་ཁྲིམས་ཆུད་སྟོང་པ་ལ་དེས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་དེ། དེས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ལས་ན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཆད་མ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཟད་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་དེ། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱེད། སུ་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱེད། ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ། གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད། གང་དུ་བསྔོ་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་འདི་དོན་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅི་ཡི་སྨྲ་བ་ཞེས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་འགྱུར། ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་འགྱུར། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ལས་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་ངོ༔ འཕགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འདི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་ཀྱི་ཚིག་འདི་སྐད་དུ། འདི་ལྟ་སྟེ་མགོ་བོ་ཉམས་པ་རྒྱུག་པ་ཡིད་དང་། བ་ཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བསྐུལ་བ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ཡང་ངམ

423 ཀ 98

༄༅། །མཆིས་པ་ར་འདུས་མ་བགྱིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་མ་མཆིས། ལེན་པ་ཡང་མཆིས། འདུས་མ་བགྱིས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལེན་པ་མ་མཆིས་
འདུས་མ་བགྱིས་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ང་མ་ཆགས་པ་དང་། མ་ལྷག་པ་དང་། མ་སྨད་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། མི་མཐོ་བ་དང་། མི་དམའ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆོས་བཅུར་བ་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་
ཐུབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་རཏྣ་དཔལ་གྱི་སྨོན་པ་རྒྱན་གྱི་ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ལས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་གཏང་། བཟང་པོ་སྤྱོད་
པ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ས་བཅུ་རྗེ་ཉམས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་ཏེ། བདག་ནི་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་གྱུར་པ་ན། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་ཕྱིར་བསལ་ཏེ། །
ཞེས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་བསྟན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་འདི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ལ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། བདག་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག
པའོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཞེ་ན། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི། མངོན་སུམ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དེ་མཐོང་ནས། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དེ་རབ་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆི་ཀ་མ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ་ནི།
དེ་བཞིན་ཉིད་པ་ལེགས་པ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དེ་ཉིད་དང་སྤྲུལ་པ་ཀྱིས་ཞིང་ལོངས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ། མཆོག་ཏུ་བདེ་ཞིང་ཡིད་དང་དེ་བ་བ་ཞིག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་བ། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་མིང་ཡང་མི་གྲག་ཅིང་། བདེ་ཆེན་ཏུ་བཀོད་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ཡོད་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ

ཀྱེ། 86

དེ་ལ་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལི་ཉི་དེ་རྣ་བར་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ཡ་ནུ་ཆ་དགྲི་བ་པ་དང་བྲལ་བ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་ཉི་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་རང་སོ་ཞུས་ནི་སྨོན་ལམ་འདི་རུ་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ར་དེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དེ་ར་སོ་ཞེས་སམ་སྐྱེས་

ནས་སོ། །སྨོན་ལམ་འདི་དག་ནི་གོ་དང་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཤོག་སྟེ། སྨོན་ལམ་གོ་དང་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཐར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་དག་བདག་གིས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་ཕན་

པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ནི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། བདག་གིས་སྨོན་ལམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག་པར་སྨོན་པ་སྟེ། གོ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མང་པོ་བགྱིད་པར་གྱུར་

ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་སྟེ། དུས་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཚིག་དོན་བསྟན་པའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷ་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ན་གཤེགས་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར། བཟང་པའི་ཞིང་

དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་བ་དེ་བའོ། །པདྨ་དམ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་པདྨ་མཆོག་གོ། །ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི་གསལ་ལ་ཞིང་འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ལས་སོ། །སྐྱེས་པ་ནི་འབྱུང་བ་པའོ། །ལུང་བསྟན་པ་ནི་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་གིས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་པས

མངོན་སུམ་དུ། འདི་ནས་ཆེ་གེ་ཞིག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཤིག་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེ་རུ་ནི་བདག་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་མང་པོས། སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱང་

པོ་བྲང་ནས་ལས་བདེན་པས་ཕྱོགས་བཅུ་རུ་ཕྱི་བསྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཡ་བོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཅི་རིགས་ཞིང་ཡན་པ་མང་པོ་བསྒྲུབ་བ་ལས་འདས་པ་བྱེད་ཅིང་སྤེལ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདི་བདག་ཉིད་

༄༅། །ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བསྟན་ཏོ། དེ་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་བའི་སྨོན་ལམ་དགེ་བ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་
གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་ཤོག །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་ནི་ཐོགས་མར་ཉམས་སུ་བླང་བ་བཞི་ནོ། །བརྗོད་པ་ནི་གྲོགས་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བརྗོད་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། ལྷག་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ནི་དུས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་བསྔོས་པ་ཞེས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕ་སེམས་ཅན་རྣམས
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེགས་པའི་དང་ཡང་ཀ་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྱི་བར་ལྷུར་ཅིག་ཅེས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བསྟན་ཏོ། །ད་ནི་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་བསྔོས་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་དམ་པ་དང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོར་བྱིང་བ་རྣམས། །འོད་དཔག་མེད་པའི་གནས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་བཞུགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་དུ་བསྔོས་པས། བསྐྱབས་པ་ས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་གྲོ་བ་དང་རང་
སངས་རྒྱས་པ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པ་བདག་གིས་ན་ཚེ་ཐོབ་པ་དེས་བགྱིས་བར་འཁོར་བ་བ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་རབ་ཏུ་སྟོང་། ཕ་རོལ་ཏུ་བརྒལ་བར་ཐུབ་པ་རྣམས་བསྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བོ་ལས
བརྒལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་མི་ཟད་པ་ཅིག་ཏུ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་གནས་དེར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་འགྲོ་བ་ཞིག་ནས་པར་གྱུར་ཅིག །སྨོན་ལམ་རྒྱལ་ཅིག
པ་འདི་ནི་ཚིག་གོ། །འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྲགས་པས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་དང་། རྒྱན་བཟང་པོ་ནཱ་གཱརྫུ་ན་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་རྒྱལ་

426

འབྲལ་དུ་མ་སྨྲ་བ་པོ་དག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བྱུང་བ་དང་ཡང་སྒྱུར་ཏེ་ཉན་ཐོས་པ་བརྡ་ཕྲད་སྨྲ་བ་བརྗོད་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་ལགས།། ༄། །ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ༄༅། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་།

སྨྲ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཤ་ཁན་པོ་དག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ཕྱིར་དུ་བྱས་བ། ཨརྟ་ཏནྟྲ་ཧཱུྃ་ཏནྟས་དགྲུམ་བཞི་ཀུ་རི་ཀུ་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགུམ་འཕྲེང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། ཐར་ཀྱི་

མཁན་པོ་བཾ་ར་ཀྲི་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་ཨརྟ་ཏ་ཡས་གསུམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འགྲེལ་སྒྲོན་པ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་ནས། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བ་ཤད་པའི་དེ་ཀྲུ་

མའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མཛད་དེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱང་ནང་ཐེམ་ཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བས། ཨརྟ་ཏནྟྲ་ཧྲཱུ་སམ་མཛད་པ་ལ་ཨི་ས་ཏོ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་འགྲེལ་ཞེས་བཏགས། ཨརྟ་ཏནྟྲ་ཏན་ཏྲ་ཀྲི་ཏ་མཛད་པ་ལ་ཨ་དེ་ལ་འགྲོར་སྤྱོད་པ་འི་དབུ་མ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཨརྟ་ཏནྟྲ་ཧྲཱུ་

དང་། ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པ་ཤཱཀྱ་བཤེས་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་ཉིད་ནམ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་བང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་ཞེས་བྱར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་གཅིག་ཏུ་ན་གཞི་མེད་པ་རང་རིག་པས་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡུལ་སོགས་པ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡུལ་མེད་པའི་རིགས་ཏན་ཆོགས་ཀྱང་དོན་ཡོད་པར་ལ་ལ་

རྟུལ་དུ་བ་ཤིག་ག །རྟུལ་ཡང་དཔྱོད་ན་ཆ་ཡོད་དེ་མི་འགྲུབ་པས་སེམས་ཙམ་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་སྣང་ཅིག་མ་ཡང་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་དབ་ཤད་པས་ཡུལ་ཡོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་པོ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ཡང་

༄༅། །ཡང་ དོན་དམ་པར་ནི་བདག་དང་གཞན་དག་གཉིས་ག་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་འདི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཞེས་པ་ཡང་ཡུལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་རང་རིག་པས་ཤེས་པར་རུང་གི་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པར་དོན་དམ་ནི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པས་རིག་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅི་འབྲེལ་པར་འགྱུར་ནས་སྣང་བ་ཡང་དེ་ལ
ན་རྨི་ལམ་ན་མཐོང་བ་རྣམས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་མྱོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡང་ཀ་ར་ག་ཤེ་ཀ་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་སེམས་དེ་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི
གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཀག་ནས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཡུལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། ཡང་ན་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས
ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབུ་མའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། དུས་གསུམ་པ་ཡང་
སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར
བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་སུ། །སྣང་བ་མེད་ལ་གནས་པར་བྱ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དབུ་མའི་ཚུལ་འདི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད

པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་དེ། སེམས་ཉིད་དོན་དུ་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡུལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཡུལ་ཡང་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་
རོ༔ །ཡང་ན་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུགས་ལ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱང་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་སེམས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་གཟུགས་ཀྱང་སེམས་བཞིན་དུ་བལྟར་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི། སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་ཞེ་ན་ནི་གཟུགས་ངོ་བོ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བསམས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་སྣང་བའི་རིགས་སོ། །
ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཟུགས་རྡུལ་དུ་བཤིག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བཤིག་ན་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལ་གཟུགས་སུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པས། དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན་ཡང་
ཡུལ་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བས། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པས་བཅུ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དགག་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རྣམ་པ་བཅུར་
རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་བདག་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ནི་རྐྱེན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་
ག་ཤེགས་པ་ལ་གསོལ་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་བཤད་པས་འདུལ་བ་ལ་ཞེན་གདགས་པ་འཛུར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་གྲུབ

༄༅། །པ་ཆེད་པ་ལ་ཡོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དོན་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཨཱརྻ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དབུ་མ་ཞི་བ་སྟན་བཅོས་དབུ་མ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཞིང་ཟད་མི་མཐུན་པ་ཡང་།
དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ཅི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་དུ་འབྲས་བུ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཐེག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཚིག་བཞིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐེམ་ཐེག་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་
ལུ་སྙིང་པར་བྱེད་བས་ཐེག་པའོ། །རྣམ་པ་དང་གསུང་དང་གཞི་ངོས་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་བདེ་གཅིག་བ་རྟེན་རྣམ་པ་ལོ་དབང་ཞི་རྒྱུ་ཡི་ཡི་པར་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ནི་ལང་ཞེག་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་བར་འཕྲུ་བའི་ཕུང་པོ
ལྔ་ཉི་སྡུག་བསྔལ་སྔ་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས། བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་སོ། །དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྟག་མཐའ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིགས་ནེ། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་བ་དེན་པ་རྟོགས་སོ། །དེ་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྟགས
ནི། སྡུང་པོ་སྡང་ངང་ཁྲལ་བ་ཉིད་དེན་པ་ཡིན་པར་རིག་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་སོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་ཡང་དག་པ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་རིག་སྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དང་བདེ་བར་རིག་ལ། དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་པུ་ཞིང་
གཅིག་ཐོབ་པར་བྱ་བར་རྟོགས་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཐོབ་དང་ངེས་འབྱུང་མི་བཟོད་དེ། འཁོར་བས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཡིན་ཀྱང་ཆུང་ངོ་། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། བདག་གཅིག་པུ་ཞི་བ་དོན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་།

430

བདག་ཉིད་སྤྱང་ཉམས་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མདོར་ན་པ་ར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་ལོས་པར་བཏང་ཀྱང་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་རི་དེ་ཡིན་ནཱ་དེ་རྟོགས་པ་ར་མི་ནུས་སོ། དབང་པོ་རྣོ་ལ་བབས་ཕྲིན་ཀཱ་དཔེ་ཆེ་བ་བཞིན་བརྒྱའོ། །ཨ་ནྡྲི་ས་ཞེ་ས་རྒྱ་བ་འི་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞེ་ཤེས
གཉེན་ལ་སྔ་ནས་ཉན་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲོགས་ཏེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཉམས་སུ་བརྟུན་ཉིད་པས་སྒྲོན་ས་འཇུག་སྟེ། ལོ་རབ་ཀྱི་ཉི་མ་དམིགས་ས་ཀ་ཤེས་མ་ཐིང་ནས་ཅིག་ལས་སྤྱི་ཞེས་བ་ཏུ་གསན། དེ་རིང་སྒྲུ་སྐྱེ་བ་ཡི་ནི
པར་རིག་པ། དཔེ་བཞིན་དུ་བསྟུ་དན་ཀ་དང་ནས་ཀ་དང་དུ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཕྲོ་ལ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། བདག་གམ་བདག་གི་ཞིམ་བུ་བ་མེད་པ་ས་ཀྱང་ཟླ་ག་ལ་བ་དག་མེད་པ་རང་ས་གྲུང་ཞེང་། གཉུ་ཆེ་ཤམ་ཀྱི་ས་བ་ཤི་གྲུ་ན་ཡོད་པ་ར་མི་
འགྱུར་རོ། མཐུན་པ་ར་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ངས། ཕྱུ་ལ་མེད་པ་ལ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་ར་མི་ནུས་སོ། དེ་ག་ཉི་ས་ནི་ཀྱི་ན་ཐབ་སྐྱང་བ་དག་ས་པ་ར་ཟད་དེ། དངོས་སུ་ནི་དེ་སྣམ་ཡིན་ནོ། དཔེ་ཡ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཛད། ཕྱི་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་བ་ར་འབྱུང་བ་དང་། ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་པ་ར་འབྱུང་བ་ཕྲ་རྟོགས་སྟོབས་
པ་ས་སེམས་དང་ཕྱུ་ལ་ག་ཉིས་དོན་དམ་པ་ར་ཡོད་པ་ར་མ་ངོན་ནོ། །མདོར་ག་ལ་ས། ཕྱུ་ལ་མེད་ཀྱི་སེམས་ས་ཉིད་ཕྱུ་ལ་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཕྱུ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དག་པ་པ་ས་ཡིན་ཀྱི་དོན་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། རྣལ་མ་ང་པོ་འདུས་པ་ལ་འབྲུལ་པ་འདི་རྟག་པ་ས་བ་རྟགས་པ་དང་། རི་ལ་པོ་ར་
འཛིན་པ་བློ་ག་པ་ཞིག་ཉེ་ན་པོ་ར་གསུངས་པ་ཡི་ཆོ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ སྒྲུབ་བཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་ར་སྣང་ངོ་ཞེའོ། །འཛིན་རྟེན་ཉན་གྲགས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ས་འབྱུང་བ་འདི་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་།
ཆོས་སུ་ཚོགས་ཉིད་བ་ར་འདོགས་པ་འབྱུང་བ་ཐི་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ཕྱུ་ར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་འི་དུས་ནས་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སུ་ཉམས་པ་ར་རྟོག་པ་འི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་

༄༅། །པ་རོལ་ལྟ་བས། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལས་བདག་དང་ཆོས་སུ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བས་ཡུལ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། དངོས་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བ་འདི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་འདུས་པ་ཡིན་པས། གོང་བུ་རགས་པ་འདི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཕྱོགས་དྲུག་གི་ཆ་ཡོད་པས།
རྡུལ་ཕྲ་མོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་ངོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་མཁའ་ལ་སྣང་ཡང་འཛིན་པ་ལ་ལོག་པས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་འབྱུང་། སྤྱི་པོ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་། སེམས་ཉིད་རྣམ་
པ་གཉིས་དངོས་སུ། །གཟུང་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་སྟེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ལོག་པ་བའི། །ཡུལ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། འདི་ཀ་རང་ལུགས་པ་ལས། ཕྱི་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་། །སེམས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་བས། ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་ཡི་རྟེན་ཀ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་ལས་དབེན་པ་དེ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་ཅི་ལ་
ལོག་པར་ཡོད་ལེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ་ཞིབ་འཆད་དོ། །དབུ་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འཛིན་ཅུ་བུ་ཞེན། སྔོན་གྱི་དབུ་མ་རིམ་པ་ཐན་པོ་ཨུ་ཀྵ་ཛྙཱ་ན་གརྦྷ་དང་། ཨུ་རྦུ་ཏེ་ལྟ་བ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པར་བྱ་དེ། རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་མེད། དེའི་འོག་ཏུ་ཨཱ་ཙཱརྱ་བྷ་ཝ་ཡ་ལེགས་ལྡན། བགྲུབ་འ
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་བརྡ་སྤྲོད་པ་ཆོས་མཛད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་ལྟར་སྣང་ངམ་བསྒྲུབས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་རབ་ཞིང་པ་ལ་ཕྱིས་སློབ་མ་ཐེ་མ་ཁན་པོ་ཤྲཱི་གུཔྟ་ཞེས་བྱ་བ་ཛྙཱ་ན་ཀྲཱི་རྟི་ཟླ་ཧི་ལ་སུ་ཀུ་ཞེས་
ངག་ཡོད་པ་ལས་དགོས་གྲུབ་པ་ཟླ་བ་བཞི་ཕྱག་སྤེལ་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཁྲུ་སྤར་ཏུ། བོད་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞི་ཞིག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། དེ་ལས་ཐུར་པའི་གཞུང་ལ་ལ་སློབ་ཀར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེ་ཡུ་གྱི་ཚད་

མས་ཀྱང་ཡོད་པ་རབ་གྱུར་བ་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ཀྱང་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། དེ་དག་གི་ཡུལ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། དེ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་དང་མ་རིག་པ་འདི་དག་ཀ་རྟུ་རྫུ་ངང་ལ། དེ་འགག་གྲས་ནཏྐ་ཤི་རི་བར་དུ་འབག་གས་པ་རམ་ཐོང་། དེ་ནས་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྔ་གས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷག་ས་དང་མི་མཐུན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
བའི་ཕྱོགས་རྟོགས་པས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་ངེ་སྐྱེ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་ནས། བདག་འབབ་བཞིག་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་འདས་པ་རང་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བསྡོད་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཆུང་སྐྱེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ངང་པོའི་དོན་
མི་བྱེད་པར་རང་ཉེས་ཉེས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་འཕགས་པ་ཧྲི་ཕྲ་ཤཱཀྱ་ལྗུང་བསྟན་པ་ཞེ་མདོ་ལས། དེ་ནས་རི་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། པོ་ཨ་རྟ་ཀཱ་ཡེ་ནཱ་ཀ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ཡི་ཚོམ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱན་པའི་དབུས་ཡང་བསྟན་དཔོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་རྣོ་བ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ངོ་བོ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་པས། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་ཏེ། འཁོར་བ་ཡང་མི་སྤོང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལེན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྒྲུབ་པས། ཡོངས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་བཅས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། །ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས།

༄༅། །ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐབས་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ལས་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོ་འབུམ་དང་། འདུས་པ་ཆེན་པོ་འབུམ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་ཡས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་[illegible] སྒྲུབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་[illegible] པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ་པའོ། །ལས་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་ཅིང་མཛད་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཅི་ལྟར་དགོངས་ཤེ་ན། འདུལ་བའི་དབང་གི་ཕྱིར། སོས་པའི་རྐྱེན་ཙམ་དུ་སྨྲང་པོའི་རི་མོ་པ་དང་སྦྱུར་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བར་སྐྱོ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པས། དེ་མྱུར་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཐབས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཞིག་ནས་མཚམས་སུ་ཟད་དེ། གཏན་དུ་མྱང་འདས་ལ་འདས་པ་ནི་རིགས་ནས་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་རབ་འཛུད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དུ་བཅུག་ནས། རིམ་བསྒྲུབས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འདུ་བས། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི

འོད་བྲེ་ར་ཁྲིས་བསྐུལ་ལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་མང་པོ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་སྣང་ཞིང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆོལ་ཕྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མེད་དེ་ཐེག་ཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །
མདོ་སྟོབ་ཞེ་ན་ལས་རིགས་ལྔ་དང་སྦྱར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་འདི་རིགས་ལ་ལྟ་ཡང་རིགས་ལ་ཡོད་གིས་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ་གཉེན་ས་ཀྱི་དགོས་ཆེད་ཡིན་ནི་ཀྱི། སྒྲིབ་ལས་ཀྱི་དུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྣ་རྒྱེ་བར་ཟད་དོ། །མདོ་གཞན་ཅིག་ལས་ཉེ་བ་ཕྱུག་ས་གཅིག་པ་འདི་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཞིན་ཤེས་པ་མང་པོས་བསྐུལ་ལ་ཀྱང་
འཚང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་ཉམས་པ་ཞིག་ལ་དེས་བསྐྱེད་ནས། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་བསྐལ་པ་ར་དུ་མི་དུ་བ་ལ་བྱུང་ངོ་། །མདོ་ཅིག་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཟག་མེད་རྒྱ་ཡང་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་བུ་ཁྲི་ར་གྲུབ་ཀུང་ར་ཉེ་པོ་ཆེ་པོ་འཁྱུ་རུ་མེ་ར་འབྱུང་བའི
ངེས། ཉན་ཐོས་མས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་སྣང་འབྱུང་བ་ཡང་། ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ར་ཉིན་མོ་ཏོག་རྒྱུང་ངུ་ཉིད་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་དགག་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་འདི་ལྟར་མི་འདོད་ན་དེ་འབབ་ས་པ་ཉེ་དང་ངེ་ཧོ་དེན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ
མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྣོད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགལ་བར་འགྱུར་བས་ན། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་མཐར
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་མངོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
བྲལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དངས་པ་འཕྱུང་ཞི་ལ་ས་འདན་ས་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཟུགས་དང་བདག་པ་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་གཞི་ཅིག་རྒྱུ་ར་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒྱུར་པ། བསྡུ་ལ་བ་མི་མང་འབབ་ག་ཤུགས་པ་ལ་སྨོན་ཤིག

435 ཀ

༄༅། །པ༔ མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་འདི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཅི་ཡང་འབྱུང་ཞིང་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་ཆ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་
པོ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། བདག་དང་གཞན་དུ་མི་འབྱེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱང་ལ་ཕས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱུར་ཏེ། ཤེ་ཡང་དེ་ནི་[illegible]ཏོགས་
པའི་ཡིད་བདག་གི་སྣང་སྟོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས། གཟུགས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྤོབས་པར་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས
འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་སྣ་ཚོགས་གཅོད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡན་བའི
སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །སྐུ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྣམ་པར
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐུ་ནི།
འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད། །གོ་ན་འི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ

བྱ་འདི་ཡི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཞེས་བ་བཤད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་རྣམ་དག་པ་བཞི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་པ་སྣ་དུ་བྱ་ཡང་། དོན་ལ་སྤུ་
རིས་མི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་པར་ཀྱེ་དཔར་དབྱེར་མེད་དེ། དེ་སྐད་དུ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྐུ་དེ་ཉིད་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་བསལ་བ་ཚོད་མ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར
བཤད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འཕྲོ་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ལ། དེའི་ཊཱི་ཀ་ལས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་པ་འཕྲོ་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དུ་བྲང་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕྱོགས་ལ་བཅས་སྐུར་པ་འདི་ཉིད་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །གསལ་བ་བ་རྒྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་
བྱ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རྣམས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བས། གནས་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཀུན་གཞི
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་ལ་བྱའོ། །དོན་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་ཆོས་ལ་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚད་ལ་སོགས་མཚན་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲིབས་
པས་དྲི་མ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། གང་གི་ཚེ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་ཞུགས་པ་ལ་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པས་

༄༅། །མྱོང་བ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མྱོང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཊཱི་ཀ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱད་ཤད་དོ། །དེ་ཡང་དབང་བ་ཆེ་བོ་དེ
ཞིང་། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དག་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་སྐུ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དེས་གསུངས་པས། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཀྱི
གཟུགས་བརྙན། །སྐྱེ་བ་ཆེ་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱང་བ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པ་བཀོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཙམ་དོན་ཞིང་། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས
པ་དང་། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལུས་སྤྲུལ་པའི་ལས་སྤྱོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་མཛད་ཅིང་ཉིན་ནས
ཐབས་མཁས་པ་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དེས་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་བཟོའི་གནས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། །ཉི་མ་གཞིས་ནས་ཞིང་ཐབས་མཁས་པ་ཉེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་དེ། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཏུ་བསྟན
ཏོ། །དེ་ལ་སྐུ་སྤྲུལ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་སྐུ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐུ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། མ་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་བདག་གི་སྐུ་དང་འབྲེལ་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀུན་དུ་སྟོན་པའོ། །གཞན་གྱི་སྐུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི

བདུད་ལ་སོགས་པས་ངེས་རྒྱུས་འཚོགས་པ་འདི་གཟུགས་སུ་ནང་དུ་སྟོན་པའོ། །མི་འབྲེལ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཅིག་ཕྱུ་བདུན་ཅུ་ཀུན་དུ་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཀུ་སྲུང་སྐྱ་ལ་བ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལུས
དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཚེ་ཡས་པ་འདི་དབྱངས་ཀྱི་ས་ར་ཧི་ག་དེ་ནི་ཀྱི་ཁམས་སམ་ཐང་ལ་སྤ་པ་གོ་བ་རུ་མ་ཛད་པའོ། །གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ཤེ་ག་ང་གོ་ལ་ཉེ་ནི་གྲོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །མི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་
བསྟན་པ་འདི་སྤྲ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐུགས་སྒྲུ་ལ་བཞི་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ནི། བདག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། གཞན་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་བསྒོ། དེས་ན་ཤེས་རབ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཀྱང་ཆོས་ཐབ་ས་མོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ནུབ་པ་ཉམས་པ་ཡང་དྲན་པ་སྟོན་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱུར་རོ་ཞེས་བ་ཤད་དོ། །སྐུ་གཉིས་ལ་རྟོག་པ་མང་དུ་བ་མ་མི་མང་བ་ཞེན་དག་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་རྟོག་པ་མི་མང་འབ་ལ་ས་བྱུང་པ་ས་རྟོག་པ་མི་མང་འོ། །དེ་སྐྲ་རྩེ་མོ་ངོ་བོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མི་འཛིན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་འདྲ་མོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད
འདི་རྟོག་པ་མེད་དོ། །གསུངས་དུ་བཟང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ངོས་པོ་ནི་གསུམ་དུ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་པ་འཛིན་ཏེ་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ངང་གིས་མི་ཟད
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲ་ད་སོ་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་ནམ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ས་མཁྱེན་ནམ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མཁྱེན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་སེམས་དཔའ་འཛམ་དཔེ་ཅིང་སྤྲིན་པ་མ་བྱེད།
ལུང་ཀྱི་སམ་གྲུབ། ངང་བ་ས་མ་གྱི་ས་ལི་ཁྱབ་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་འདི་དུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ལ། དེ་ལས་བཞེངས་ནས་རྗེས་ལ་ས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ

439

༄༅། །ཚིམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱངས་པས་རྟོག་པ་བག་ལ་ཉལ་སྒྲིབ་པ་བྱང་བའི་འབྲས་བུ་བྲུས་ངེས་རྒྱུས་ཀྱི་གལ་ལ་ལྡན་གྱིས་ཏེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། བཞེངས་པ་མི་མངའ་བར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལྷུ་མཚོ་ལྷུན་མ་ཐེ་ཀུ་དང་དངོས་པོར་མི་དམིགས། མཚན་མར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཆགས་པ་ས་པ་མི་མངའ་འདུ། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལུས་པར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་ཆགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་ཞེ་བྲུགས་སྐུ་རང་པའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་པོ་ཞིག །སྒྱུ་མ་པ་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན། །དེ་ནི་སྔོན་ཏེ་སྒྱུ་ཏན་དེ་ཤེས་པས། །སྒྱུ་མ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སྲིད་གསུམ་སྒྱུ་མ་འདྲ་བར་ནི། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཞེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་སྒྱུ་ཙམ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལས། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྔོན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་དང་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་མཛད་པར་ཐུགས་དམ་བཅས་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཏབ་པས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ནས། དབང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུ་དང་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་སྟོབས་དང་ཤུགས་བབས་མཐུ་ཡིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྙེས་པས། སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བར་གདུལ་བྱ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་རན་

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། །དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེ་ནི་འདི་ཉིད་དང་འདི་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་སོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་པ་འབྱུང་ཞིང་ཕན་འདོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བྱ་ལའོ། །ཀྱེ་སྙིང་དབ་ཤ་བྱ་དེ། །འདི་ལྟ་བུར་བཅོམ་སོ། །འདི་ལྟར་ཕན་འདོགས་སོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་མོད་ཀྱི། ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་མཐུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་མཐུ་སྨོན་ཉིད་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལས། སེམས་ཅན་སྐལ་བ་ཅི་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་
མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཕན་འདོགས་སོ། །འཕགས་པ་ཕྱོགས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་འདི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མ་མཆིས་པར་ལགས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར། འཇམ་དཔལ་སྨོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པའི་མཐུ་ཕར་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སེམས་མེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞིག་ཆེ། ཕྱུ་རི་
སད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། སྔོན་གྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་ལྡང་བར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་མོད་ཀྱི། སྔོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལྡང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡང་སྔོན་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་བུ་དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད། ཆུ་དང་མེ་ལོང་ལ་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད། འོད་སྣང་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། གསུམ་འདུས་པ་ལས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས།

441

༄༅། །འཛིན་ལ་སྦྱོར་རྡོ་རྗེ་བྱས་པ་ནི་སྒྲུང་དང་ཐུ་ལ་ལ་ནི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ངེས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ལོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་ལ་ཕྱིན་བྱེ་བ་ལས་མི་མངའ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐོས་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་

འདུས་མ་བྱས་པ་མི་ཡང་འབར་བ་ནི་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གཟིགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ནི་སྤྲོ་བས་བརྒྱུད་ད། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་བསྟན་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐལ་པ་བཅོ་ལྔར་བསྒྲིབས་པས་མི་མངའ་བར་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་མངའ་བར་འཛུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་ཐུགས་ལ། ཀྱི་རེ་ཞིག་ཏོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་ད་དུ་

སྟོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་དང་ཡང་མི་ཆགས་སོ། །ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པ་རྣམས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་ཡིད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་

མང་འང་། ཡིད་ཀྱང་མི་མངའ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མངའ་ལ། སྐུ་ཡི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངའ་ལ། གསུང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངའ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངའ་ན་ཡོད་ཀྱི། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་ནི་

སྤྲུལ་ཅིང་། བསྒྲིབས་པ་མི་མངའ་བ་ལ། མངོན་པར་འདུ་མཛད་པ་མི་མངའ་བར་ནས་མཛད་དོ། །ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སྐུ་ལ་ནི་དང་མཚུངས་པར་མཉམ་མོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་ཚོགས་ཉེ་རིགས་སུ་བ་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྐུ་ནི་ཚོགས་པ་དང་། གསུང་གི་ཚོགས་པ་དང་།

ཐུགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་མི་ལྟུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛད་དེ། དེ་ལ་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཅི་ནི་བསྒྲིབས་པ་མི་མངའ་ངོ་། །མངོན་པར་འདུ་མཛད་པ་མི་མངའ་བ་ཐམས་མཛད་དོ། །དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཞེ་ན། ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་ལ་ནི་ཚོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དགེ་སློང་རབ་ཅན་ལ་ཕྱུགས་བརྩེ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བརྙེད་དོ། །ཞི་བ་འི་གློ་གྲོལ་བ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་འི་ཕྲུགས་ཀྱི་སྒང་བ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་འཇིག་ནས་ཀྱང་མི་འདོར་ལ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་པ་རིགས་པར་ཡང་མ་ཛད་པས། ཐུགས་བ་ལམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་པ་སུམ་རྟག་ཀ་མ་མི་རྟག་ཅེས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་རྟག་པ་ར་བཤད་དེ། དེའི་ཚེ་ཤེས་ཤེས་ཡབ་ཀྱང་ཡང་བརྟུང་མཐུ་ལ་ང་རྩུ་ཆོས་སྐུ་མ་ལ་ཀྱི་ཚེ་ས་ཉིད་རིགས་ནས་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལྟ་ན་སྐུ་གསུམ་ཅན་གྱི་བདག་རྟག་པ་ར་འདོད་པ་དང་འགྲུབ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྟག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གྲུབ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་བདག་ཀྱང་
མེད་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཅི་མདོ་ན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་འི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཅེ་ན་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐུ་རྟག་ས...
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མི་བྱས་པ་རྟག་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མ་བྱས་པ་རྟག་པ་འི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་ན་ནི་བྱས་པ་འི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་འི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་སྐུ་གསུམ་ནི་
རྟག་པ་འི་རྗེས་མ་གྲང་ལས་ཡོད་པས་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་རྟག་པ་འི་རྗེས་མ་གྲང་ལས་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ་འི་སྐུ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འི་ཕྱིར་རྟག་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བས་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་དུ་མི་འབྱུང་བས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་འི་སྐུ་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུས་པ་འི་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་འི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་ན་བསྒྱུར་བ་མི་ཟད་དེ་དེ་བས་ན་རྟག་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བས་ཡིན་པ་འི

༄༅། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཆེན་པོ་ཕྱུན་སྒྲུབ་མཚོགས་པས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་མི་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནི་མཚན་མ་སྤངས་པ་མེད་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་ཡིན་པས་རྟག་པའོ། །རིགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀུན་དྲན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ
དོ༔ །ཡང་དག་པ་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་བྲལ་ན་འབགས་པའི་སྐྱོན་བྱུ་ལ་མེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་བློ་ལ་འདི་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་འདམ་ཡིན་ཏེ་དང་པ་འདམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཞེས་རབ་རྣམ་པ་རྟག་པ་དང་། སྒྲོ་སྐྱུ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྙེམ་པ་རང་སྡུག་པ་བསྐྱེད་
ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པས་དོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བདག་གི་དོན་ནོ་ཞེས་ལ་བརྟེན་པས་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཅེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པས་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ། ཤེས་བ་བཞི་རྟག་པ་རྣམ་འཕགས་པ་ལ་
ཞིང་ཀྱི་དེ་རྣམ་པ་རང་དག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དང་ཉན་ཐོས་པ་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་དབང་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉམས་པ་བདག་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཆེས་བཀའ་འསྩལ་ཏོ། །ཡང་མ་དོ་ཉིད་ལས། དེ་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ལ་འདི་ཡང་
ཞེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། མཚན་མ་ལ་མི་ཆགས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟག་པ་དེ་སྐྱེད་དུ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཉེས་པ་རབ་འབྱུང་ངོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཟད་པས་ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ལྡོག་སྟེ། དབེན་པའི་བློ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་ཅིང་ཚིག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སྐུ་གསུམ་ཆར་རྟག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མི་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། མི་ཉམས་པ་ནི
རྟག་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ཡང་དང་ཡང་འབྱུང་བས་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པས་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ་འདང་དོན་དུ་ན་གོང་མ་བཞིན་ཏུ་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལ་ལ་ཅིག་ལས་རྟག་ཅེས་བ་བཤད་ན་འང་ཡིད་
ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག །མི་རྟག་ཅེས་བ་བཤད་ན་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡོད་ཅེས་བ་བཤད་ན་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག །མེད་ཅེས་བ་བཤད་ན་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན།
མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བ་བཤད་ན་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དགོངས་པ་འདི་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།
རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དང་
གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ། །སྔོན་པོ་ཙམ་དུ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རྗེས་ལ་འདི་དང་འདྲའོ། །འདི་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟ་དམིགས
པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནམ་ཡང་མེད་མི་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ། །ཡིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འགགས་མ་ཐག་པའོ། །ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་

༄༅། །བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ་གཞི་ཡོད་ཡིན་ནི་ལོ་པ་དང་།
ཞི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ཚར་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ཚོར་བ་དང་ཡ་གསུམ་ཚང་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་མཚན་དང་པའི་ངེས་པ་འི་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འི་བ་ཆགས་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་འི་བ་ཆ་བ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གོ་ཀ
བའོ། །ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་ཡེ་སྟན་པས་ཡིན་པས་སོ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། གཉིད་སྟུག་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་ཕོག་གོ །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་དུས་རྟག་པར་ཡུལ
གཞན་ལ་ངང་ཆུ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནི་འབྱུང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་ནི་དེའི་བོན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བ་གཅགས་དེ་ལ
གནས་པས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་ངར་འཛིན་པ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ནོ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངང་དང་ང་ཡི་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚེས
ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་ལྡན་ནོ། །ཚོར་བ་གསུམ་ལས་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་བཞི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཞེས་བ་སྒྲིབ་པ་ཞེ

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །བསྒྲིབས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་རྣམ་ག་དང་ལྡན་ཞི་གྲི་དང་། །དེ་ནས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་མི་ནུས་པ་དང་། རང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤང་སྒྲིབ་པ་བྱེད་དོ། །ངེ་སྒྲོག་གཙོ་དཔ་ཅེད་དོ། །ང་རྟེ་མི་འབྲོ་
སྔ་མ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་གཅིག་བུ་སོགས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་འོ། །རྣམ་
པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འཇུག་ཅིང་འབྲེལ་པ་འམ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འཇུག་ཅིང་འབྲེལ་བས་ཀུན་གཞིའོ། །ཤེས་པ་འདི་ངང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་ནི་སེང་གཅིག་ཅར་སེམས་ལ་དེས་ཀྱང་སྦྱང་སྟེ། །དགེ་
བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་བག་ཆགས་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཅིག་ཏུ་ན་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བཟང་དང་ངན་གྱི་ལུས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་སྐྱེ་བས་ན། ལུས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མིང་
ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ལེན་ཏོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་མིང་བཞི་འབའ་ཞིག་ལེན་ཏོ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པས་མངོན་ཏེ། ལུང་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་
ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཕྲ་ཞིང་། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི

༄༅། །དབྱིངས། །ཚིགས་རྣམས་ལུང་གི་གནས་ལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །ཀླུ་དབང་དེས་པ་དང་མཐོང་བ་རུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་ར་མི་རུང་སྟེ་འཁོར་བ་ར་འཇུག་པ་འབེལ་ཚོན་བས་
ཆགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པས་འཁོར་བ་ར་མི་རུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། འདུག་པ་བཅུམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་རྫས་ཐ་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བས། ཉོན་མོངས་པ་མ་དག་དུ་འགྱུར་པ་སྤྱང་ཞེ་ས་ཀྱི་སྐྱོན་
པ་ལམ་ལ་སློབས་པ་ར་ཞུགས་པ་འདི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད། །ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ་ན་སྤང་ཞིང་ཁྲུ་ཉེར་སྐྱུང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཞན་པ་དེ་གཉེན་པོ་འ་སྤྱང་ས་དགོས་ལ། །གཉེན་པོ་ལ་ཧྲུག་ས་པ་ར་ས་བོན་གྱི་གནས་ཀ་ཞན་མེད་པས་དེ་སྤང་དུ་ཡང་མི་རུང་
ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མྱང་འདས་ལས་འདས་པ་ཡང་འཐོབ་པ་ར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཀུན་གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པ་ར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ
དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པ་ར་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་ན་འཇུག་པ་ཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པས་ཏེ་མེད་པས། དེ་ལས་ལྡང་བ་ཡི་ཚེ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེས་བཏུ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ར་མངོན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལ་ལུས་ཁྱུང་བདུ་ཞིག་དང་
ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་ལྡན་ནོ། །ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཏེ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་བ་དང་ལྡན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་གཉིས་ནི་འདོད་ཆགས་ནི་ལུང་བ་ཡི་སྒྲུ་ཡིན་ནོ་ཏེ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་བས་ཀུན་གཞི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རུང་
ངོ་། །དེ་ལ་བདེ་བ་འི་ཚོར་བ་ནི་ལས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ནི་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་འི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འི་རྣམ

པ་རྣམ་སྨིན་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཀུན་གཞི་དང་མི་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་ཅིང་པ་ནི་ཕྲ་སྟེ་ཤེས་མ་ངེས་པས། །ཀ་ཞེ་རྒྱུ་ཡིས་མི་རྟོགས་པ།
པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་ངམ། །སྐྱ་རེངས་སྐར་མའི་འོད་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་མངོན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་འདི་དང་བཅས་ཕྲ་བ་མི་རྟོགས་སོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ་ནི་ཚོགས།
པ་བཞི་མ་བསྒྲིབས་ལ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་ལ་གཞན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་མི་འབྱུང་། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཞེས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན
པའོ༔ །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་བར་འབྲུ་བ་མི་རྟོགས་སོ། །སྒྲ་ཆ་པས་ཡང་དག་བསྒྲིབས་ལ་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྟོང་པ་ལས། །ཕྱི་ནི་ཅི་ཡོག་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་
བ་རང་མཚན་ཉིད་བ་ལ་སོགས་པ་བཞག་ཏུ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་དག་པ་ཙམ་དུ་བཏགས་པ་སྐྱེ། །ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྗེས་སུ་འབྲུ་བ་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་ཤེད་དོ། །སྒོམ་པའི་ནད་པ་ཐབ་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་རྣམ་ཀྱང་ཇི་སྙེད་དུ་སྐྱེ་ཅི་ཡིད་ལ་འབྱུང་ང་ཡི་གོས་བསྒྲུབ་པ་ཡི་ཕམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི
འདི་ཉིད་ནི་ཚེ་ཞེ་མ་བྱུང་སྟེ། །མདོར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་དབྱེ་སྟེ་བཀྲ་ལ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ཙམ་ངང་འདི་དེ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེད་དགག་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཀུན་ཡིན་ལ་ཡང་མ་ཡང་
ཡིན་པ་ལ་ནི་དམ་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དམ་པ་ཞི་ནི་དོན་ད་ཤེད་དོ། །དེ་ཡི་མེད་པ་རྟོག་པ་ལ་འདི་ཡི་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏེ། །འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉིད་དེ་ག་ཟིགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བྱུང་བ་བདེན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མེད

༄༅། །བསྡུ་ན་བདག་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བློ་གྲོས་ཟིན་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ལུས་ཀྱི་ཡོ་ཆ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་བདག་ཅེས་ཐུབ། ཕྱི་མ་བཟོད་དང་ཞེ་ཆོས་
རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟགས་ནས། སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲར་བརྗོད་དེ། བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡོད་པས། ལས་ཀྱི་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དེས་མྱོང་ངོ་། །གང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་སེམས་འགྲོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དེ་ལ
ངོ་བོ་རང་ངོ་ཤེས་སོ། །གང་གི་སེམས་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ནི་ཞེ་ན། ཕྱི་དང་ཡང་དག་ཞིག་ན་བ་ཡང་དག་ཉན་པས། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་བཅིངས་ལ་གཞན་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྲིམ་པར
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཡོད་པར་བརྟེན་དོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རྟག་པ་ནི་མི་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ཟོས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལས་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ན་ཕན་གནོད་བཅིངས་བ་ཞེ་ན་དེ་གྲོལ་བ་ལ་བཞི་བྱ་ར་ཡང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
ཡང་རྒྱུ་སྐྱོང་དང་ལེགས་པ་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཟླ་བ་མཐོང་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བས། རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་མི་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་མཐོང་བས་མཐོང་བ་དང་ཡང་ངག་ལ་སོ། །ངར་ཞེས་པ་དང་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ར་བྱ་དང་ཡང་ནི་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཡང་མེད་པས
གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་བཞིན་དུ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་ལ་ནི་ཉེ་བར་དང་རྣམ་འགྱུར་ཞེས། གཅིག་པུ་མི་རུང་བའི
ཕྱིར་ན་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་དོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་ཡོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའོ། །འདི།

རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་པས་དང་བཞི་ཆ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་རྣམས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་གཅིག་པུ་ལ་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་དང་། གཡོགས་པ་དང་མ་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཕྱིན་ཕྱུག་ཀྱང་
མེད་ཅིང་། ཚོམ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོ་ན་པའི་རིགས་པ་སོ། །ཅི་སྟེ་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་པོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཆ་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རང་ཡང་། ཇི་ཙམ་དུ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ལུས་ཡོད་དེ། རང་གི་ཡུལ
དུ་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆ་ཤས་ཡོད་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ། །གཅིག་མི་འགྲུབ་ན་དེ་བསགས་པའི་དུས་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོ་མེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་མི
འགྱུར་བས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡང་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཅིག་པུ་ར་འགྱུར་རོ། །དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཞིག་ན
དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་བསྟེ། དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དུ་མ་ར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང
དག་བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ནི་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་འདི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དག་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ
བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ནི་དེ་ལས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས

༄༅། །པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ། ཅི་བྲག་ཅུ་མེད་གི་བརྡར་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལ། དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཏགས་པ
རྣམས་སོ།། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཅི་བྲག་ནི་གཟུགས་རྟག་གོ། །གཟུགས་མི་རྟག་གོ། །གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རང་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་མོད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་སྒྱུ་མ་སྨྲ་བ་ལ་བཀའ་ཁྱེར་ཏེ་ཕྱིམ
ཕྱིམ་འབྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཐུན་ནས་རང་ལ་རང་ཉིད་དང་ལམ་མོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞི་བ་ཉིད་མ
མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་པ་སྟེ། ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །འདི་གཉིས་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ
གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ་འོན་ཀྱང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡང་
དག་པར་རྩོལ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་། སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་བཅས

རྐྱེན་དང་བཅས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མེད། རྐྱེན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་འོ། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ནས།
མེ་ཏོག་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་བར་དུའོ། །རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པ་ནི་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ས་ཡི་ཁམས་དང་། ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་། མེ་ཡི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། དུས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ལུགས་སུ་མི་འབྱུང་བའོ། །ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌། །འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་ལས་ལེགས་ཉེས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མི་ཤེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ལེགས་ཉེས་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལས་བསྒོས་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མར་མཚམས་
སྦྱོར་བའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔར་གྱུར་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་པའོ། །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་རེག་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མྱོང་བའོ། །སྲེད་པ་ནི་ཚོར་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་མི་ངོམས་པའོ། །ལེན་པ་ནི་
ཞེན་པས་གཡོན་སྤྱོད་ནས་འཛིན་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །སྲིད་པ་ནི་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྲིད་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའོ། །རྒ་ཤི་ནི་ཕུང་པོ་སྨིན་པ་དང་ཕུང་པོ་འཇིག་པའོ། །མྱ་ངན་ནི་མི་དགའ་བའོ། །སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ

༄༅། །ཉེ་མྱ་ངན་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་ལུས་ལ་གནོད་པའོ། །ཁབ་འཇིག་པོ་ནི་བདག་གི་མེད་པའོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་མ་རིག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྨོངས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་ནི་འོངས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཉིང་མཚམས་ཀྱང་སྦྱོར་རོ། །མིང་དང་གཟུགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་བརྟེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་རང་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་སྟོན་ཏོ། །རེག་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །རེག་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་རེག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཚོར་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །ཚོར་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མྱོང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྲེད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །སྲེད་པ་ནི་ཚིགས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །ལེན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཆིང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་གནས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །རྒ་ཤི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །རྒ་བ་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །འཆི་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །འཆི་བ་ནི་འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་ཡན་ལག་ལྔར་འདུས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེའི་འོག་མ་བཞི་ནི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྐྱེ་བ་ནི་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །རྒ་ཤི་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལྟར་འཕེན

ཞིང་། མ་རིག་པ་ཡོངས་སུ་ལོག་ནས་ཉེས་པ་བྱེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་བསྒོས་ནས། དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་འཕངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པ་ལས་དེ་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་ནས། ཚེ་མཐོང་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་པའི་ཚེ་ཡང་

སྒྲིག་འཕངས་པ་འཛིན་པ་ལས་ཉེས་དམིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་བ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཚེ་དང་གསུམ་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་ཚེ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གསུམ་ལས

གཉིས་འབྱུང་། གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་། བདུན་ལས་ཀྱང་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་ཅིང་ངེས་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་འཁོར་རོ། །ཡང་དེ་དག་རབ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་འདས་པའོ། །བར་པ་བརྒྱད་ནི་ད་ལྟར་གྱིའོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་མ་འོངས་པའོ། །དེ་ལ་མ

རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ནི་འདས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུའོ། །སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར

བའོ། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ནི་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ནི་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལས་ཞུགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ས་ཡི་ཁམས་དང་། ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་། མེ་ཡི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་སའི

ཁམས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྲ་བའོ། །ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་ལུས་སྡུད་པ་དང་གཤེར་བའོ། །མེ་ཡི་ཁམས་ནི་ལུས་ཀྱི་དྲོད་དོ། །རླུང་གི་ཁམས་ནི་ལུས་ཀྱི་དབུགས་ཡོ་བའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་སྟོང་བ་ཡོད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས

པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པས་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་སེལ་ཏེ། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས

༄༅། །ཆུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འཆི་བ་འཆི་ཀར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་འགགས་ལ། སྐྱེ་བ་འཆི་ཀར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆམ་འཆི་བ་འཆི་ཀར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་འགགས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བ་འཆི་ཀར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་སྲང་མདའ་མཐོ་དམན་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་མི་འདྲ་བར་ཤི་འཕོས་ལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞེ་ན། ལས་ཆུང་ངུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་འབྱུང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ་འགགས་པས་རྣ་འགག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནས་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་ལ་སོགས་པ་འགག་པའི་བར་དུའོ། །མ་རིག་པ་འགགས་པས་ཅི་ཞིག་མེད་པར་འགྱུར་བ་འདས་པ་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་འགགས་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་སྟེ། དགེ་རན་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཤེས་ལ་ཞེན་བྱ་བ་ཟི་ནས། ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ནས། ཚེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མ་རིག་པ་འགགས་ན་རྟེ་རིག་པ་བྱུང་ནས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྣང་བའི་ཐེ་བྲག་གིས་སྤྲད་རྒྱུ་བསམས་དཔེར་ན་ལས་རང་འཕར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་བརྙེས་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་ཅན་པར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། མིག་ནས་པའི་སྙིང་དོན་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། —||

98

༄། །སངས་རྒྱས་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བཞུགས། ༄༅༅། །སངས་རྒྱས་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྤྲུལ་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགེ་འདུན་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལྷུན་སྐུ་ལུས་མཆོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྷུན་ལུས་མཆོག་པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷུན་ལུས་མཆོག་པ་དང་། བདག་གི་དོན་ལྷུན་ལུས་མཆོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལྷུན་ལུས་མཆོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་ལྔར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚིགས་ཆེ་ན་གཉིས་རྫོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་ལྷུན་ལུས་མཆོག་པ་བསྟན་ཏོ། ཚིག་ལ་ཆེ་ན་གཉིས་རྫོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡིན་ཏོ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནང་ནས། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། ལྷ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མཚན་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བསྡུ། བསམ་གཏན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བསྡུས་སོ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ཆེན་པོ་གཉིས་རྫོགས་པས་ནི་རྒྱུ་ལྷུན་ལུས་མཆོག་པའོ། །མཁྱེན་པ་བཞི་སྐུ་གསུམ་གྲུབ་བཅས་བཞི། འབྲས་བུ་ལྷུན་ལུས་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། མཁྱེན་པ་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་ཤ་སྟག་གང་ཞེ་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དེས་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་གནས་འགྱུར་ནས། ཡེ་ཤེས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་འགྱུར་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་འགྱུར་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ

༄༅། །གནས་གྱུར་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཉིད་དེ་དག་གོ། །སྐུ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐུ་གསུམ་དང་སྦྱར་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྦྱར་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྦྱར་རོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་འང་ཅི་ཡང་ནས་ཡེར་མཁྱེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ངང་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་ལ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན། ཆོས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་པར་སྐྱུ་རུ་ར་ཕྱག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུས་ལ་ཡེར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་འང་ཅི་ཡང་ནས་ཡེར་མཁྱེན། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྐུ་མ་བཅའ་འདུ་གཟུགས་སྐུ་མཛད་སྤྲུལ་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན། བདག་ཅག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྫོགས་ཏེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཞིང་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ཚུལ་མཐོང་བ་ལྟར་སྣང་

བའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་མཛེས་ལྷུན་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མའི་ཚེ་ཕྱི་གནས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་དཔའ་ཀུན་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་

དང་། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་ཅིང་། ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་མཚན་

བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་འདི་རིས་ལྔ་ནོ་ནོ་ཞིང་པས་དང་མཐུན་པར་མཛེས་པར་སྣང་ཚོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་མཛེས་ལྷུན་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་

བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་དཔག་བསམ་འདྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་པ་པར་འདུས་ཏེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་མེད་ན་ཡང་སྐལ་པ་ཅན་གང་ཞིག་གིས་ཀླུ་དང་མ་ཡིན་ན། ལོངས་པས་བཟུང་བས་མཛད། འདི་ཉིད་པས་ཐུབ་ཐལ། སྨིན་པས་དབེན་ཏེ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་རབ་བྱ་བའི་དབུས་ན་རྡོ་རྗེ་ན་བཟང་མ་པ་དང་།

ཚེ་ཞིང་གདུང་བའི་དུག་ཞི་བ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ཅིང་སྟེར་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབས་དེ་ནི་པ་དང་འདྲ་བ་རང་སྐུ་གསུམ་ནམ་པ་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས། སངས་རྒྱས་དཔག་

བསམ་འདྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་དོན་ལྷུར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དོན་བཞིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་

༄༅། །ཕྱག་རྒྱ་མཚོན་པ་བཞི། ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མ་ཆད་ཞེས་འབྱུང་བས་ན། རྒྱུ་ཕྱག་རྒྱ་མཚོན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་དྷརྨ་ཞེས་འབྱུང་། དྷཱ་ཏུ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དབྱིངས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེ་
ངོ་ཏེ། དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དོན་དེ་ཡང་བཤད་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ་ལ་བྱའོ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་པས། དེ་རྟོགས་པ་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ [illegible]
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དང་། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་དབྱིངས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས
ཞེས་འབྱུང་བས། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོན་ཏོ། །མདོ་འདི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དབེན། །ཞེས་པ
ནི། རང་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གཟོད་མ་ནས་མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་པ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་ན། འགག་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི
མཐར་ཐམས་ཅད་ལས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་ལས་དབེན། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དམིགས་ན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྲུབ་པ། །ཡིག་ལས་རྒྱུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས
པ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཤར་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི

ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པའི་གཞི་ནི་མ་དམིགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་མི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ
དོན་བཞི་བསྟན་ཏོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་དོན་ལྔ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་གི་དོན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔར་བསྟན
ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག །གཉིས་པོ་རིམ་པར་ཞེས་འབྱུང་བས། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མདོར་བསྡུན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་ཆགས
དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ལ་བྱ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དངོས་སུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་མ་ཤེས་པ
ལ་བྱ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མཁས་པ་ལ་བྱ། རིམ་པར་བསལ་ཏེ་སར་ཞུགས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ནི་འབྲས་བུ་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། གཉེན་པོ་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་དེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་ཟད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐོང་བ་དང་འགོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིམ་གྱིས
སྤངས་པའི་འབྲས་བུ། ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ས་ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་དང་། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ས་བདུན་པ

461

ཀ

༄༅། །ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། གཟུགས་ཕྱད་བ་མི་གཡོ་བ་དང་། སར་ཕྱུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་། གཟུགས་རྒྱུ་མཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིབ་བཞུ་དང་། འཕགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་བ་དེ་དགེ་འདུན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཟུང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད
འདུན་གྱི་ལབ་སྤྲུས་ཏེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་རིས་དང་། རིགས་ཀྱིས་དང་། ལྷུང་བའི་རིས་དང་། མཐོང་བའི་རིས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་ས་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་སྐྱུ་དང་། ཀུན་ཚོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བདུན་དང་། སྤངས་པ་བརྒྱ་བྱ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བཀུགས་པ་ནི་འགྲུབ་བུ་རྣམ་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དོན་མཛད་ཅེས་ཟུང་ཤར་བཞི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པ་བདེ་བ་ལ་
ཉིད་བཞིན་དུ་བཀྲུགས་པའི་ཕྱིན་ལ་སོགས་ནི། སྒྲ་སྒྲུང་གསུང་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཞིན་མཛད་དོ། འདི་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྣོད་ནི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དམ་གྲོག་དང་། སྟོང་དྲུམ་དང་། ཚ་སྒོ་ཅན་ལ་སོགས་ཏེ། མ་དག་པ་རྣམས་ལ་བཀོད་ནས་[illegible]
དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་། པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ནང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི
དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་

སྟོང་བསྡུ་ཚིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིན། དེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨྲུང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའམ་སྨོན་པའི་ཕྱིར། ས་ལམ་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རང་ཉིད་ལས་ནས་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །སྨྲ་བས་འདི་ར་གཙོ་ར་ཡང་རང་གི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་ཕྲ། རང་
ཐེ་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་ལ་པས་འགྲུབ་པ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཆེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། རང་བཞིན་ལྷུན་སུ་མཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ
དང་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ། ཆེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མཐུ་ཆེ་བ་དང་གྲངས་མང་བས་ཆེ་བའོ། །དེ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ནི་ཉོན
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་བདུད་བཞི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། དཔལ་བ་ཕམ་པར་མཛད་པས་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བཞུགས་པས
གྲངས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་དོན་བསྡུས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་ལ་དང་བ་དང་མོས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱ་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤྱང་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ
པ་གསུམ་འཐོབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་གཙོའི་ཏི་ཀ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ༄། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་བཞུགས། ༄༅། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་པའི་ཚོགས་
མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་དག །ཤེས་རབ་འབུམ་དང་། ཡོ་ག་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ཐ་དད་པ་མང་པོའི་ནང་ནས་དོན་འདུས་པ་ཚིག་འཛེ་བས་འཛིན་བས་མདོར་ཙམ་བཏུས་ཏེ། །ཆོས་མང་པོ་ཉན

༄༅། །མི་ཤེས་པའི་གཏང་ཟབ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིགས་རྒྱུ་དང་ལྡན་འགྱུར་རབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་ལུས་གཞིག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་པོ་བཅས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོ་གཙོ་བྱ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་འདི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་སྟོན་ཏོ། །གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་རྣམས་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་དང་ཟླུམ་པོ་དང་གྲུ་བཞི་དང་། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་དང་། ཉེ་བ་དང་། རིང་བ་དང་། ནང་པོ་དང་། ཕྱི་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་མེ་དང་ཆུ་དང་ས་དང་རླུང་བཞིའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འམ། དེ་ལས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྣམས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དུ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཕྱིན་སྤྱིར་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྟན་དུ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་དང་ཡང་བཅས་པའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཕལ་ཆེ་ན

464

བཞིན་པ། ཧཱུྃ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་བཞག་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གང་ཞེ་ན། མྱོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་ནི་ཡིད་འགགས་ན་ཕྲད་པར་འདོད་པ་རྩོལ་ཞིང་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འདོད་ལ་བྲལ་ན་ཡང་ཕྲད་པར་འདོད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་ཕྲད་ན་བྲལ་བར་འདོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་དང་འགྲོགས་པར་མི་འདོད་པས་ན་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕྲད་དུ་ཡང་གཉིས་ཀར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་
ཕྲལ་བར་འདོད་པ་ཡང་མེད། ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་དེ་ཞིང་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པས་ན་འགྲོགས་པར་འདོད་པ་ཡང་མེད་དེ། གཉིས་ཀར་འདོད་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆུང་
ངུ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཚད་མེད་པའོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ལ་བྱའོ། །ཆུང་ངུ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་ཉེ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །
ཆེན་པོ་ནི་ཁམས་གཉིས་དང་པོ་ནས། བཞི་པ་མན་ཆད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་མན་ཆད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཕུང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཆོས་གཞན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོར་བསྡུས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད

༄༅། །རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་པ་ཉེར་གོ་རྡུལ་ཕྲན་པོ་ཞིག་དང་བསྡུན་པས་དེ་ཀོ་ལ་བའི་ཕྱི་མི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔྱོད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དེ་དག་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་ཕུང་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་བཞེད་ནི་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལྔ་བསྡུས་ཀ་ཅིག
སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སྟོན་ཏོ། །ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཀུན་གྱི་ཚེ་ན་དང་ལྡན་ཞིང་འཇུག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས
པ་གསུམ་འདུས་པ་ལས། ཡུལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལ་ངེས་འགྱུར་བ་དང་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པས་གཅོད་ཅིང་ཚོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་དེ་མ་ཟད་
དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བཏང་སྙོམས་
མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་མ་སོ་སོར་ལེགས་པར་བྱེད་ཅིང་གཅོད་པའོ། །སེམས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན
པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །ལས་མི་དགེ་བ་ནི་ཉེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དེ་གསུམ་ལ་སེམས་ལ་སྐྱོ་བའི་ངང་ཅན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁབ་ལེན་གྱིས
ལྕགས་ལ་ཡོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་བ་ནི་ཞེ་ན། འདུན་པ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཀུན་དུ་སྤྱོ་བ་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་པས

རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོལ་བ་འཛུག་པས་སོ། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་པ་རི་དྭགས་པོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་རི་ཁྱིམ་རྡོན་དུ་གཉེར་ལ་ནི་ང་བསྒྲུབ་པ་ནི་འདོད་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ར་
འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ནི་ངེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པ་རི་ལུགས་ཉིད་ཚོལ་བ་བྱ་སྟེ། མ་མོ་ས་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེ། མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་
པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཉིད་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བདེ་བས་མ་ཡིན་ནོ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྔོན་འཕྲད་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྔ་མ་འགོགས་པས་འཁྲུགས་པས་ན། འདྲིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདྲིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་མ་བརྗེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེ་གཙུག་ལྟ་བཅད་འདྲ་བར་གྲངས་ལ་བརྡ་ཉན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་
རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ནི་མི་སྡུག་པ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའོ། དེ་ནི་ཉིད་དམ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གཅིག་ཅིང་ཡང་བཞིན་འཛིན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་དེ་ཡེ་རན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བགྲེམས་ཏེ་ཁ་བསྐྱེ་མི་གཡོ་གཞུག་པ་དང་འདྲ་བར་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་
གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནོད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཉན་པ་དང་བསམས་པ་
དང་བསྒོམས་པ་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་ཆེ་ན་ཀྱི་ཡི་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རིགས་པས་བསྐྱེད་པའོ། །ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་གཉིས་ཀས་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་ཉེན་ཆེ་བ་ནི་གཞན་པ་

467 ཀ། ༩༥ བཞི་བརྒྱ

༄༅། །ཤེས་བྱ་ནི། །དེ་དག་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་རྨོངས་པར་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོང་དུ་སྨོས་པ་བའི་ཉིད་དེ་རང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ལ་སྟེ། རིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་དེ་བསྟི་རི་མཚན་ཉིད་ཅེས་དོན་དམ་པར་སྤྲོ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་སྙད་དང་རྟེན་འབྲེལ་བར་སོགས་
པ་ཡི་མཚན་ཉིད་མཐོ་རབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་བདག་མེད་པ་བདག་ཡོད་པར་བརྟགས་ཤིང་བསྒོམས་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་མ་བསླབས་པར་རང་རང་བཞིན་གྱིས་བློ་རྣམ་ཉིད་ལ་ལས་སུ་སྦྱབ
དང་། ཚིག་རྒྱུ་སྐབ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས། དད་པ་ཞི་ཡས་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་དང་། བརྩོན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་མདུན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སེམས་དང་བའོ་ཞེས་གསུམ་ཏེ། ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་།
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ལས་དེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཉིས་མ་ཡིན་པའོ། །བདེན་པ་ནི་བཞི་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དགོན་མཆོག་
གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་མཁྱེན་པ་དང་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་འགོག་ལམ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རིག་ནས་སེམས་དང་བ་དད་
བ་ཞེས་བྱའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་འཛེམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ནི་དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེའི་ལྟ་བུ་རིགས་བཙུན་པ་ཚུལ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ངན་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་མི་བྱེད་
པ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡིས་ངན་པ་སྤྱོད་པ་མི་དགེ་བ་འདི་ལས་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སུ་མྱོང་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས་མི་བྱེད་པའོ། །ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་ཆེ་ཤིག་ཏུ་བློང་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅོད

468 དེ་སྔ་བར་ཡང་མི་འོང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཏེ། དེར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཕྱིར་ཡོད་པ་ནི་རྟེན། ཏེ་ཕྱི་རང་དང་དུ་བྱས་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགག་གིས་ཟློག་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བྱ་བ་འཆི་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་ཐུབ་ན་བསྟན་ཕྱིས་སྨྲ་དེ་ཙང་
དཔྱད་པ་ཏེ། སྒོམ་ནི་དུ་གྲ་གཞན་ལ་ལེགས་སོ། སྒྲ་མ་དང་དེ་འདྲེགས་ཤིང་མི་འབྱེད་པ་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་པ་ནི་ཚིགས་པར་རིག་པ་གཉིས་པ་སྟེ། ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཕྱིས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི་རྡོ་ཆགས་
ད་དང་ཉེ་སྤྱོད་དུ་ང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒོམ་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེར་སྦྱར་རོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མི་ལྡན་པ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པའི་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་། ནད་དང་། ཉམ་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག
༤༨ བསྔལ་ལྟ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་འཕེལ་བར་རིག་ནས་སྤྱོང་ཞིང་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེ་སྡང་མེད་པ་ནི་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། བྱམས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཞེ་སྡང་གི་ཡུལ་ནི་གྲུ་དང་དུག་དང་མཚོན་ཆ་དག་གོ། །དེ་དག་གཞིག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བསྐྱལ་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་སྡུང་ཞེས
བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་ཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བྱམས་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་གནོད་སེམས་འབྱུང་བ་ལས་གཉེན་པོ་སྟེ་ཕྱིན་ལས་པ་ལ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཏི་མུག་མེད་པ
ནི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་། རྟག་ཕྱིར་དགའ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙ་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངེས་རབ་བརྟན་འབྲུམ་དང་
ངེ་རེ་འཛིན་དང་དང་འགྲོགས་པ་དེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ཏེ། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་

༄༅། །མདོ་ཉན་པར་སྤྲོ་བ་ཐོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལེ་ལོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དམན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་། སྙོམ་ལས་སོ། །དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དགའ་ཞིང་འབད་པ་ཆེན་པོས་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཡིན་ནོ། །དམན་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་
ཞེས་བྱའོ། །ཁྱལ་བ་དང་འཕྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྙོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ནི་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་ཤ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་གང་ཅི་བསྒྲུབ་ཀྱང་སྤྲོ
དང་ལུས་ལ་མི་ལྷོད་ཤིང་བར་ཆད་མེད་པར་འབད་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལུས་ཀྱལ་ཞིང་འཕྲེས་པར་འདོད་པ་དང་། ཚིགས་ཚིགས་མི་བདེ་ཞིང་སྙོམ་པ་དང་།
སེམས་ཡང་ཞུམ་ཆེ་ད་དང་བྱིང་རྨུགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱའོ། དེས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ལུས་དལ་ཞིང་སྙོམ་པ་དང་སྒྲོ་ཞིང་དུབ་པ་མེད་པར་ཡང་ཞིང་བདེ་བ་དང་ཞུམ་ཆེ་ད་དང་བྱིང་རྨུགས་
མེད་དེ་ཕགས་ལ་ཞིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་བག་མེད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བར་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤོང་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ
བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་ཅིང་བསྒོམ་པའོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། བག་ཡོད་པ་ནི་འདོད་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྡང་བ་དང་། གཏི་མི་མུག་པ་གསུམ་ཚེས་སྐྱེས་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་བཅས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་ཡན་ཏུ་མི་གཏོང་བ་ཞིང་ཕྱིར་ཟློག་པ་ནི་མི་དགེ་བ་སྤོང་བའོ།
དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བསྒོམ་པ་ནི་ཐོས་པས་སྤྱོད་པ་དང་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཉེ་སྐྱེ་རོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འདི་རིགས་པ་བདེ་དགའ་གཞི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་མ་ཆགས་པ་ནས་བརྩོན

འགྲུས་ཀྱི་བར་དེ་དག་ཉིད་ལ་གནས་ཞིང་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཐོབ་པ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཤས་ཞི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མེད་པར་གནས་པའོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བཤད་སྒོམས་རྣམས
པ་གསུམ་ལས་འདི་རེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་སོ་ཏེ། དེ་ཡང་གཏོང་མ་བཞིན་དུ་མཚམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་གནས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ནས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་། ཐམ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཐོ་ན
མར་ཞུམ་ཆོད་དེ་མེད་པ་སྟེ་དམ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཞུམ་ཆོད་དེ་ཡི་འབྱུང་དུ་དོགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་ན་དེ་གོམས་ནས་ཞུམ་རྒོད་དེ་མི་འབྱུང་ཞིང་དོགས་པ་མེད་པར་གནས་པའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་འདི་གཞན་ཞི་ངོ་ཆ་གསལ་ལ་སོགས་པ་འདི་སེམས་ཉམས་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐབས་ལ་བཞེད་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་མ་སད་གཡར་བ་བཙལ་བ་ཀུན་ལ་གཅེས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
རྣལ་པར་ལ་འཆེ་ཅེ་བཞི་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་ཉེན་པོ་སྙིང་རྗེ་བ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གསོད་སྒྲུགས་དང་རྡེག་འཚོག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་འཚེ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་སྙིང་རྗེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་བདག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཀྱང་ཕྱིན་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར
གཏོང་ན། གནོད་པ་མི་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕྲ་མི་འཚམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་
ལྔ་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་དང་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནས། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བར་དུ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས

471

༄༅། །ངང་། །ཁ་ཊྭ་ལ་ཞུགས་དང་། བདག་ཅག་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་ལས་བྱུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྩྭ་ཡི་མེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུང་པོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཀྱི་རྟེན་ནི་དང་འབྲལ་མི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའོ། །ཚེ་རབས་
གཞན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་པར་ཆགས་པའོ། དཔེར་ན་གོས་ལ་སྣུམ་ཞེན་ན་དབྱུང་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཕྲལ་ཞིང་སྤང་བར་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཞེ་སྡང་བ་དེ་ཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་རྡེག་གཅོད་གསད་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པར་སེམས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་བཅིང་མཐར་སེམས་དང་ལྡན་པས་རྟག་ཏུ་སྡུག་
བསྔལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པའོ། །ང་རྒྱལ་བ་ང་ཞེས། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། །འདྲེན་ཚ་ར་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བལྟས་ནས་གཞན་དག་པས་བདག་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ་སྙམ་ནས་ཁེངས་པ་སེམས་ཅིང་སྙིང་ལ་
འཛིན་པ་འདི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་ང་རྒྱལ་བ་ཉིད་ནི་ཕམས་ཚུལ་དང་བྱེད་གཟུགས་དང་། རྒྱུ་རིགས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་སྙོམས་ནས་བདག་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན་སྙམ་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་བདག་ནི་ཐ་ལེས་ཆེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་བ་ནི་རང་
ང་དང་ཕྱོགས་པ་ནི་རང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པ་ཞིག་གིས་ནི་བདག་ཆེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ནི། །བདག་རྣམ་རིགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་པས་ཆུང་བ་ཡིན་ཡང་གཞན་པས་བདག་ཆེའོ་སྙམ་
དུ་སེམས་པའོ། །ང་འོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ངེས་པ་མེད་པར་བདག་དང་བདག་གིར་ངེས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་སྙོམ་འདོད་ཁེངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བ་ནི། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསམ་གཏན་ཏེ་ཀྱི

ཇུང་བ་རང་དག་བང་བ་གཅིག་མཐོང་བ་ཡང་སེམས་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་རྟུ་ད་ཟབ་ཙམ་ཡོད་པའི་རྟོགས་སུ་བདག་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཐོབ་པོ་ལྷམ་དུ་སེམས་པའོ། །སྟོང་ཟད་ལྷམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི། བདག་དང་ཕ་རོལ་གཉིས་འབབ་ཆད་པས་ཕ་རོལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འཛིན་གྱི་བདག་ང་རྒྱུང
ཉུང་ཙིག་ཆེ་རྒྱུད་ཡོད་ན་ཟད་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་བདག་སྐྱོན་ལྡན་ཚོགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་ཤེད་འཁྱིང་བའོ། །མ་རིག་པ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་
བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་དུ་བརྟགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་
དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའོ། །དཀོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནོ། །དེ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཞེས། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དེ་དག་ཡོད་པ་འམ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི
ཤེས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པའོ། །གཞན་གྱི་ལོག་པའི་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བློ་ལས་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་བ་ལྔ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཅིང་རྡུལ་མང་པོ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཚོགས
ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ། བདག་དང་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་བར་རྟོག་པའོ། །མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གཉིས་སུ་ལྟ་བའོ། །དཔང་སྦྲུལ་པགས་པ་བརྗེས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། ཤིང་རྣམ་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད
པའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ལས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ནི་གཞན

473 ༄༅། །ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ཉིད་བཟང་པོ་ཞེས་དམ་པ་དང་གཙོ་བོར་འཛིན་ཏེ་འདི་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཉེས་པ་ལུས་དང་ངག་ལས་བྱུང་བ་བདུན་སྤོང་བ་ཡི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྱི་དང་བ

ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས། སྔ་བའ་ལ་ཞིང་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱས་པས་གྲོལ་བ་དང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ་ཞེས་བྱ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཡོད

པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡོད་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་བློ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ངེས་པ་མ་རྙེད་དེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་།

སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ།

གཅིག་ནས་རིམ་བཞིན་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བ་ནི་འཕྲལ་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གནས་ཏེ། གང་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགྲ་ལ་སོགས་པ་གཞོབ་འབྱུང་ནས་ཐ་ཐང་མ་འོངས་པ་ལྷག་ཏུ་ཟུར་པ་རྣམས་ལ་མི་བྱའོ། ད་ལྟར་མ་འོངས་སུ་མ་དུ་སྐྱུར་པ་རྣམ་པ་ལ་མ

ཕྱུང་བ་དང་། གནོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མདུང་ལྟར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཕར་གྱི་ཕོར་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམ་ཞིག་ན་གནོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་གནོད་པ་མ་བྱས་པར་མི

བཏང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །འཆབ་པ་ནི་བདག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་པ་མི་དགེ་བ་འི་ལས་བྱས་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་བྱས་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྲིས་མ་ཡིན་པ་ཡིས་ས་འདི་དག་བྱས་པ་ཉེས་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་འདེབས་པ་ཡོད་པས

98

ཤེ་ཀ་ཅེས་བྱ་བས་ནི་དང་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བས་སྐུ་མི་བདེ་བ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཚོག་པ་ནི་ཚིག་བརླང་པོས་ཞེ་ར་འདེབས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱི་སྐྱོན་དང་མཚང་འབྲུ་ཞིང་གཏམ་ཚིག་རྩུབ་པའི་ཚིག་ནི་བརླང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་གཞན་གྱི་ཞེ་གཅོང་པས་ན་ཞེ་ར་འདེབས་པ་ཞེས་…

བྱའོ། །ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ཞིང་སེམས་མི་བཟོད་

པ་དང་ཕྲག་དོག་ཅེས་བྱའོ། །སེར་སྣ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་སྟེ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་མི་ཕོད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་དང་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མི་ནུས་པ

ཉེ་སྒྲིབ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ། ཡོ་བྱད་མི་གཏོང་བ་ངན་ངོན་ཀུན་ཁུང་བསྡུས་ཏེ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྱུ་ནི་གཞན་བསླུ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། རྙེད་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡང་ཡོན

ཏན་ཅན་ལྟར་ཚུལ་འཆོས་ཤིང་མི་གསལ་བྱེད་པའོ། །ག་ཡོ་ནི་བདག་གིས་ཉེས་པ་བཅབ་པའི་ཐབས་བསྒྲུབ་སྟེ་སེམས་གྱ་གྱུ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་དེ་གཞན་གྱིས་དོན་ཟིན་དུ་དོགས་ནས་གཏམ་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་

ཚིག་དང་དོན་གཉིས་ག་བརྒྱུད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པ་བཅབ་པའི་ཐབས་ཀྱ་ཀྱུ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་བདག་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རིགས་དང་། ཤེས་ཉེན་དང་། ལོ་ཉིས

སྒྲོ་དང་། ཉམས་རྩལ་དང་། གྱུར་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་ཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་བདོག་པའི་རྒྱུས་ཉམས་བདེ་ཞིང་སེམས་དགའ་བའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་རང་དེ་

༄༅། །དཀའ་ཐུབ་མཆོག་གི་ལྷུམ་དུ་སེམས་པ་ཡིད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་མི་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱུགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཚེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཐོ་འཚམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་རྟ་དང་སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཐལ་ལྷག་དང་ལྡན་རྣམ་ལ་སོགས་པས་
བརྗོད་རྟེ་རེ་འཆིང་བ་དང་། ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ནན་ཏུར་ལྟ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་ཐོ་འཚམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བདག་ལ་མི་མཛེམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཤས་ཆེ་བས་དེ་འདི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ
ནི་ཕྱིར་པ་མི་དགེ་བ་ཞིབ་ལས་སོ། །བདག་ལ་མི་མཛེམ་པ་ནི་བདག་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མེད་པར་སྡིག་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པའོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞན་ལ་མི་འཛེམ་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ལ་མི་མཛེམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱ་བའི་ཚེ་ན་ཡིན་པ་རྣམས་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། གཞན་གྱི་ཆེ་དཔ་གཙུག་ལག་ལ་སོགས་ཏེ་དཔྱིད་སྤྱོད་པ་དང་ཁྲེལ་བ་དང་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨུགས་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའོ། །སྨྲོང་པ
ནི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐག་ཏེ་སྨུག་གི་ཤས་ཆེ་བས་ལུས་པ་དང་སེམས་པ་འདི་ལྟར་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ངོ་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པར་གསལ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒོད་པ་ནི་སེམས་མ་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བས་སྔོན་རྩེ་རྩེ་དགོད་དང་གོད་པ་ལ་སོགས་པ
ཞུགས་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་ཏེ་གལ་ཏེ་དེས་ན་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དད་པ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་སེམས་མ་དང་བའོ། །དད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བྱ
བ་ལ། ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པའོ། །བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དཀོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ

476

98

ལ་དྲུག་ཁྱུ་མཆོག། དེ་དག་ཡོད་པར་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཉིད་སེམས་མ་དང་བ་སྟེ། དད་པ་མེད་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་སྤྲོ་བ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་
བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པར་ཉལ་བ་དང་སྙོམ་ལས་ཤིང་འཕྲོས་པའི་བསོད་ཉམས་ཀྱི་རེ་བ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་། གཉིད་སྨུག་གི་ཞལ་ཆེ་བས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་དང་མི་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བག་མེད་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་
དང་ལེ་ལོ་གང་ཡིན་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་མི་བསྲུང་བ་དང་། དགེ་བ་མི་བསྒོམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ལེ་ལོ་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་དེ་གཞིར་ངང་དུ་གྱུར་པ་ནི་བག་མེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས
དེ་བཞི་ནི་རྗེས་སུ་སེམས་པ་ཡན་ཆད་བཏང་སྟེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་སེམས་མི་བསྲུང་བའོ། །མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་མི་བྱེད་པས་ན་མི་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྗེད་ངས་པ་ནི་དྲན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགེ་བ་ལ་མི་གསལ་བའོ་ཞེས་བྱ
བ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ནི་མཉན་དགེ་བ་རྗེས་དེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དྲན་པ་མེད་པས་ན་མི་གསལ་བ་དང་བརྗེད་ངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཤས་ཀྱིས
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ལ་གང་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཡེང་བ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་དང་། ནང་གི་གཡེང་བ་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བའོ།
དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བ་ནི་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ནང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་པའི་ཡོན

477

༄༅། །ཁྱབ་འཇུག་ལ་བསྟོད་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་མ་ཉམས་པར་གཞག་པ་འགྲིབ་བ་དང་། ཉོན་པ་དང་། ཉེ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱིན་དེ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཡང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཐར་པ་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་མི་དགེ། །ཁེ་དང་གྲགས་པ་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གིས་འདི་ནི་བསམ་གཏན་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མཚན་མ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ནི་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་།
ང་རྒྱལ་མ་བྱུང་ང་རྒྱལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྙིང་ནས་ཇི་ལྟར་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདོད་ཀྱང་བདག་གི་བསམ་གཏན་པ་ལ་ཉམས་པ་ཞིང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་ཅིང་གཞན་ལ་བརྙས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ཚིགས་མ་སྒྲུང་ལ་ཞེ་ཐབ་སྐྱེས་པ་དང་། ནི་ལས་ང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ལ་གནས་ངན་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བདེ་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་ཞིང་མི་བཟོད་དེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་
གྱི། ཤེས་རབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་བསམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།
བཞི་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ་དེ་ནི་གཞན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཀུན་གྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བས་དགེ་བ་ཞིང་དུ་ལྡོང་ན་མི་དགེ་བ་ལ་ལས་གཞན་མི་དགེ་བ་ཡི་ཉེ

དུ་སོང་ན་དགེ་བ་ཡལ་བ་གཞན་དུ་རྒྱུར་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ཞེས་བྱའོ། །འགྱོད་པ་ནི་ཡིད་ལ་གཟུགས་པ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྱོད་པ་མང་སྟེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་སུ་བྱས་ཏེ་ཉེས་སོ་ཞེས་འགྱོད་པ་དང་། ལས་སུ་མ་བྱས་པ་ཉེས་སོ་ཞེས་འགྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ
བ་བྱས་པ་ཉེས་སོ་ཞེས་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ནི་འགྱོད་པ་མི་དགེ་བའོ། །དགེ་བ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ནི་འགྱོད་པ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཉིད་ནི་འདུག་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་སྡུད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི། སྙོམ་དྲུག་གཞུམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁམས་རྒྱུར་ཞིང་དུབ་པ་དང་ལུས་ལྕི་ཞིང་སྙུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། རྨུགས་རྨུགས་པོ་ར་འཁུག་པ་འདི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚེ་ཉུས་ཤིང་། ལུས་ཀྱང་
འཛིན་མི་ནུས་པ་ནང་དུ་འདུས་ནས་བྱུང་བ་ཀུན་གྱིས་བར་བའི་སྨྲ་ཚོན་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ལས་ཉལ་ཏེ་བར་ཚང་ན་མི་དགེ་བ་འདི་ག་ཉིད་དོ། །ཐོག་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ལས་ཉལ་ཏེ་རྒྱུན་ཆད་ན་དགེ་བ་འདི་ག་ཉིད་དོ། །རི་མོ་དང་ཚེམ་དྲུབ་བྱེད་བྱེད་པ་ལས་བར་ཆད་ན་ཡོ་ག་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའོ། །ཡང་ན་ཉིན་མ་ན་དགེ་སྡིག་ཅི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྟོག་པ་བཤད་ཟིན། རྟོག་པ་ནི་ཀུན་དུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་རུང་སེམས་རྩིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྟགས་པ་ནི་དོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སེམས་ལ་རྟེན་པ
ཉི་རྟོག་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་དེ་སེམས་པ་དང་འགྲོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཙལ་ནས་འདི
ཉི་སྤྱུམ་པའི་སྣམ་བུའོ་ཞེས་རང་གིས་རི་མ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ནི་འོ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་རྩིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དཔྱོད་པ་བཤད་ཟིན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་སེམས་ཞིབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ནི་མོང་ངེ་དང་འདྲ་སེམས་ཞིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར

479 ༄༅། །ཁམས་པ་ཚོམ་མ་དང་བཅས་ཏེ་དང་བར་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་སོ། །ཁམས་པའི་བཟང་དང་ངན་དང་ཆོས་མཆོག་གི་དོན་དང་དབྱེ་བ་ཤེས་ཀྱི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྔ་བཅུའོ། །སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པ། མི་ལྡན་པའི་སྐྲུས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་སྟུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་སེམས་མི་རྒྱུ་བ་ལ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རི་མོ་དང་ཚེ་མ་དྲུག་པ་ལྟ་བུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན་གཅིག་ཅུང་དགེ་བ་དང་། སྨྲིག་པ་བྲུ་བའི་ལས་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ཀུན་གང་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། རིགས་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་འཆད་དང་མཐུན་པ་དག་གོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྙེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱས་ན། ལས་དེ་བྱས་པ་དེའི་ཐོབ་ཆགས་སུ་སྡོམ་མེད་པ་ལས་ཐང་པོ་ཡོད་པར་བྱས་པ་ནི་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་ཆད་དེ་དང་མི་འབྲལ་བས་འགྲོགས་པ་ནི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྡོང་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པར་ཡང་ཞི་བ་རྣམས་གང་འགོག་པ་འཆིས་བྱ་བ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་གསུམ་པོའི་ཡ་ཐོག་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་གནས་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་བཀག་སྟེ། གནས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་པར་སྦྱངས་པ་ནི་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ལ་བ་མཐར་

མ་ཕྱེ་པ་ཤས་ན་གོང་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ། གནས་དེ་ནི་ཐར་པ་གཏན་དུ་ཆུད་ཉལ་སྐྱབས་པ་ཡི་རྣོར་སྐམ་དུ་སེམས་པ་མི་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཞེས་སོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་སྐམ་དུ་སེམས་པ་ནི་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཙམ་ཉམས་པར་ཤེས་པ་དུ་གའོ། །སེམས་ལ་ཁམས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཆུ་ཏེ།
ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་བར་འདག་ཏུ་འབྱུང་། བར་འདག་ཚོར་བྱུང་བས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་འགོག་པ་ལ་བྱའོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་ཐེམ་དུ་བསྒྱུར་པ་ནི་ཚོར་གནས་ཀྱི་ཐེ་རང་དུ
ཞེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་རྣམས་ལས་རྒྱུད་ལ་ཅིག་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་ལ་བཞི་གོ་ས་དང་ཕྱུད་པར་རྒྱུ་ཞེ་སྟོ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་། གང་ཟག་དང་།
ས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འགོག་ལ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །གང་ཟག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ
བོས་སྐྱེའོ། །ས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དགེ་རྒྱུན་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཏན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རེ་ཞིག་ཞི་བར་གནས་སོ་སྙམ་པས་ཕྱེད་ཞུགས་སོ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གནས་གསུམ་པའོ། །འདོད་ཆགས
དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་ཐེམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གནས་པ་འདི་ནི་གཏན་དུ་སྐྱོ་ཞེ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེ་བ་ཡིན་བས
རེ་ཞིག་དེ་ལ་གནས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཞི་བར་གནས་པ་འདི་འདྲ་ཞེས་དང་ཡིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་གོང་མ་དང་འདྲ། བརྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིད་དང་དེ་འི་འཁོར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ནི་ཀོག

481 ཀར

༄༅། །ཕལ་ཆེན་པོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཉིད་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་ཡིན་པ་རྣམས་འགག་པ་འགོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་འདུ་ཤེས
མེད་པར་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་དང་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡོད། དེ་ནས་སྔོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་ནས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འདྲ་བར
གནས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འགག་པའོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་རིས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པས་གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚེ་རིང་ཐུང་ཇི་སྲིད་དུ་མི་འཆི་བ་ཉིད་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་ཉིད་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ནས
གྲོག་སྦུར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དང་པ་ནང་འདྲ་བ་ཉིད་རིས་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་དགེ་སྡིག་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་ཆེའི་བྱེ་བྲག་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མཐའ་ཅན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཡས་ཆད་ལོ་ཟླ་དང་ཞག་གྲངས་སོ་སོའི་སྐལ་བས་ཅི་ཐུབ་པའི་འདུ་བྱེད་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིས་མཐུན
པ་ཉིད་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དང་ལྷ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚུངས་ལྷུར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ནང་འདྲ་བ་ལ་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་རིས་མཐུན་པར་གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་གང
ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་དུ་སྔོན་མེད་པ་ལས་གཟོད་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །རྒ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྒྱུན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནས་ཐམས་སྐྲ་དཀར་དང་གཉེར་མ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ
འགྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །གནས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྒྱུན་རྒྱུད་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཐུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་རེ་ཞིག་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་བཅད་པ་མས་ཤིའི་བར་དུ་འདུག་པ་ནི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་རིལ་ལྔ

ཅིག་མ་འདྲེས་པ་ཆ་དང་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་པའོ། །མིང་གི་ཚོགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པས་མིང་དུ་བཏགས་ཤིང་དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་མི་དང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྲུ་ཀ་ར་བྲི་ཧྣ་ཏྲི་ཤ་ཛ་ཏྲ་ཞི
དང་། པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མི་ནི་ཤྲེག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རྟ་ནི་ཤེར་བསྒྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་དོན་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་མིང་གཅིག་བཏགས་པ་ལ་ཡི་གེར་བྱས་ན་ཡི་གེ་འབྲུ་མང་པོ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ
ཚ་བ་དང་གཤེར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ། མེ་དང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བླ་དྭགས་སུ་མིང་བཏགས་ནས་ཚིག་བླ་དྭགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཉིད་དོན་ཡིན་ན་ནི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཁ་ཚིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག
གི་ཚོགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མེ་དང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ། རྟ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཚིག་གི
ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཞིང་སྦྱར་རོ། །ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཏེ། ངག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ
མང་པོ་འདུས་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་དག་ཡི་གེས་མིང་དང་ཚིག་ཏུ་བཏགས་ནས་དེའི་དོན་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས
པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་ཤིང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ། འཕགས་པ་དེའི་ཆོས་ནི་མ་ཐོབ་མཐོང་བས་སྤང་བ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བའི་སྒྲིབ་པ་"'

ཀ ༄༅། །ཐམས་ཕྱུར་ས་པ་སྐྱེ། དེ་དག་མཚོན་པ་འཕྲོད་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་དང་མཐུན་པ་ནི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆེ་དང་མཐུན་པའོ། །སོགས་པ་འདི་སྨྲས་ནི་འཇུག་པ་ནས་ཚོགས་པའི་བར་དུ་སྦྱོ་པོ་དགག་པ་སྨྲོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་མི་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་ང་ཡང་དང་དུ་བའི་ཕྱུང་པོ་བླངས་ནས། སྐད་ཅིག་མ་འདི་ཕྱེང་རྒྱུ་དང་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་འཇུག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གམ་ཕྱེང་པོའི་རྒྱུ་ནུ་ཆད་པ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རི་ཚེས་ན་རྒྱུ་ནས་འབ
ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ནས་འབྲས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག །བྲས་སུ་དུ་མི་འབྱུང་། རྒྱ་སྲན་གྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ནང་གི་ཚོས་ཀྱང་ལས་དགེ་བ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་ཡང་བདེ་བ། ལས་མི་དགེ་བ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ངེས་ཏེ། གཞན་དུ་མི་
འབྱུང་བའོ། །འགྲོ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཆོམ་པ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འགྱུར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས། བཟོད་པས་ནི་གཟུགས་བཟང་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་བར་མི་འཆད། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཞི་གནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རིག་པ་འདིག་ཏུ་ལྷུམ་ལམ་
པ་ལ་སོགས་ཏེ། ལྔ་སྤྱན་མཆོག་ས་པ་ཀུན་རྫོགས་འགྱུར་རོ། །མགྱོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། གོང་མ་ནི་སྦྲེ་ཕྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། ཡང་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་ཕྱི་ཡི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ནི་རྒྱུ་སྔར་བྱུང་ལ་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕྱི
རོལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལོག་པ་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་སྲིད་ནས་རྣམ་པ་ཞི་འབྱུང་བའོ། །དུས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་བྱུང་ཞིང་འགགས་པ་ལ་ནི་འདས་པའི་དུས་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་མ་བྱུང་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱུང་
བ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཡུལ་ནི་ལྷོ་བྱང་ཤར་ནུབ་མཚམས་བརྒྱད་ནི་ཞིང་གསེར་ཀུན་ནས་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅེས་བྱའོ། །གྲངས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཅིག་གྲུབ་པ་གྲངས་སུ་བགྲང་དུ་མེད་ཀྱི། དངོས་པོ་ཕྲ

བཟང་པོ་ལ་གཉིས་དང་། ཀླུ་མ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནས། འདུ་བྱེད་རྣམ་ལ་ནི་གཅིག་ལུམ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་ཡང་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་གོ་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཏེ། ས་བོན་དང་ས་རྒྱུ་མེ་རླུང་ནི་ཕྱིའོ། །མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་། ཁམས་དྲུག་ནང་གི་རྒྱུ་དང་
རྐྱེན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་པ་ནི་དྲི་རྩེ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཚོགས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་ཞེས། དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་དང་དེ་ཡིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
ལ། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཔང་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་དྲུག་རང་རང་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་མ་འགགས་པ་ནི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕྲོ་ལ་སྐད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་པའི
ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་སུ་ན་སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པ་ཞེན་ས་བགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟག་ཡོལ་ཡང་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟོན་དུ་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་པར་ནི། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བྱའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བསགས
པར་འདྲེན་ལ། ཀུན་གཞི་ཡང་སྣང་རྣམས་ནི་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་ལ་ནི
དམིགས་པས་ཡིན་ཀྱི། སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མིགས་པ་བཅས་ཆད་པའོ། །ལོ་དག་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་མི་འབྱེད་པས་རྣམ་པ་མ་ཆད་པའོ། །ལེན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་ཕྱི་མར་ལུས་ལེན་པ་ནི་པ་དག
ཏུ་ཡ་བ་ས་ཡིན་ཏེ་ཕྱིས་སེམས་ཀྱིས་ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་འབྱུང་བ་དང་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ནས་དེ་ནམ་ཡ་ཉེ་བའི་བར་དུ་ལུས་འཛིན་དམན་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དང་བདག་རྟག་པ་དག་ནི་ལུས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་སྐ

435 ཀྱ། བཞི་བརྒྱ་སོ་ལྔ། 98

༄༅། །ཡིད་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཏེ་རྟག་ཏུ་ལ་བོར་བཞིན་དེ་ང་ལྟ་ན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་དང་སྦྱོར་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཞེས་བཏགས་མོད་ཀྱི་དོན་དུ་ན་སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བར་འདིར་ཡང་གོ་དང་རྣམ་
དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བཏགས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་དེ་ལ་མི་བྱའོ། །འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཀུན་གཞི་ནི་ཡོ། །དེ་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན་མི་
སྣང་བས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་བཞི་དང་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ལྔ་སྟེ། སེམས་ལས་འབྱུང་བ་འདི་འཁོར་དགུ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་ཕྱུང་བ་བཞིན་དུ་
ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པོ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་གོ། །དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཀ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
སྦྱར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལམ་སྒོ་ལྟ་བུར་གྱུར་
པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེ
ད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་སྐྱེ་བས་ན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡུལ་དྲུག་ལ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམ་གཞག་པ་རྣམ་

བརྒྱད་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུ་འོ། །སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་དེ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུ་འོ། །གནས་ནི་སོ་སྐྱོང་ངོ། །ཁམས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། དམིགས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་བརྟེན་པའི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་དྲུག་ནི་རྟེན་ཞེས་བྱ། ཡུལ་དྲུག་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་པོ་དྲུག། མིག་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཁམས་དྲུག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དུ་ཁམས་དྲུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དག་ཀྱང་འདིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཆུའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་བརླན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །མེའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་སྨིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །རླུང་གི་ཁམས་ནི་ས་བོན་འབུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དུས་ནི་ས་བོན་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་མུན་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་མུན་པས་བསྒྲིབས་ན་མཛེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རགས་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་མ་རིག་པས་ཀྱང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཡོན་ཏན

487 ཀ 98

༄༅། །ཅེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་མཐོང་བས་ན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་
བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོ་སོར་རིག་ཅིང་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གསུམ་ཙམ་སྤྲད་ནམ་དང་ཡུལ་བྱིན་དུ་རུང་བ་དང་འདུ་བས་མིང་གི་ཕུང་པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པས་ན་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ།
དང་ཕྲད་ནས་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །རེག་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པ་ལ་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པ་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གང་དང་གང་ལ་རེག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་གསུམ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྲེད་པའི་ཕྱིར་སྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོར་བ་སྲུབ་བཞིན་དུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་འདོད་པ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཉེ་བར་ཅི་ཡོད།
འགྲོགས་བར་འདོད་པས་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལེན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཆགས་པ་བརྟས་ནས་ཚེ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་མི་ཆུད་ལྔ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐོག་མར་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒ

489 ཕོ་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ཕོག་སྐྱེ་ཉེས་ཏིཀྟ་ལ་པ་དང་འབྲུ་བ་རསྣ་དཀར་དང་དག་ཉེར་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་པའི་ཕྱིར་འཆི་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཟུགས་པའི་སྲོག་དང་དྲོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བཏང་ནས་ཤིག་པའི་ཕྱིར་འཆི་བའོ། །སྐབས་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ

བའི། སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་དང་། ག་ཤིའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་ཤིང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མྱ་ངན་ནི་གཉེན་བཤེས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་བྲལ་དུ་དོགས་པའི་སེམས་གདུང་བའོ། །སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ནི་རྒྱུ་གང་ལས་མྱ་ངན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་ཞིང་

98 ཁ་ཁང་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་ལུས་ཉམས་པ་ཞིང་མི་བདེ་བའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་སེམས་ཉམས་པ་ཞིང་མི་བདེ་བའོ། །འཁྲུགས་པ་ནི་སྨོན་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་པ་ཀུན་དུ་ནན་རེ་མས་དང་དངས་པའོ། །བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་འབྲེལ་གྱི་མཇུག་ལ་བཏགས་ཏེ་བཤད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན།

ཤེར་ཕྱིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བ་འདས་ནས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཇིགས་པ་གསུམ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐད་ཀ་དང་།

བཟོ་དང་མཐུ་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་ཞིང་ཕན་འདོགས་པའི་ཆོས་སྦྱིན་པའོ། །ཟས་སྐོམ་ནོར་རྫས་ལ་སོགས་ཏེ། མཁར་ཡུལ་རྒྱལ་སྲིད་མཐའ་ཅན་དང་། བུ་ཆུང་སྨུག་ནོར་བུ་སྐྱེད་རྣམས་དང་། རང་གི་ཤ་ཁྲག་དང་མགོ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་དང་རང་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་

ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་བཙོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་པ་དང་། དགྲ་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱབ་ཅིང་ཕན་འདོགས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ན་ཆོས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། དགེ་བ་སྡུད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྡོམ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་སྡུད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཅིང་སེམས་པ་ནས་སྒོམ་པའི་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྡུ་བ་པའོ།

89 ཀ། ༄༅། །མི་དེ་ལ་བ་རྩོམ་པ་ནི་ཉིན་ཕྲགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སུ་བཏུན་ཏེ། དགེ་སློང་ཕམ་དང་། དགེ་སློང་ཕམ་དང་། དགེ་བ་རྗེས་ཕམ་དང་བར་ཁྲིམས་ས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུང་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བཞིན་བུ་གཅིག་པ་བཅོལ་བ་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་བ་ཡོད་མེད་པར་དོན་
བྱེད་པ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་རྟོགས་མན་ངག་ཀུན་ལ་ཡང་བསྒྲུར་རོ། །བརྗོད་པ་ཞིབ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཧེ་མི་ལྷམ་པ་དང་། གཞོན་པ་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཧེ་མི་ལྷམ་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་
98 ཤེར་ཕྱིན། དུས་ན་བཀའ་ཐུབ་ཤེད་སྣམ་པ་དང་། གྲང་ཞིང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པའི་རྐྱེན་གང་ཅི་བྱུང་ཡང་མི་གནོད་སྐྱོ་བ་མ་བཞིན་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །གནོད་པ་ལ་མི་མཇེད་ནི་ཕྱིན་པ་དང་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཏེག་པ་དང་། མཆེད་པ་ལ་སོ་ནམས་པའི་
གཞོན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ཁྲོ་ཞིང་ང་ན་སེམས་མི་འབྱུང་བའོ། །ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ནམ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དག་བསྟན་ན་སེམས་མི་དང་ཞིང་དེ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་
ཉི། ཕྱིར་བསྟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། གོ་ཆ་དང་། དགེ་བ་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བའི་
མཐུ་འབེབས་དུ་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཚིགས་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་དགེ་བ་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་
ཏེ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ།

།དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དག་ཐོབ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བྱས་པའི་རྒྱུས་སེམས་དགའ་བར་བྱས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་སེམས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བཤད་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བདག་གི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རྩོད་པ་ཚར་གཅོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནང་རིག་པ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པས་བདག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །གསོ་བ་རིག་པ་ནི་ཕྱི་རོ་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ཞི་ལྷན་དཔྱད་པ་མཁས་པ་དང་། ནང་གི་ནད་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་གསོ་བ་རིག་པའོ། །ལས་སུ་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ནི་བཟོ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་སེམས་ཅན་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་རྩལ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྡུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་པས་གསོ་བ་དང་བཟོ་གཉིས་ནི་རིག་པས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །རྒྱུ་རིག་པ་དང་སྒྲ་རིག་པ་གཉིས་ནི་ཏཱ་ར་ཀ་དང་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ལ་སོགས་སྒྲ་ཚད་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པ་སུན་འབྱིན་པས་རྩོད་པ་ཚར་གཅོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་ཅི་ཐེབས་པ་ཅུང་ཟད་ཡན་ཆད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེ་ན

491 ཀ 98

༄༅། །ཡོངས་བསྔོས་པ་ལ་དེ་འི་ནི་བྲམ་སུད་པག་ཏུ་མེད་པར་ཆེ་ཞིང་ཟད་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བདག་ཚེ་རབས་གར་སྐྱེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་དུ་བཏབ་པའོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འགྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིན་ནང་གི་ཚོགས་རྣམས་སྐྱོང་པ་དང་བདག་
མེད་པར་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་ལ་མི་སྤྱོབ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །བསྒོམས་འགྲུབས་ཀྱི་ཤེས་ཆ་བས་ཤེས་རབ་ཆུང་ཡང་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོགས་འབབ་མི་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནུས་པ་གཞོམ་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་
སྐུལ་བས་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་ས་བཅུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། འདི་བཅས་ཀྱ་སྤྱུབ་ཤད་པར་རིགས་ཏེ་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ས་བཅུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མགོ་འདྲེན་པ་སྟེ་དོན་ལ་
སུ་འདོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་གཏེར་ཁྱུ་བ་ནི་པོ་ཆེ་ཞིག་རྙེད་ན་སྔོན་མ་མ་མཐོང་བའི་ནོར་བུ་མཆོག་ཏུ་ནི་ཆེ་བ་འདི་འདྲ་བ་སྔ་དེ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་འདྲ་བར་སྔོན་ཆད་ཡང་མ་མཐོང་བའི་
ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཐོན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནས་དགའ་བ་འབྱུང་བ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ། དྲི་མ་ནི

འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་དེ་གཉིས་ལ་གཉིས་པའི་དུས་ན་མེད་པས་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྫོགས་ཏེ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ངན་པའི་ལས་མི་བྱེད་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ནི། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་ཐོས་པ་བཙལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གྱི་མི་ཤེས་པ་བསལ་ལ་ཞིང་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའི་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་པ་ནི་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་བསྒོམས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་མེ་དང་འདྲ་བ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྩྭ་ཤིང་ལྟ་བུ་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྔ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་མི་ཉམས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱུན་མི་གཅོད་ལ། གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་དོན་མངོན་དུ་རྟོགས་པས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་ལས་འདས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་སྟེ། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱི་ཡི་གཡོན་ཏེ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུར་བས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དགུ་པ་ནི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཏེ། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོར

193

༄༅། །ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ཆོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་དཔེར་ན་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་འབབ་
ཏར་དགོན་པ་ལས་ཡང་ལོ་ཐོག་འགྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་སྤྲིན་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དགོན་དང་འདྲ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཕབ་ནས་ལོ་ཏོག་དགེ་བ་འགྲུབ་ནས་ཤིང་འཕེལ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་ངོ་སྟེ། དུས་རབ་འབྱུང་དུ་མེད་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཕྱི་དང་ནང་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེའོ། །དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མིག་
ཅེས་བྱ་བ་ནས་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དང་ག་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་དྲུག་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནང་ནི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་རྟག་པ་ཕྱིར་ཟླག་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཆོས་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་གནས་ཀུན་ལ་ཡང་བསྒྲེ་ཞིང་གོ་བར་བྱའོ། །ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཡུལ་དྲུག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཟིན་པ་ལྷུན་པོ་རི་རབ་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞིང་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཕྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལ་ལ་དག་འདི་སྐད་དུ་ནང་དང་ཕྱི་
ཀྲི་སེ་ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ལོ་ན་རེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ན་ཡང་དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡུལ་དྲུག་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཚོགས་དུ་ཟད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་དོ་བའི་དོན་

ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལ་ལ་དག་འདི་སྙམ་དུ་ཕྱི་དང་ནང་དང་། ཕྱི་ནང་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་དེ་སྟོང་པར་བསྟན་ན། འོ་ན་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཆེ་གཅིག་མེད་
འདོགས་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དེ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ཡང་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ལ་ཡོད་དེ་མི་ད་ཅེས་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་སྟེ། ཕྱོགས་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་གསུམ་དང་བཅུ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་ལྟར་སྐྱེས་པ་སྨད་ཞེ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སེམས་ན་ཡང་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་མི་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་དོན་དམ་པ་སྟེ་དེ་ནི་
རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་མི་རྟག་གོ། །གཏན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མི་འཇིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཁམས་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་སོ། །ཡང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་འཇིག་པ་བཞི་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནམ་མཁའ་འོ། ཆོས་དེ་བཞིན་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་གིས་
ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་དང་། དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་མར་འགག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པའི་དུས་ན་ཡང་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་སྙམ་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་

༄༅། །ངོ་ཞེས་བྱ་བོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེའམ། ཡང་ན་སྔོན་དང་ད་ལྟར་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་ན་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གསུམ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ་བར་རྟོག་ན་ཡང་། དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བླང་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུ་སྣུར་བླུགས་པ་ལས་ཆུ་དེ་ཕོ་སྣ་བུམ་པ་སྟོང་པར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་ཡང་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་སྔོན་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་རྫས་དེ་བོར་ཏེ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སྟོང་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱའི། དོན་དམ་པ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོར་བ་དང་བླང་བ་དང་སྤང་བ་མེད་པས་ན་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་ན་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་ཏེ་སྟོང་པར་ཆེད་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་འདིར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་

ཕྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་སྐྱོང་བ་དང་བཏང་གཞི་ངང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་འམ། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ནི་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དག་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ས་སྲ་བ་དང་། ཆུ་གཤེར་བ་དང་། མེ་ཚ་བ་དང་། རླུང་ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཡང་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་འདས་པའི་དུས་དང་ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་གང་དུ་ཡང་ལ་ན་འཁོར་ཡང་དངོས་པོ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལས་ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་ནི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་ཚིག་དང་པོའི་དོན་ནི་གཟུགས་དང་སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་མེད་པས་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚིག་གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་དང་སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་གསུམ་པ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ན། དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཞན་དང་གཞན་ཐ་དད་པ་མང་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་ནས་ཡང་མེད་

༄༅། །ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་གནས་ཤིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ཐབས་སུ་ལྟ་བུ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་དག་གོ། །གཉེན་པོ་ནི་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་བཟློག་ཅིང་སྤོང་བ་སྟེ། དགྲ་དང་དགྲ་བླ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཏོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་ཤེས་པས་ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་ཞིང་། ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོག་པས་ཞི་གནས་དང་མཐུན་ནོ། །ལུས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ནི་བདག་རང་གི་ལུས་སོ། །ཕྱི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཟིན་པ་རྩི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ནི་བདག་ལས་ནི་ཕྱི། རྩི་ཤིང་སེམས་མེད་པ་ལས་ནང་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་སོ། །དེ་དག་ལས་ནང་གི་ལུས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་བཅས། སྤྱི་བོ་མན་ཆད་རྐང་པ་ཡན་ཆད་ཤ་ཁྲག་དང་རྒྱུས་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟགས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས། ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་གོང་མ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཞིང་ངོ།

ཚོར་བ་ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་ཕྱིའི་ཚོར་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་ཕྱི་ནང་གི་ཚོར་བ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་སིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བའོ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་གདུང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གདུང་བ་དང་སིམ་པ་གཉིས་ཀར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་གོང་མ་དག་དང་འདྲ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་ཆར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་བརྟགས་ལ་ཤིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའོ། །སེམས་ནི་ཉི་ཤུ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་དང་། བསྡུས་པའི་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དང་། ཞུམ་པའི་དང་། གཟེང་མཐོལ་པའི་དང་། རྒོད་པའི་དང་། རྒོད་པ་མེད་པའི་དང་། ཞི་བའི་དང་། མ་ཞི་བའི་དང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་མ་བསྒོམས་པའི་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལས་གྲོལ་བར་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཏེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དཔྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དང་། གནས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནས། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་བར་དུ་སེམས་དྲུག་ནི་དཔྱོད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བསྡུས་པའི་སེམས་མན་ཆད་ནི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་ལས་སུ་བྱེད་པའོ། །གནས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའོ། །སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་ནང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྦྱར་ཏེ། ནང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ནང་གི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་ལུས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་འོ་ཞེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཏེ་དེ་ཡང་གཉེན་མའི་སེམས་ཆུ་བུ་པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་སྐྱོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་བསྒོམ་པ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་བསྒོམས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་མི་གཙང་བར་བསྒོམས་པས་གཙང་བར་ལྟ་བ་སྤོང་ངོ་། །ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྒོམས་པས་བདེ་བར་ལྟ་བ་སྤོང་ངོ་། །སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་མི་རྟག་པར་བསྒོམས་པས་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་ངོ་། །ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བདག་མེད་པར་བསྒོམས་པས་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྤོང་ངོ་། བདེན་པ་བཞི་བསྒོམས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་འགོག་པ་བདེན་པ་དང་ལམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་བཞི་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རེ་རེ་སྦྱར་རོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །གོང་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒོམ་པ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་མི་མཐུན་པ་སྤོང་བའི་

186

གཉེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་ངག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ནི
བདག་དང་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་ན་སྡིག་པ་ཞེས་བྱ། དགེ་བ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་ཡིན་པས་ན་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཤིང་སྤྱད་པའི་སྐྱོན་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས
བསགས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ། བག་ཆགས་མ་རངས་གསལ་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་སེམས་ལ་ད་ལྟར་ཡང་མ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་སྔར་སེམས་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གཅད་ཅིང་མཐོང་ན་ཡང་མི་འབྱུང
པར་སྤོང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་འདུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་གོང་མ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་དགེ་བ་བཅུ་དང་འདོད་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྡང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས
རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྔོན་མེད་པ་ལས་ད་བསྐྱེད་ཅིང་མ་འོངས་སུ་ཡང་དུ་བསྒྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང་། སྔར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཡང་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྔོན་ཡོད་པ
ལས་མི་འགྲིབ་བཞིན་གནས་པའོ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནན་ཏན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཐོགས་པའི་བར་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །མི་དགེ་བ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དེ་མྱུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད
པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་རྩོམ་པ་དང་སྤོང་བའི་སེམས་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། སེམས

༄༅། །ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྒོམ། དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་དེ། རྐང་པ་བཞི་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་དུ་སྟེ། དཀྱུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཇོག་པ་ལ་ལྟ་པར་དགའ་ཞིང་མོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་འདོད་པའི་ངང་བཞིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལེ་ལོ་དང་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། དང་པོ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣང་བ་མི་དྲན་པས་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་གཏོད་ལ་ཆེ་ནེ། བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པའོ། །བྱིང་རྒོད་ནི་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ལ་རྨུགས་ཤིང་གཡེངས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ན་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཉེས་པའོ། །འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་དེ་སྤོང་ཞིང་ཞི་གནས་སུ་མི་གཉོན་པས་ན་ཉེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དྲག་པ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གནས་པའི་དུས་ན་དེ་ལས་བསྒྱུད་ཅིང་གཡེང་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ནི་བརྒྱད་དེ་མོས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་བཞི་ཡིས་ལེ་ལོ་སྤོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཞི་ནི་

ཀྲེ་ང་མཚན་མ་དང་ང་འབྲས་བུ་བསྔོ་བ་པའི་སྙོམས་སྦྱོང་ཞིག། དེ་ཡང་མོས་པ་ཡོད་ན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ནི་རྟེན་ནོ། །མོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་དད་པ་སྟེ་དད་པ་ཡོད་ན་མོས་པ་འབྱུང་བས་མཚན་མ་སྟེ། མཚན་མ་དང་རྒྱུ་ནི་དོན་གཅིག་གོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་སྒོམ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལྔ་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ནི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དེ་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ། དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་དྲན་པའོ། །ཞུམ་རྒོད་བྱུང་ན་ཡང་བྱུང་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས། ཞུམ་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སེམས་པ་སྟེ། ཞུམ་རྒོད་བྱུང་ན་སེམས་པས་ཕྱིར་ཞི་གནས་སུ་གཏོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་དགོས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ནམ་གཡེང་བར་བྱུང་བ་ན་མི་གཡོ་བར་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཚོར་བས་ལུ་མ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བསྒོམས་བསྒོམས་པ་ནམ། ཡང་ན་ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་བསྒོམས་པ་ནི་བག་ཆགས་བསགས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་གི་ཚེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚེ་སྤོང་བ་ཞིང་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་འབད་འབད་པ་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་ཞིང་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་བཤིག་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་བློ་ཆོམ་མེད་པར་དཔྱོད་པ་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་མི་ཞེས་བྱ་བ་ནི

༄༅། །སྐོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་བཞུགས་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་དེ་དག་འཕྲོ་བར་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལྔ་ནི་དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དད་པ་དང་འདོད་པ་ནི་དད་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་དཀའ་བ་ཟོར་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དྲན་པའི་དབང་པོས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབང་བྱེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་དབང་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་གོང་མ་གོང་མའི་དབང་གིས་འོག་མ་འོག་མ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སེམས་དང་བ་ནི་དད་པའི་དབང་པོའོ། །ཉེས་པ་དང་སེམས་ཅན་པ་དང་བསྙོམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །ཉན་ཅིང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པའི་དོན་མ་བརྗེད་ཅིང་གསལ་བ་ནི་དྲན་པའི་དབང་པོའོ། །སེམས་ཀྱི་ཟུགས་དང་སྣ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་ཞིང་འཕྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བར་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ཅུང་ཟད་འདྲེས་ཤིང་སྐབས་སྐབས་སུ་བར་ཆད་བྱེད་དོ། །སྟོབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་པ་དང་། གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས

རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྒོམས་སོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་མཐུན་ལ། ཁྱད་པར་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དབྱེ་སྟེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ལ་གདགས་ཏེ། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་མིང་དུ་བརྟགས་པ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་དང་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་རྣམས་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དུས་ན་ནི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཞིང་མིང་དུ་བརྟགས་པའི་མིང་རྣམས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་དུས་ན་ནི་སྟོབས་ལྔ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་དེ་མ་ཐག་པ་གཉིས་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་དབང་དང་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་དག་ནི། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཞན་དྲུག་པོ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ཡང་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བས་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན

༄༅། །འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་འཕར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་ངེས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞིའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞི་གནས་སོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡོད་ན། འདོད་ཆགས་དང་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ན་མཐོང་ངས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་དེ་ཡན་ཆད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བར་སེམས་དག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་། གནས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྔ་གི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་འགོམ་པས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་འཕགས་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་སྒོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་བསྡུ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡང་། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལྟར་དུ་དམིགས་ཤིང་གཅོད་པས་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་

506 རྟོགས་པའི་དོན་བཅི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཐར་ར་བརྟགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་བསྟན་པ་ཚོམ་སྒོ་ན་ཅི་འཚལ་དཔལ་ནས་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་ནི་ཚིག་ལ་ཕ་རོལ་པོ་ཚིམ་གྱིས་པའི་ཡན་ལག

ནི་རང་ལས་འཆེལ་བའི་གཏམ་ཐོས་ནས་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་གཞན་དག་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ།

186 ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་ཡོ་བྱད་བསྒྲུབས་ནས་ཟས་ཟང་ཟིང་མ་ཐོབ་ཅིང་མ་ཕྲོག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་གཞན་སྣོད་ཐུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཚེ་ཙམ་ཞིག་ཚོལ་བ་དགར་ན་ཚེར་ཚོགས་ཞིང་ལྷའི་ཆོས་ལ་ཡང་དག་ཕྱོགས་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ངག །ལས་ཀྱི་མཐའ་

དང་། འཚོ་བ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་ལ་ཉལ་སྤྱང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟེན་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ལ་མི་བརྗེད་པ་ཞིག་སྟེ་ཞི་གནས་

བསྒོ་དང་སྤྲུང་ངོ། །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ་ལྷག་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་

རོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ཞེས་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཞི་པ་དང་དག

པ་ཐོབ་ནས་ཡུལ་མཐོང་བར་རིག་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་སྡུག་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཕུང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ཀུན་འབྱུང་

༄༅། །སྡང་བར་བྱ་བ་ཞི་ཐོབ་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གསུམ་རྒྱུད་འཁོར་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རྐྱེན་དང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་རིག་ནས་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །འགོག་པ་མཚོན་དུ་བྱ་བའི་

སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་གཉིས། ཀ་སྐྱོང་ལ་པ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྱ་ནོམ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཞིར་ཞེས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བས། ལམ་ནི་ཐར་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཐབས་ནི་མ་ཡང་དག་ཞུགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཡང་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་སུ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཕགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ་མོ། །རྟོག་རྟོགས་པ་དང་ཉེས་སྤྲོད་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ནི། རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས

ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བཞིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་ལེ་ལོ་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་ནས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ་ཀུན་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟ་བ་ཉིད་ལ་དང་ཉ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བར་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་ཁམས

ལས་ཆགས་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་སྡོམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་ལ་སྐྱོན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ

ཅན་ནོ། །བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྟེ། དགའ་བ་ཡོད་ན་དེའི་རྣམ་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་འབྱུང་བས་དགའ་བ་བསྒྱུར་ཞིང་། དགའ་བ་བསྐྱུངས་པས་དེའི་རྣམ་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་ཡང་སྐྱོང་བ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་བདེ་བའམ་སྐྱོང་བས་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་

སྙིང་རྗེ་ཆེན་མ་འདི་བདེ་བ་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཀླུ་ས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་བས། བདེ་བ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལས་བསྒྲུབས་པས། དེའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཉེ་དེ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ཡང་ཞེ་ན།

བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་སྐྱེ། དེ་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཐུན་མོང་དང་། ཉན་ཐོས་རང་ཚོ་ལྷ་ཡུལ་བྱམས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་སེམས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཆམ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེད་ཅིང་ཞུམས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པས་བསམ་དགོས་སོ། སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་ཐར་བར་

སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་པའོ། །དགའ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གོང་མ་ཕྱིར་ཐོབ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ནི་བྱུང་བ་ལ་མི་ལོགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་གྲོལ་བར་བྱས་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གྲོལ་བར་བྱ་མི་དགོས་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པའོ། །

གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ག་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་མེད་པའི་འཁམས་སུ་

སྐྱེ་བའི་ཕོ་རྩ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ར་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞིར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་སྐྱེ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཅིང་དེ་དང་ནི་བ། ནམ་མཁའ་ཡང་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་

སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཟད་པ། ནམ་མཁའ་ལ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་སྙམ་དུ་མིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐའ་ཡས་སོ་

༄༅། །སྣམ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་ལས་འདས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ནས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆོས་སུ་ཟད་དཔྱད
ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མོས་ཤིང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་ལས་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་འདི་ནི། ནད་དང་ཤུ་བ་དང་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྟགས་ནས་དེ་འདུ་ཤེས་པ་བཀག་ནས་ཞི་ཕྲ་ཞི་ཕྲ་རབ་ཏུ་ཞི་བ
དང་། འདུ་ཤེས་འདི་གཏན་མེད་ན་ཡང་རྩེ་དངས་པ་རབ་འབྱུང་རྩེ་མི་སུ་ཟད་སྒྲུབ་ནས་འདུ་ཤེས་ཞིང་རྩ་ཕྲ་བ་ཐལ་གནས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཕྲ་མོ་གཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི
བསྒྲིབས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་གནས་བརྒྱད་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོ་སྟེ། བདག་རང་གི་གཟུགས་སྣང་མ་བ་ཞིག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྣང་བར་འཛིན་ཅིང་ཀུན་བཞིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི
གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་པ་སྟེ། བདག་རང་གི་གཟུགས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བ་ཞིག་པ་བཞིན་ཉེ་བའི་གཟུགས
མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་བྱའོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཕྱིའི་གཟུགས་སྔོ་བ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པར་སྣང་བ་འཛིན་པ་སྟེ་ཐོབ་མེད་པར་བྱའོ། །སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་པ་སྟེ། གོང
དུ་ཡིན་ནས་རིགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྣང་བ་ལ་རིས་འཛིན་ཆགས་ལ་ཞོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མཐོང་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྡུག་གུ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་ནི། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་འདི་དང་ཆགས་ཀས་ལ་མ་སོགས་པ་འཇིན་མོང་བ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པའི། རྫོགས་པ་བསྒྱུར་ཞུས་གཞན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་ལས་ཡང་དག་པ་འདས་དེ་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམས་ཐུབ་པ་བསྒྱུར་རོ། །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་པར་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ བཅམ་མ་པར་མཐར་ཡས་སོ་སྙམ་ནུས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པ་སྦྱོར་དེ་བཞིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་པའོ། །མི་གཡོ་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་རབ་ཞིག་སྟེ་ཡུལ་མེད་པས
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་འགྱུར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འགྱུར་བ་དང་དེ་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྱབ་པ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ། ཚོགས་པ
རབ་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་སྣང་བ་པར་བ་ཞིག་སྟེ། ཡུལ་མི་སྣང་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། དེ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་དད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཚོགས་སྣ་མི་འབྱུང་བས
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བས་སེམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་སོང་དུ་ཟད་དོ། །ནམ་མཁའ་ཞེས་མཐར
ཡས་སོ་སྙམ་དུ་སྒོམས་ཤིང་ཞུགས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྔ་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁའ་ཙམ་དུ་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པས་སོ་སྙམ་དུ་སྒོམས་པ་བརྟགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་མཁའ་དང་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོ

511.

98

༄༅། །སྣམ་དུ་མིགས་པ་འདི་འདྲ་ཞེས་དང་འགྲོགས་པ་འདི་ཚོམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་གོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དྲུག་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བསྒྲོད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་རོལ་ཙམ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡོད་པ་བརྟགས་ནས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བདུན་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བསྒྲོད་ནས་འདུ་ཤེས་འདི་ནི་ནད་དང་། ཤུ་བ་དང་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྡུག་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀག་ནས་ཞི་བ་ཞི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་འདུ་ཤེས་གཏན་མེད་ན་ཡང་རྨོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་ལ་གནས་ཏེ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པ་སྟེ། ཞིབ་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བསྒྲོད་པ་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་དེ་འདུ་ཤེས་བཀག་པ་དང་དེའི་རྣམ་སྨིན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཀྱང་བཀག །ཆོས་བཞི་ག་སུམ་ཆར

98 ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དང་། ཤུ་བ་དང་། ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་གནས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་ཕྱིར་འོང་བ་ལས་ལྡང་བ་ར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྡང་ས་ནི་བསྒོམ་པ་ལས་ལྡང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་ལྡང་ས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་ཚིག་གཉིས་ནི་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཏེ་ངེས་དུ་བལྟའོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་མཐར་ཆགས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འདུས་པ་ལ་བྱའོ། །སྒོ་གསུམ་ནི་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཐབས་ཏེ་དེ་དང་དེ་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། །མེད

513 ༄༅། །པའི་ཚིག་དང་། ཡོད་པའི་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་བསྒོམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོད་པའི་ཚིག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི
འདུས་བྱས་ཏེ། གཞན་དབང་བ་འདུས་བྱས་དེ་དང་ཇི་སྲིད་བཀྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པར་བོ་ལ་སོགས་པ་བ་བདག་དང་དབྱེ་བ་ཀྱི་མཚན་མ
གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་སྒོམ་པ་མ་བྱེད་དེ་ནི་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ལྷ་ཡི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ
ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐག་རིང་པོ་དང་དུས་རིང་པོ་ནས་གནས་ཤིང་འབྱུང་བ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དཔྱད་མ་ཐོན་ལུས་དང་ངན་འགྲོ་པ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཔྱད་ཀྱི་ལུས་ནི་རང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་ཤེས་ཞིང་གཟུགས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ནི
ལྷའི་མིག་གོ། །སྒྲ་དང་སྐད་དང་བརྡ་སྣ་ཚོགས་ཐོས་ཤིང་གོ་བ་ནི་ལྷའི་རྣ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤེས་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པའོ། །འཕར་བ་དང་། འཕུར་བ་དང་། མཆོང་བ་དང་། བརྒྱང་བ་དང་རྒྱལ་འགྲོ་ཞིང་ས་ལ་འཛུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི
ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པའོ། །དཔའ་ཀྱི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ། ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་གནས་པ་དང་གནས་པ་གནས་ལ་ལ་ཅི་སྐྱེ་སྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དྲན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་སྤང་ཙམ་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་བཞིན་ཟག་པ་ཟད་མི
སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། ཚིག་གི་གཟུངས་དང་། དོན་གྱི་གཟུངས་ཏེ། གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཇི་སྲིད་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་གཟུང་དུ་མི་འཇུར

པར་དེས་པའམ། ཇི་སྲིད་དུ་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ། །སྔོན་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དེ་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པ་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྱུར་བའི་རིགས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་མ་ཎ་ཡ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་བསྒོམ་པ་ཞེ་དང་པོ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྔོན་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་
ནས་ཡི་གེ་གནས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྣམས་དང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྒོ་དབྱེ་བ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་མཚན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་
པ་སོགས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལ་ཞེས་བྱ། མཁའ་འགྲོ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་པའི་ཚིག་མཐའ་ཡས་པ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། །ཚིག་དང་མིང་གིས་བརྗོད་
པ་འདི་ནི་ཀ་ར་ང་ཡང་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་མི་འདུ་མི་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ལེགས་པར་ཞི་བའི་སྟོབས་བརྩོན་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ན། མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། དེ་ཡང་གནས་དང་ཁམས་ལ་ཡིན་པ་མཆོད་པ་བསྟོད་
རིག་དང་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། འདུས་དང་སྐྱེད་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཆིས་སོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་མ་རིག་པ་སྔོན་དུ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
གནས་ཡིན་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཞུགས་པ་དང་ཡིད་ལ་སྙིང་པོ་གནས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐོང་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་པའི་གནས་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཆེད་པ་ལ་སྟེ། །ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཆེད་པའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་བཤད་པ་ལ་གཏོང་ལ་བ་འདི་ཉིད། །སྔོན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་པ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་ལས་ཡང་
མེ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དང་། སྲུབ་ཀྱི་རྩེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བུ་རྣམས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷ་བཞི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཞན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བ་སྒོམ་པ་བ་འདུད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར

515

98

ཀ།

༄༅། །ཕྱུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། བསམ་གཏན་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་ཤིང་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་འགྲིབ་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ། ལྷུང་བ་ནི་གནོད་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་འཕྲུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ངོ་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཡིན། འདི་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པ་པའོ། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས། ལ་ལ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མོས། ལ་ལ་ཐེག་པ་བར་མ་ལ་མོས། ལ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ། ལ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། ལ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་མོས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པར་མོས་པའི་ཕྱེ་བྲག་ཀུན་མཁྱེན་པའོ། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཁམས་དང་རིགས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་མ་ངེས་པ་དང་རིགས་མེད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆ་ཆག་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིགས་ལྔར་ཕྱེ་བར་མཁས་པ་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ལམ་རྒྱུད་ཕྱི་པ་ཡིན་ཞིང་ཁམས་གསུམ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་མཁྱེན་པ་སྟེ། ཡང་ན་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་ཡུལ་འདི་ན་གནས། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག། ཟས་འདི་ཟོས། ཚེ་ནི་འདི་སྲིད་ཅིག་ཐུབ། ལོངས་སྤྱོད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱོད་སྡུག་ངེས་སུ་བྱུང་བ་རིག་དང་རིམ་པ་མཁས་པའོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་ཀ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེ། དེ་ནས་ཀྱང་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེ། དེ་ནས་ཀྱང་འདིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་ལ་མཁས་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི ཟག་པ

ཟད་དོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་ལ་མཁས་པ་བསྐྱེད་དེ་དག་ནི་ཕྱོགས་པས་བཅུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྙེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་སོ། །ལོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་ལོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་བྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩོད་པ་ན་ཡང་དེ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ལ་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གཞན་ལ་ཞིག་གིས་ཟག་པ་མ་ཟད་དོ་ཞེས། ཟག་པ་ཟད་པས་མ་བྱིན་པ་ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་ནི་རྗེས་པ་བཞིན། དེ་ནི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་ལུང་བསྟན་ན། ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩོད་པ་ཡང་དེས་མི་འཇིགས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་མི་འཇིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་

517 ཀ།

༄༅། །ཕྲིན་ཡིག་ཞེས་བཤད་ན་ དེ་བཞིན་དུ་ངེས་ཏེ། གཞན་དག་བཞིན་གྱིས་ལམ་དེམ་སྟོན་པོ་ཞེས་རྩོལ་ན་ཡང་ངེས་མི་འཇིགས་ཏེ། ལམ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་ཉེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།
དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ནོར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ས་བཞི་ཡོད་པས་ན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་དེ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དག་འཆད་ན་མཚམས་མཚམས་སུ་འཆད་དེ། སྤྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ཡན་ཆད་དུའོ། །འདི་དང་འདི་སྟོན་ཏོ་ཞེས་པ་ཡང་འཆད་ལ་ཚིག་གཉེར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པ་དང་།
ཆོས་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་དུ་མར་བཏགས་པ་ཀུན་ཤེས་ཤིང་དོན་དང་མི་འགལ་བའོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཡི་དང་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པའི་དོན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ
མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རིག་པའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་དང་བརྡ་དང་སྒྲ་ཤེས་ཤིང་ཚིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་གོ་བ་དང་། ཚིག་འཁྲུལ
པ་དང་བརྗོད་པ་དང་ཟློས་བུ་དང་། དོན་མེད་པས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་བསྔགས་པ་པའི་སྐྱོ་བོ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་རྣམས་སྨྲ་བའོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གཞན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཉན་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་བྱུང་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་བཤད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཐེ
ཚོམ་དགྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་ཅིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཚིག་པའི་སྤོབས་ལྷུར་ལྷུར་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྨྲ་ནུས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་དགོངས་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས

ལ་རྫུ་ངན་བྲང་ཀྱང་ཞེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ལས་སུ་བྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་ངོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་།
གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷུག་པོར་ཡུལ་ལམ་ཕོར་རྡེའུ་འཆོད་པ་དང་གྲོང་སྐྱོད་པར་ཕྱིན་ཏེ་ལྷུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲེ་བ་དང་། སྟོན་ཅ་ཅོ་ལ་དགའ་བའི་ཕག་ཚགས་ཅ་ཅོ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷུ་འབྱུང་ངོ། སངས་
རྒྱས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བས་ན་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་འཕྲལ་ལ་དགོངས་ནས་གཟོད་མཁྱེན་པ་ལ་འཇུག་གི སངས་རྒྱས་ནི་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པས་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་མ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་
དག་འཕྲལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་ལྡང་ངོ། སངས་རྒྱས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ཉམས་པར་སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་བདག་སྐྱོ
ང་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་ན་ཉེ་ཚོམ་སོང་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྟ་དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་འབྱུང་ངོ། སངས་རྒྱས་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་འཁོར་བ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་དེན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་བླང་དོར་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཐ་
དད་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་སེམས་ཅན་ལ་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཡང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་མི་བྱེད་པར་འདོར་བས་ན་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མངའ་འོ། སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་
ཅི་ཡོད་པ་རྟག་པར་གཟིགས་ཤིང་སྐལ་པ་ལ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁོ་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བཏང་སྙོམས་སུ་འདོར་ཅིང་། སྐལ་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཡལ་བར་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་འདོར་བས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དགེ་སྟོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི

519 ཁ ༩༨

༄༅། །དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བསྒྲེ་དེ་རང་གི་དོན་དང་ངེས་པར་ཚེ་དུ་ཞུས་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་ལ་སློབ་པ་ལ་ལྷུར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཞི་བ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་འདུན་པ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་མི་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡང་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཡང་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་བརྩོན་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་མང་གིས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཟིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་འཚལ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་ཟད་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལུགས་པ་བཞི་ཚོར་རྣམས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པ་པར་འཇོག་པ་ཐབས་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པར་བཞེད་ཀྱི་དོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐིམ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་རྣམས་པ་བཞེད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཅིང་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་པ་མི་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་མཆོག་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ལས་སྐུ་མཛད་དོ་ནི་འཚལ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པ་སྤྲུལ་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་ཐུབ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཕྲིན་ལས་སྐུ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ལྟར་འཁྲུལ་པ་དགོངས་མི་འཚལ་ལ་དེ། ཅི་མཛད་དོ་ཅོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱ་

ནམ་མཁྱེན་ཇི་བཞིན་དུ་ཕྲིན་ལས་མཛད་པས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ག་ང་འགྱུར་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐབས་མ་པ་དང་མཐུན་པ་རས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སོང་ནས་ནས་ཚོད་དམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡིད་འདོགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལྔ་ཉིད་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་མདོ་དུ་ཆོས་ཅི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་དགེ་སྡིག་ཅི་སྤྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མ་འབྱུང་བ་པར་མཁྱེན་པ་ལ་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཆོས་ཅི་དང་ཅི་འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ན། ཆོས་ཅི་དང་ཅི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་བར་མཁྱེན་ཞིང་དགོངས་པ་ལས་ན་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་སློང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དགུར་ཕྱེ་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དགུར་ཕྱེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཆ་དྲུག་སྤངས་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དགུ་པོ་དེ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་བསྒོམ

ཀ ༩༨

༄༅། །ཁམས་སྤང་བར་བྱ་བ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་བ་གཅིག་ཅིང་ཡང་དགུ་དགུར་ཕྱེ། རིམ་གྱིས་ཕྱུངས་ནས་ཕྱིད་པའི་རྩེ་མོ་ནི་ཐོབ་ངེས་པ་རྒྱུད་དུའི་ཡང་རྒྱུད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་སྤངས་པའི་དུས་ནུབ་ཀྱི་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོན་གསུམ་གང་ཞེ་ན། རང་བྱུང་རྒྱུ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས། སྟོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛད་པའི་རྒྱུ་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་ལྟ་བུར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གདམས་ངག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་རང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་དང་གང་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་མེད་པར་ཞུགས་ནས་བསྐལ་པ་རྫུས་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་འདས་ནས་རྒྱལ་གྱིས་རང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐུ་གསུམ་ལྡན་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པས་པདྨ་ཁ་བྱེ་བ་བཞིན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱས་པ་བཞིས་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱུག་ཆེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །ཆོས་ནི་བཤད་པའི་ཆོས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཏེ། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་བཤད་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་འདུན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་སྟེ། གསོལ་བ་དང་བཞིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཞི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཐུག་པས

པའི་བར་དུ་ནི་སློབ་པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་མི་སློབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡན་ཆད་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱའོ། །སྐུ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་སྟོན་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་དང་དབང་པོ་དྲུག་པོ་དག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལོག་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ཅིང་མ་རིག་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་དབང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ལྟོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་བཞི་ལ་གཅིག་ཅིང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། ལུགས་ལས་བཟློག་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པར

523 ཀ

༄༅། །ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་རོ། །དེ་དག་གི་ཕྱེད་པར་ལྟ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་ཕྱེད་པར་དང་། འཇུག་པའི་ཕྱེད་པར་དང་། དུས་ཀྱི་ཕྱེད་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱེད་པར་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱེད་པར་ཟོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་གི
ཕྱེ་བྲག་ལ་དེ་དག་གི་ཕྱེད་པར་ལྟ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་བདེན་པ་བཞི་མཉན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་མཉན་པའི་ཐབས་ཚིགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཕྱེད་པར་ཞེས་བྱ། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་པོ་ནི་རང་གི་དོན་ལ་འཇུག།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་འཇུག་པའི་ཕྱེད་པར་ཞེས་བྱ་རོ། །ཉན་ཐོས་ནི་ཚེ་གསུམ་དང་ཚེ་བདུན། རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ནི་དུས་ཀྱི་ཕྱེད་
པར་རོ། །ཐེག་པ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱེད་པར་ཞེས་བྱ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་བསྒོམས་པ་ཙམ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱེད་པར་ཞེས་བྱ་རོ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་མདོ་སྡེར་བསྡུས་པ་དང་། འདུལ་བར་བསྡུས་པ་དང་། མངོན་པར་བསྡུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ལས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་།
ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། བདུན་ནི་མདོ་སྡེར་བསྡུས་པའོ། །གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་བཞི་ནི་འདུལ་བར་བསྡུས་པའོ། །
གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བསྡུས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚིག་དོན་གསལ་ན། བསླབ་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་མདོ་སྡེ་ནི་ཞིང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་ཆེར་སྟོན། འདུལ་བ་ནི་ནང་ནས་ནི་སྡིག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་པ་སྟོན། མངོན་པ་ནི་ནང་ནས་ནི་ཆོས་ཐ་དད་པ

རང་དུ་སྨྲེ་ཞི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་ན་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་ཡོད་དུ་རྟུད་པའི་བློ་སྤྱིད་ཞིང་ཞིབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ནི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །དོན་ཁ་ཅིག་པུ་འཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་བློ་ནི་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །བསླབ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་སུ་བྱ་བའི་མཆོག་ཉམས་སུ་བླང་བའི་དམ་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡི་བའི་དམིགས་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་བས་མུ་སྟེགས་ལྷག །མུ་སྟེགས་པ་བས་ཉན་ཐོས་ལྷག །དེ་བས་རང་སངས་རྒྱས་ལྷག །རང་སངས་རྒྱས་བས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སློང་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་ཕོ་མོ་རྣམ་དག་དང་། བར་ཁྲིམས་རྣམས་ནི་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོ་བདུན་ཏེ། དེ་དག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གསུམ་སྟེ། མི་དགེ་བ་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་བ་སྡུད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉན་ཐོས་དག་གི་མི་གཙང་བ་བསྒོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་། ཉན་ཐོས་དག་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དབང་པོ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྫོགས་པའི་དབང

525 ཀང

༄༅། །ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་དུས་ན་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་སྟེ། དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བས་སྤང་བ་སྤངས་པས་ན། སྔོན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ། བསྒོམ་པས་སྤང་བ་སྤོང་བའི་དུས་ན་དབང་པོ་དགུ་པོ་ས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གཤིས་ལ་བར་བྱེད་ཕྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ། དགྲ་བཅོམ་པའི་དུས་ན་མཐོང་བསྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དབང་པོ་དགུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ན་ཤི་བ་དང་བདུན་ནི་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཕོ་ར་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །དེ་ལ་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་མིག་ཡོར་ལ་སོགས་པ་ར་དང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་བསླུ་བས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟགས་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་

98

རྫོ་བ་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་དོན་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྨོས་པ་དང་། སྨྲོ་རིབ་དང་། ཡོད་དུ་ཆུད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་དང་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་གསུམ་རང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱར་རོ། །ས་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོད་དུ་ཆུད་པ་དང་
སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པ་དང་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཞེས་བྱ་བའམ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ལམ་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྟེ། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དཔའ་དང་སྦྱར་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་
ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དམྱལ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱོལ་སོང་དང་ཡི་དགས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དང་། གླིང་བཞི་དང་འདོད་པའི་ལྷ་དྲུག་དང་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུར་གནས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི
པའི་བར་གནས་བཅུ་བདུན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་མན་ཆད་གནས་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གང་ཞེ་ན། ཆོས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་བྱ་མདོར་དུ་མ་སྡུད་ར་ཁུང་སྤྱོལ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མེ་དང་དུ་བ་ལྟར་ཡང་དུ་བ་དང་རྒྱུ་ཡི་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་མེ་དང་དུ་བ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་ནི་ཆོས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡོད་

༄༅། །པར་ཆེ། །ཚད་བ་ཅན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཚད་བ་དང་མེ་ཡོད་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཞི་ན་ནམ་མེ་མེད་པར་བརྟགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཁྱབ་པས་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ག་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཞེས་བྱ
སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོར་བ་གསུམ་ཆར་དང་ཡང་ལྡན་མོད་ཀྱི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཤས་ཆེ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་བོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས་ཕལ་ཆེར་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྡན་
ཏེ། དེ་ཞིག་པ་འདི་ཡང་གཏན་དུ་དེ་ཉིད་ན་མི་གནས་ཏེ་ཚེ་ཟད་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་བོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རི་རྒྱུན་ལ་གནས་པས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་བོས་སྡུག་བསྔལ་འདི་མི་ཚོར་མོད་ཀྱི
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་དུ་གཟིགས་སོ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་མཐིལ་སྤུ་ཉག་གཅིག་གཞག་པ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་རིག་ལ། །མིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་བདེ་བ་དང་གནོད་པ་སྐྱེད་བཞིན། །བྱིས་པ་དག་ནི་ལག་མཐིལ་འདྲ། །འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་སྤུ་མི་
རིག་ས། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་མིག་དང་འདྲ། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་པ་དག་ནི་མནར་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བློ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དག་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བློ་འཇུག་པས་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ
ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ག་ཞེ་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་ས་དང་པོའི་བར་དུ་གཅིག །ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་གཉིས། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྐལ་པའི་དང་པོ་ནི་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས

ཁྲིཤ་བརྒྱད་ཁྲིར་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་མིའི་ཚེ་ལོ་བཅུའི་བར་དུ་མར་འགྲིབ་སྟེ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིར་གྱུར་ལ་སླར་ཡང་འབྲི་བའི་རིམ་གྱིས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པར་གྱུར་པའི་བར་དེ་ནི་ཡར་སྐྱེ་བ་དང་མར་འབྲི་བའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བཅོ་བརྒྱད་དང་དེའི་ཐམ་ཡང་ཚེ་ལོ་བཅུ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་ཡར་སྐྱེ་བའི་བསྐལ་པ་གཅིག་དང་། དང་པོ་མར་འགྲིབ་པའི་བསྐལ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་འཇིག་རྟེན་འཆགས་སོ། །ཉི་ཤུ་གནས་སོ། །ཉི་ཤུ་འཇིག་གོ། །ཉི་ཤུ་སྟོང་ངོ་། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བ་གྲང་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། ས་བཅུ་མཐའ་ཆད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འོད་མཐའ་ཆད་དུ་བསྐལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ཐོགས་པར་འཁོར་མེས་བཞིན་དུ་གྱུར་རོ། །གང་ཟག་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ལོག་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དང་། མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་མ་ངེས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གོ། །ཆོས་རྣམས་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་གཙང་བ་དང་། བདག་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ལོག་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཉེར་གཞག་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གྲུབ་པར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་དང་། གྲུབ་པར་མི་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་དང་། གྲུབ་པར་ངེས་པ་དང་གྲུབ་པར་མི་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཚེ་ལ་མངའ་བ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཉེར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་མ་འཁོར་གྲུབ་པ་དང་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་དེ་འགྲུབ་པར་ཆེས་ཉན་ཡང་ལྷག་པར་དགའ་བ་ཡང་མེད་པས་གྲུབ་པར་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པའོ་ཞེས་པ་མེད་དེ་ཅི་ཕྱིར་སྔོན་རིམ་གྱི་ཚུལ་བ་དང་ཆེས།

༄༅། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཏུབ་ན་ཡང་ཞེ་སེམས་དང་བཞི་ཕྱོད་མི་འབྱུང་བས་ན་གུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པའོ། །བར་བར་གུས་ཤིང་རིམ་གྲོ་དང་ཆོས་ཉན་པ་ལ་འགུས། བར་བར་མི་འགུས་ཏེ། རིམ་གྲོ་དང་ཆོས་ཉན་དུ་ཡང་མི་བཏུབ། དེ་ལ་ཡང་གུས་པའི་ཚིག་དག་པས་
ཡང་མི་སྨྲ། མི་གུས་པ་ལ་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་གུས་པར་ཉན་པ་དང་། གུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཏོང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཏོང་བཞི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་དང་། བུ་སྨད་སྦྱིན་པ་དང་། སྲོག་དང་ལུས་སྦྱིན་པའི་ཞེས་པ་ལ། ཕྱི་རོ་
ཕྲམས་ན་ཞྭ་ཕྱུག་ཅིང་བདོག་ན་ཡང་མི་བཅིངས་པ་ལས་བྱུང་དང་གཉེན་ཚ་ཚམ་ཉི་ཚོ་ལ་གཏོང་ངོ༎ མི་བདོག་གམ་ཡང་ན་བདོག་ཀྱང་གཅེས་པ་དགེ་གནས་ལ་མི་སྟེར་ཀྱི། འཕགས་པ་ཀ་ཤྱ་ཞིག་ཅེས་པ་ཡང་མི་ཕོངས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་ལ་མི་བདོག་ན་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་གཏོང་
བས་ན་གཏོང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། འཕྲུལ་གྱི་བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཟོང་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཕོར་ཟས་དང་གོས་སྦྱིན་པ་ཞི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའོ། །བུ་དང་ཆུང་མ་དང་གླིང་དང་འཁོར་དང་ལག་ཐབས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་མཐའ་ཆ་གཏོང་བའི་བུ་སྨད་སྦྱིན་པའོ། །[illegible]
ཀ་བརྒྱ་དང་ལུས་ཀྱི་སྲོག་མཆན་དག་གཏོང་བའི་ཤིན་ཏུ་ལུས་སྦྱིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་དབྱེན་དུ་ཕྱེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆེ་གང་བཞིན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་[illegible]དོན་བཞི་སྟེ།
དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་རིམ་ཚན་ཉིད་ནི་རྟག་ཆད་མེད་པས་ན་མི་རྟག་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཚིག་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་པོ་མེད་པས
ན་སྟོང་པའོ། །གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་བདག་པོ་མེད་པས་ན་བདག་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། སྡང་བ་སྡོམ་པ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འབྱུང་གནས་གཅིག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང

530 དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་གཅིག་ཏུ་དགོད་འབྱོར་ལས་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཤིང་གཞོལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཚོལ་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་སྤྱོད་པའི་ཚ་བ་ཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་ལྷུམ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པའོ། །མིང་

98 དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྷུམ་ཙམ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་

ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བཞི་གང་ཞེ་ན། དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་ཞེས་བྱ་བ། ཆ་བཞི་ཉི་མ་ཡོད་མ་དང་འདྲ་སྟེ། དབང་པོ་དང་སྟོབས་

ཀྱི་དུས་ན་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ངེས་པར་མི་འབྲིན་པ་ན་མི་འདི་སྟོ་ལྟས་དྲོན་ཁང་འདྲ་བ་ཉན་ཐོས་མོངས་པ་བགེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་དཔའ་བ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བས་ན་དྲོད་ཅེས་བྱ། དེ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མཐུ་སྟོབས་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དུ་མི་འགྱུར་བའི་

ཐར་ཕྱིན་པས་ན་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ན་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ། འདི་མན་ཆད་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བསྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ལ་དད་པ་གཉན་

འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་གང་ཞེ་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་

དག་པ་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སོ་སོ་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལས་ལས་ཀྱི་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲི་མ་དག་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དག་པ་ཏུ་ལྷ་བའི་དྲི་མ་དང་

531 ཀང་། ༄༅། །སྟེ་གནས་བསྒྱུར་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་དུ་མི་འབྱེད་དེ་མཉམ་པ་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དག་སྟེ་གནས་བསྒྱུར་བ་ནི་སོ་སོར་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐ་དད་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དག་སྟེ་གནས་བསྒྱུར་བ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་གཞག་གོ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་ཡང་
ཕྲ་བཞིན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་པར་འཇུག་ཅིང་དམིགས་པ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་དབྱེར་མེད་དེ། བདག་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་བདག་གི་དོན་ཡིན་པར་དམིགས་པ་ནི་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཅིང་སྐྱུ་བ་ཡི་ལས་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །
དགོངས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་དུ་གོ་བ་དང་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཚིག་གཅིག་གིས་འགལ་བ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། ཐབས་དེ་ལྟ་བུས
སེམས་ཅན་དག་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་དགོངས་པ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདུས་པ་ཞིག་ནས་བསྟན་དང་། ཀཱ་ཀྱུ་སྦུ་བ་པ་གཉིས་མཚོན་ཀྱི་སྐུ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཞི་ཡི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་དག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལ་ཀུ་སུ་ལུ་པ

ལྟུམ་འདས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉི་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཙམ་གྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེས་འཕྲལ་
དུ་འཚང་རྒྱ་བ་མི་ནུས་ཀྱི། རྒྱུ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་ན་ནམ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཕྲལ་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། ནམ་ཞིག་ན་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་གང་གཱ་ཀླུང་ལ་བསྙེན་བཀུར་མ་བྱས་ན་མདོ་ནི་འདི་ཐོས་པར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རང་འཕྲལ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བྱ་བས་ན་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་གང་ལ་དད་ཅིང་ཞུམ་པ་དེ་ལ་བསྔགས་ཏེ་སྤྱོད་དུ་གཞུག་པ་དང་། ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ
ཉི་ཚེ་ལ་ཆོག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་དགེ་བ་གཞན་ཡང་སྤྱོད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྨད་ལ་སྦྱིན་པ་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་དགོངས་པའོ། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་།
མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་དྲང་དུ་རུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དག་བཀྲི་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། མུ་སྟེགས་པ་དག
བདག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་སྣང་ཙམ་ལ་འཛུམ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཕྲག་པ
ཆེན་པོ་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་གཟུང་ཅིང་མི་སྤྲོ་བ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་མེད་པ་རང་དོན་པ་ཡིན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་མེད་ཅེས

༄༅། །བཀྲ་ཤིས། ཡོད་པར་འདོད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ནུ་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རིགས་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་དགོངས་པའོ། །སེམས་ཙམ་པའི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞི་སྟོང་ཞིག་ཉིད་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོ་ཡང་བརྒྱད་བྱེ་བ་ཞི་སྟོང་ཁ་ལུས་སོ་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ། གསུངས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་དགོངས་པའོ། །ཁ་ཟས་དང་། མ་ཟས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་། བསླབ་ཚིག་པ་བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཀྱིས་ཕྱག་ཕྱུང་ནུབ་ལ་ཕན་པ་ཕྱིར་ཆུ་ལྕགས་ཀྱུ་ཙང་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་སུ་སྣང་བ་ཞེ་ན། དུས་ཐབས་ཡིན་ནོ། ཨ་རི་པའི་དོན་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་བཞི་བ་བཤད་པའོ། །ཞི་སྟོང་གི་དོན་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་བཞི་བ་བཤད་པའོ། །ཁྱུང་པོ་ལྟ་སྟོང་པར་ར་ཤིག་སྤྱི་དོན་པོ་མེད་པ་ནི་ཕོ་འདུལ་གྱི་དགེ་སློང་། གསུམ་པ་ཞི་ཉམས་པར་ཤེས་པ་ཆགས་དང་བཅས་པ་དགོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉི་ཤུ་བཅོམ་པ་བཤད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དེ་བཞིན་པ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་ཕྱུང་བཞེས་མི་བསྒྲུབ་དང་། ཡང་ན། སྣང་པོ་མེད་ལ་སྣང་པོར་རྟོག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཀར་ནས་ཤིང་། །རྫོགས་མི་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྟོབས་སྐྱེས་ན། །ཕྱུང་རྒྱུ་ནམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཡོང་བར་འགོམ་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པར་བསྒོམས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་ཚོགས་རྗེ་ཞིབ་ཁ་ལྡུབ་སྦྱང་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་བཞིན་དུ་བསྒྲུར་ཏེ། དཔལ་ཕྱུར་བརྒྱུད་བ་འཚང་རྒྱ་ཞེས་བཟུར་བའི་མེད་བསྒྱུར་པ་ཉི་བསྒྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་དགོངས་པའོ། །རིགས་པ་བཞི་ཡང་ཞེ་ན། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚད་མའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ་ཞེས་གྲགས་ལ། འདིག་རྟེན་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་འབྱུང་མི་ནུས་ཀྱི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བར་རིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་སྦྱར་རོ། །མྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མ་རིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟོས་པའི་

རིགས་པ་འོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྐུ་དང་ཞལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། སྤྱལ་མི་ཉན་པ་དང་མིག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཀྱི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཞལ་ཕྱེས་པོ་ཕྱིས་ཞལ་ཉིད་སྐྱེད་ཀྱི། བྲ་སྲུབ་ལྟར་བུ་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་དག་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་འོ། །འཁྲིད་པ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་དེ་ལ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དུ་བ་ལ་མེ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟ་བ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པ་དཔག་པོ། །མངོན་སུམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དག་གོ། །ལུང་ནི་མི་སླུ་བའི་ཚིག་ལ་དམ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ཞལ་ཞལ་གསུང་ས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚད་མའི་རིགས་པ་འོ། །ཆུ་བུར་དང་འབབ་པ་དང་ཉི་མ་ཤར་ཞིང་སྤྲོས་པ་ཞས་ཆར་བ་དང་། ས་སྐྱ་བ་དང་། རྒྱལ་ཤེར་བ་དང་། མེ་ཚན་དང་། སྲང་ཡང་བ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཐུན་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཁམས་མཐུན་པ་དང་། རང་བཞིན་མཐུན་པ་དང་། བསམ་པ་མཐུན་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རིགས་ཐ་དད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཁམས་མཐུན་པ་སྟེ། ཁམས་དང་། རིགས་དང་། མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དོན་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དང་། གི་ཉེ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་རང་བཞིན་མཐུན་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བཅུ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་ལ་དགའ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་བསམ་པ་མཐུན་པའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་དང་། བདང་བ་ཆེ་ཆུང་ཐུག་སམ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་མཐུན་པའོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་གང་ཞེ་ན། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མི་དང་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་

༄༅། །གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའོ། །ཀླུ་དང་ཉ་དང་སྦྲུལ་ལྡོང་དང་རྩངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བའོ། །འབུ་སྲིན་དང་གཞི་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་འདྲེ་སྲིན་ཡི་དྭགས་དམྱལ་བ་དག་ནི་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །མཐའ་བཞི་པ་ནི། ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཐའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་ལ་དང་ལྡན་པ་སྒྲོ་སྐུར་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་སྒྲ་དྲི་ཡང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཙམ་ཉིད་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཤས་ཆེ་ལ། ཚ་རླུང་དང་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མུན་པ་ཤས་ཆེའོ། །འབྲུ་འབྲས་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ཉེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའོ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མེད་པའི་མཐའོ། །བདག་རྟག་པ་ནི་ཡོད་ལ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐའོ། །གྲངས་ཅན་པ་དག་དཔེར་ན་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ནི་གར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མཐར་ནས་བརྡུངས་ན་དབྱིབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཐའོ། །རྟོན་པ་བཞི་ནི། དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་ཚིག་འབྲུ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ཆོས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་བྱའི། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཏེ་ལས་སུ་བླང་ཞིང་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཉེན་ཆེ་བའི་འདྲིས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཕྲང་ཙམ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་ནས་བཤད་ནས་དོན་ཞིང་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་སྦྱང་ཞིང་

གཉིས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་རྟེན་བརྟག་པའོ། །ཚིག་འབྲུ་སྨོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་སྨྲ་བ་ཅི་ཁ་ཆར་པའི་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམས་སུ
འབྱུང་བ་དག་ནི་དོན་ཆུང་དུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནི་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ལ་བྱིན་ཅིས་ལོག་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་འཁྲམ། དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་བྱུང་བ་དང་། མཐུན་པ་དངོས་པར་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ནི་ལྟ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་
སྣང་། ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན་བརྟེན་པར་བྱའི། གང་ཟག་མ་བརྟགས་པ་ཧམ་ཧོམ་ཅན་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡང་རུང་སྟེ་བར་མི་བརྟེན་པ་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི། གང་ཟག་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར
སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱེད་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཆགས་མི་གནས་རྟེན་པར་མི
བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ་བའོ། །ཆོས་གང་བསྟན་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་སྐྱོ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་དྲང་བའི
དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཞིང་འདྲིས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་བྱའི། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ་བའོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཟས་དང་ནོར་
བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ལོས་པས་མགུ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །སེམས་མགུ་བར་བྱས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ངས་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིང་ཡང་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་མ་ཟད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ

ཀ། ༄༅། །ཞི་དོན་སྤྱོད་པའོ། །གཞན་ལ་ཞི་སྣང་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བར་གཉིད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་མཐུན་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་བཞི་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་
པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་འདུག་པ་སྟེ།
དེ་ལ་མཁྱེན་ཅིང་བདག་ཆགས་མི་སོགས་ཤིང་འཕྲུལ་བུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ལྔ་ལ་རྣམ་ཐོག་ཅིང་ཡོངས་པའི་དུས་ན་སྔ་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལས་བརྟགས་ཏེ། འདུས་པས་བག་ཆགས་མི་སོགས་ཤིང་འཕྲུལ་བུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
བཞིན་དུ་ལྷ་ཡི་དམ་པའི་གཟུགས་ལ་མ་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་རང་གིས་དབྱུང་བཅད་པས་སོ་སོར་བརྟགས་པས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འབྱུང་མེད་ལ་གཞན་གྱིས་གོ་བ་འབྱེད་པའི་ཚེ་མ་ནམ་མཁའ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྒྱུར་དུ་
འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ལུང་བསྟན་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གཞག་པར་ལུང་བསྟན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ཅི་ལ་ནུས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱུར་
ལུང་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་འམ་མི་འཆི་ཞེས་འདྲིན་སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་འཆི་བ་ཡོད་དེ་འཆི་བོ་ཞེས་བསྟན་པའི་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་ཞེས་འདྲིན། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་དམ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་
སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཞི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་བསྟན་པའོ། །མི་འདི་དག་མཆོག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དྲིན་ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་སམ། འདི་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲི་ཞེས་དྲིས་ནས་ལྷ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེ་ན་ནི་ངན་ནམ་ཅན་མ་ཡིན་ལ་འདྲེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེ་ན་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དྲིས་ནས་ལུང་

ཚ་ལྡན་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་ན་ཡོད་ཅེས་བསྟན་དུ་ནི་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་ལ། མེད་ཅེས་བསྟན་དུ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་ཞིང་འདུག་པས་ཅི་ཡང་མི་བསྟན་པར་གཞག་པ་བཞི་གཞག་པའི་ལུང་བསྟན་པའོ། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ནང་རིག་པ་དང་། རྒྱུ་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པའོ་ཞེས་གྲགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མདོར་བསྡུ་ན་ལྔ་ཡོད་པས་ན་རིག་པའི་གནས་ལྔའོ། །དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་པ་ནི་ནང་རིག་པའོ། །ཏརྐ་འམ། ཡང་ན་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་དང་གང་ལས་འབྲས་བུ་ཅི་དང་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་མཁས་པ་ནི་རྒྱུ་རིག་པའོ། །སྒྲ་ཀ་ར་ཎའི་སྐད་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཚིག་གཅིག་ལ་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་ར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་སྒྲ་རིག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ལ་གཉེན་པོ་བྱེད་ལ་གང་ཕན་པའི་སྨན་དང་དཔྱད་ལ་མཁས་པ་ནི་གསོ་བ་རིག་པའོ། །འབྲོང་དང་འཕོང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྦྱར་ཆོག་ཐབས་ལ་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་ནི་བཟོ་རིག་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ལས་བྱུང་། ཐོག་པའི་གཟུགས་ལྔ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མཁྱེན་པར། །ཁྱབ་བདག་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བས་གཞན་ཕན་རྩལ་ཚད་དང་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་རམ། །དང་བོས་ཤེས་པར་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུ་དང་སྒྲ་ནི་ཏར་ཀ་དང་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ལ་རྩོད་ཚོད་པ་དང་། བཟོ་དང་གསོ་རིག་པས་ནི་གཞན་འདུལ་བ་ཐན་གདགས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཅས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ནང་རིག་པ་བསྒྲུ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁས་ན་ཤེས་རབ་སྐྱེ་སྟེ། དེས་འཕགས་པ་རང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁྲིམས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །དབང་པོ་བཟང་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་གོམས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང

539 ༡༨

༄༅། །ཤོ། ཀྱེ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བོ་རང་བར་རྟོགས་ཤིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའོ། །ཟེན་པ་ཆེན
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཞེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ནི་ཡན་ལག་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ལ་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ཡིས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་རབ་སེམས་པ་ཉམས་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །ཆོས་ལ་ལྟུང་བ་ཞེན། མི་དང་། མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཉན་པ་ཡི་སྐོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འོང་རིང་འདྲ་བས་ཆོས་ལྟའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་མི་སྣང་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་དབྱེར་མེད་གཞི་བཏགས་ཤིང་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་ཀུན་གཞི
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་དང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་བརྟུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་པ་བས་རྣམ་པར་རྟོགས་པའོ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བཞིན། མ་བསད་པ་དང་། ཕ་བསད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ
བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ། ལས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་བ་ཅིག་བྱས་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཁྱམ་ཞིང་བར་ཆད་མེད་པར་མི་འཚང་བའི་ཉིན་ཞག་ལུས་ཅན་རིང་པོར་སྐྱེ་སྟེ། ཕྱར
བ་ཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བ་ལྔ་པ་དང་། ཕ་བསད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཉེ་བའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི། དགེ་འདུན་སྡེ་པ་འཁོར་བ་ལ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་ཉེ་བ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་སྟེ།

དེ་ནས་ཞིང་ངེས། ཀྲུལ་མི་བརྟུགས་མོང་ཀྱི་ངལ་བ་ཏེ་ཆོས་འདེགས་ཅིང་སྒྲོང་བ་ལྷ་བུ་དང་བསྒྲུ་རོ། །མཚམས་མེད་པ་ལྔ་དང་ཉེ་བའི་ལས་ལྔ་བ་ཞིག་བཞིན། དགྲ་བཅོམ་མས་སྦྱིན་པ་བསྒྲུབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། སློབ་པ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་ཕྲོགས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་བོ་ཞེས་བྱ་བའམ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བཞིན་ལས་སྡུག་བསྔལ་འཆེ་བ་ཡིན་ཡང་མཚམས་མེད་པའི་ལྟུང་བ་ལ་གནོན་ཅ་མདར་ཆད་སེ་ཅིང་ལྷུན་རིང་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚམས་མེད་པ་ཉེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ལས་ནི་མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་མི་རུང་ལས་པར་སྐྱོང་བ་འཕྲོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ན་དགྲ་བཅོམ་མ་སྐྱུན་པར་བྱུས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་ཆོས་པ་ཕྲུ་པ་མ་ཚང་ལ་བསྐྱུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སློབ་ཅན་དེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་བསད་པའོ། །རྒྱུ་རྟུགས་སྟོབས་པ་ཞུགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་བར་ཟིན་བདུན་པོ་དགོས་བཅད་དེ་ནི་སློབ་བ་བསད་པའོ། །དགེ་འདུན་ཞིབ་སྤྱིར་མེད་འབའ་ཞིག་ལ་ཟས་དང་། ཕྱུགས་ནོར་སྤྱི་སྒྲུང་བའི་གང་ཟག་གི་སྒོར་སྤྱོད་དམ་ལུང་ཕྲོག་གཏོད་པ་ནི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་ཕྲོགས་པའོ། །བཀྲུགས་ལེགས་ངང་དང་། ལྷ་བཟླུགས་ངང་ཚེ་ལྷ་བུ་ཐེ་སེམས་ཀྱིས་བརྡུལ་ཅིང་གཙོ་བ་བའི་སོགས་བའི་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པའོ། །སྙིགས་མ་ལྔ་བ་ཞེན། ཚེའི་སྙིགས་མ་དང་། ལྟ་བའི་སྙིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ་དང་། དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྙིགས་མ་ཞེས་བྱ་བའམ། བཟོད་པོ་བང་མས་བའི་ཕྱི་ན་མང་དེན་བའི་ཐམས་ཅད་སྤྲུ་བར་དེའི་སྙིགས་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚེ་ལོ་རྟུང་ཁྲི་བའི་སྐྱོང་སྤྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེ་ཕྱིར་ཞིང་སྤྱད་བའི་ཐམ་སྟོ། །ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནི་ཚེའི་སྙིགས་མའོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མི་གསོན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཉམས་ཏེ། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བའི་སྙིགས་མའོ། །ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་བ་མེད་པའི་ཕྲུགས་པ་དང་ཉིད་དུ་ལས་ཉམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མའོ། །ནུས་འཕྲུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་གནས་མི་དགོས་པ་མར་མ་ཐག

ཀ ༄༅། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བ་ཏུ་རིས་ཀྱི་བར་དང་། བདེ་བ་བཅོམ་དང་འཕྲལ་རྗོད་མེད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་ཡུ་གི་ཏི་བཀླལ་པ་དང་། ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་དང་། མཚོན་ཆའི་བསྐལ་པ་དང་དབ་ཀ་གིས་གདུངས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱིབས་མའོ། །མི་ལུས་རྒྱུད་གྲགས་ཙམ་དང་། འདོམ་གང་ཙམ་ཉུང་ཚད་ལུ་ཏྲ་འི་ཆེ་
པ་རང་བ་ལས་ཉམས་ཤིང་མི་ལུགས་སྒྲ་གང་མ་ཉམ་ཚད་དུ་དུག་ལ་སྒྲུ་དྲིན་བཅའ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་བྱུང་བ་བཞིན་དང་། ཐམས་པ་དེན་པ་དང་ལྡན་པ་བཞི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱིབས་མའོ། །ལམ་ལྔ་དང་ཞེན། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་
པའི་ལམ་སོ་ཞེས་གྱུབ་བ་ལ། སོ་སོར་སྐྱེ་བོར་གནས་ཅིང་འཕགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྔ་ནི་ལམ་ལྔའོ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་སྦྱར་ན། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་
པ་བཞི་རྣམས་ལ་བསྒོམ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་བསྒོམ་ཞིང་ཤེས་པས་སྦྱོར་བའི་ལ་གནས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་བསྒོམ་ཞིང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
བསྒོམ་ཞིང་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་གནས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དག་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །མི་དགེ་བ་བཅུའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི། སྲོག་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ཕྲ་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ངག་རྩུབ་པོའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ཚིག་འཁྱལ་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་

བའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །བརྣབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་བཅུ་ཆར་ཡང་ངན་སོང་རྒྱུད་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདྲ་བར་སྨྲ་རོ། །དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་པས་ཚེ་ཐུང་ཉིད་དང་ནད་མང་བ་ལ་གསོད་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ།
ཁྲམས་མི་བསོད་ཅིང་ཟས་ལྗུ་རྒྱུར་བསྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་དབུལ་པོར་སྐྱེ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཁྲམས་དང་ལོ་ཏོག་ཞང་སེར་བ་ལ་སོགས་པས་འཕྲོག་ཅིང་ཁ་དོག་ངན་པར་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །འདོད་
པས་ལོག་པར་གཡེམ་པས་ཁྱིམ་ཐབ་ཡིད་ལ་མི་ཤེང་ཅིང་རྩ་མ་ཡི་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལུ་མས་རྡུལ་དང་ཕྱི་མ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །བརྫུན་སྨྲས་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མང་ཞིང་བད་གཞན་ཅིང་བརྫུན་དང་སྐྱུར་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །
ཁ་ཟྭས་དྲི་ང་བསྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ཕྲ་མ་བྱས་པས་གྲོགས་མི་བརྟན་ཅིང་། མཛའ་བོ་དང་རྟག་ཏུ་འབྱེ་ཞིང་དབྱེན་བ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཡུལ་ངམ་གྲོག་དང་ཐང་ཁྲ་བྲག་ཅན་མི་བདེ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ངག་རྩུབ་པར་སྨྲས་པས་རྟག་ཏུ་ཚིག་ངན་མི་སྙན་པ་དང་།
ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་ཐོས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ས་གཞི་ཚ་བ་ཅན་འགྲུ་དང་ལོ་ཏོག་སྐྱེ་ར་མི་རུང་ཞིང་བ་ཚ་བས་དགོན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ཚིག་འཁྱལ་པ་སྨྲས་པས་ཚིག་སྨྲས་སོ་ཚིག་མི་བཙུན་ཞིང་། ཚིག་སྨྲས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཉན་པ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུའོ། །ལྗོངས་ངན་ཀྱི་དུས་འགྱུར་ཞིང་ངན་འཚར་བ་བ། རྩྭ་ལྡུག་ས་ཆེ་ཞིང་ཆར་མི་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །བརྣབ་སེམས་ཆེ་བས་མཐོང་ངོ་ཅོག་ལ་འདོད་ཆེ་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །འབྲུ་དང་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ཕྲ་ཞིང་རྒྱུ

543

༄༅། །འདི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །གནོད་སེམས་པ་ས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲོ་གཏུམ་དང་བ་ནི་སྡང་ཆེ་བ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །འབྲ་དང་ལོ་ཏོག་ཁ་ལ་ཚ་ཞིང་དྲུ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བས་གཏི་མུག་ཆེ་སྟེ། ཞེས་རྒྱུ་དང་
རྟགས་ལ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་ལོ་ཏོག་འབྱུང་དུ་མི་བཏུབ་ལ་རྒྱུ་ཟད་འབྱུང་ན་ཡང་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་ཤིང་ལ་སྐྱེ་ན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཞེན། །སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པ་དང་བཤད་པ
དང་ཡང་དག་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞིང་ཚེ་བར་གྱུར་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པ་ལ་ཉེ་བ་ཐུང་ངོ། །དེའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ནས་བསད་པ་སྟེ།
ཚེ་ཐུང་བར་གྱུར་པས་ཟས་མི་རུ་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བ་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །བསད་པའི་ཚེ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་ཆུང་མེད་པར་གྱུར་པས་ནི་མདངས་མེད་པར་སྨིན་པ་ཉེ་བ་ཐུང་ངོ། དེས་ཁ་ཟས་ཀྱི་འབྲུ་འབྲས་དང་ཅིང་མི་བསོད་པ་དང་ཡུལ་ཕྱན་པར་སྐྱེ་བ་ནི
དབང་གི་འབྲས་བུའོ། མི་དགེ་བ་བཅུ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་པ་ནི་ཕུང་ཞི་མིང་ལ། བདག་གཟུགས་ལ་ཡིན་ཏེ་བདག་གི་བོ་དང་འདྲ། བདག་ཚོར་བ་ཡིན། བདག་འདུ་ཤེས་ཡིན། བདག་འདུ་བྱེད་ཡིན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྔ་སྒོ་ནས
པ་དག་ནི་ཡུལ་བ་ཁ་དང་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ནི་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཞི་ནི་བདག་དེའི་འཁོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཅིང་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་རྩེ་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་བྱའོ།
དེ་ལ་གཟུགས་བདག་ཡིན་ཏེ་བདག་པོ་དང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ནོར་གྱི་བདག་པོ་དེ་རང་གི་ནོར་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་བདག་དེ་ཡི་འཁོར་ཡིན་ཏེ་ནོར་བདག་དང་ནོར་ལྟ་ལྟ་བུར་གཟུང་བ་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན

དེ་ཉོན་མ་ཏྣ་ཐམས་ལ་ཡང་མ་ཕྱུང་བ་ར་མི་སྟོང་ཞེ་ན་སྨྲ་རོ། །བདག་གཟུགས་དང་ལྡན། བདག་ཚོར་བ་དང་ལྡན། བདག་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན། བདག་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་རྒྱན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བར་བདག་གཏན་པ་ལ་དེ་ནི་ཕྱུང་ན་ཡོད་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་དཔེར་རྒྱན་ལྟ་བུར་གནས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་བདག་དེའི་འཁོར་ལྟ་བུར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བསྡུ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་མིང་སྦྱོར་ཞིང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་བདག་གི་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་གི་ཡིན། འདུ་ཤེས་བདག་གི་ཡིན། འདུ་བྱེད་བདག་གི་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེར་ན་ཡབ་ལྷ་སྦྱིན་ཕྱར་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བར་བདག་དེ་ནི་ནོར་དང་ན་ཡོད་ལ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འཁོར་དུ་དབང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་ལ་བདག་གནས། ཚོར་བ་ལ་བདག་གནས། འདུ་ཤེས་ལ་བདག་གནས། འདུ་བྱེད་ལ་བདག་གནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེར་ན་གཞོང་པའི་སྣོད་ན་མེ་ཏོག་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་དེ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བསྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་མ་གཞན་ལ་ཡང་མཐུན་པར་སྦྱར་རོ། །ཕྱལ་ཕྱེམ་རྩུད་བའི་སྤྱི་ལམ་[ཕ] བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། གླང་པོ་ཆེའི་འཇིགས་མ་སྨྲ་རྒྱང་ལ་ཕྲོགས་པ་དང་། ཁྲིན་པས་སྐོམ་པའི་མི་ལོ་ཏོག་ཡ་པ་དང་། ཕྱི་དང་སྐུ་ཧ་ཀ་མཚན་མ་པོར་བརྟེན་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་བུ་ཏུ་སེར་གྱི་གནས་ནས་སྐྲོད་པ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱ་པོ་བ་ལ་མ་བཞིན་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འཕྱིབ་པར་མི་འོས་པ་དག་ལ་སྟེ་རི་ལ་སྤྱུ་ལྕང་ནས་བརྒྱུད་བཀག་དང་འཕྲ་ཚོད་ཕྲེད་པ་དང་། ཟས་ཕྱུག་གཅིག་བགོས་པ་ལ་ཟླང་ཞིག་མཛད་པ་དང་། མེ་ཏོག་གིས་བདག་ཏོས་ཤིག་པར་བསྐུལ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དང་། ཙན་དན་སོལ་བར་འཚོང་བ་དང་། ནགས་པ་སྤྱི་ཙེ་ར་དུ་གསོས་པ་དང་། རྟ་ཁ་དང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཟླ་བ་དང་། ཁྲི་ཚེ་ན་པོ་བས་རྒྱང་ལྕགས་བྲ་ག་པ་དང་། བ་བེ་རུ་འཕྲེང་ལས་ཐབ་ཚུ་ལེ་ལ་ཐུ་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་རྡོ་དང་ལ་ཐབས་ལ་ཕྱི་རྡོ་སུམ་འཚོགས་པར་འཁྱུར་བ་དང་། སེང་གེའི་རི་རིའི་ཉེ་ཏེ་ཀྱི་ལྷ་ཤིན་བུམ་ཟོས་པ་དང་། སྤྱོད་མང་པོ་ར་སྒུ་སྤས

༄༅། །སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གཙང་བ་བླུད་པ་མཐོང་བ་ནོར་ཞེས་བཟུང་ངོ་། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་མདང་ཐོ་མི་འི་སྤྱོད་ལམ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲུ་བརྟེན་པས་སྡེ་ལྔས་ལུས་བྱུང་སྟེ་རྨི་ལམ་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ཏེ་ཧྲུ་གམ་སྐྱ་རྫོང་ལ་ཐོགས་པ་འཐའི་སྐུ་ཐུབ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་འབྱུང་དཀའ་བའི་གནས་ནས་བྱུང་སྟེ། ཟང་ཟིང་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་གཏོང་ཞིང་འདོར་ཚུལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཞིང་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་མ། གནས་བཅང་ཚམ་ཐོབ་ལ་ཆགས་ཤིང་རྟག་པའི་ལྷུན་ཏེ། དཔེ་དོན་གླང་པོ་ཆེ་སྐྱ་ར་ཞེང་དང་འཇིག་པ་ཆེ་ལས་ཐུབ་ཆེན་པོ་མི་ཤོང་བའི་རིགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཇུག་མ་ཕྱེ་མི་མ་ཤེད་སྐྱེ་ཐོགས་པ་དང་འབྲུ་ནོ། །ཁྲིམ་བས་སྡོམ་པའི་མི་སྟུགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཚེས་ཉིན་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐང་དུ་འོང་བའི་རིགས་པ་ལས་འོང་དུ་ནི་བཅུ་བསྟེན་ཉིན་པ་པོའི་གནད་སྙིང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དུ་འོང་ནས་ཉིན་བ་པོ་འགྲོ་ལ་ཤར་གསུམ་དུ་མི་བཀྲུབ་པའི་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཁྲིན་པར་སོང་སྟེ་རྒྱ་འཕྲུང་བའི་རིགས་པ་ལས་སྡོམ་པ་ནི་འགྲོས་ཤེ་པོ་སྦྲན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་བཞིན་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག ། ཕྱི་ཏེ་ཁ་སྨུ་ཏིག་མཉམ་པོར་བཟའ་བའི་ཕྱི་བླང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྟགས་དང་། གླང་པོ་ཆེ་བཙུ་ལེར་ཀྱི་གནས་ནས་སྤྲོ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཆལ་བས་བཀྲུས་ནས་སྤྱོད་པའི་རྟགས་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བའི་མི་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བདག་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་ཕོངས་སྤྱོད་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ནོར་ཕྲིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟགས་དང་། རྩབ་པ་ར་མི་འོངས་པ་དགེ་སློང་རིས་སུ་བཅད་ནས་བརྒྱུད་བ་བག་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ཡ་ཀྱཱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་རྟུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་དང་། རས་ཡུག་གཅིག་བགོས་པ་ཡ་བ་ཟང་དང་གཏོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲུལ་བ་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡི་ནི་ཕྱིས་ལྷ་བ་ཐ་དད་པས་གཞུང་ཐ་དད་པ་འབྱུང་སྟེ་ལྷ་བཅས་པོར་གྲོལ་པ་སྐྱེ། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གཅིག་ལ་བཅད་དུ་ན་མི་འགྱུར་བཟང་དང་ལྡན་མཐོང་བ་དང་འགྲོ། ཡི་ཏོག་གིས་བདག་ཏོར་ཤིག་པ་བསྒྲུབ་བ་ནི་སྙེས་བས་ཁྲུང་མེད་གཉེར་བའི་རིགས་ནི་མི་གཉེར་གྱི། བྱུང་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་གཉེར་ཞིང་པར་བསྒྲུབ་བསྟོ། དཔེར་ན་མི་ཏོག་བཟང་བ་ཡི་ནམ་མེ་ཏོག་གིས་རྫིས་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཧཱུྃ་ཏུ་ག་སུམ་གྱི་ཞབས་མ་སྐྱོང་བ་རམ་མཐོང་བའི་མཐོ་སེམས་མ་མི་ཕྱེད་པ་མེད་དོ། དབུལ་པོ་རབ་ཏུ་སྡུག་ནས་གཉེན་པ་དང་ལ་ཏེ། དེ་ནས་གཞན་དང་མཛེང་བར་བྱེད་དོ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཤ་དང་ཚིལ་བསྒོལ་ལ། བང་ནས་རྩུབ་པོ་ལ་ཤ་དང་ཚིལ་གྱི་ཁྲ་བར་བྲུན་དང་འཕྲུལ་ལ་ཕྱི། ཀྱི
བསྒོལ་བར་བཟུར་དུ་མི་འཕྲུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅིན་དུ་མགོ་ལ་པ་དང་ཚངས་བའི་ཆོས་མཁས་ཆོས་ལ་ཆད་ཅིང་སྐྱུན་གསལ་ཅིག་སྟེ་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཡི་ཞེ་ཡོང་བ་ཉི་ཚེ་ལ་ཆོས་འཚང་དུ། སྙིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་ཞིང་བཤད་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཚོལ་བསྟོ། དཔེར་ན་ཙན་དན་ད་དང་རི་རིན་ཆེན
པོ་རབ་ཚོང་བའི་ཞིས་ན་རི་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་འཚོང་བར་སོ་བ་དང་ཚོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆུ་བོ་སྐྱེ་རྣ་དགུ་ཉམས་པ་བཞི་དམ་པའི་ཆོས་ཉུང་པའི་དུས་ན་ཡུལ་དབུས་ནས་སྤྱི་རྒྱུན་སྟེ། མཐའ་འཁོབ་དུ་མ་ཆེ་ནས་རྒྱུན་ཞིང་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤག་པོའི་སྣ་སྐྱེ་པོ་ནས་སྤྱུང་བརྒྱུད་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟ་ཁ་དང་རྣ་བ་གཉི
ཀ་ལ་ནབ་ཞིག་སྐྱ་ལ་མགོ་ལ་པའི་སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བླམ་དང་དོག་མ་ལ་མན་ཆན་གཉིས་ཀ་ལ་ཙཱ་ཝཱ་ན་སྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ཁང་དང་རྒྱབ་གཉིས་ཀ་བཀའ་སྐྱ་ཐབ་ལྟ་བུའོ། །བྲེ་ཆུ་དང་བྱ་དུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་བས་སྐྱོན་པོ་ཁ་དྲག་ཅིང་སྤྱེལ་པ་ཡས་བྱུང་མི་ཁྱབ་དྲག་སྟེ། སྐྱོན་པོ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁ་ཐབས་སུ
ཞུགས་བའི་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱི་ཚེ་ན་པོ་ལ་ཉན་གྱི། ཆུ་དང་བ་ཡ་དག་པ་ལྟ་བུའོ། །བབེ་དུ་འབྲེང་ཀ་ན་ཕག་ཏུ་བཙུ་ལ་ཁ་བ་ར་འདོད་པ་ནི་ཕ་མས་བུ་ཚ་ལྟ་བུ་ཡི་ཕྱེ་བ་སྦྱེ་ནོར་པོ་གམ་ཕག་ཏུ་དེ་དང་ཀྱི་བ་དགོས་བ་ཕྱོད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་གྱིས། ད་དེ་ཕྱིད་ཀྱིས་གསོས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བ་སྤྱི་ན་དུ་རེ་བའི་རྟགས་ཏེ།
དཔེར་ན་བབེ་དུ་ལ་སྐྱུ་དང་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་དྲོ་དམ་པ་བབ་ལ་ཕྱི་དྲོ་འགོགས་པ་རབ་ཀྱུར་པ་བཞིན་ལག་སུ་བཅུ་མས་པ་བགད་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་མཆང་ཅིག་བྱ་བ་ལྟར་བཞིན་ཆེར་བརྩམས་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བཞིན་གཏོང་བའི་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱ་དྲོད་རབ་ལ་བབ་པ་ལ་ཞུག་ལ་བག་འཕགས་པ
མ་ཐོན་པར་ཕྱི་དྲོ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །མེ་ཏོག་གི་ཞི་ཞི་རྩེ་ཉི་ཏྲེ་ཕྱི་བླིན་ཏུ་ལུས་ཟོས་པ་ཞིག་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཇིག་པ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་གཞན་གྱིས་ལུང་བསྟུན་ཞིང་གཞིག་པར་མི་ནུས་ཀྱི། དགེ་སློང་དག་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་སེང་གེའི་རོ་ལ་ཕྲ་ཕྱེའུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང

༄༅། །གིས་ཀྱང་བཟའ་བའི་ཐུག་མི་ཐུབ་ཀྱི། སེང་གེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་སྤྲིན་སྔར་རྒྱུར་ཏེ་ནོས་པ་དང་འདྲའོ། །སྐྱེ་རུ་མང་པོ་འདས་ནས་སྐྱེ་རུ་གཅིག་རྒྱལ་པོར་བསྒྲུབས་པ་ནི་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བཟང་པོ་འཚོགས་ནས་བདག་ཅག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དཔོན་པོར་
བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨིག་ཅན་དཔོན་དུ་བསྐོ་བའི་རྟགས་སོ། །སྐྱེ་རུ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མི་གཙང་བསྐྱུད་པ་ནི་དགེ་སློང་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱོང་སྐུར་དང་། གཡོ་སྒྱུ་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་སོ། །ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཀྱི་མིང་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བ་དང་། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་
འཕྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲ་བོ་ཕལ་པ་ལ་མི་གྲིད་པ་སྟོན་པ་དང་། ལས་ལྷ་ཡོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་། མེ་ལྷུར་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་དཀྱིལ་ཡང་བསྒྱུར་ཞིང་སྟོན་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་
འཕྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་མིག་ས་དང་ལོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོད་པ་སེམས་པ་ལ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ་བཀྲམ་དཀའ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཤས་ཆེ་བ་ཆེར་བརྟགས་ནས་འདོད་ཆགས་ཅན་ནི་མི་གཙང་
བ། ཞེ་སྡང་ཅན་ནི་བྱམས་པ། གཏི་མུག་ཅན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་ཏེ། གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི་གང་ཞེ་ན། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་པ་ཅན་དང་། སྟན་
གཅིག་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་། ཤིང་དྲུང་བ་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། ཙོག་པུ་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཚོ་བ་དང་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། གནས་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་བཞི་སྤོང་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བཞིས་ནི་ཆོས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པ་བསྟན། བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཚོ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་བསྟན། ཐ་མ་དྲུག་གིས་ནི་གནས་ལ་མ་ཆགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཆོས་གོས་སེར་པ་དང་། བཟང་པོ་ལ་མ་ཆགས་ཏེ། སྙིང་པོ་མེད་པ་ཞེ་ན

548

98

ཧྲུམ་དང་། ལྷུན་པ་ཕྱུག་དང་རྒྱ་གྲི་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཆོ་མ་བྲུ་རྒྱུས་ནས་ཀྱོན་པ་ས་ཞབ་ཕྱག་དང་ར་བཀྲོད་པའོ། །ཕྱུག་དང་ར་གྲོང་ནས་བརྩལ་བ་བདེ་པ་ང་ཆོས་གོས་ད་སྲུམ་ལ་ས་ལྷག་པ་ར་མི་ཆོ་ལ་བ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་པའོ། །ལྷུན་པ་ལྷུན་བུམ་རྣ་ངེ་ན་བ་ལ་ངས་བསྟུས་ཏེ། ཕྱིར་པ་འི་ཆོས་གོས་གསུམ་
ཅམ་འཆང་བ་ནི་ཕྱིར་པ་ཅན་ནོ། །བདག་དང་ལྷ་ནི་ལྟུང་བ་ཅིག་བཙལ་ནས་དེ་ནས་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ཅིག་ཏུ་ཐུན་གཞན་པ་ར་མི་ཆོལ། གཞན་གྱི་སྟུན་ལ་ཡང་མི་འདུག་པ་ར་དེ་ལ་འདུག་པ་ནི་སྟན་གཅིག་པའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་བདག་དང་ལས་བཟང་པོ་ར་སྦྱར་བ་ལ་མ་ཆགས་ཀྱི་བསོད་
སྙོམས་ཅི་རྙེད་པས་ཚོག་པ་ར་འཚོ་བ་ནི་བསོད་སྙོམས་པའོ། །ཟས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་དུས་གཅིག་ཏུ་བླངས་ཏེ་ཞིམ་པ་འདི་ཅི་དྲག་གྱི་ཞིང་ཕྱིས་འདོད་ཅིང་ལེན་པ་མེད་པ་ར་ཟ་བ་ནི་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། །ཤིང་དང་གྲོང་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདུ་འཛི་གནས་ནས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཙམ་ཆད་
ལྷག་པ་ཏེ་འདུག་པ་ནི་དགོན་པ་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ནགས་ཚལ་ཅན་ལྷ་བུ་ཞིག་ན་འདུག་ན་ཤིང་དྲུང་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ར་སྒྲ་ཕུར་དང་ཁང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་ར་མི་འབྱུག་པ་ར་འདུག་པ་ནི་བླ་གབ་མེད་པའོ། །དགོན་པ་དེ་མི་རོ་འདོར་བའི་གནས་ཞིག་ན་འདུག་པ་ནི་དུར་ཁྲོད་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ནམ་ཡང་བདེ་བ་
ཆ་མ་སམས་ཤིང་གཉིས་པ་ཐང་སྒོ་ལ་སྨི་ཉལ་བ་ནི་ཙོག་པུ་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ཉིད་ན་ཞུར་བབ་ཟབ་དུ་འདུག་ཅིང་བདེ་བ་མི་འདམ་པ་ར་འདུག་པ་ནི་གཞི་ཇི་བཞིན་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀ་ཞེས་པ་པའི་སྐུ་ལྟ་ཞུང་ཞེན། ཞིའི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ས་རྒྱས
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྐུ་དང་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་མ་དང་བ་ས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྔ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་གཅིག་རྒྱུན་ཆད་དུ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ནི་ཤའི་སྤྱན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡས་པ་ཀྱི་ཐུབ་
གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ནི་ལྷའི་སྤྱན་ནོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ར་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་འདྲེན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཟབ་མོ་ནི། ཤུ་རུ་གཅིག་ལ་ཞེན་པ་ཟད་པའི་སྒྲུབ་པ་སོགས་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྨྲ་བའི་ལམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྲིམས་འདོགས་པ་ཉིད་ཆོས་འཆད་པའི་སློབ་དཔོན་ནོ། །ཁྲིམས་དང་ཤེས་པས་གནས་པ་ནི་བླ་མའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་སྐྱབས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཀྱི་ཁྱིམ་ཡང་མི་ཁྱེར་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྨྲ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཡང་མེད་པས་ན་ལྷག་པའི་ལམ་པའོ། །ཆོས་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ངེས་ཤིང་། དམིགས་ནས་བདེ་བའི་ལམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཡོང་ནས་ནི་སྣང་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བ་ནི་ངེས་པའོ། །ལུས་ཀྱིས་བརྡེག་འཚོག་མི་བྱེད། ངག་གིས་ཚིག་རྩུབ་མི་སྨྲ་བ་ནི་འགྲོགས་ན་བདེ་བའི་ལམ་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིད་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱ་བའི་ལམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དྲུག་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དེ་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་དགའ་བ་ནི། གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕྱོགས་པས་ན་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཞི་བ་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱ་བའི་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བའི་ལམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡམས་

གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པར་སྦུགས་སུ་ཆུད་པ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཞན་དུ་མི་ཚོལ་བས་ན་འདུ་བྱེད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་ཆོས་ལས
འདས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་ཞི་བ་ཡིན་གྱི་དེར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་འཚོལ་བར་བྱ་བའི་གྲོགས་སུ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་སུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་ས་བཅུ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཕེལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་དག་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབེན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་འདུ་འཛི་དང་བྲལ་བསྟེན་ཏེ་དགོན་པའི་གནས་ལྟ་བུ་རང་གི་བར་སེམས་པ་ནི་བསྒོམ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབེན་པའི་ཐབས་མཁས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཟང་ཟིང་ཐོབ་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་
སྟི་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཟང་ཟིང་ཐོབ་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་བཀུར་སྟི་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ན་ཡང་དག་གསལ་བའི་ཐབས་མཁས་པས་ཆོས་འཆད་ཀྱི
ཟང་ཟིང་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཀུར་སྟི་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་སྤངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་རང་གི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་སྤངས་པའོ། །
བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཤིང་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་འཁོར་བ

551 ཀ

༄༅། །ཤི་སེམས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཅི་འདི་ར་དགེ་བ་ལ་བཀོད་དེ། ཚེ་ཕྱི་མར་ལྷ་དང་མི་རིའི་འབྲས་བུ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་གི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ལྷ་དང་
མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡིན་ཏེ་མཆོག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བསླངས་ཏེ་དེ་དང་མི་འགལ་བར་བསྲུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་བསྒྲུབ་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །མཐུའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་དྲུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །བདེ་བའི་བསམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱིད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ངེས་པར་འགྲོལ་བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ན་ཡང་ཚེ་འདིར་ལན་ལ་མི་རེ་སྟེ། ཚེ་ཕྱི་མར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པའོ། །བརྟན་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལས་བློ་ལྡོག་མེད་པའོ། །མི་སྒྱུ་བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་
ཕན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ཐབས་མི་འཁྲུལ་ཞིང་ལམ་མི་ནོར་བར་རང་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་པའོ། །མ་དག་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་བསྒྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །དག་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་བསྒྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དག་
པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་བསྒྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །བསྡམས་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་རྩོལ་བ་དང་། འབད་པ་མི་འབྱུང་བར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ། དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དེ་ན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་འཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །བདུད་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྩ་བ་བསྒྲོག་དང་འདྲ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པས་བདུད་བཞིའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕུང་པོ་འདི་གྲུབ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ན་བ་དང་རྒ་བ་དང་རྒུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་ན་ཕུང་པོའི་བདུད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ངང་གིས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཕྲག་དོག་གི་ངང་གིས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་དོ། །ཚེའི་འདུ་བྱེད་ཞིག་སྟེ་ཤི་བ་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ནུས་ཆད་པ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ཀྱི་རིམ་པའི་མིང་ལས་ལྷའི་གནས་རིམ་འདི་སྐད་ཅེ་ན། ཤིང་དྲུང་དང་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའོ། །ཡར་སྣང་གི་གནས་ནི་ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་གནས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་བཞིའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་ནི་ཀུ་བེ་ར། ཤར་ན་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། ལྷོ་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོ། །ནུབ་ན་མིག་མི་བཟང་། དེ་དག་གོ་ར་དཀྲིགས་པ་རྣམས་ནི་རིས་སོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ན་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །འཐབ་བྲལ་གྱི་གནས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་ཅབ་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱིས་ཡིན་ཆང་འཐབ་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མི་འཐབ་པས་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནི་ངོ་གམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་ཉམས་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་བྱམས་པས་ཆོས་བཤད་པས་ཡིད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །འཕྲུལ་དགའི་གནས་ནི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་འདོད་དགུར་རང་གིས་སྤྲུལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་ནི་འདོད་པའི་

༄༅། །ལོངས་སྤྱོད་ཅི་དགའ་འདྲ་ར་གཞན་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་ཅིང་སྤྱོད་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིང་ཅན་ཉི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཡན་ཆད་ཅན་གནས་པ་སྟེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་གནས་དང་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་པའི་གནས་དང་ཚངས་ཆེན་པོའི་གནས་སོ། དེ་
ལ་ཚོགས་མ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་རིས་དང་གཡོག་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པས་ཚངས་རིས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནང་ནུབ་བདུད་ཏུ་རིམ་གྲོ་བྱེད་ཅིང་འཁོར་ལ་བྱ་རུ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ནས་མདུན་ན་འདོན་པས་ན་ཚངས་ཉེ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཚངས་པ་རྟགས་
གཉིས་ལས་བྱུང་བ་རྣ་ཏུ་འགྱུར་བཟང་ཞིང་ཚེ་རིང་ལ་དགེ་བའི་ཚུ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་བས་ཚངས་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིང་ལ། འོད་ཆུང་གི་གནས་དང་ཚད་མེད་འོད་དང་འོད་གསལ་ལོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་གོང་མ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཀྱི་ཁྱི
ཁྱིམ་དང་འོད་མདངས་ཆུང་བས་ན་འོད་ཆུང་གི་གནས་སོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པས་ན་ཚད་མེད་འོད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ལྷ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་འོད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན
གསུམ་པའི་མིང་ལ། དགེ་ཆུང་དང་ཚད་མེད་དགེ་དང་དགེ་རྒྱས་སོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོང་མ་གཉིས་པས་བདེ་བ་ཆུང་བས་ན་དགེ་ཆུང་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པས
ཚད་མེད་དགེ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པར་རྫོགས་པས་དགེ་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དག་ནི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ། བདག་སྤྱོད་མས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་ལས།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་སྤྲིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་དང་འབྲས་བུ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་མ་ཚོད་ན་གསལ་བ་དང་འདྲ་བར་ལྷ་གཞན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གིས་མ་ཚོད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ། ལྷ་དེ་རྣམས་རང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་ལྡན་

ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པས་ན་སྤྲིན་མེད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་འདི་ར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཆོག་ཐོབ་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདི་ར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འོག་མ་གཞན་པས་ཆེར་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་འོག་མ་བས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཆེའོ། །གནས་གཙང་མ་ལྔའི་རིམ་གྱི་མིང་ལ། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་། གྱ་ནོམ་སྣང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཞུགས་པས་ན་གནས་གཙང་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གནས་གཙང་མའི་རིས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ཡང་འོག་མ་གཞན་རྣམས་ལས་བསོད་ནམས་ཆུང་བས་ན་མི་ཆེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདི་ར་སྐྱེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་གདུང་བའོ། །གནས་འདི་ར་སྐྱེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁམས་འདི་ལྷ་ར་བལྟས་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་པ་ཞིང་ཚོད་པ་མེད་པས་ན་གྱ་ནོམ་སྣང་ངོ་། །གནས་འདི་ར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ལྷ་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་རབ་ཏུ་བདེ་ཞིང་ཞི་བའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདི་ར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ལ། དེ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ཅན་གནས་ཅན་མེད་དེ། ཀུན་གྱི་གོང་དུ་གྱུར་པས་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྙེད་པ་དང་། མ་རྙེད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། མ་བསྟོད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། མི་བདེ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་རི་བོ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་འདོད་པའི་རླུང་གིས་རྩེ་མཆོག་བཞིན་དུ་གཡོ་ངེས་སོ། །བདག་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷ་དབང་ཉིད་དམ་ཚོལ་གོས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་ཙམ་ཐོབ་པས་དགའ་བར་གྱུར་པ་ནི་རྙེད་པའོ། །ཟང་ཟིང་དེ་དག་མ་ཐོབ་པ་མི་དགའ་བ་ནི་མ་རྙེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པས་དགའ

༄༅། །ཕ་ཉིད་བསྟོད་པའོ། །མཆོད་ལུམ་དུ་སྟོན་བརྗོད་དེ་སེམས་ལ་ཁྲུག་པ་ཉིམ་བསྟོད་པའོ། །སློག་རྒྱ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོས་ཏེ་དགའ་བ་ཉི་གྲགས་པའོ། །སློག་ཆུ་སྟོན་བརྗོད་པ་ཐོས་ཏེ་མི་དགའ་བ་ཉིམ་གྲགས་པའོ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་ངེ་
དགའ་བ་ཉིད་བདེ་བའོ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡག་ནོད་པ་སྐྱོང་སྟེ། མི་དགའ་བ་ཉི་མི་བདེ་བ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་མི་གོས་པར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པར་ཅི་ནུས་སུ་བསླབ་པོ། །དགོད་པ་བཞི་ནི་མིང་ལ། ཐེག་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་དགོད་པ་
དང་། རིགས་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དགོད་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་ལྷ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་ནི་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དེ་དག་སྟོན་པ་ནི
ཐེག་པ་ལ་དགོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་བདེན་པ་གཅིག་གོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ལྟོས་
པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་བཞི་སྟོན་པ་ནི་རིགས་པ་ལ་དགོད་པའོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འདིག་རྟེན་དུ་གཞག་སྟེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུད་ཅིང་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ལ་དགོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནོར་བདུན་གྱི་མིང་
ལ། དད་པའི་ནོར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ནོར་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་ནོར་དང་། ཐོས་པའི་ནོར་དང་། གཏོང་བའི་ནོར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་རོ། །དེ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་
སྟེ། དད་པའི་ནོར་རོ། །སྡིག་ཅན་དང་པ་ལ་ཞོགས་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤངས་པ་ནི་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་སྟེ། བརྩོན་

འཕྲུལ་གྱི་ངོ་བོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བག་ཕྱེད་ཅིང་འཛེམ་པ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཆགས་པར་མི་འཛིན་ཅིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་བསམ་པ་པ་དང་བསྒོམ་པ་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་སྟེ། ཐོས་པའི་ངོ་བོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བདོག་པ་ལ་ཞེན་ལ་སྲེད་པ་མེད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱོར་བའི་རྒྱུ་སྟེ། གཏོང་བའི་ངོ་བོ། །ཐོས་པ་དང་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ཤེས་པའི་ངོ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ནོར་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཕྲོག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ལ་ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་བཀོལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་རྣམས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མི་ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱང་སོ་སོར་མི་འདྲ་བས། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཐ་དད་ཅེས་བྱའོ། །ལུས་ཐ་དད་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལུས་དང་ཁ་དོག་ཆེ་ཞིང་བཟང་ལ་ཚངས་པ་ཕྱི་མ་འདི་དག་ངས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཚངས་པ་ནི་ལུས་དང་ཁ་དོག་དེ་བས་དམན་ལ། བདག་ཅག་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་ན་ལུས་ཐ་དད་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད། གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལུས་ནི་འདྲ་སྟེ་ཚད་གཅིག་ལ། འདུ་ཤེས་ནི་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་ལ་གནས། ཁ་ཅིག་བདེ་སྡུག་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་ཅེས་བྱའོ། །ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཚད་གཅིག་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་སུ་ཟད་ལ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །

༄༅། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ལ་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལས་ལ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡོད་ཙེས་བརྟགས་ན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སེམས་ཅན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་ནད་དང་ཟུག་རྔུ་དང་འབྲས་ཡིན་པས་སྤང་ངོ་ཞེས་ཞི་ལྟ་ཞི་ཕྱིར་བ་ཀ་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་གྱུར་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དེ་གསལ་མེད་པ་རགས་པ་ཡང་མི་འདུ་ཤེས་སྙམ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྱུང་བ་དེ་ཙམ་ལ་གནས་པའོ། །རིགས་ལྔ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ནི་བདེན་པ་བཞི་མཉན་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་མཉན་ཞིང་བསྒོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པའི་རིགས་ནི་ཞེས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཉན་ཞིང་བསྒོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའོ། །མ་ངེས་པའི་རིགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཆར་གྱི་ཆོས་མཉན་ཞིང་བསྒོམས་པའི་བག་ཆགས་འདྲེན་པར་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ལ་འཕྲད་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའོ། །རིགས་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཆོས་ལ་ཡང་མཉན་ཞིང་བསྒོམས་པའི་བག་ཆགས་མེད་པས་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་དེ་དོན་གོ་ན་འཁྱམས་པའོ། །ལམ་བཞི་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྲུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྲུལ་ལ་སླ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་སླ་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་ལས་ལ་གཉེན་དང་པོ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མི་ལྡོག་པ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཕྱག་མཐོང་གི་ཉམས་ཆེ་སྟེ་དཀའ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཉམས་ཆེ་སྟེ་དཀའ་བས་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཞུགས་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྲུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །མི་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞུགས་ན་ནི་མངོན་པར་ཤེས་

༩༨

བསྒྲུབ་པ་དཀའ་བའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་དོ། །ཐས་མ་གཏན་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞུགས་ནས་ཉི་མ་ཚོན་པར་ཤེས་པ་བྱུང་ལ་སླ་བའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་མི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚེ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཞུགས་ནས་ཉི་མ་ཚོན་

པར་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པ་སླ་བའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་དོ། །གསུང་རབ་སྡེ་བཞི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་དང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། སྐུའི་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པའི་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་འགྲོ་སྟོང་འདུག་ཉལ་བ་དང་ཅི་མཛད་དང་པ་ཡང་དག་པར་ཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཅི་གཟུགས་

རྒྱུད་ཟབ་དང་རྒྱ་མི་འབྱུང་བས་གཞན་གྱིས་དཔྱད་ཤིང་སྨྲ་བའི་དོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པའི་ཁ་གཉིས་པ་བརྫུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་

༄༅། རྩ་དང་པ་སོགས་པ་བཞི་ཚིག་གི་སྒྲོན་གཞན་གྱིས་དཔྱད་ནུ་དོགས་པ་སྤང་ཟབ་རྒྱ་མི་མངའ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་སྤངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་དང་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་པ་བཟང་གཞན་གྱིས་ཚོར་དུ་དོགས་པའི་འབྱུང་བ་མི་མངའ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། འཆི་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པའི་ཚེ་ལ་འཆི་བ་མི་རྒྱ་གསོག་གིས་འཆི་བ་སྤངས་ནས་མིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚེ་རབ་ཏུ་འཆི་བས་གཞན་གྱིས་ཚེ་རིང་དུ

དོགས་པ་ཉིད་བཅའ་དགོས་པའི་སྒྲོན་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ། མ་བསྲུན་པའི་སྒྲོན་པ་ཅན་རྣམས། མ་བསྲུན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་རྣམས། མ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་ཅན་རྣམས། མ་བསྲུན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས། མ་བསྲུན་པའི

བསམ་གཏན་ཅན་རྣམས། མ་བསྲུན་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱུང་བ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རང་འཛིན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་ཞིང་བསྲུང་བ་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་གི ཕྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར། སྦྱོར་བ་ནི་བག་ཆགས་དང་གོམས་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པས་གཞན་ཚིག་གིས་མ་བསྐུལ་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱིན་ཅི་
དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་སོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་བདེ་འགྲོ་མཆོག་རིས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་
བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའོ། །བཟོད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སེམས་མི་ཁྲོ་བའོ། །ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ་ནི་གོང་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཆ་ལུགས་ཕྱུག་ཅིང་མཛེས་ལ་ལ་བལྟ་ན་སྡུག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་མི་གཅོད་
པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཡང་དག་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོགས་པའོ།
འབྲས་བུ་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་བདེ་ཞིང་ལུས་ལ་ཚད་མེད་པ་དང་མཐར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད
ལ་མཁས་ཤིང་འཚང་རྒྱ་བའོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཟག་སེར་སྣ་ཅན་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟུས་ནས་དགེ་བ་ལ་འགོད། ཞེ་སྡང་ཅན་ནི་བྱམས་པས་བསྡུས་ནས་དགེ་བ་ལ་འགོད། །ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པར་དོན་མཐུན་པས་བསྡུས། ལེ་ལོ
ཅན་རྣམས་དེ་ལས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབས་ཕྱུར་ནི་ཏོ་སྣོད་པར་བརྟུལ་ནས་དགེ་བ་ལ་འཛུད་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཆོས་ཟག་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཚོགས་རྒྱུ་དང་། ཡུན་ཆད་ཐུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཕེལ

186

བའོ། །ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་རྒྱུད་དང་དུས་དང་བག་ཆགས་དང་སྐལ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐལ་པ་ཆེ་ཆུང་བརྟགས་ནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་དེ་མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མཉམས་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་སྤྱོད་དེ་འཁོར་བ
སྐྱེ་གཉོང་ལ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས། དེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་ཚེ་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ
ཞུགས་པ་ཉིད་བལྟམས་ནས་གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད་ཙམ་པ་བཙུགས་པའི་བར་དག་སྟོན་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྒོ་སྟོན་པའོ། །ཁབ་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བདུད་བཅོམ་ཞིང་འཚང་རྒྱ་བ་དང་སྐུ་ཚེ་འདས་པ་སྟོན་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པའོ། །ཐུང་དང་སྒྲ་བཞི་ཀྱི་རྒྱུད་ལ
མཁས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་འཆད་པ་འམ། ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་འཆད་པ་ནི་སྒྲ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཟུང་སུ་འཆད་པ་ནི་ཐུང་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པའོ། །ཡང་ན་སྒོ་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ
འབྱེད་ནམ། ཀང་པ་དང་རྒྱང་བ་གཅིག་ལུས་ལས་འབྱིན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་ཀླུ་བྲུ་ཟུས་བ་ལ་ཡང་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཁྱད་པར་ཐོབ་མེད་པར་ཚོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་ནི། ང་རྒྱུ་ལས་ངལ་དཔའ་རྣམས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས
ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྡུག་པ་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ཐ་ན་ཕྲག་པ་བཅའ་ལ་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཁྱད་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཅི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཞུགས་པ

༢༨

༄༅། །ཞེས་བྱ་བོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལྷ་དང་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགེ་བ་བྱས་པས་ཚོགས་པར་འཛིན་ཞིང་གཏོང་བ་ལྟ་བུའམ་ཡིན་གྱི། ཉམས་པ་ངས་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བཅུ་ནི་གཙོད་པ་ནི་
ལས་ཀྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཟློས་པའི་ལུགས་ལེན་པས། རང་ཉམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གནོད་པ་ལ་དེ་མི་སྨྲ་བའི་བཟོད་པ་ཉིད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་བ
དང་ཚོགས་དང་། བསྐྱེད་ཤིང་སྨོན་པ་དག་གི་གནོད་པ་བྱུང་ཡང་མི་གཏོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཉམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་མི་འཁྲུག་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མི་གཏོང་བའི་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པའོ། །བརྩོན
པ་ནི་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་དང་འགྲོགས་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་པ་བྱུང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འདོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ལུགས་ལེན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བར་སྨོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ལས་ཐམས་ཅད་བསྔོ་ན་མཐའ་དང་། ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ལུས་མཐོང་ཡང་དང་། སྟུ་བའི་ཚིག་ཐོས་ཀྱང་དང་། གང་གི་སྐྱོན་ལ་ཀུང་ལེགས་ཅན་རྣམས་དད་པ་དང་དགའ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲོ་བ་དགའ་བར
སྨོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲིམས་པ་དང་ནང་ཆོས་ཀྱི་མི་བཟད་པ་དེ་སྟེ། གཅིག་གི་ནང་ན་ཡང་དགེ་བ་མང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དཔག་བསམ་ལྟ་བུ་ལྟར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་པ་ནི་སྒྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་མེད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་
ཤིང་། སྒྲོ་ཤན་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་གཙེས་པ་ཞིག་ཕྱིར་པའི་མི་བཟད་པའོ། །ཚོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་དཀའ་སྟེ། བདག་འབའ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་ལས་དང་བ་ཉིད་ནམ་ཐོས་ཀྱི་བཟད་པའི།

དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་ལྡན་པས་དགེ་བ་མང་པོ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་དག་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ནི་དགེ་བ་མང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་ལྡན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་མཉམས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱིན་པས་དབང་བསྒྱུར་བ་འཕྲུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བཙལ་བ་བརྟན་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རིས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྣང་དུ་བསྒྱུར་བས་ས
བཅུ་པ་རིན་དུས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་མཛད་པས་ན་ས་བཅུའི་རྣམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱིན་པས་དབང་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ས་ལས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དྲ་ན
པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོལ་ཞིང་གཞན་ལ་འཕོ་ཞིང་བ་ཤད་པའི་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་ཐོས་ནས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་འཚོལ་བ་བརྟན་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དགུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་མཆོག་ཏུ་
དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དྲུག་སྟེ། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགུ་སྟེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གིས་སེམས་མ་དཀྲུགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་བདེ་བླག་ཏུ་
སྒྲུབ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགའ་བ་དེས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་དགའ་བས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དགའ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་ན་དེའི་རྒྱུ་ལས་ལུས
ངལ་སུ་རུང་ངོ། །སྙོམ་ཞིང་མི་བདེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཡིད་དགའ་བས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་བཞིས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་བསྟན་ཏོ། །བདེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་དེ་བར་གྱུར་ན་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱོམ་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་རབ་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་བསྒོམས་པ་བསྒྲུབ་ཏུ་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་འགྱུར་ན་ལྟར་མཐོང་ངོ། ཞི་གནས་ལྷུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་པ་གོ། ཞི་གནས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བར་མཐོང་བ་ཞིང་ཤེས་པའི་སྐྱོན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་ལ་སོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྟན་ཏོ། །སྐྱོན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྐྱོ་བར་གྱུར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་པར་གཏོགས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པས་ན་སྐྱོན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་བསྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་སྤྱི་དེ་ལས་འདས་པ་ལ་གཏོགས་པ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕུང་པོ་ཚོར་བར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤཱ་རིའི་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་རྣམ་པ་བཞན་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཚིག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་སོ།། ཕྱག་འཚལ་བ་ཤེས་རབ་ཏུ

98

ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཞེན་པས་ཤེས་པར་བྱ་མི་དགོས། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤངས་ཏེ་ཞེན་པས་སྤང་མི་དགོས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེན་པས་མངོན་དུ་བྱ་མི་དགོས། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམས་ཏེ་ཞེན་པས་བསྒོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྐྱེས་པ་ནི།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བདག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིར་ཆོས་དེ་དག་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལ། ཟད་པར་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད
དང་། ཟད་པར་སེར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་དམར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ཆུའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་མེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་རླུང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལ་ལ་ཟད་པར་ས་ཞེས་སྟེང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད། ལ་ལ་ཟད་པར་ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ཞེས་སྟེང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས
སུ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ཁ་དོག་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། ནམ་མཁའ་དང་དགུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་བལྟས་ནས་ནི།
ཕྱོགས་ལ་མཚམས་ལྔ་འོག་ཡམས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་རི་ཕུང་པོ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ཆར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་ཐོབ་པའི། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཞེས་བྱའོ། །རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཟད་པར
མཚོ་ཞེས་སྟེང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྒྱུར་བའི་དུས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ལྟོ་ཆེན་འདི་ཡན་ཆད་དང་རྒྱན་ཆད་ཅིག་ཐེ་ཐུབ་ཏུ་བྱེར་མེད

༄༅། །ཁམས་ཆེན་སེང་ཅན་བྱུང་ངོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་སུ་དགེ་གིས་བཟང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱད་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་རེ་རེར་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དགུ་ལས་རྣམ་པར་བཀོས་པ་རེ་འདུ་
ཤེས་ནི་མི་རོ་སྔ་བུ་ཕག་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོག་སྔོན་པོར་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པར་རྣག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཕྲག་པ་འམ་ཅི་འདྲ་བ་བརྡོལ་ནས་རྣག་དང་ཁྲག་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། མདུད་པ་དང་རྐང་ཆུ་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཞེང་བར་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པར་འབུས་ཞིག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནང་ནས་རྣམ་རྣ་མང་པོ་
འབུ་སྤྲིགས་པའོ། །རྣམ་པར་ཟོས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཕྱིན་དང་ཐམས་ཅད་ཟོས་པའོ། །རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཁྲག་གི་དང་ལྷག་བྱུ་ཡིས་སྨ་བཏོད་ཅིང་ནང་གི་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐུར་པའོ། །རྣམ་པར་ཟོས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱི་ཁྱི་ལ་སྤྱང་ཀི་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པའོ། །རྣམ་
པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་གཟུགས་པའི་དང་རུས་ཚིགས་སོ་སོར་ཐེལ་བའོ། །རྣམ་པར་ཚིག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རུས་པ་ལ་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་རི་དང་བཅས་པ་ཉིས་དུ་བྲལ་བས་པ་བསྒྲམས་ཤིང་ནང་དུས་པའོ། །རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་ནི་རུས་པ་ཐུང་ཞིང་མདོག་སྔ་དཀར་ཅོ་ཅོར་གྱུར་པའོ། །རྣ
དག་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པའོ། །དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཕོའི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། སྡུག
བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོའོ། །ཅི་རིགས་པ་ཉིས་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་ན་འབྱུང་བས་སྦྱོ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་དང་། དེ་སྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་དང་། རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་ཚོགས་དང་། རྣམ་པར་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་གདང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །སྨྲ་བ་དང་ལུང་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སྨྲ་བ་པོ་ལྟར་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རྟོག་གོ། །བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་བྱེད་འདོད་
ཆགས་བསྐྱེད། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད། བཏང་སྙོམས་ནི་གཏི་མུག་འཕྲུལ་བསྐྱེད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་རྟེན་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོགས་སོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་
གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་འདྲའོ། །རྣ་བ་ནི་གྲོ་བ་གཙུགས་པ་འདྲའོ། །སྣ་ནི་སོ་ཁབ་བ་ཤིབས་པ་འདྲའོ། །ལྕེ་ནི་ཟླ་བ་བཀས་པ་འདྲའོ། །ལུས་ནི་སེན་མོ་ཁྲབ་གྱོན་པ་འདྲའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འདས་མ་ཐག་པའོ། །ཕོ་ཡི་ནི་མཐེ་བོང་
འདྲའོ། །མོ་ཡི་ནི་དྲི་ཡི་ཁོག་པ་འདྲའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོར་འཚམས་པའི་ལུས་མི་བདེ་བ་སྐྱོང་བའོ། །བདེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོར་བཅས་པའི་ལུས་ལ་སིམ་པ་སྐྱོང་བའོ། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱོང་བའོ། །ཡིད་
མི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྡུག་པ་དང་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའོ། །དད་པའི་དབང་པོ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་ཡིད་
ཆེས་ཤིང་སེམས་དང་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །དྲན་པའི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཉན་ཞིང་ཐོས་པའི་ཚིག་དང་དོན་བསྐལ་པར་ཡང་མི་བརྗེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ནི་བསམ་
པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ལས་མི་ཉམས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་

567

༤༨

༄༅། །ཀྱང་དབང་པོ་ལྷ་ཁྲ་ཁྲ་ཞེ་བཞི་དབང་པོ་དར་ཡིད་བཞིན་དང་། ཕྱང་སྔོ་སྐམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་དུས་ན་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གཞལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་དབང་པོ་ཟད་པོ་དེ་དག་ཉིད་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་ཁ་སྐྱེད་མ་ཤིའི་བར་དུ་ཚེ་དང་སྲོག་འཛིན་པའོ། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཟུགས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་རྗེས་བཟློས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུའོ། །བསྒོམ་པ་ནི་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་བ་སེམས་ཀྱིན། སྦྱིན་པའི་དགེ་བ་སེམས་སོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སོ་སོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །གང་ལ་དགེ། བཟློང་བ་དང་བཀོད་ལས་ཉེས་པ་ལ་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་བ་ཆེད་མ་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ནི་བསྲུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལུས་ངག་གི་བག་ཡོད་པ་དང་། ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཟུང་བ་ནི་བསྲུང་བའོ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ལ་ཡོད་དང་གཞན་ལ་མི་བཟོད་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བསྒྲུབས་པ་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒོམ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དགའ་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའོ། །བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྫས་ལས་བྱུང་བ་ནི་གང་གིས་གང་ལ་གང་ཕུལ་ཞེ་ན། དད་པའི་ཁྱིམ་བདག་དང་། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གནས་ཁང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། ན་བཟའ་དང་། སྨན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་ཕུལ་བ་ནི། རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱིན་གྱི་རླབས་བཞི་ལ། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་། གཏོང་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་མཆོག་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ལ་གནས་པའི་དབང་བ་ཅི་ངམ་ཐུ་ཡོད་པ་ནི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ན་ནི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤང་བར་བྱ་བར་སྤངས་ན་ནི་གཏོང་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་མངོན་དུ་བྱ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམས་ན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ། །རྒྱུ་དྲུག་ལ། བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་རྒྱུ་མི་སྣང་ལྔ་བུ་གཅིག་གི་ནང་ན་ཡང་བཞི་ཆ་རང་ཚང་བར་ཡོད་དེ་གཅིག་གི་རྒྱུ་གཅིག་གིས་བྱས་ཤིང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཏེ་རྟེན་མ་ཉམས་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལུས་འཇིག་པར་འགྲོ་མི་ཐུབ་ཀྱི། མི་དུས་བསྐོལ་ནོ་ཏེ་ནི་འཇིགས་པ་ལས་གཅིག་གིས་གཅིག་གྲོགས་བྱས་ནས་ཐར་པ་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་གཙོ་བོ་ན་གཅིག་ཡུལ་འཇུག་ཅིང་གཙོད་མི་ཐུབ་ཀྱི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དུས་གཅིག་གི་རྒྱུ་གཅིག་གིས་མཚུངས་ནས་གྲོགས་བྱས་ནས་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གོང་མའི་འདྲིག་གྲོགས་ནི་ཚེ་ཅི་མཐུན་པར་ཐར་ཀྱི། འདི་ནི་གྲོགས་ཀྱང་ཐུབ་ལ། འགྲོ་བ་ཐུག་ན་ཡང་འདུག་མི་གནང་བར་རྐང་ལག་མཐུན་དུ་ཕྱུང་ཐུབ་སྟེ

569

ཀ། ཤེར་ཕྱིན། 86

༄༅། །ཁྲིད་པ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ཉི་མཚུངས་ལས་པ་རབ་ཡུན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དགེ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དགེ་བར་སྐྱེ། སེམས་མི་དགེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མི་དགེ་བར་འབྱུང་ངོ་། སེམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མཚུངས་པར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ། གནས་དེ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ར་སྐྱེ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ། ལས་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་བཟང་ངན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྒྲིབ་ཅིང་བགེགས་མི་བྱེད་པས་ན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་ཅིང་བགེགས་མ་བྱས་པ་ནི་ཉིད་བགེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྐྱེན་བཞི་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། བདག་[illegible] རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་རྐྱེན་དུ་ཡང་བྱེད་པས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་བདག་པོ་བྱེད་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་་།གཞན་ཐག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །འབྲས་བུ་ལྔ་ལ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་སྔ་མ་ལ་དགེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་ན། ཆོས་ཕྱི་མ་ཡང་དགེ་བ་སྤྱོད་འདོད་ལ། ཆོས་སྔ་མ་ལ་སྡིག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ན། ཆོས་ཕྱི་མ་ཡང་སྡིག་པ་ལ་ཡང་བྱེད་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཡུལ་འཁོར་ཞན་པར་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་བ་བྱས་པས་ཡུལ་འབྱོར་པ་ལྡན་པར་སྐྱེས་ཏེ། ཡུལ་བཟང་ངན་གྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཞིང་ལ་ལོ་ཏོག་ཆེར་བྱུང་བ་ཀ་ཁ་ཡང་དུ

རྟེན། ཚོང་བྱས་པས་ནོར་མང་དུ་རྙེད། ཞིང་བྱས་པས་ཕྱུགས་མང་དུ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྦྱིན་པ་བྱས་པས་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གསོད་རྗེད་དང་བརྡེག་བཙོག་བྱས་པས་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཞི་ལ་ད་ལྟར་བདེ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཆོས་སྨྲ་མ་ལ་གཏོགས་པའི་ཀླུགས་ཀྱིས་རི་དྭགས་འཚོར་དུ་བསྒྲུབ་ན་དཀའ་བ་
མེད་དེ་སྲིད་ཅིང་དགའ་བ་བཞིན་དུ་འཚོ་རྟེན་ལ། རྒྱུ་དེས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་གོམས་པ་མེད་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་ཚོགས་མི་ནུས་ཤིང་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཚེ་ཡང་
ཚེ་ཕྱི་མ་ར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་རིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་གོམས་པ་མེད་པས་རང་གི་ཚ་ཚིག་དང་བཙུག་པ་ལྟ་བུར་ཉམས་ཀྱིས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། འབྲལ་དུ་ཡང་མི་ནུས་ཤིང་མི་བདེ་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་ར་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་
སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་བདེ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ་བཞིན་བས་མ་གཏན་ལ་གནས་པ་དགེ་བ་ལ་རང་ཡང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ས་བདེ་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་མངལ་གནས་སུ་སྐྱེ་
བའི་ཕུང་པོ་བྱུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །ལང་ཚོ་གཞོན་ནུ་ལུས་ཁ་ཚལ་དང་སྟོབས་དང་རྒྱུད་བཞིན་གྱི་མདོག་དང་ཁྲེལ་ས་རྣམས་
གཞོན་ནུ་ལས་ཉམས་ཏེ་སྐྲ་དཀར་དང་གཉེར་མ་ས་བ་བཞིན་འཚེན་འགྲུས་དང་འགྲོ་འགྲོས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ལ་བད་ཀན་དང་རླུང་དང་མཁྲིས་དང་ཁྲག་དང་རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདུས་པ་ལས་གྱུར་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡ་ལ་ཞིམས།

༄༅། །ཇི་ལོ་ཁལ་ཅི་ཞིང་དུ་གཏུང་ཞི་ཙྭ་ང་ན་སྐྱེས་པ་དང་གཞན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཞེས་དང་ཚེ་ཟད་དེ་རྟེན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལུས་ཤ་ཏོང་བཞ་ཏེ་དུ་གཉེན་པ་ཤེས་སུ་ཆུག་པ་དང་། ནོར་ཕྱུགས་བཟང་ལོ་ཟླ་མ་ལ་ཞི་བོར། ས་ཀྱིན་རྗེ་ཕྲག་སྤྲེ་ང་དང་ང་སྦྲུག་ཕྱག་སྤྱོད་པ་མ་ལྷག་བཅིལ
ང་དང་བང་མེད་པར་ཁྲིད་པ་ནི་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཡང་ཞུང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནོར་རྫས་ཀུང་ནུང་འདྲ་བ་ལ་མ་ཕྲིན་ཞིང་གཅིལ་པ་ལུས་སེ་དང་རྒྱལ་སོག་ས་པའི་དགྲ་དག་གིས་ཕྲོག་ཡས་ནས། ཤི་བ་ལྟག་པར་འགྱུར་བའི་སྡོན་ལས་བྱུང་ན་གྱི་ཞིང་ལེ་ཉལ་གསུང་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་བྲལ
བའི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གནས་མི་བདེ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་གྱུན་པ་དང་། ལས་མི་དགེ་བ་ལ་འགྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་འབྲད་ནས་རྟག་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་ཅིང་ཞེ་ལྡང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །ཕམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་
ཕྱུག་པ་རྣམས་དང་པས་བསྒྲུབས་པར་འདོད་ནའི་འགྲོགས་ས་ཐུ་མེད། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པར་ལི་འདོད་ནའི་ཕྲད་པར་སྒྱུར་བ་འདོད་པ་བཙལ་གྱིས་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་འགྲིབ་པར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་རུ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་
བྱའོ། །མདོར་ན་ཞེ་ལ་སྡུ་བའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ལྟ་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་པ་བཙལ་གྱིས་མི་རྙེད་པ་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཉེ་བར་
ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལོ་ཞེས་པ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ་གསུམ་ལ་ཐུབ་ལ། ཚོར་བ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་ཁྱབ་བོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཇི་
ལྟ་བུ་ན། སྡུག་བསྔལ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཐ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དང་པོ་ཡིན། །ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིས་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཐ་མ་སྟེ།

སྡུག་བསྔལ་བསྐྱལ་ལ་ཐམས་ཅད་ཕྱུང་ངོ། ཡུལ་ལ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དོན་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱའོ། །མི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་གཟིར་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྟུལ་བས་དགེ་བསྙེན་པའི་དབང་མེད་དེ་མི་ཤེས་པའོ། །ཕྲ་སྒྲོ

ཉིད་དང་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་ཀླུ་ཀྱི་དང་འདོད་མི་སྲུང་། ཐབས་དགེ་བསྙེན་པའི་མཚུངས་མེད་དེ་མི་ཤེས་པའོ། , །ཡི་དྭགས་རྣམས་གྲོལ་སྐོམ་གྱི་ཁང་བའི་སྲོང་བ་ལ་ཡུ་ཡོན་སྐོམ་ཤི་ངོ་མི་དང་བསྒྲེན་པའི་སློབ་ལ་བ་མེད་པས་དགེ་བསྙེན་པའི་སྐབས་མེད་པས་མི་ཤེས་པའོ། །ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ཉིད་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་

འཕྲུལ་སྟུག་བ་ཀུན་སྐྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལམ་བཞིན་གནས་ཏེ། དད་ཤེས་ས་དང་ཐབས་ལམ་འབྲིང་གིས་དགེ་བསྙེན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའོ། །མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི་ནི་སྒྲ་ཞེང་བ་ཧ་སྐད་མི་ཕྲད་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ཞིང་བསྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའོ། །དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ནི་མིག་དང་

རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་མཐུན་དུ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཡུལ་དགེ་སྡིག་དང་། ཆོས་སྡེ་ཡི་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱུར་ཕྱུང་མི་བཟློག་པས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་དེ་མི་ཤེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་མཐའ་མ་བྱུང་བར་སྐྱེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྟོན་མི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྐྱོད་པ་ཤུལ་སྟོང་ན་དགེ་བ་ཤེས་ཉིན་མེད་པས། དགེ་བསྒྲུབ་པའི་དམིགས་མེད་པས་མི་ཤེས་པའོ། །དབང་བ་ཙུ་ཤེས་སྐྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་དང་

ཕྱང་མེད་པར་གནོད་པ་བརྒྱུད་དང་རྒྱུ་རྣ་དུ་ལྡན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ཉིད་གྲོ་གཉིས་པོ་དབང་བཅུ་དང་ལྡན་པས་གནོད་པ་བཅུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཚེ་ལ་དབང་བའི་བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གཡུང་དྲུང་དུ་བཞུགས་ཤིང་སྐྱེ་ཤི་དང་གཏན་བྲལ་བས་འཆི་བའི་གནོད་པ་མེད་པའོ། །ཡོ་བྱད་ལ

དབང་བའི་འདོད་ཀ་ཉིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མ་བའི་ཕྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཕྱིར་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དབུལ་བའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལ་དབང་བའི་དཔའ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

573

༄། །ཕྱོ་ཆོ་ངལ་པའི་ཞབ་ཅོད་པ་ལ་མི་ཕྱུགས་པ་པོ། །ཡུམ་པ་དང་བ་ཞི་ལམ་ཡི་དམ་ཕྱོགས་ཐུག་ཐུབ་མཆོག་རིམ་སྦྱི་གསལ། དགེ་བསྙེན་ཆུང་དང་ཞུ་མོ་ད་སློབ་པ་ལྷ་བུ་ར་ངང་ཁྱུ་ར་བ་ཟབ་ནི་ཞེས་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་གཉེར་པ་མི་འགྱུར་བ་འོ། །ཀྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ཞི་ནི་ཚེ་བ་རྟེན་ཅན་གྱི་བསམ་སྟོང་མཆོག་སྣང་ལྟ་བུ་ཆོགས།
གྱིས་སྤྱི་བ་ཀུན་ཏུ་རྣོན་ཅིང་བང་དག་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་དབེན་སོང་དུ་སློབ་ཤ་ཅུང་དང་ཞུ་འཕྲི་ཞེ་བརྗོད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །སྨོན་ལམ་དཔང་བཞི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་དུ་སྨོན་ཅིང་རི་དྭགས་ལྡིང་བ། ཆོས་འདི་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་བར་འགྱུར་བ་ཡི་ལམ་ཆེན་པོ་པ་ལ་འདེབ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྣ་ཚོགས་
གྱི་སེམས་བར་པར་བསྒྲུབ་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀེ་བ་ཞི་བ་ཞེས་གཉེན་མང་པོ་དང་སྤྱོད་པར་སྟོན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་དང་བསྟོ། ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །བཙན་པོ་རེ་ཞིག་དབང་པར་ཀྱི་སྦྱི་མཆོད་ཐབ་པའི་ཕྱིར་མོས་ཟླ་བ་དགའ་བའི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཤར་དོ། །སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཆེན་དང་ཡང་དག་བརྟན་ཞིང་སྐུ་ལ་གྱི་ཞིང་ཁར་དགའ་བ་ར་མཐོང་བ་བར་གྱུར་ཆུབ་པ་རུ་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་སྒོམ་ལམ་བར་བསྒོ། དེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་བཞི་དུ་སྟོན་པའི་དེ་བ་དགོན་པ་ལས་འདོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །ཧཱུྃ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ཞི་ལས་ལ་སྤྱན་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་
སོགས་པ་བཀྲུ་དུ་སྟོན་པར་ཧཱུྃ་འཕྲུལ་ཕྱོགས་ལ་བ་མེད་དེ། སྔང་ཅིག་ཤེས་ཀྱང་གང་ཡང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་དུ་ཚོལ་བ་ཡང་དང་མེད་པ་འདི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཚོལ་བ་དབང་བཞི་འདི་དག་རྟེན་དང་འདྲེས་རྟེན་ལག་ལས་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་
ཧཱུྃ་ཕྱིར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཆོས་མི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ལག་འཕྲིན་དུ་དོགས་པའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བཞི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ལ་བར་དོགས་པའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །
དཀོན་མཆོག་རྒྱལ། ཉུང་ངུ་ལ་སྐྱོབ་ནས་ས་མཐུང་ཀྱིས་ཡ་ཕྲུ་བྲུ་ཡི་རི་ཕོ་ཏ། །ཁང་པོ་ལ་སྐྱོབ་ནས་ས་མཐུང་ལྟར་བུ་ནི་སྤུར་དུ། །གླུ་བ་ཞི་ལྟ་བུ་ནི་ལྷ་བ་པོ། །ཁྲུམ་པོ་ལ་བུ་ནི་ཀྱི་ལ་བཞི་རོ། །ས་ལ་ནི་ཕག་སུམ་མེད་པ་ལྷ་བུ་ནི་ཨ་ཉམ་པའོ། །ས་ལ་ནི་ཕལ་ལྟུང་བ་ཅན་ལྷ་བུ་ནི་ཨ་ཉམ་པའོ། ཨིཾ་རི

དང་པོ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་སྡང་ངོ། ཐེར་བ་ཞིང་ལྟ་བུ་རིན་ཤོང་ངོ། །མཚུངས་པ་བཞིན་དབེན་ན། ཏུལ་གསུམ་ཏུ་ག་ཤེགས་པ་ཞིང་ལ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ལ་བྱུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་འབྲུ་མང་ཉུང་མེད་པའི་ཡི་གེ་མཛད་ལ་པའོ། །གསུང་གི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞིང་
ཚངས་པའི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འདྲེན་གསུང་མཛད་ལ་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་ཅིང་བདག་མེད་པ་ཉིད། གཉིས་སུ་སྨྲ་སུ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་མཚུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་མཉམ་སྐུ་ཚེ་ཕྲ་ཞེ་ཀྱང་ཆོ། ཡིན་སྣ་མཚུངས་པའོ། །ཅེས
པ་བའི་ཕྱི་ཅིག་ཅང་ཡང་བགྱི་ནི་འཇུག་པས་ན། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྱ་ནོམ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ལམ་ལ་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའོ། །ཀུན་
འབྱུང་ལ་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རྐྱེན་དང་། འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དབེན་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ངང་ངེས། སྨྲ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་སུ་འཇུག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སྤངས། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འགོག་པའོ། །ཡས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལུས་སྐྱེ་
ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཞི་བའོ། །ཕྱིས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཕྱི་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བ་མི་འགྱུར་བས་ན་གྱ་ནོམ་པའོ། །ཐམས་གསུམ་ཚོན་དང་འདྲ་བས་ཁྱ་རེ་ཅི་ལྟར་ལས་འདས་པའི་གནས་བདེ་བར་ཕྱིན་པས་ན་འབྱུང་བའོ། །ལམ་ནི་མྱོ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་
པས་ན་ལམ་མོ། །མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་རུ་འགྱུར་བས་ན་རིགས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ཅི་ལོག་སྤངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་ན་སྒྲུབ་པའོ། །འཁོར་བ་ཞེས་པ་དང་གཉེན་བྲལ་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་བྱེད་པས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ།
སྡུག་བསྔལ་ཞི་སྙིང་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཚེ་བས་ན་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ན་དབང་པོ་མེད་པས་ན་སྟོང་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཞིང་ཁུར་

༄༅། །ཐུབ་ཆེན་མཁྱེན་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་གཞན་པ་ཡང་མེད་པའོ། །ཡུལ་འཁོར་ཞི་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགེ་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་སྐབས་ཀྱིས་བསྡམས་ནས་ཀྱང་། དེ་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་ལས་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་ཆགས་པ་དེ་ལ་གཞིག་པ་ཀུན་
ཚ་བ་བ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ་ཅེས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་ཅན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན། །ཡུལ་ནི་དགེ་བ་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་ལམ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་ཁྲིམས་ལ་སྒྲིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཀུན་གཞི
མཚན་ཉིད་དེ། །རང་བཞིན་གྱི་མི་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡང་ཞིབ་མོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་སྐྱོང་རྣམ་པ་གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་སློང་ཉམས་པའི་ཚེ་སྒོ་སྐྱོང་ངོ་། །ཁྲིམས་པ་ནི་མི་དགེ་སྒོ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཕན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དོ། །ཚེམས་མཆོག་ཏུ་བཀོད་ལ། ཡང་ན་མཆོག་ཏུ་ཁྲིམས་ལ་སྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་དང་གནས་པ་ནི་དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །ལས་འཚེ་བ་བའི་དགེ་སློང་ངོ་། །ཡང་ན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་བཅའ་བར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་བ་དང་། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་སུ་བརྟེན་པ་འདི
དགེ་སློང་ངོ་། །རྣམ་པ་བཞི་དང་དག་པར་ཚོམ་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་དང་ཐབས་ལ་བཞི་ནི་ཚོགས་པ་དང་ཁྲིམས་བའི་དགེ་སློང་ངོ་། །སྒྲིབ་པ་སྤྲུན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཚིག
སྦྱིན་ཅིང་། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་བོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དང་པོ་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དགོས་མི་ཐོབ་དང་། ལྷུང་བ་ཡེ་དང་། རྒྱུ་འབྲོག་པ་ལོངས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞོན་ནུ་ལེགས་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་གཏོང་མི་འདོད་ནས་འབྲོག་པ་ཚོང་དཔའ་སྡེའི་བ་ཀ་ལ་འཆིང་བར་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་ལ་བསྐྱེད་པ
མ་དག་པའི་དོན་ལས་ལུགས་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱིན་པ་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་བའི་བསམ་པ་སྣོད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་སྤྱོད་པས་ཡུལ་ལ་བརྟུན་པ་འི་སྐད་དང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བཞི

ཚེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཀ་ཤེ་ཀ་བའི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་ཡུ་ཏམ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་དྲུག་པའི་ཚིག་སྤྱི་ཡན་པར་བོད་སྐད་བརྡ་རྒྱུ་ལམ་ལས་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་མི་ཐུབ་པས་ལྷག་པའི་ཞེས་པ་ལ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཕྱི་ཆོས་མཐའ་ཞི་བ་ཅེང་ལྷ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམ་པ་གཅིག་རང་དང་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་
རྟོགས་སོ།། ཞེས་པ་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་བཀོད་པ་ལ་སྦྱིན་པའོ། །རྒྱལ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རིགས་པའི་ཐབས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནུས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ། །འདོད་པའི་ལམ
ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། རྩེ་མོ་ལ་སོགས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལས་ཆ་ཚེར་འབབ་ཀྱི་ནུས་ཀྱིས་འཚོ་ཞིང་ངེས་སྒྲུབ་འབྲེལ་པས་ལམ་གྱི་ནུས་སོ། །སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུ་དེ་ཙམ་ཞིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་ལ་འཚོ་སྟེ། དེས་སྤྱི་འཛིན་པས་རིགས་པའི་ནུས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱས་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ
འདུས་པར་བུ་རྣམ་ལ་གཉུག་པ་དེ་མའི་ཞེས་པ་དེ་སྒྲིབ་དང་བུ་ལ་རྣམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཉི་ཡི་རིགས་ནས་ཞེས་བྱའོ། །ཡིན་ནས་བྱང་སྐྱེ་བ་ཐ་ཞར་མེད་ནས་ལས་བྱུང་བ་ལ་དངོས་གཉེན་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་སྐྱེར་ངེས་དང་ལྡེ་འདི་ནི་ཞབས་སྐྱུས་ཏེ་སྤྱིན་པོ་ཞེས་བྲིད་ནས་ཐལ་བའི་སྤུམ་ནུབ་ཅིག་ཐང་ལ་ཡ་བཏགས་ལ་དེ་ཡང་
ནས་མའི་ཐབ་སྦྱར་མི་མོང་། སྤུ་མ་ནི་ཐལ་བའི་སྤུམ་པོ་ལ་ལྷ་བུ་ཞེ་མ་འདོད་ཟན་སྐུས་ཏེ་བཟའ་བའི་ཐམས་ཅད་དང་ལ་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སྐུ་ར་ཏི་སོ་ཞིག་ཏུ་གི་ར་སྦྱིག་འཛིན་ཐུབ་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཉི་ཚ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞིག་བཅེན་པོའི་ཐམས་གཏན་ནི་ཡ། བྲིས་པ་ནི་དབུ་ཅན་བཀས་གཏན་མདང་།
དོན་རྒྱ་སྤྱིང་བའི་ཤེས་པ་གཏན་ནང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ཐབས་གཏན་དང་། །དེ་ཉིད་ནས་ཤེས་བཞི་ཡིད་གཏན་དང་། །ཞེས་རྒྱ་བ་ལ་བཞག་པ་ཞིག་ཅན་རྣམ་གོ་སོ་རང་རང་གི་ཤེས་ལ་འཇུག་སོ། །ཤེས་རྒྱུད་ཞིང་གཟུང་བ་ལ་གཞི་ཡོད་པའི་ཚོམ་ཚད་པའི་བྲེག་ཅུང་ཟད་ཕྱིན་པ་གྱུར། །འདི་ནི
ཆོས་དང་གཞན་ལ་གཉིས་ལ་སྒྲུང་ཀྱི་དུ་བྱས་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་ན་བ་ལ་ཐུགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་གཏན་ཞེས་བྱ་བ། །ཐེམས་ཀ་ཡང་བའི་དོན་སོང་བ་འདི་དུས་ནང་འདུས་པ་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཀས་བསྡུ་དེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཡལ་རྣམ་པ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ

577

༄༅། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡུལ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ལས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་མ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཞི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་སྤྱོད་བསྟན་པ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། དཔོད་པ་དང་། བཙན་སྟོབས་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྐྱེ་ཚེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཕྱིར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀྱེ་ཀྱི་ཡོ་རྡོ་རྗེ། སྣང་བ་བའི་དོན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་ལུགས་བསྟན་པ་དང་སྟོང་པ་དང་མི་མཐུན་ཅན་གྱི་འགོག་པའི་ཕྱིར་བཅིར་སྤྱོད་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་རང་བྱུང་པོ་ལྟ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དབུ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་ལ་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ་དང་། འདུ་ཤེས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་པའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་ཡང་དག་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྡུས་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པར་འདྲེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །ཨ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། དཔལ་འབར་བ་པའི་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་མཚོན་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། དེ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། ས་ཡི་ཁམས་དང་། ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་། མེ་ཡི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་སོ། །འགྱུར་བའི་གཟུགས་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣ་ཡི་དབང་པོ་དང་། ལྕེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ།།

ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཏང་སྙོམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་བཅུ་
བཞིའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ནི་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་ལྔ་ནི་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའོ། །འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལྔ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །དད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་
པ་དང་། མ་ཆགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་དགེ་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་
དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་དྲུག་ནི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྨུགས་
པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །འགྱོད་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་
ལྔ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །བཅུ་གཅིག་ནི་དགེ་བའོ། །དྲུག་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །བཞི་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ང་རྒྱལ་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངར་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །སེམས་དང་ལྡན་པ

༄༅། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ནི་གཟུགས་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་ཏེ། ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་།
རིགས་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་ངོ་། སེམས་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའོ། །ཡུལ་ནི་བརྒྱད་དེ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་བཞི་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་རྨོངས་པའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཉིད་དང་། ལུས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་། སྐྱེ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པར་ཡོངས་
ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། རིས་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི། གཟུགས་ཀྱི། སྒྲའི། དྲིའི། རོའི། རེག་བྱའི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། མིག་གི་ཁམས་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ། སྣ། ལྕེ། ལུས། ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ

ཟས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞིང་མྱུ་གུ། མྱུ་གུ་ལས་འདབ་མ། འདབ་མ་ལས་སྡོང་བུ། སྡོང་བུ་ལས་སྦུ་གུ། སྦུ་གུ་ལས་སྙིང་པོ། །སྙིང་པོ་ལས་མེ་ཏོག །མེ་ཏོག་ལས་འབྲས་བུ་འོ། །རྐྱེན་དྲུག་ནི། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། དུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སོ། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེ
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ།
སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག །འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག །མིང་དང་གཟུགས་འགགས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འགག །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འགགས་པས་རེག་པ། རེག་པ་འགགས་པས་ཚོར་བ། ཚོར་བ་འགགས
པས་སྲེད་པ། སྲེད་པ་འགགས་པས་ལེན་པ། ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ། སྲིད་པ་འགགས་པས་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་
ཞིག་པོ་འདི་དག་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །རྐྱེན་ནི་ཁམས་དྲུག་སྟེ། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་སྟེ། རྟག་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་
བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་དོ། །རྒྱུ་ལྔ་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་འོ། །རྐྱེན་བཞི་ནི། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་།

༄༅། །དེ་ལྟ་བུ་བའི་རྐྱེན་དང་། རྒྱུ་ནི་རྐྱེན་ནོ། །འབྲས་བུ་ལྔ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཆོས་ལྔ་ནི། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །བདག་མེད་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་བཞིའོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་འབྱུ་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བཞིའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ

བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ལམ་ལྔ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་གོམས་པས་སྐྱེད་པའི་ས་བཞི་སྟེ། སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཞེས་དང་པོའི། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།

༄༅། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ཀུན་དུ་འོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་
མཁྱེན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་དྲུག་ནི། ལྷའི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་

འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །
དབང་བཅུ་ནི། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མེད་པ་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་པའོ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་
སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་

༄༅། །སྤྱི་དོན། །དགོངས་པ་བཞི་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་ནི། གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་
ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་
མེད་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་དང་། རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ལམ་དང་། རིགས་
པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་བཞི་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་[illegible]དང་བཅས་པའོ།
སྦྱོར་བའི་ལམ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་སྟེ། དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི། ལམ་ཆུང་ངུ་དང་། ལམ་འབྲིང་པོ་དང་། ལམ་ཆེན་པོ་དང་། [illegible]མ་དང་། བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །ལམ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོའོ། །ལམ་འབྲིང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མོ། །ལམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་[illegible]། ཆེ་
འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། མི་སློབ་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་

པའོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་བརྒྱད། འཇུག་པ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞིའོ། །འཇུག་པ་བཞི་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །རིམ་གྱིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་ལྕོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །དེ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་གནས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ཙུ་གནས་པ་དང་། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བསྐྱལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ནི་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞིའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ནི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་

༄༅། །ཁྲི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་།
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉི་ཀའི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་
དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གནས་པའོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི། དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སྡུག་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། ངན་པའོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་དགུ་ནི། ཞི་རྟོག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཟད་
པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི། ཟད་པར་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་དམར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་སེར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ས་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ཆུ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་མེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་རླུང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།

ཟད་པར་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ནི། འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཉི་ཤུ་གནས་ཏེ། ཚ་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དོ། །ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའོ། གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་དང་པོ་ཡང་ང་ར་ང་གི་སྐྱུ་ལས་གྲུབ་པའོ། །དུད་འགྲོ་ནི་ཆུ་དང་ཐང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱོ་ལྡིང་ཡུལ་ལོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེའི་ཡུལ་ཕྲང་ནའོ། །མིའི་གླིང་བཞི་ནི། བ་ལང་སྤྱོད། སྒྲ་མི་སྙན། ལུས་འཕགས་པོ། །འཛམ་བུ་གླིང་ངོ་། །ལྷའི་རིས་དྲུག་ནི། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནི། ཚངས་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ། འོད་ཆུང་། འོད་གསལ། ཚད་མེད་འོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི། དགེ་ཆུང་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། ཚད་མེད་དགེའོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེའོ། །གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ལྔ་ནི། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་། གྱ་ནོམ་སྣང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་རྣམས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ལྷའི་རིས་བཞི་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆུང་ངུ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།།

།།༧། །ཕོ་བྲང་སྟོད་ཐང་ལྡན་དཀར་གྱི་ཆོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་དཀར་ཆག་བཞུགས།

༄༅། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་ལ་སོགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་འགྱུར་རོ་འཚལ་བ་ཁྲི་མཛད་ཐུབ་དང་ཀར་ཚོག་ཁྲིམས་ཤེས་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ནས། འབྲུག་གི་ལོ་ལ་ཕོ་བྲང་ལྡན་དཀར་ན་བཞུགས་པའི་སྟོན། སྒྲ་བསྒྱུར་གྱི་བཙུན་དཔལ་བརྩེགས

༄༅། །དང་། བཀྲི་ཀུ་ཤི་དེ་བའི་ཡོལ་སོགས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱག་པ་ཆེ་ཆུ་གོམ་དོ་སྐྱེ་དང་། གཟུངས་ཆེ་ཕྲ་དང་། མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། བསྟོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་དང་། འཇུག་པའི་སྐྱེ་སྐྱོང་དང་། མདོ་སྡེ་ཞི་གུ་དང་། དམ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་།
བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ད་ནི་ཞིབ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཡུལ་དུ་ཆོས་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ཕྱི་མཚན་བྱང་བམ་པོ་དང་ཤློ་ཀ་ནི་གྲངས་སུ་མཆིས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་དེ་ཡི་གེར་བྲིས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་པ་ལ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཤློ་ཀ་འབུམ། བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། འཕགས་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཤློ་ཀ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་། བམ་པོ་དྲུག་ཅུ།
འཕགས་པ་ཁྲི་པ། ཤློ་ཀ་ཁྲི། བམ་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། བམ་པོ་དྲུག་དང་། ཤློ་ཀ
དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་བདུན་བརྒྱ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ
ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་སྒོལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཀཽ་ཤི་ཀ །ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། འཕགས་པ་སྒོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི
རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་ཙམ་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ། འཕགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ། ལེའུ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ཡན་ཆད་ལ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཙམ་སྟེ།

བམ་པོ་བཅུ་སུམ་ཅུ་དང་། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕལ་པོ་ཆེ་རི་ལེའུར་གཏོགས་པ་ལ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅུ་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅུ། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅུ་དྲུག །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག །འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤློ་ཀ་དགུ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ།། ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་ལེའུར་གཏོགས་པ་ལས། ལེའུ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཡན་ཆད་ལས། འཕགས་པ་སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་སྨོན་ལམ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་སྟེ། བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀོད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་མི་འཁྲུགས་པའི་བཀོད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་དང་། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་གོ་ཆ་བཀོད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་ཀུན་ནས་སྒོའི་ལེའུ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་འོད་ཟེར་བཀྱེ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ཤློ་ཀ་དགུ་སྟོང་སྟེ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ

༄༅། །འཕགས་པ་དགའ་བོ་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་[illegible]། འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་གློག་ཐོབ་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་སྒྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་[illegible]་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འཕགས་པ་དེས་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་གསུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་བད་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་བུ་མོ་བློ་གྲོས་བཟང་མོས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་གང་གཱའི་མཆོག་གིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅུ། འཕགས་པ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་

592

ཇམ་མཏྲིས་མིཏྲ་པས་བསྒྱུར་བ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་སེང་གེས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་པས་ཞེས་རྒྱས་སྦས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས

པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། བམ་པོ་བཞི་དང་ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་ཚོང་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་བུ་མོ་དང་ལྡན་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཕྱུགས་བདག་བཟང་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་

བརྒྱ་རྩ་བདུན་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བདུན། འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ། །ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྟེ། བམ

པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་གི་སེང་གེའི་སྒྲ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་དྲང་སྲོང་

རྒྱས་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས།། །།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ། བམ་པོ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་མ་མཆིས་པ། ལེའུ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཡོད་ཅིང་ངོ་། འཕགས་པ་བཀྲ་ཤིས་པ་བཟང་པོ། །ཤློ་ཀ་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག །

འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ཉེར་བདུན། འཕགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅོ

བརྒྱད། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང

༄༅། །དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པ་ཆེན་པོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ། འཕགས་པ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲ་སྟེ་མཁའི་ལྟ་ར་པོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ། བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ། འཕགས་པ་ཀུན་སྤྲིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚ་བསྲུབ་པ། ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ། བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལྷ་ཡིས་ཡོངས་འདུལ་བའི་བསྟོད་པ། ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག །འཕགས་པ་ལང་ཀ་ར་ག་ཤེས་པ། ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག །བསམ་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལ། འཕགས་པ་སྙིང་ཆེན་པོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་སྟེ་བསམ་པོ་བརྒྱ། འཕགས་པ་སྒྲོན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཟིལ་པ། ཉན་ཐོས་སུམ་སྟོང་སྟེ་བསམ་པོ་བརྒྱ། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། །ཉན་ཐོས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། བསམ་པོ་བརྒྱད། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་པ། བསམ་པོ་བརྒྱད། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཕྱོགས་བཅུ་བརྒྱ་ཉེ་བཅུ་སྟེ་གསུམ་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཞུས། ཉན་ཐོས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་ཕྲག་སུམ་ཉུང་བསམ་པོ་བརྒྱད་དང་། ཉན་ཐོས་སུམ་ཉི་ཤུ་ཕྲག་སུམ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་བྱམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པ་ཁྲིམས་པ་འཆལ་བ་བཅོས་པ་བཞིན་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཉིས་སྟོང་ཚེག་བརྒྱ་སྟེ་བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་ཀྱི་ན་ས། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་བསྐལ་པ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཞུས་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྙིང་རྗེ་ཞུས་པ་དང་བཞུགས་པ་བཞི་ཏེ་ངེས་པར། བསམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་དཀར་པོ། །ཉན་ཐོས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། བསམ་པོ་དྲུག འཕགས་པ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ། །བསམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་

དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ། བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་བསྟན་པ། བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ། །བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱིས་ཞུས་པ། བམ་
པོ་དྲུག །འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་དང་། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་མི་འམ་
ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྗོན་པས་ཞུས་པ། བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ། །བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ། །བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་
བཞི་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་དང་ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག །ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྟེ། བམ་པོ་བཞི་དང་ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་
ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་དང་། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་ཟམ་ཏོག བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ། བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་རྒྱན་
སྟུག་པོ་བཀོད་པ། བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད། བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ།
འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་

595 ༄༅། །ཀི་སྒྲ། འཕགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤླཽ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་ལྔ། བམ་པོ་གསུམ་དང་ཤླཽ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བགྱི་བ། ཤླཽ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལེའུ། བམ་པོ་གསུམ།
འཕགས་པ་མི་རྟོག་གི་ཚོགས། བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་ཕྲེང་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་ལྷའི་བུ་རབ་རྩལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱུག་སྤུས་ཚོགས་པ། བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ། །བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་དཔལ་ལ་ཆེ་ན་མཆོག་ནོར། །བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་འདུས་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོ་བའི་ལེའུ། ཤླཽ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ། བམ་པོ་
༤༤ གཉིས་དང་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་བཅུ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤླཽ་ཀ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པ། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤླཽ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤླཽ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་འཇུག་པ། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་སྙིང་པོའི་ཕྱོགས་ཆེན་པ
བསྟན་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་བུད་མེད་འགྱུར་བ་ལུང་བསྟན་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་བུ་མོ་ཟླ་མཆོག་ལུང་བསྟན་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྲིན་གྱི་སྣང་བ་སེམས་ཅན
ལ་བ་ལྟོགས་པ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བཻ་ཌཱུ་རྱའི་འོད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ།

བམ་པོ་གཉིས། །འཕགས་པ་བཟང་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་ངེས་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་བཀོད་པ། བམ་པོ་གཉིས། །འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་གཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་དཔལ་ལྡན་ཕྲེང་བ་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སུམ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་གཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་སྒྲ་ལྷ་ཡིད་བཞིན་སྒྲོན་མ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ལ་ཚེམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཐུལ་བ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་བཟང་པོའི་རྩལ་ཀྱི་མདོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་སྣ་ཚོགས་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ། འཕགས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་མདོ། །བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་སློབ་པ་པོའི་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ཚངས་པས་ཞུས་པ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ཆོས་ཉི་ཤུ་བ་ངེས་པར་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྲུག་རྒྱལ་འཛུག་པ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཞེས་བྱ་བ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ

༄༅། །པས་རམ་མེ་འཕྲུལ་བ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ཡ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་སྤྱི
ཆེན་པོའི་སྣང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་ཆེན་པོ་གཅིག །བམ་པོར་མ་ཕྱེ་བ་ལ། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། འཕགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག །འཕགས་པ་བཞི་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་
དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་སྐྱོ་མཐར་ལས་པ་བསྟན་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་ཅུ། འཕགས་པ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུན་གཅོད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་སྒྲ་ལས་འབྱུང་བ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག །འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་
བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་མང་མི་ཚོར་ཞིག་གི་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐའ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ། འཕགས་པ་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་འབབ་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་རྩ་དྲུག །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་བཟང་
པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་བྱུང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་ཚངས་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་བཀའ་ཡང་དག་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔ།
འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བལ་མཐའ་ཡས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་ཅུ། འཕགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་མུན་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་གནས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་མི་སྣང་བ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་

598

བརྒྱ་ཙ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་བསྒྲིབ་སེམས་ཞུས་པ་ ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་གཅིག །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བདུན་པ་ ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་ལྔ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་མི་ནི་ཆད་ལ། འཕགས་པ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་སྐོར་ལ་བར་སྣང་

མཛད་ཀྱི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཆི་བའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་ལ་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་དོན་བརྒྱ་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱ།

འཕགས་པ་དོན་དང་ཚིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ། འཕགས་པ་བྲམ་ཟེ་མོ་

དཔལ་ལྡན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། འཕགས་པ་བདུད་རྩི་བརྗོད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། འཕགས་པ་ཡ་མ་ཤེར་གྱི་ཕྲེང་ལྔ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། འཕགས་པ་བདེ་ལྡན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་

བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་པོ། །ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་རྣ་དང་སྣང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་

ལྔ། འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་ཤྲཱི་ཡ་ལོ་ཀ་བཀྲ་བ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་སྨིན་པ་ལ་བཞག་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་བདེ་ལྡན་ལ་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་བསླུ་ཆེན་པོ། །ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དགུ། འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་

ཕྲེང་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་མཚན་མོ་བཟང་པོ། །ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་ཚངས་པ་ཏིང་ལ་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་སེང་གེས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་ཙ་དྲུག འཕགས་པ་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ།

༄༅། །འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པ་ཆུང་ངུ། ཤློཀ ······ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློཀ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་བསྟན་པ། ཤློཀ་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ། འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ། ཤློཀ་བཅུ་གསུམ།
འཕགས་པ་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤློཀ་བཅུ་གཅིག །འཕགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ཆུང་ངུ། ཤློཀ་བཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་པ། ཤློཀ་བཅུ། འཕགས་པ་འདུ་ཤེས་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པ། ཤློཀ་བཅུ། །།མདོ་ཆེན་པོར་གཏོགས་པ་ལ།
མདོ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་དང་ཀུན་དུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ། ཤློཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློཀ་ལྔ་བཅུ། མདོ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མའི་དྲྭ་བ། ཤློཀ་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློཀ་བཞི་བཅུ། མདོ་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ཆེན་པོ། །ཤློཀ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད། བམ་པོ་གཅིག །མདོ་
ཆེན་པོ་ལྷ་གསུམ་པ། ཤློཀ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། མདོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ། །ཤློཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ། མདོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བསྟན་པ། ཤློཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། མདོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ཤློཀ་དགུ་བཅུ། མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག །ཤློཀ་བརྒྱ་དང་ལྔ། མདོ་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། ཤློཀ་བཞི་བཅུ།། །།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ་ལ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། །ཤློཀ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བཅུ་རྩ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། །ཤློཀ་སུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ།
བམ་པོ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་བཀའ་ལེ་ནང་ཚོར་མེ་པ་མཚོ་གཙུག་ན་རྒྱལ་བ་མ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། །ཤློཀ་སུམ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ། འཕགས་པ་ཡལ་ག་རྟ་ཤ་ཤེལ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཚོ་ལི་ཅེ་ཤློཀ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱད། འཕགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསབ་
ཀྱིས་བླན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ །ཤློཀ་ཉིས་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་འདྲེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ །ཤློཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་མཛོད། ཤློཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོ་ བམ་པོ

འཕགས་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ། བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཚིག་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཆོས་བཞི་བསྒྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ།
བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལེའུ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་ལྔ་བམ་པོ་གཉིས། ཚངས་པའི་དྲྭ་བ། བམ་པོ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། །བམ་པོ་གཉིས། ཡོ་ངེས་སྤྱི་བཟློ་བའི་འཁོར་ལོ། །བམ་པོ་གཉིས། ཕ་མའི་དྲིན་ལན་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ
སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མདོ། །བམ་པོ་གཅིག །སེམས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་ཞི་ཚུ་བ་བསྟན་པ་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་དང་ལྡན་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་
བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ། ཡང་དག་པའི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏན་ཆེན་ཤེས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་རྩ་དྲུག། རྒྱལ་པོ་ཀུན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ། འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ། ||ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་མདོ་སྡེ་ལ། འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ། ཤློ་ཀ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཡན་ཆད་འགྱུར། འཕགས་པ་བ་ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཤློ་ཀ་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། འཕགས་པ་གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་
གཉིས། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་། ཤློ་ཀ་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་གཞག་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བདུན། རྒྱུ་གདགས་པ། བམ་པོ་བདུན། ལས་གདགས་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ། བཙན་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ། །ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་
སྟེ། བམ་པོ་གཉིས། ཇོ་ཡེ་ངེས་པའི་མདོ། །བམ་པོ་གཉིས། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཆུང་ངུ། བམ་པོ་གཅིག །ཧ་སྒྲ་རི་ལུང་བསྟན་པ། བམ་པོ་གཅིག །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་གཞུང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཤློ་ཀ

601

ཀ

།ཤིས་བརྗོད་བསྡུ། ཚེ་འཕེལ་བའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ། སྐྱེས་རབས་བདེ་མ་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། བཙུན་མོ་ཚད་པོ་རི་མདོ། །ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། ཀ་ལ་བ་ཏ་ན་ཀྱི་མདོ། །ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། ཤང་ཞབ་གི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དགེ་སློང་གིས་དྲི་བ་བཏོད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཀླུ་འི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོ་འི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། གསལ་བ་རྒྱལ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། མཆོད་རྟེན་བསྐོར་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འདུལ་བ་བརྟག་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ། དགའ་བོ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། ཕྲིན་བཟང་ལྡང་ཞེས་བྱ་མདོ། །ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། ལྟུང་བའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མདོ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། གསེར་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། གནས་བརྟན་གྱི་མདོ། །ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། ཆོས་ཉིད་བྱང་བའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་ཁམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ་བདུན། ལྷ་འི་ལོང་ཚུལ། ཤློ་ཀ་བཅུ་བདུན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏོག་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་གྱི་མདོ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། ཆོས་ལ་བཞི་ཕྱག་རྒྱ་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ་བཞི་པ། ཆོས་ལ་ཞི་རི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ་གཉིས་པ། གཏོར་མའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ། ཐུབ་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ཚིག་དང་དོན་དམ་པའི་ཚིགས་སུ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། གཟུངས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དགེ་སློང་མ་ལ་གདམས་པ། ཕྲིན་ལས་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་འི་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། སྨྲེ་བའི་ཚིག ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དཀྱིལ་འཁོར་དབུལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། དེ་འི་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ། པ་དོན་པོ་ཐེག་པ་བའི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ། །ཤློ་ཀ་བདུན་སྟོང་དང་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་ཕན་གྱུར། འཕགས་པ་དགེ་བ་མཆོག ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་དུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་རྒྱུད། ཤློ་ཀ་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གསུམ། ཆོ་ག་

ལས་བདུན་པ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་གཉིས། འཕགས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། དེ་ཡི་མཚམས་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་བུདྡྷ་
གུ་ཧྱས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱད་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟག་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དེ་ཡི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་བུདྡྷ་གུ་ཧྱས་མཛད་པ་ཤློ་ཀ་
སུམ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ། འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ཅིག་དང་ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་
བུདྡྷ་གུ་ཧྱས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གསུམ། གཟུངས་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ། འཕགས་པ་སོ་སོར་འབྲང་བ་ཆེན་མོ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་རིག་པའི་རྒྱལ་
མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་བསིལ་བའི་ཚལ་ཆེན་མོ། །ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། འཕགས་པ་གསང་སྔགས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་བཞི་བཅུ།། །།གཟུངས་ལ་ཆེ་ཕྲ་སྣ་ཚོགས་
ལ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རི་རབ་ཆེན་པོའི་ལྟེང་པ་བརྩེགས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ནོར་བུ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་གསང་བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་རྡོ་
རྗེ་མཆུ་ཞེས་གཟུངས། བམ་པོ་ཕྱེད་གཉིས། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུངས་བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་[illegible]ཆེན་པོའི་[illegible]། བམ་པོ་ཕྱེད་ཅིག།

603 ཀ།

༄༅། །འཕགས་པ་ཀུན་ནས་སྒོར་འཇུག་པའི་འོད་ཟེར་གཙུག་ཏོར་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་རྒྱན་འབུམ་གྱི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་པ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་ས་སྲུང་བའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་བཅུ། འཕགས་པ་མི་ཕྱེད་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྒྱལ་བ་ཅན། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་[illegible]ཀྱི་རྒྱལ་མོ་སྒྲོན་མ་མཆོག །ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་སྤྱོད་པ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བཅུ། འཕགས་པ་[illegible]། །ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་[illegible]བའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད། འཕགས་པ་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ནོར་ལ་[illegible]པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ[illegible]གཟུངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྔ། །འཕགས་པ་རྒྱལ་བ་ཅན། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་བཅུད་པ་ཅན། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་མི་ཕམ་པ[illegible]། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། འཕགས་པ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ། ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་གཙུག་ཏོར་ཆེན་མོ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་མི་རྟོག་བརྟེན་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། །

604

ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ཕྱེད་དང་གསུམ། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་མཆོག ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་གསེར་ཅན། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ན་ཤུགས་ལྡན་འོད་ཀྱི་རི་ཁྲོད་ཕུག་གས། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་གཙུག་གི་ནོར་བུ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད། འཕགས་

པ་འགྲོ་ལྡིང་བའི་རིག་སྔགས། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་ཚོ་ནི་ཆེན་པོ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་ལུས་ཀྱི་དྲིབ་སེམས་རྡོལ་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ། འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་

པ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་བལ་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བའི་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཟླ་མདོག ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཅིང་སྒྲོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚིག་གཉིས་བ་མོ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་

པ་དག་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཀུན་ནས་འོད། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཐབ་སྦྱོར་གྱི་སྙིང་པོ་ཞི་བ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ། འཕགས་པ་ཙུ་ནྡ་ཀྱི་ཡན་ལག ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སེང་གེ ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། འཕགས་པ་མཐའ་ཡི་དབང་པོ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད། འཕགས་པ་ཕྱིར་བཟློག་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཅན། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། འཕགས་པ་དཔྲིག་དང་ལྡན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། འཕགས་པ་ཀ་ར་ན་ཀྱི་མི་ཐུབ་པ

རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག ། འཕགས་པ་སྣ་ཚོགས་གཟིགས་ཀྱི་ཡུམ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག ། འཕགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ། གཙུག་ཏོར་གྱིས

མི་ཐུབ་པའི་འཛིན་གས་པ་སྒྲོན་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་དཔང་བསྐུར་བ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འཕགས་པ་ལྷ་མོ་མཆོད་ཀྱི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འཕགས་པ་མིག་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་ནོ་

86

605 ཁ ༄༅། །ཡ་གྲི་བའི་བཟུང་ངོ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་གཞི་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་
གཞན་འདུལ་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེར་ཅན་མ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། འཕགས་པ་དུག་སེལ་གྱི་རིག་སྔགས། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཕྱེད་དང་གཉིས། འཕགས་པ་བར་དུ་གཅོད་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་གསང་བའི་མིང་བརྒྱད་པོ། །གསང་སྔགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དང་བཅས་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་བདུད་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཏ་ལ་ལ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་པརྞ་ཤ་བ་རཱི། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་ཡི་དགས་ཁ་འབར་མ་དབུགས་དབྱུང་བའི་གཏོར་མའི་ཆོ་ག །ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྔགས་
ཤློ་ཀ་བཅུ་དགུ། འཕགས་པ་སྒོ་དྲུག་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་བརྒྱད། འཕགས་པ་མདངས་ཕྱིར་འཕྲོག་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་བརྒྱད། འཕགས་པ་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ་བདུན། །འཕགས་པ་མཆོད་པའི་སྤྲིན། ཤློ་ཀ་བཅུ་བདུན། །འཕགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་སྦྱོང་བ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་འཇོམས་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་སྙིང་པོ་ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དབུགས་ཆེན་པོ། ཤློ་ཀ་བཅུ་
བཞི། འཕགས་པ་ཕྱིར་བཟློག་པ་སྟོབས་ཅན། ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཟིར་བྱེད་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་པོ་བརྟན་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ། འཕགས་པ་ལ་

98

ཕྱི་མ་སྐྱ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བཅུ་གཉིས། འཕགས་པ་དཔལ་ཆེན་པོའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ་གཅིག །འཕགས་པ་བགེགས་སེལ་བའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་ནོར་རྒྱུན་བཟང་པོའི་སྙིང་པོ། །ཤློ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་གཏོར་འཛིན་ཀླུ་ངན་སྲིད་རྗེ་ཅན་གྱི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་ལྷུམ་བུའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བ། ཤློ་ཀ་དགུ། འཕགས་པ་མིག་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བརྒྱད། འཕགས་པ་བདུད་པ་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད། འཕགས་པ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་བདུན། འཕགས་པ་བརྟག་པ་ཆེན་པོའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་བདུན། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་འཕེལ་བའི་གཟུངས། ཤློ་ཀ་ལྔ།། །མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་གཟུངས་སྔགས་དང་བཅས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ། བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། མཚན་ཡོན་དང་བཅས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ། བམ་པོ་གཅིག །འཕགས་པ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བཅུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་ལྷ་མོ་ནོར་གྱི་རྒྱུན་མའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ།། །།བསྟོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་དགུ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་བརྒྱད། དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ། སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་ཏེ་ཉི་སྐོར

༄༅། །སློབ་དཔོན་ནཱ་ག་ཨརྫུ་ན་བཟང་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཧྲུ་མེད་པར་བསྟོད་པ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་རྐ་ཏས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་བསྟོད་པ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི་ས་མཛད་
པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། སློབ་དཔོན་ཉམ་ཏི་ཙི་དྲུས་མཛད་པ་ཞལ་ལྕེ་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་བསྔགས་པར་འོས་པ་བསྔགས་པ་ལ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་སྟོ། བམ་པོ་གཉིས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསང་བའི་གནས་སུ་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག །སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་དང་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ལྟེམ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས
གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་སྐྱོ་ངེ་ངེའི་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། འཕགས་པ་བཀྲ་ངོ་ཉེ་ལ་བསྟོད་པ། རྒྱལ་པོ་ཤྲཱི་ཧརྵ་དེ་ཝས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ནད་ཀྱི་འབབ་མོ་ལ་བསྟོད་པ་བྲམ་ཟེ་ཆེ་མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ལྷ་མོ་ནམ་གྲུ་ལ་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ་བཅོ་ལྔ། །སྒྲོལ་མ
ཤྲཱི་ཚོགས་ལ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་རྒྱལ་པོ་སྨོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་སྡེ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བ་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་རྒྱལ་པོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་སྨོན་ལམ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སྨོན་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྨོན་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། །ཤློ་ཀ
དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན། འཕགས་པ་སྨོན་ལམ་བདུན་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ། མཆོག་གི་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བའི་སྨོན་ལམ། ཤློ་ཀ་བཅོ་བརྒྱད། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ། ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི། བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་མོས་པ་ཞེས་སྨོན

ལས། ཤློ་ཀ་བཅུ་ཐམ་པ།། །།བརྒྱ་ཕྲག་ཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། བརྒྱ་ཕྲག་ཉིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཆེན་པོ་ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། བརྒྱ་ཕྲག་ཉིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག །བརྒྱ་ཕྲག་ཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚིགས་སུ་

བཅད་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ་བདུན། བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་ཕྱེད་དང་ལྔ། ཡང་བདེ་ལེགས་སུ་འབབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ཡང་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ།། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལ། འདུལ་

བ་ལུང་གཞི། ཤློ་ཀ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱ་ཙ་དགུ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས། འདུལ་བ་གཞུང་བླ་མ།

ཤློ་ཀ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཞི། འདུལ་བ་ཞུས་ལན། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ཙུག་ཅིག་ཡན་ཆད་འགྱུར། དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དགེ་སློང་ཕའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་

ལམ། །ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། །ཤློ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འདུལ་བ་མདོ། །ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དགུ་ལས་བརྒྱ་ཙམ་གཅིག་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་

བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས། འདུལ་བ་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། འདུལ་བ་གཞི་འི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག །འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་གི་ཕྲད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། འདུལ་བ་ཕྲན་

ཚེགས་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ། འདུལ་བ་གཞུང་བླ་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཆེན་པོ། །ཤློ་ཀ་སུམ་ཁྲི་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་གཉིས། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། འདུལ་

༄༅། །བཀའ་ནས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ། སོ་སོར་ཐར་པའི་གཞུང་འགྲེལ། ཤློ་ཀ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཚིག་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཚིག་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བདུན། སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚིག་
གི་བརྗོད་བྱང་། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འདུལ་བའི་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བདུན་ཅུ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དགེ་སློང་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་
པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ནས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག། །ལས་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཚད་ལྡན། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱད། འདུལ་བ་དྲི་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འདུལ་བ་དྲི་བའི་ཚིག་གི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་
སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། སྡེ་པ་ཐ་དད་པར་རིམ་པར་ཀློག་པ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། གཞུང་ཐ་དད་པ་རིམ་པར་ཀློག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ།
དགེ་སློང་ཕྲེང་ཚུལ། མཁན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། མཁྱེན་པ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་སྒྲུབ་པ། མཁན་པོ་བཞིས་བསྒྲུབ་པ་ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྣམ་འགྲེལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེན་པོ། །ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བམ་
པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་དང་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཚིག་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན། ཤློ་ཀ་སུམ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་
གཉིས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། འཕགས་པ་སྡུད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་དྲུག །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ།

ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱད་ན། ཡང་བདུན་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག ། ཡང་བདུན་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། ཡང་བདུན་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲས་མཛད་-
པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། ཡང་ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།
སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ། ཡང་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཉིས། ཡང་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ-
ཀ་ལྔ་བཅུ། ཡང་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་གཅིག ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་
པོ། ཤློ་ཀ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ། ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་བཅུ། ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་བྱམས་པའི་ལེའུའི་ཚིག་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
སྙིང་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་བསྡུས་འགྲེལ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག ། ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི-
ཤུ། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་བཞི་དང་

༄༅། །ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པའི་གླུང་གཞི་ཡི་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །ས་བཅུ་པའི་དོན་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། འཕགས་པ་[illegible]
ཀའི་དོན་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་ག་ཡ་མགོ་རིའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་ག་ཡ་མགོ་རིའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། སློབ་
དཔོན་ར་རྒྱལ་བཟང་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ་དང་ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་ཚིག་གི་དོན་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དྲུག །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་འོད་སྲུང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག
འཕགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཅིག་བརྒྱ་སྟེ། བམ་པོ་བདུན། འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྗང་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། བམ་པོ་གཅིག་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ཚིག་ས་བཅད་དུ་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ།
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། འཕགས་པ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཚིག
ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། འཕགས་པ་[illegible]པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ།
ཡང་སྒྲོན་དྲུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་གསུམ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག

༄། འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ཡང་ཆོས་བཞི་པའི་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་བཤད་སྦྱར། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་ ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་
མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ཕྱེད་དང་གཉིས། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱན་བཟང་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ཕྱེད་དང་གཉིས། ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཀ་ལས་བཏུས་ཏེ་བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པ་མཁན་ཆེན་པོ་
ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་བཤད་པའི་བརྗེད་བྱང་། མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། །།མདོ་སྡེའི་ཊཱི་ཀ་རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ་ལ། འཕགས་པ་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་པོ། །ཤློ་ཀ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི། ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཊཱི་ཀ། །ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དགུ། འཕགས་པ་ཡུམ་ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ།
འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ། ཤློ་ཀ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་བཅུ། ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ། ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡི་ཐོར་ཏུ་ལས
བསྒྱུར་བ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་པ། རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། །།དབུ་མའི་ཞལ་ཤྣ་བཅོམས་སོ། ཀླུ༔

༄༅། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལྡན། དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ཤློ་ཀ་དགུ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
པ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ། ཡང་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་གསུམ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ། ཡང་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་བ་ཞེས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་
སྟོང་ཅིག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་ལྔ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་
ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལྡན། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། དབུ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། དབུ་མ་
སྣང་བ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དགུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་ཚོད་པ་བརྟགས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །སྟོང་པ་བདུན་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།
ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། སྟོང་པ་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་
ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི། སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྨྲ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཚུ་ཁ་དང་འགྲེལ་པ་པར་བཅས་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། རྩོད་པ་བཟློག

ཡང་འབྱུང་བཞི་སྡོང་པོ་འཆི་མེད་ཀྱི་ལེའུར་བྱས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི། ལག་པའི་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ། ལག་པའི་ཚང་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་ལྔ། ལག་པའི་ཚང་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། ཡང་ལག་པའི་ཚང་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དབུས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྲུབ་པ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། །སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། །ཐམས་ཡིག་ཏྣ་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་སློབ་དཔོན་བཛྲ་ཀུཥྨས་མཛད་པ། བམ་པོ་གཅིག ཡང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པ། བམ་པོ་གཅིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་སློབ་དཔོན་ཀྲ་ལ་བ་ཧི་ཏེ་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ། སློབ་དཔོན་མ་ཉྫུ་ཤྲཱི་མི་ཏྲས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། བསྒོམ་པ་རྒྱ་བསྡུན་པ། སློབ་དཔོན་ཀ་ལ་ཡ་ན་ཝརྨས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ། སློབ་དཔོན་དྷརྨ་ཀིརྟི་ས་མཛད་པ་ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ཐམས་ཡིག་ཏྣ་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱ་ལས་བསྒྱུར་བ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ།། །།རྣམ་ཕྱེ་ཞེས་པ་ཁ་འཕྱན་བཅོམ་ལ། རྒྱལ་འགྱུར་སྐྱོང་པའི་ས་ལས། ས་མང་པོ་བ་ཤློ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ། །ཁ་ཆེ་བསྡུ་བ། ཤློ་ཀ་ལྔ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ཤློ་ཀ་དགུ་བཅུ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། ཉེ་ཚེ་ཐོས་ཀྱིས། ཤློ་ཀ་ལྔ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་

615 ཀང

༄༅། །བཀྲ་ཤིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྐོར་ལྔ་ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་པ་ལས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་གྲི་

ཚིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། ས་ཕྱང་པའི་རྒྱུ་ཆེ་རབ་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བདུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམ་པར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་སོ་བརྒྱད། རྣལ་

འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཚེ་བ་ཤ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེར་

བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། འདུལ་བ་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་[illegible]་བཤད་སྦྱར། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་

བམ་པོ་བཅུ་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་བཞི། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་

འགྲེལ་བཤད། ཤློ་ཀ་དགུ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ། དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། དེའི་འགྲེལ་བཤད། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་ཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལ་གཅིག

ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་དང་། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་བཤད་པ།
སློབ་དཔོན་སའི་རྩ་ལག་གིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་
བརྟན་པས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བཤད། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ་དང་། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། ཉི་ཤུ་
པའི་འགྲེལ་བཤད། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་ཕྱེད་དང་གསུམ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། ལས་
བསྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག ། དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། བམ་པོ་བཞི། དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག ། །ཐེག་པ
ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚིག་ས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་བཞི། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས། མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་
སྟེ་བམ་པོ་བདུན། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། དེའི་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཞི།

༄༅། །ཚོལ་ཁྲིམས་ཉེར་པ་བརྒྱ་ལས། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཅུ་ལས། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། སྒྲུང་ལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཉེས་པ་བཅས་པ་རྒྱལ་པའི་རབ་ཏུ་

ཕྱེ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ། དེབ་ཤད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། གྲོགས་པོའི་སྤྲིང་ཡིག །ཤློ་ཀ་བརྒྱ། དེའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ་བམ་པོ་བཞི

དང་། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ། སློབ་མ་ལ་སྤྲིང་བའི་སྤྲིང་ཡིག་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་བཻ་རོ་ཙ་ན་རཀྵི་ཏས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀ་ལ་སྤྲིང་བའི་སྤྲིང་ཡིག་སློབ་དཔོན་མ་ཏྲི་ཙེ་ཊས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ།

འཕགས་པ་སྨྲ་རྣ་ཤས་གཟིགས་ཤིང་དགེ་སློང་ཁང་བ་གསལ་བ་ཀ་ཞེན་ལ་སྤྲིང་བའི་སྤྲིང་ཡིག །ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། གཅེས་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཅུ། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པ། བམ་པོ་གཉིས། ཚིགས་སུ

བཅད་པ་བརྒྱ་པ་སློབ་དཔོན་ཡ་ཤ་ཀ་ས་ཡུལ་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མཛོད། སློབ་དཔོན་ཤེར་སྣང་བས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། ལྷ་བའི་ཕྱོགས་སློབ་དཔོན་ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྟ་ཀྱིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འཇིག་རྟེན་པ་རྩ་བརྒྱུད་པ། སྦས་དང་པོ

ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ས་ལས་རྒྱས་པ་ཚེམ་ལྷུན་ལས་བསྐྱེད་པ། རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་ཀྱེ་དྲུག་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལས་པ་རབ་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ།

ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། དེ་ཚིག་ལ་ཟེར་བའི་བྲིས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། བསྟོད་པ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་པའི་བ་ཤད་པ་སློབ་དཔོན་དཀའ་ཐུབ་སྣང་བས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། གསང་བའི་ཁ་ནས་ལུ་བསྒྲོད་པའི་འགྲེལ་པ། བམ་པོ་གསུམ།། །།སྤྲིང་ཡིག་ཚན་ངོ༔

313

ཤུ་བ་བཅོམ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་དང་། ཤློ་ཀ་ཕྱེད། མངོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་དགུ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་པ་ལྷ་ཙམ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཡ་ཤོ་མི་ཏྲས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ། ཡང་
མངོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་གུ་ཎ་མ་ཏིས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། ཡང་མངོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་པཱུར་ཎ་ཝརྡྷ་ནས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅོ་ལྔ། མངོན་ཀྱི་སྙིང་པོ་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ། ཆོས་
མངོན་པ་ལ་འཇུག་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་སྟོང་། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལྔ་བཅུ། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། དེའི་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་དྲུག་དང་། ཤློ་ཀ་ལྔ་བཅུ། རྣམ་
ཀའི་ཕྱོགས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། དེའི་འགྲེལ་པ་ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །དེའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་དྷརྨ་ཨུ་ཏྲས་མཛད་པ། ཤློ་
ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གསུམ། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་བསྡུས་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། གཏན་
༩༤ ཚིགས་ཐིགས་པ་ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ། དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་གསུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས། འབྲེལ་པ་བརྟག་པ། ཤློ་ཀ་དགུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། མིག་ལ་བརྟག་པ། ཤློ་ཀ་བཅུ་དྲུག། དེའི་འགྲེལ་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བཅུ་ལྔ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྔ། གཞན་སེལ་བ་གྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ། བདག་མེད་པ་གྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྲུབ་པ། སློབ་དཔོན་ཤུ་བྷ་གུཔྟ

༄༅། །མཛད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །དབང་ཕྱུག་འདུག་ཁུ་ཡུལ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། དེ་ཁོ་ན་གྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ།
ཤློ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་བརྟག་པ་བསྒྲུབ་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །སྐྱེ་བ་དང་ཡང་དག་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས། དབུ་མ་བདེ་བ། ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ཚིག་པ་བརྟག
པ། ཤློ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག །བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་མཛད་པ་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ། ཤློ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཚིག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བམ་པོ་བདུན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་སྣང་ཆེ། ཤློ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔ།
ཐམས་པའི་བསྟོད་པ་ཆེ་དགོ། །ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བམ་པོ་གཅིག་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ། བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་བཅུ་དང་། ཤློ་ཀ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། གྲུབ་པའི་མཐའ་འབྱེད་པ། ཤློ་ཀ་བཞི་བཅུ། དབུ་མའི་གཞི་བྲུབ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།
མན་ངག་གི་ལས་བརྒྱུད་ཆོ་ག་བཅད་པ་ཡོངས་གསལ་བཅད་པ། ཤློ་ཀ་སུམ་ཅུ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆེ་ནས་བཏུས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བཞག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ། བསྡུ་བ་ཚིག་བཅད། བསྡུ་བ་སྟོང་། དབུ
མའི་གསུང་ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་རང་བཅས་པ་གཉིས། དབུ་མའི་སྙིང་པོ་རྟོག་གེ་འབར་བ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། བམ་པོ་བཅུ་གཅིག །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད། རྩོད་པ་ཞིག་པ་བ།
བམ་པོ་གཅིག །ཚད་མ་དེ་དག་བསྡུས་པ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་རང་བཅས་པ་གཉིས། གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤློ་ཀ་དང་། ཁ་པོ་ཞིག་བྲིས་སོ་གདན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཞུ་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པས་ཚང་བཀྲམ་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ཞུ་ཆེན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་ལོ་བཟང་ངོ་རྫོགས་སོ།། ། །